

RAPORT ANUAL DE ACTIVITATE

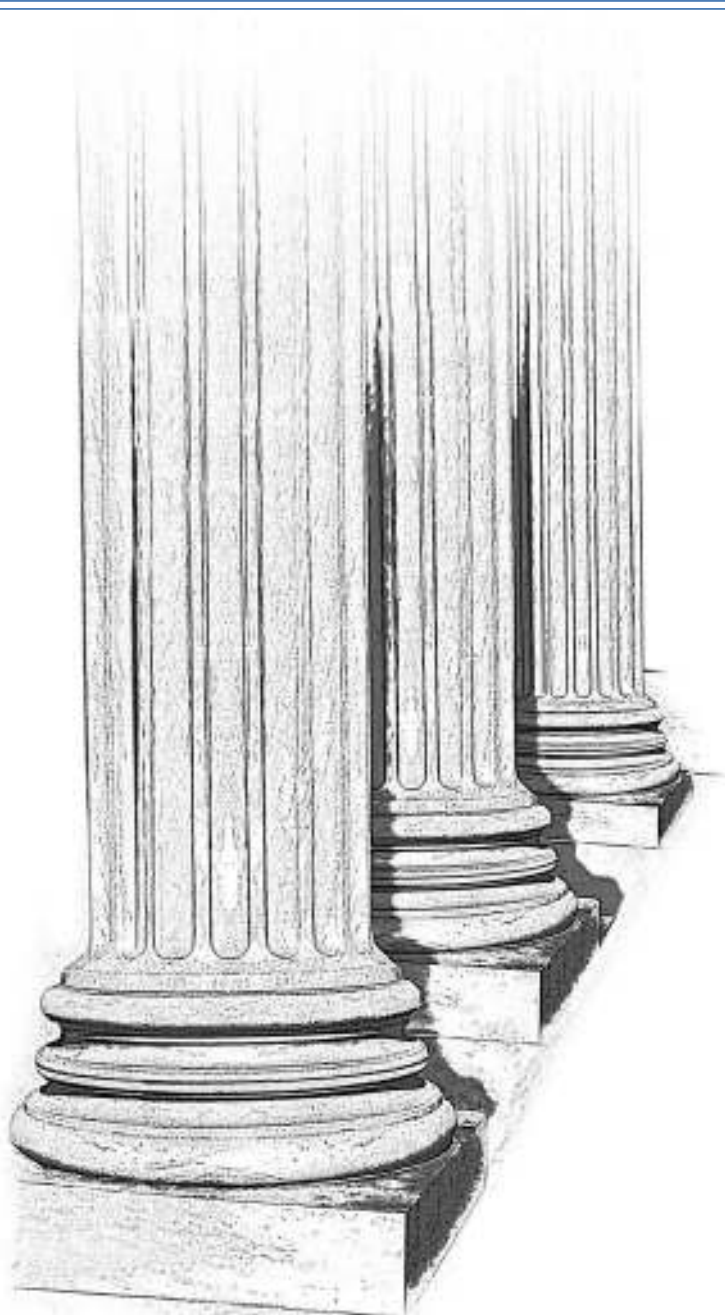
9
002

RAPORT ANUAL DE ACTIVITATE

9
200

BUCUREȘTI, MAI 2010

VOLUMUL I

CSSPP - RAPORT ANUAL DE ACTIVITATE 2009

PARTEA I

2009 - SUPRAVEGHEREA, CONTROLUL, AUTORIZAREA, REGLEMENTAREA
PENSIILOR PRIVATE DIN ROMÂNIA

CAPITOLUL 1	
SISTEMUL PENSIILOR PRIVATE DIN ROMÂNIA - 4 ANI DE FUNCȚIONARE	12
CAPITOLUL 2	
OBJECTIVELE STRATEGICE ȘI DIRECȚIILE DE ACȚIUNE ALE AUTORITĂȚII PENTRU ANUL 2009	18
CAPITOLUL 3	
SUPRAVEGHEREA PRUDENȚIALĂ ȘI CONTROLUL SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE ÎN ANUL 2009	19
CAPITOLUL 4	
AUTORIZAREA ȘI AVIZAREA ENTITĂȚILOR DE PE PIAȚA PENSIILOR PRIVATE ÎN ANUL 2009	25
CAPITOLUL 5	
DEZVOLTAREA ȘI CONSOLIDAREA CADRULUI LEGISLATIV AL SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE ÎN ANUL 2009	28

PARTEA A II-A

PROTECȚIA PARTICIPANȚILOR ȘI TRANSPARENȚA ÎN SISTEMUL PENSIILOR
PRIVATE ÎN ANUL 2009

CAPITOLUL 6	
PROTECȚIA PARTICIPANȚILOR LA FONDURILE DE PENSII PRIVATE ÎN ANUL 2009	34
CAPITOLUL 7	
TRANSPARENȚA ȘI COMUNICAREA ÎN SISTEMUL PENSIILOR PRIVATE ÎN ANUL 2009	40

PARTEA A III-A

CSSPP - COOPERAREA INTERNĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL PENSIILOR
PRIVATE ÎN ANUL 2009

CAPITOLUL 8	
CSSPP - COOPERAREA INTERNĂ ÎN ANUL 2009	46
CAPITOLUL 9	
CSSPP - COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ ÎN ANUL 2009	49

PARTEA A IV-A

CSSPP - RESURSELE UMANE ȘI FINANCIARE ALE AUTORITĂȚII ÎN ANUL 2009

CAPITOLUL 10	
SUPRAVEGHETORUL PIEȚEI PENSIILOR PRIVATE DIN ROMÂNIA - AUTORITATE ADMINISTRATIVĂ AUTONOMĂ	56

CAPITOLUL 11	
CSSPP - RESURSELE UMANE ALE AUTORITĂȚII ÎN ANUL 2009	60

CAPITOLUL 12	
BUGETUL DE VENITURI ȘI CHELTUIELI AL AUTORITĂȚII ÎN ANUL 2009	62

PARTEA A V-A	
CSSPP - OBIECTIVELE STRATEGICE ȘI DIRECȚIILE DE ACȚIUNE ALE AUTORITĂȚII PENTRU ANUL 2010	73

VOLUMUL II

PIAȚA PENSIILOR PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN 2009

PARTEA A VI-A

EVOLUȚIA PENSIILOR PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN 2009

CAPITOLUL 13	
PARTICIPANȚII LA FONDURILE DE PENSII PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN 2009	80
13.1. Participanții la fondurile de pensii administrate privat	80
13.2. Participanții la fondurile de pensii facultative	86

CAPITOLUL 14	
ACTIVELE FONDURILOR DE PENSII PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN 2009	90
14.1. Contribuțiile la fondurile de pensii administrate privat și activele acestora	90
14.2. Activele nete ale fondurilor de pensii facultative	96

CAPITOLUL 15	
INVEȘTIȚIILE FONDURILOR DE PENSII PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN 2009	98
15.1. Investițiile fondurilor de pensii administrate privat	99
15.2. Investițiile fondurilor de pensii facultative	102
15.3. Valoarea Unitară a Activului Net (VUAN)	104
15.4. Randamentele fondurilor de pensii facultative	106

PARTEA A VII-A

ENTITĂȚILE DE PE PIAȚA PENSIILOR PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN 2009

CAPITOLUL 16	
ENTITĂȚILE DE PE PIAȚA PENSIILOR PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN 2009	110
16.1. Capitalul social al administratorilor fondurilor de pensii private în 2009	112
16.2. Comisioanele de administrare în sistemul pensiilor private în 2009	113
16.3. Marketingul prospectelor schemelor de pensii private în 2009	116

CAPITOLUL 17	
FONDURILE DE PENSII PRIVATE ȘI ADMINISTRATORII ACESTORA - REZULTATE FINANCIARE ÎN 2009	118

ANEXE

ANEXA NR. 1

LEGISLAȚIE SECUNDARĂ ELABORATĂ DE CSSPP ÎN 2009	128
---	-----

ANEXA NR. 2

ENTITĂȚI PE PIAȚA PENSILOR PRIVATE DIN ROMÂNIA - 2009	131
---	-----

ANEXA NR. 3 DATE STATISTICE - 2009

PENSIILE ADMINISTRATE PRIVAT - PILONUL II	135
---	-----

Tab. 1 Pilon II Număr participanți 2009 (pers.)	135
Tab. 2 Pilon II Participanți din total - cota de piață 2009 (%)	136
Tab. 3 Pilon II Activele Nete 2009 (mil. lei)	136
Tab. 4 Pilon II Activele Nete din total - cota de piață (%)	137
Tab. 5 Pilon II Valoarea Unității Activului Net 2009	137
Tab. 6 Pilon II Structură investiții total - 2009 (lei)	138
Tab. 7 Pilon II Structură investiții total - 2009 (%)	139
Tab. 8 Pilon II Viramente lunare - contribuții brute lunare 2009 (mil. lei)	140
Tab. 9 Pilon II Participanți pentru care s-au virat contribuții în luna curentă 2009 (pers.)	140
Tab. 10 Pilon II Participanți pentru care nu s-au virat contribuții în luna curentă 2009 (pers.)	141
Tab. 11 Pilon II Număr conturi goale de la început colectare contribuții în sistem 2009	141
Tab. 12 Pilon II Participanți din Registru 2009 (mii pers.)	142
Tab. 13 Pilon II Repartizare aleatorie 2009 (pers.)	142

PENSIILE FACULTATIVE - PILONUL III

Tab. 14 Pilon III Număr participanți 2009 (pers.)	143
Tab. 15 Pilon III Participanți din total - cotă de piață 2009 (%)	143
Tab. 16 Pilon III Active nete 2009 (mil. lei)	144
Tab. 17 Pilon III Active nete din total - cotă de piață 2009 (%)	144
Tab. 18 Pilon III Valoare Unitară Activ Net 2009 (lei)	145
Tab. 19 Pilon III Structură investiții total - 2009 (lei)	145
Tab. 20 Pilon III Structură investiții total - 2009 (%)	146
Tab. 21 Pilon III Rata de rentabilitate anualizată grad de risc RIDICAT 2009	146
Tab. 22 Pilon III Indicatori de referință pentru categoria de risc RIDICAT 2009	146
Tab. 23 Pilon III Rata de rentabilitate anualizată grad de risc MEDIU 2009	147
Tab. 24 Pilon III Indicatori de referință pentru categoria de risc MEDIU 2009	147
Tab. 25 Pilon III Rata de rentabilitate anualizată grad de risc SCĂZUT 2009	147
Tab. 26 Pilon III Indicatori de referință pentru categoria de risc SCĂZUT 2009	147

ANEXA NR. 4 OPIS

Opis Tabele	149
Opis Figuri	150

ANEXA NR. 5 ABREVIERI

153

MESAJUL PREȘEDINTELUI CONSILIULUI COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private își prezintă raportul de activitate anual, începând din 2005. Acesta conține atât analiza activității CSSPP pentru anul anterior, cât și obiectivele strategice propuse pentru anul în curs. Complementar raportului de activitate, CSSPP a elaborat o analiză detaliată a pieței pensiilor private în 2009, evidențiind tendințele de evoluție a principalilor indicatori statistici specifici sistemului.

Dacă anul 2007 a marcat startul fondurilor de pensii facultative, iar 2008 primele contribuții la fondurile de pensii administrate privat, anul 2009 a fost caracterizat de consolidarea mecanismelor sistemului de pensii private din România. În prezent, considerăm încheiată prima etapă de consolidare a pieței pensiilor private prin fuziuni, ca parte a unui proces natural de evoluție a acestui sector financiar. Astfel, față de perioada inițială de aderare din Pilonul II, numărul fondurilor de pensii s-a redus la jumătate, ajungând la 9.

Pe tot parcursul anului trecut, Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private a definit și a ajustat elementele organizatorice, de supraveghere și control, mijloacele necesare asigurării unei protecții reale a participanților și a beneficiarilor din sistem. În ceea ce privește reglementarea sistemului, CSSPP a continuat procesul de completare și perfecționare a cadrului legislativ secundar, urmărind asigurarea funcționării în condiții optime a fondurilor de pensii, protecția participanților și evitarea efectelor negative ale crizei economice mondiale.

În orice analiză a unui sector financiar de o asemenea importanță, așa cum este sistemul de pensii private, nu putem trece cu vederea criza financiară mondială care a continuat să își arate efectele și pe parcursul anului trecut.

Provocările ridicate de criză în toate sectoarele financiare din România au scos în evidență soliditatea sistemului de pensii private și au demonstrat totodată că dezvoltarea acestui mecanism constituie o completare viabilă a actualului sistem public de protecție socială. Astfel, anul 2009 a demonstrat că mecanismele sistemului

funcționează corect și eficient, în condiții de siguranță maximă pentru participanți. Într-o perioadă relativ scurtă, sistemul de pensii private a suplimentat conturile participanților cu aproape 249 milioane de lei prin administrarea privată și investirea celor 2,34 miliarde de lei contribuții brute. Așadar, la 31 decembrie 2009, activele nete în sistem au ajuns la aproape 2,59 miliarde de lei pentru Pilonul II și Pilonul III.

În acest timp, numărul de participanți și activele administrate de societățile de pensii au înregistrat creșteri atât pentru fondurile de pensii administrate privat, Pilonul II, cât și pentru fondurile de pensii facultative, respectiv Pilonul III, deși evoluțiile pe acest segment nu au fost spectaculoase în contextul crizei financiare. A doua jumătate a anului 2009 a fost caracterizată de reducerea efectivului de salariați, de scăderea câștigului salarial mediu brut și a produsului intern brut, dar și de o cotă de contribuție aferentă Pilonului II de pensii private de doar 2%. Drept urmare, principalii indicatori ai pensiilor private din România, numărul de participanți și activele nete au înregistrat creșteri semnificativ mai mici decât cele din semestrul I al aceluiași an sau decât cele consemnate la finalul anului 2008. La sfârșitul anului trecut, în Registrul participanților la sistemul de pensii private erau înregistrate 4.913.153 de persoane, în timp ce fondurile de pensii facultative aveau un număr total de 187.172 de participanți.

Miza socială a economisirii într-un sistem de pensii private cu contribuții definite așa cum este cel implementat în România atrage necesitatea asigurării unui cadru strict de supraveghere prudențială a activității de investiții, dar și supervizarea mecanismelor de transparență și informare oferite de administratori participanților.

Deși informarea primară aparține administratorilor de pensii private, CSSPP nu a pierdut din vedere educația financiară și asistența participanților, acestea fiind de altfel activități esențiale ale Comisiei în sistemul de pensii private. CSSPP a fost și anul trecut una din cele mai importante surse de materiale de educație financiară, de analize, studii și publicații privind pensiile private.

În 20 de ani, numărul de pensionari va crește considerabil drept consecință a evoluției bruște a natalității din perioada imediat următoare anului 1966. Prin urmare, se va accentua și mai mult presiunea asupra mecanismului public de protecție socială. De aceea, se impune creșterea contribuțiilor la fondurile de pensii din Pilonul II, odată cu dezvoltarea solidă a sistemului pensiilor administrate privat. Necesitatea acestui mecanism ce presupune fructificarea contribuțiilor în conturi individuale poate fi cu greu contestată în condițiile actuale de îmbătrânire a populației și de scădere a natalității.

Sistemul de pensii private urmărește, înainte de toate, asigurarea unui trai decent pentru viitorii pensionari. Fondurile de pensii private își pot asuma un rol suplimentar în societate, sub forma contribuțiilor aduse la dezvoltarea economiei prin investiții majore, odată cu atingerea unui nivel suficient al activelor, în condițiile creșterii volumului contribuțiilor și a investiții profitabile a acestora. Fondurile de pensii private pot deveni parteneri strategici interesanți nu numai pentru piața de capital din România, dar și pentru finanțarea deficitului bugetar sau a unor programe naționale de anvergură, așa cum se întâmplă și în statele dezvoltate ale lumii.

În 2010 ne propunem să continuăm dezvoltarea mecanismelor de supraveghere prudențială a sistemului de pensii private, în paralel cu sprijinirea consolidării pieței de profil, pe criterii calitative, eficiență în administrare, transparență și o bună guvernare corporativă.

CSSPP va acționa pentru întărirea rolului instituțional pe plan național și internațional, în condițiile evoluției economiei naționale aflate în plin efort de redresare economică. În același timp, Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private va depune eforturi pentru realizarea unui centru de pregătire și formare profesională, pentru creșterea nivelului de profesionalism al personalului de specialitate din cadrul instituției noastre, precum și al entităților care își desfășoară activitatea în domeniul pensiilor private.

Am convingerea că piața pensiilor private va câștiga consistența necesară pentru a deveni un actor puternic și credibil în derularea unor proiecte financiare importante. Efectele vor fi benefice atât pentru participanți, pentru că fondurile vor putea realiza plasamente mai interesante, cât și pentru economie, căreia i se oferă o resursă de finanțare suplimentară.

*Mircea Oancea,
președinte CSSPP*

*De la stânga
la dreapta:
Ion Giurescu
Dragoș Mihalache
Mircea Oancea
Ștefan Prigoreanu
Vlad Soare*

CONSILIUL COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

PREȘEDINTE
Mircea Oancea

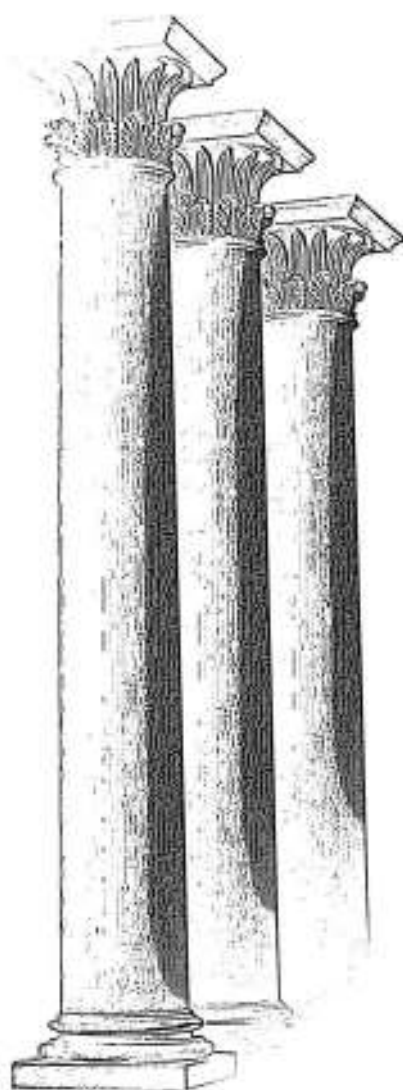
VICEPREȘEDINTE
Ion Giurescu

MEMBRI:
Vlad Soare
Ștefan Prigoreanu
Dragoș Mihalache

**2009 – SUPRAVEGHEREA, CONTROLUL, AUTORIZAREA,
REGLEMENTAREA PENSILOR PRIVATE DIN ROMÂNIA**

**PARTEA
I**

CAPITOLUL 1

SISTEMUL Pensiilor private din România - 4 ani de funcționare

În perioada de timp scursă de la startul dat la sfârșitul anului 2005 - înființarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private și, ulterior, 2007 - debutul efectiv al funcționării fondurilor de pensii private, până în 2009, sistemul pensiilor private din România a evoluat constant, înregistrând acumulări cantitative și calitative, atât instituțional, dar și din punct de vedere al pieței pensiilor private, în ansamblu.

Din punct de vedere instituțional, CSSPP a trecut prin transformări ce au condus la construirea unei autorități puternice, care a reușit să coordoneze sistemul pensiilor private, utilizând instrumentele specifice supravegherii piețelor financiare.

Aceasta a presupus, pe de o parte, perfecționarea corpului de specialiști și, pe de altă parte, dezvoltarea și perfecționarea cadrului normativ primar și secundar și, în mod special, mecanismele de supraveghere și control care să permită sistemului să funcționeze în parametri normali. În toată această perioadă, scopul acestui demers a fost protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor.

De altfel, înființarea² Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, ca autoritate administrativă autonomă de reglementare și supraveghere prudențială, a venit în susținerea măsurilor de reformare a sistemului de pensii prin introducerea și implementarea în cadrul sistemului de asigurări sociale a celor două noi componente private: pensii administrate privat - pilonul II și pensii facultative - pilonul III.

EVOLUȚIA SISTEMULUI Pensiilor private în România

Pe parcursul anului 2009 au fost consolidate elementele organizatorice, de supraveghere și control - mijloacele necesare asigurării unei protecții reale a participanților și a beneficiarilor din sistem.

CSSPP a continuat procesul de completare și perfecționare a cadrului legislativ secundar, ghidându-se după cele mai moderne metode și reglementări internaționale din domeniu.

Din punct de vedere legislativ, au fost elaborate normele care să permită funcționarea sistemului în condiții optime și cu asigurarea protecției participanților la aceste fonduri, precum și cele care stabilesc unele din cele mai importante elemente de siguranță ale sistemului.

CSSPP a urmărit, de asemenea, asigurarea funcționării în condiții optime a fondurilor de pensii și evitarea efectelor negative înregistrate în continuare de piețele financiare, interne și internaționale, reușind să își îndeplinească obiectivele propuse pentru anul 2009.

Totodată, CSSPP a avut în vedere unul din rolurile sale principale în sistemul de pensii private: educația financiară și asistența participanților, continuând să fie una din cele mai importante surse de materiale de educație financiară, de analize, studii și publicații privind pensiile private.

---

2. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005.

SISTEMUL DE PENSII PRIVATE DIN ROMÂNIA - 4 ANI DE FUNCȚIONARE

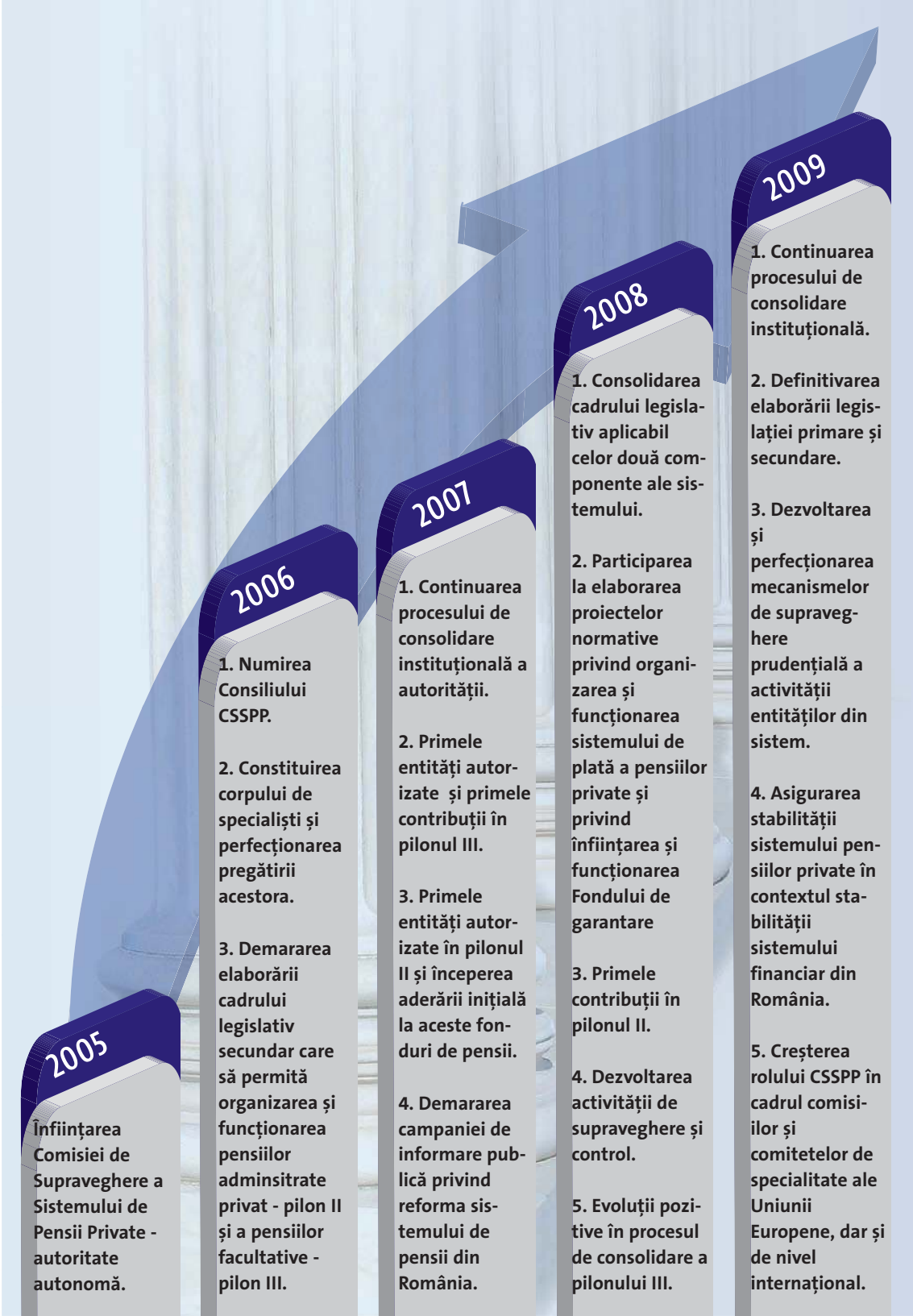
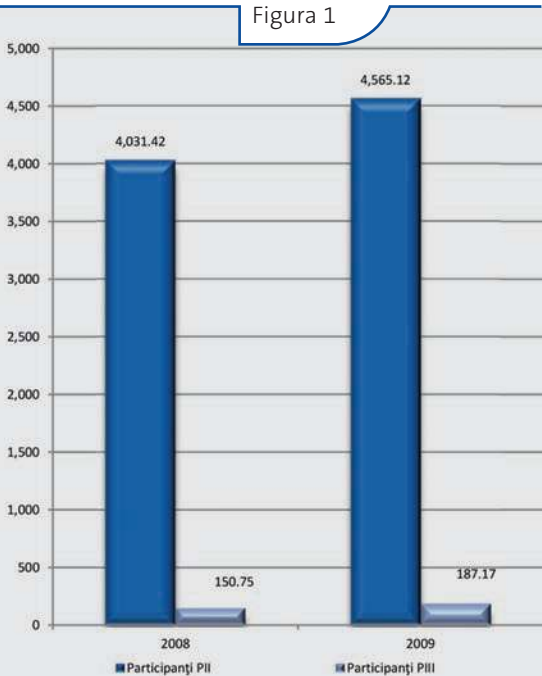
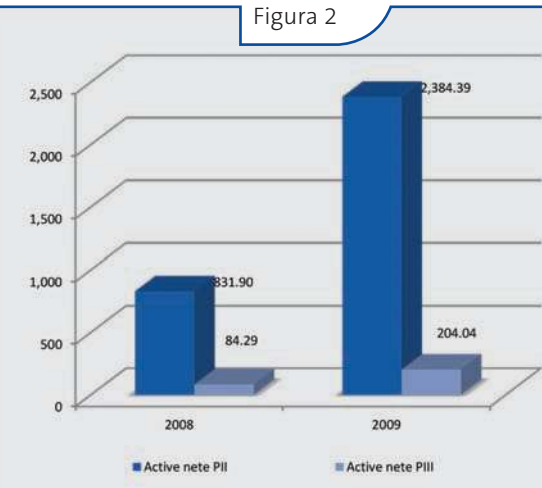

Figura 1

Numărul participanților la fondurile de pensii private 2008-2009 (mii pers.)

Figura 2

Active nete - fonduri de pensii private 2008-2009 (mil. lei)

PIAȚA PENSIIILOR PRIVATE ÎN ANUL 2009

Criza financiară internă și internațională a determinat în 2009 o ușoară încetinire a creșterii principalilor indicatori din sistemul pensiilor private³ - numărul participanților și activele nete ale fondurilor de pensii. Astfel, începând din partea a doua a anului trecut, creșterile acestora au fost semnificativ mai mici decât în primii doi ani și jumătate de funcționare⁴.

Climatul economic al anului 2009 a fost dominat de turbulențele financiare globale, transformate într-o criză de proporții istorice, cauzată, în principal, de excese de securitizare, intermediere financiară defectuoasă și reglementări excesive sau insuficiente, ce au generat dezechilibre macro și microeconomice profunde.

Conform datelor raportate la CSSPP, la sfârșitul anului 2009, numărul de participanți la fondurile de pensii private a fost de 4,75 milioane de persoane, în creștere cu 13% față de decembrie 2008, ceea ce reprezenta 54% din total populație activă⁵.

Activele nete ale fondurilor de pensii private erau la 31 decembrie 2009 în valoare de 2.588,4 milioane de lei (612,2 milioane de euro⁶), în creștere de 3 ori față de începutul anului 2009, reprezentând 0,53% din PIB⁷ (figura 2). La aceeași dată, activele nete reprezentau 0,7% din total plasamente în activ (total bilanț consolidat net al instituțiilor financiare monetare)⁸.

Ca structură pe tipuri de fonduri de pensii, administrate privat sau facultative, pilonul II a înregistrat ponderi foarte mari în total, în comparație cu evoluția mai lentă și impactul modest al pensiilor facultative.

În decembrie 2009, ponderea participanților la fondurile de pensii administrate privat - pilonul II a fost de aproximativ 96% (valori similare cu cele din decembrie 2008), iar ponderea activelor nete a fost de aproximativ 92% (în ușoară

3. Turbulențele au apărut inițial în SUA, în a doua jumătate a anului 2007 și, foarte rapid, un număr mare de țări dezvoltate și economii emergente din Europa au fost influențate în diverse forme și dimensiuni de acestea, generând o amplă și complexă discuție despre viabilitatea și funcționalitatea actualei arhitecturi a sistemului financiar internațional.

4. În 2009, piața financiară, în ansamblu, s-a caracterizat printr-o evoluție asemănătoare celei din 2008, respectiv un sistem solid confruntat cu vulnerabilități în creștere, cu accentuarea riscurilor la adresa stabilității financiare, pe fondul extinderii crizei financiare la nivel mondial. În ansamblu, vulnerabilitatea sistemului financiar a crescut în anul 2009, contribuția factorilor exogeni fiind mai semnificativă decât a celor endogeni.

5. Comisia Națională de Prognoză. Prognoza de toamnă - 2009: Proiecția principalilor indicatori macroeconomici pentru perioada 2009-2014, Balanța forței de muncă civile: 8.825 mii pers. populație ocupată.

6. BNR, curs de schimb euro la 31.12.2009 - 4,2282 lei.

7. Institutul Național de Statistică: Produsul Intern Brut estimat pentru anul 2009 a fost de 491273,7 milioane lei prețuri curente.

8. Buletin statistic lunar BNR: Bilanțul consolidat net al instituțiilor financiare monetare (BNR și alte instituții financiare monetare).

creștere față de decembrie 2008, când a înregistrat 91%). Astfel, la sfârșitul anului 2009, s-au înregistrat 4.565.116 participanți la pilonul II, în creștere cu 13% față de decembrie 2008 și cu 43% față de prima lună de colectare - mai 2008. Valoarea activelor nete a fost de 2.384,4 milioane de lei (564 milioane de euro⁶), reprezentând 92% din total active nete fonduri de pensii private. Față de decembrie 2008, creșterea a fost de 3 ori, iar față de mai 2008 de 27,6 ori.

Trebuie însă precizat faptul că, în anul 2009, în condițiile modificării calendarului de majorare a contribuțiilor în sistemul pilonului II, cota de contribuții la fondurile de pensii administrate privat s-a menținut la nivelul de 2% din baza de calcul stabilită conform legii, similar cu nivelul stabilit pentru anul 2008⁹.

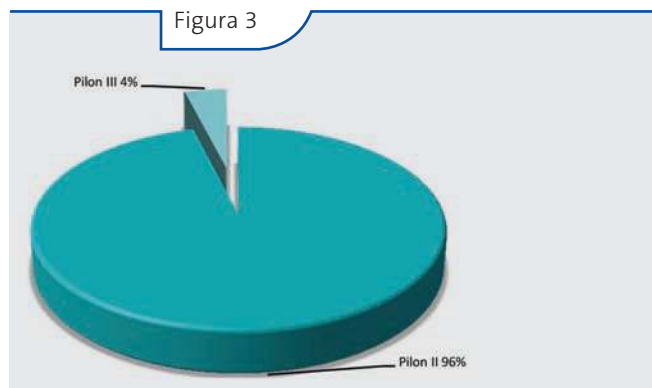
În cazul fondurilor de pensii facultative - pilonul III, deși limita deducerii cheltuielilor efectuate la schemele de pensii facultative în numele unui angajat a fost majorată la 800 de euro, în total, la angajat și angajator, anul 2009 nu a adus creșterile semnificative așteptate¹⁰, situându-se, în continuare, mult în urma pilonului II.

De altfel, CSSPP consideră oportună ridicarea nivelului facilității fiscale și acordarea unei deductibilități cât mai avantajoase ca fiind de natură să încurajeze angajatorii să contribuie în beneficiul salariaților pentru pensiile facultative.

Mai mult, în cursul anului 2009, în contextul procesului de analiză și consultare pe tema proiectului Legii privind sistemul unitar de pensii publice, CSSPP a înaintat Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale o propunere de amendament la acest proiect de lege, referitoare la contribuția în sistemul fondurilor de pensii facultative care vizează neincluderea în baza de calcul pentru contribuțiile sociale a valorii contribuției în sistemul pilonului III.

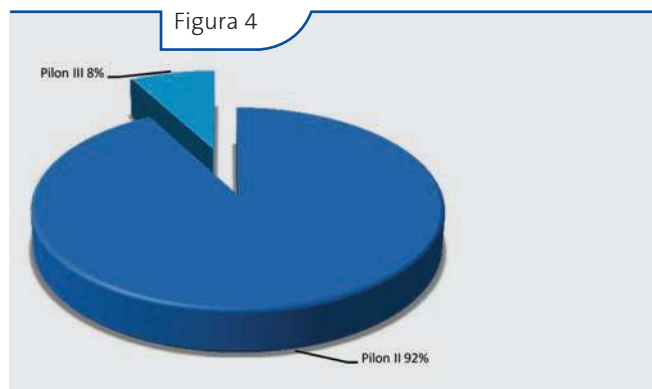
Se evidențiază continua preocupare a CSSPP pentru stimularea interesului angajatorilor în a oferi pensii private facultative salariaților și creșterea atractivității acestui sistem de pensii pentru angajatori și salariați. Astfel, la sfârșitul anului 2009, numărul participanților la fondurile de pensii facultative - pilonul III a fost de 187.172 de persoane, cu 24% mai mult față de decembrie 2008 și de 4 ori mai mare în perioada decembrie 2009/decembrie 2007. Valoarea activelor nete a fost de 204,04 milioane de lei (48 milioane de euro⁶), în creștere de 2,4 ori față de decembrie 2008 și de 14 ori mai mare în perioada decembrie 2009/decembrie 2007.

Figura 3

Participanți la fondurile de pensii private - structură/tip fond 2009

Figura 4

Active nete fonduri de pensii private - structură/tip fond 2009

9. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 4/2009 privind reglementarea unor măsuri în domeniul bugetar, publicată în MO nr. 92 din 16/02/2009

10. Pensiile facultative, cu un rol important în fidelizarea și motivarea angajaților, pot fi utilizate în pachetele salariale. Creșteri semnificative în pilonul III pot fi stimulate prin majorarea nivelului deductibilității fiscale, atât la nivelul angajatorilor, cât și la nivelul participanților/potențialilor participanți, chiar dacă încrederea populației în sistemul de pensii facultative este un proces lent și de durată.

În aceeași perioadă, piața asigurărilor de viață și a anuităților care sunt legate de fonduri de investiții a ajuns la 566 milioane de lei prime brute subscrise, cu o creștere nominală de 8,6% față de 2008¹¹.

Analiza acestor indicatori demonstrează că sistemul de pensii private din România, aflat în primii ani de funcționare, respectiv, în faza de acumulare, a avut o pondere relativ scăzută în economia națională¹², activele aflate în administrare reprezentând în 2009 doar 0,53% din Produsul Intern Brut, în creștere față de 2008, când au reprezentat 0,18%.

În comparație, în 2009, în Ungaria (1998 - anul demarării reformei) erau active pe piața pensiilor private (pilon II și III) 82 de fonduri de pensii cu 13 miliarde de euro active nete (13,1% din PIB) și 4,3 milioane de participanți, iar în Polonia (1999 - anul demarării reformei) erau active 19 fonduri de pensii (pilonul II și în sistemul ocupațional) cu 44 miliarde de euro active nete (13,4% din PIB) și cu 14,4 milioane de participanți.

Un moment important al evoluției pieței pensiilor private în anul 2009 a fost fuziunea a 4 fonduri de pensii administrate privat din cele 14 existente la începutul anului, astfel încât la finele anului erau active 12 fonduri în pilonul II. În cazul pilonului III, piața a cunoscut o diversificare prin demararea colectării contribuțiilor de la participanți la 4 noi fonduri de pensii facultative.

Astfel, la sfârșitul lunii decembrie 2009, pe piața pensiilor private erau active 25 fonduri de pensii private, din care 12 fonduri de pensii administrate privat și 13 fonduri de pensii facultative și 17 administratori¹³.

Evoluția principalilor indicatori ai sistemului pensiilor private în perioada 2007-2009

11. Date provizorii furnizate de CSA.
12. Datele furnizate de Institutul Național de Statistică.
13. Cu mențiunea că, potrivit reglementărilor CSSPP, 5 dintre administratorii activi pe piața pensiilor private din România sunt autorizați să administreze un fond de pensii administrat privat și unul sau mai multe fonduri de pensii facultative.

În pilonul II erau active următoarele fonduri de pensii: ALICO, ARIPI, AZT Viitorul Tău, BCR, BRD, EUREKO, ING, KD, OTP, PENSIA VIVA, PRIMA PENSIE și VITAL, administrate de 12 administratori autorizați de CSSPP, iar în pilonul III¹⁴: AZT Moderato, AZT Vivace, BCR Prudent, BRD Medio, BRD Primo, CONCORDIA Moderat, EUREKO Confort, ING Clasic, ING Optim, OTP Strateg, PENSIA MEA, RAIFFEISEN Acumulare și STABIL, administrate de 10 administratori.

Trendul constant pozitiv care a caracterizat evoluția pieței pensiilor private din România, de la începutul funcționării celor doi piloni, dar cu creșteri semnificativ mai mici, semnalate în partea a doua a anului 2009, s-a înregistrat pe fondul crizei economice și financiare care a marcat evoluția României în ultimii doi ani.

Dacă anii 2007 și 2008, în mod special prima parte a anului 2008, au fost marcați de un trend încă pozitiv¹⁵, 2009 a fost caracterizat de scăderea efectivului de salariați pe economie cu 8% și de creșterea numărului de șomeri înregistrați cu 76% (decembrie 2009/decembrie 2008), pe fondul scăderii Produsului Intern Brut, estimat pentru anul 2009 la 491.273,7 milioane de lei prețuri curente, cu 7,1% în termeni reali, față de 2008¹⁶.

*

**

Având în vedere estimările Comisiei Naționale de Prognoză¹⁷ pentru 2010: rata șomajului - 6,2%, rata de creștere a numărului salariaților din economie - 0,9%, în contextul general al unei creșteri în termeni reali a Produsului Intern Brut de 0,5%, numărul participanților și fondurile de pensii private din România vor continua să se înscrie în tendințele semnalate deja în 2009. Astfel, în 2010, creșterea numărului participanților și acumularea contribuțiilor acestora la fondurile de pensii private vor continua pe un trend ușor ascendent, dar cu un ritm mai puțin accelerat (similar cu cel înregistrat în partea a doua a anului trecut), iar prin fructificarea activelor nete investite, fondurile de pensii se vor înscrie în evoluția pozitivă înregistrată până în prezent: o creștere de aproximativ 3 ori în perioada decembrie 2009/decembrie 2008.

Ca și în anii anteriori, în mod special din momentul demarării colectării contribuțiilor în pilonul II, pe măsură ce vor crește ca amploare (activele nete deținute) și ca pondere în PIB, în contextul orizontului de timp mare în care acționează (investiții pe perioade mari de timp - perioada activă a participanților), pensiile private vor contribui la dezvoltarea și stabilitatea sistemului financiar din România.

14. Sunt autorizate 14 fonduri de pensii facultative administrate de 11 administratori, dar la 31 decembrie 2009 erau active (colectau contribuții) numai 13 fonduri. De asemenea, în decembrie 2009 CSSPP a autorizat definitiv preluarea administrării Fondului de Pensii Facultative BCR-PRUDENT de S.C. BCR PENSII, SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A. de la S.C. BCR Asigurări de Viață Vienna Insurance Group S.A.

15. Creșterea efectivului de salariați pe economie cu 0,5% și creșterea numărului de șomeri înregistrați numai cu 9,7% decembrie 2008/decembrie 2007.

16. Date furnizate de Institutul Național de Statistică.

17. Proiecția Principalilor Indicatori Macroeconomiци pentru perioada 2009-2014. Prognoza de toamnă - 2009 (Balanta Forței de Muncă Civile).

CAPITOLUL 2

CSSPP - OBIECTIVELE STRATEGICE ȘI DIRECȚIILE DE ACȚIUNE ALE AUTORITĂȚII PENTRU ANUL 2009

În anul 2009, CSSPP și-a propus dezvoltarea și consolidarea sistemului supravegheat și, în paralel, consolidarea rolului său instituțional pe plan național și internațional, în condițiile evoluției crizei financiare globale și implicațiile acesteia asupra economiei naționale și, implicit, asupra sistemului pensiilor private din România.

Obiectivele strategice propuse pentru anul 2009:

- ▶ Dezvoltarea și perfecționarea mecanismelor de supraveghere prudențială a activității desfășurate de entitățile din sistem, prin monitorizarea îndeplinirii de acestea a obligațiilor ce le revin față de CSSPP și față de participanți, conform legislației în vigoare:
  - dezvoltarea instrumentelor de supraveghere prudențială și control ale CSSPP;
  - dezvoltarea și menținerea unui dialog activ între CSSPP și entitățile supravegheate, în vederea asigurării unei abordări unitare a organizării și funcționării pieței pensiilor private în România.
- ▶ Asigurarea stabilității sistemului pensiilor private în contextul stabilității sistemului financiar din România, precum și la nivelul Uniunii Europene.
- ▶ Continuarea elaborării legislației primare și secundare, precum și implementarea acesteia, în concordanță cu actele normative ale Uniunii Europene și compatibile cu standardele de transparență decizională.
- ▶ Creșterea rolului CSSPP - implicarea activă - în cadrul comisiilor și comitetelor de specialitate ale Uniunii Europene, dar și în cadrul celorlalte organisme de nivel internațional:
  - participarea la elaborarea și implementarea legislației de nivel european;
  - continuarea și dezvoltarea colaborării inter-instituționale cu autoritățile de supraveghere similare din statele membre ale Uniunii Europene și cu alte instituții pe plan internațional din domeniu, la care CSSPP este parte;
  - participarea la lucrările comitetului tehnic al IOPS.
- ▶ Creșterea capacității instituționale a CSSPP:
  - gestionarea resurselor financiare și materiale necesare pentru îndeplinirea obiectivelor propuse;
  - perfecționarea profesională a personalului CSSPP;
  - dezvoltarea tehnologiei informației în cadrul CSSPP;
  - perfecționarea cooperării inter-instituționale și, după caz, dezvoltarea unor relații de colaborare noi;
  - creșterea vizibilității CSSPP pe plan intern.

CAPITOLUL 3

SUPRAVEGHEREA PRUDENȚIALĂ ȘI CONTROLUL SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE ÎN ANUL 2009

SUPRAVEGHEREA

Având în vedere protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor, obiectivul principal al supravegherii prudențiale a continuat să fie, și în 2009, asigurarea respectării și aplicării de entitățile autorizate/avizate de CSSPP a prevederilor legale aplicabile domeniului¹⁸. CSSPP a urmărit, de asemenea, asigurarea unei abordări și aplicarea unor tratamente unitare a prevederilor legislației principale și secundare.

Pentru CSSPP, ca parte a sistemului de supraveghere financiară din România, anul 2009 a continuat să fie marcat de recesiunea care a caracterizat ultimii doi ani și jumătate piețele financiare, la nivel național și internațional, determinând acțiuni specifice pentru a preveni și, după caz, combate efectele declanșate de această criză economică și financiară.

Amplarea și complexitatea crizei financiare la nivel național și internațional au determinat CSSPP să urmeze în 2009 acele direcții de acțiune care să contribuie la asigurarea unei supravegheri prudențiale. Ca și în anii anteriori, acțiunile întreprinse au fost:

- monitorizarea entităților din sistem și analiza activității acestora, prin prisma raportărilor periodice către CSSPP;
- avertizarea sau atenționarea acestor entități în cazul apariției unor neconcordanțe sau deficiențe identificate în procesul de supraveghere;
- propunerea de sancțiuni, în conformitate cu reglementările legale în vigoare și, ulterior, verificarea activității acelor entități la care s-au identificat deficiențe;
- propunerea de modificări ale normelor CSSPP în acele cazuri care au necesitat o asemenea abordare.

În 2009 au fost supuse procesului de supraveghere prudențială 193 de entități autorizate/avizate de CSSPP, din care 25¹⁹ fonduri de pensii private, 17 administratori²⁰ și aproximativ 186,5 mii agenți de marketing (tabelul 1).

Sistemul de pensii private, aflat în faza de acumulare, cu un ritm pozitiv de creștere, cuprindea în decembrie 2009 4,75 milioane de persoane, iar activele nete ale fondurilor de pensii private supravegheate a atins suma de 2.588,43 milioane de lei (612,18 milioane de euro²¹).

18. În sistemul pensiilor private, reglementările stabilesc că administratorii sunt obligați să acționeze prudențial în gestionarea fondurilor de pensii, să investească activele acestor fonduri în interesul participanților și să asigure securitatea, calitatea și profitabilitatea activelor investite.

19. Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit - a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO - fond absorbant (Autorizare definitivă - 03.06.2009). Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit - a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat BCR - fond absorbant (Autorizare definitivă - 4.06.2009).

20. Din cei 17 administratori, 5 administrează un fond de pensii administrat privat și unul sau două fonduri de pensii facultative (dintre care 2 sunt administratori și pe pilonul II), potrivit Normei nr. 13/2007 privind autorizarea societății de pensii ca administrator al fondurilor de pensii facultative și al unui fond de pensii administrat privat, modificată și completată prin Norma nr. 15/2008. Autorizarea pentru administrarea unui fond de pensii privat se acordă separat pentru fiecare fond în parte, pentru fondurile administrate privat și pentru cele facultative.

21. Curs de schimb BNR - 31.12.2009.

Tabelul 1. Entități active pe piața pensiilor private în 2009

	Fonduri de pensii	Administratori (autorizați) de CSSPP ²²	Depozitari avizați de CSSPP	Auditori avizați de CSSPP	Agenți de marketing persoane juridice	Agenți de marketing persoane fizice
pilon II	12	12	6	4	94	172.752
pilon III	13	11	5	4	53	13.738

În 2009, principalele activități de supraveghere prudențială au fost:

- verificarea modului de colectare și convertire a contribuțiilor virate fondurilor de pensii;
- calcularea corectă a valorilor unităților de fond raportate zilnic de societățile de administrare și de societățile de depozitare;
- respectarea prevederilor legale privind cuantumul comisioanelor încasate de administratorii de fonduri de pensii administrate privat;
- respectarea prevederilor legale privind tipurile de investiții permise de cadrul legal;
- conformitatea limitelor investiționale stipulate atât de legislația primară și secundară, cât și în prospectele autorizate pentru fiecare fond de pensii în parte;
- respectarea prevederilor legale privind modalitățile de transfer între fondurile de pensii administrate privat;
- verificarea modalității de evidențiere a conturilor individuale ale participanților înscriși la fondurile de pensii administrate privat;
- respectarea prevederilor contabile asupra înregistrării corecte în contabilitatea fondurilor de pensii administrate privat.

Analiza rapoartelor transmise de administratori:

- analiza situației investițiilor fondurilor de pensii, inclusiv a gradului de diversificare a portofoliului fondului de pensii supravegheat;
- verificarea prin sondaj a modului în care s-a realizat evaluarea activelor de administratorii de fonduri de pensii private;
- verificarea expunerilor pe emitenți și grupuri de emitenți;
- analiza situațiilor financiare ale fondurilor de pensii și ale administratorilor acestora;
- verificarea concordanței datelor din raportările financiare cu datele raportate în interiorul perioadei analizate;
- identificarea unui sistem de indicatori specifici de analiză și evaluare a activității curente a entităților;
- analiza calității rapoartelor efectuate de entitățile autorizate;
- efectuarea de investigații legate de modalitatea de investire a activelor fondurilor de pensii, precum și a activelor administratorilor acestora;
- verificarea respectării prevederilor legale privind constituirea, utilizarea și investirea provizioanelor de administratorii fondurilor de pensii.

În cadrul supravegherii prudențiale, activitatea de analiză și investigații s-a bazat pe rapoartele privind activitatea fondurilor de pensii aflate în administrare, precum și cele privind activitatea proprie, transmise de administratori.

22. Pe parcursul anului 2009 au fost 18 societăți autorizate de CSSPP care administrau 25 fonduri de pensii private (12 fonduri de pensii administrate privat și 13 fonduri de pensii facultative). 12 societăți de pensii autorizate să administreze fonduri de pensii administrate privat, 5 societăți de asigurare și o societate de administrare a investițiilor, autorizate de CSSPP să administreze fonduri de pensii facultative. În cazul celor 12 societăți autorizate în sistemul pilonului II, 5 administratori administrau și fonduri de pensii facultative (în tabel cifrele prezintă autorizațiile de administrare emise de CSSPP).

Centralizarea și analiza informațiilor primite reprezintă baza pentru urmărirea și evaluarea activității entităților supravegheate.

Astfel, există premisa avertizării timpurii și, după caz, sancționarea deficiențelor constatate.

Obiectivele principale au fost reprezentate de diminuarea riscurilor ce pot afecta sistemul de pensii prin prevenirea apariției unor probleme majore și intervenția într-un stadiu incipient în vederea limitării daunelor.

De asemenea, CSSPP a urmărit și inițierea de acțiuni de remediere a deficiențelor rezultate din riscuri produse sau neconformitatea cu reglementările legale.

În cazurile în care au fost constatate neconcordanțe sau încălcări ale prevederilor legale s-a trecut la întocmirea de adrese de atenționare și/sau propuneri de sancționare, dar și propuneri de măsuri de prevenire a deteriorării situației financiare a fondurilor de pensii.

Aceste măsuri au fost însoțite, după caz, de transmiterea de propuneri de modificare și îmbunătățire a normelor de aplicare a legislației din domeniul pensiilor private.

În urma analizei activității operaționale a administratorilor, CSSPP a transmis acestora 67 de adrese de atenționare pentru soluționarea unor aspecte cum ar fi: utilizarea unor metode de evaluare eronate, depășiri sau neîncadrări în limitele investiționale prevăzute de lege și/sau prospectele schemelor de pensii, raportări eronate sau calculul eronat al comisionului de administrare (34 – administratori de fonduri de pensii administrate privat și 33 – administratori de fonduri de pensii facultative).

De asemenea, ca urmare a deficiențelor constatate în activitatea administratorilor și a depozitarilor de evaluare a activelor fondurilor de pensii, au fost emise 3 sancțiuni cu avertisment scris pe numele persoanei juridice²³.

În ansamblu, în 2009, ca urmare a acțiunilor de supraveghere și control desfășurate de CSSPP, în funcție de încălcările legislației în vigoare de entitățile supravegheate, CSSPP a decis, în 56 de cazuri, sancționarea entităților din pilonul II și din pilonul III (tabelul 2).

Tabelul 2. Pilon II și pilon III - Sancțiuni aplicate în 2009 entităților autorizate/avizate de CSSPP

Tip sancțiune	Entități sancționate
Retragerea autorizației de funcționare	10
Amendă contravențională	20
Avertisment scris	25
Interzicere transfer participant	1
Total	56

Din acestea, 10 sancțiuni au constat în retragerea autorizației/avizului entității implicate, iar pentru celelalte 46 de cazuri s-au aplicat, după caz, sancțiuni cu avertisment scris sau amenzi contravenționale.

În cazul supravegherii activității agenților de marketing persoane juridice²⁴, CSSPP a transmis, în cursul anului 2009, 244 de atenționări către brokerii și intermediarii de pensii private.

23. EUREKO - SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A., BRD SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A. și ING BANK N.V. AMSTERDAM SUCURSALA BUCUREȘTI.

24. Respectarea cadrului legal prevăzut de legislația secundară elaborată de CSSPP: Norma nr. 4/2008 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor administrate privat și Norma nr. 5/2008 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor facultative, precum și Norma nr. 25/2007 privind marketingul fondului de pensii administrat privat, modificată și completată prin Norma nr. 29/2007 și Norma nr. 10/2006 privind marketingul prospectului schemei de pensii facultative, modificată și completată prin Norma nr. 18/2006.

CSSPP a acționat pentru respectarea cadrului legal referitor la activitatea agenților de marketing persoane juridice autorizate/avizate să desfășoare activitatea de marketing a fondurilor de pensii administrate privat. Astfel, în cursul anului 2009 au fost monitorizate respectarea obligațiilor de raportare și au fost identificate o serie de încălcări ale cadrului legal, care au determinat: emiterea a 25 de sancțiuni (materializate în retragerea autorizației de funcționare și radierea din Registrul CSSPP), amenzi contravenționale sau avertismente scrise (tabelul 3).

Tabelul 3. Pilon II - Sancțiuni aplicate în 2009 agenților de marketing persoane fizice

Tip sancțiune	Agenți sancționați
Retragerea autorizației de funcționare	6
Amendă contravențională cu 5% din capitalul social	3
Amendă contravențională de 4% din capitalul social	8
Avertisment scris	8
Total	25

În procesul de supraveghere și control, fundamentarea deciziilor cu caracter sancționator pentru entitățile din sistemul de pensii private a avut la bază avizarea pentru legalitate, potrivit procedurilor urmate în asemenea cazuri²⁵.

Un accent deosebit a fost pus și pe analiza modului în care administratorii au investit activele fondurilor de pensii private, respectiv dacă au asigurat securitatea, calitatea și profitabilitatea acestora.

În contextul crizei financiare, în 2009, CSSPP a urmărit, în mod special:

- situația investițiilor fondurilor de pensii;
- gradul de diversificare a portofoliilor fondurilor de pensii supravegheate;
- expunerile pe emitenți și grupuri de emitenți.

În acest context, deși în cursul anului 2009 derogarea privind depășirea limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii private în titluri de stat decisă în 2008²⁶ nu a fost utilizată de majoritatea administratorilor, prelungirea acestui termen s-a impus ca o măsură prudentă întreprinsă în interesul protejării activelor participanților, în contextul economic dat.

Astfel, ca răspuns, CSSPP a prelungit cu încă un an, începând din noiembrie 2009, termenul de derogare, urmând ca efectele acestei măsuri să se reflecte în rezultatele viitoare ale fondurilor de pensii private²⁷.

La 31 decembrie 2009, în structura portofoliilor investiționale ale activelor fondurilor de pensii ponderea cea mai mare era deținută de titlurile de stat (65%), instrumente cu grad scăzut de risc, alături de obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale și alte instrumente financiare având garanția explicită și integrală a statului.

25. Împotriva a 5 decizii de sancționare emise de CSSPP în anul 2009 (aplicate entităților autorizate/avizate de CSSPP, conform procedurilor de contencios administrativ) au formulat plângeri prealabile: 2 entități (o societate de administrare de pensii private împotriva a două decizii distincte și un agent de marketing, persoană juridică - pilonul III împotriva unei singure decizii) și 2 persoane fizice, în calitate de directori ai unei societăți de administrare de pensii private. La aceste plângeri au fost formulate răspunsuri în termenul legal. Trei dintre entitățile contestatoare au formulat acțiuni în contencios administrativ în instanță, litigiile fiind, în prezent, la judecată pe fond.

26. Norma nr. 22/2008 pentru modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii administrate privat în titluri de stat și Norma nr. 23/2008 pentru modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii facultative în titluri de stat.

27. Norma nr. 16/2009 privind modificarea și completarea Normei nr. 22/2008 pentru modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii administrate privat în titluri de stat și Norma nr. 17/2009 privind modificarea și completarea Normei nr. 23/2008 pentru modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii facultative în titluri de stat.

De exemplu, au fost investite în titluri de stat 64,70% din total active în pilonul II, iar în pilonul III 68,91%, în ambele cazuri în creștere, față de iunie 2009, dar și față de decembrie 2008.

Valorile calculate și publicate ale ratelor de rentabilitate au fost primele rezultate ale evaluărilor oficiale ale performanțelor fondurilor de pensii facultative care au împlinit termenul stabilit de lege - 24 luni de activitate.

Un alt moment important în procesul supravegherii entităților de pe piața pensiilor private din România a fost calcularea, lunar, începând din mai 2009, și publicarea pe site-ul propriu a ratelor de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative²⁸ (rata de rentabilitate a fiecărui fond de pensii, rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii și rata de rentabilitate minimă a acestor fonduri).

Procesul a început în mai 2009 și a continuat lună de lună, pe măsură ce fondurile de pensii facultative au îndeplinit condițiile stabilite de legislația aplicabilă domeniului²⁹.

CONTROLUL

În vederea protejării intereselor participanților și ale beneficiarilor, CSSPP a continuat să desfășoare și activități de control pentru a asigura respectarea, de entitățile implicate, a dispozițiilor legale care guvernează sistemul de pensii private³⁰. CSSPP a aplicat măsurile specifice controlului tuturor entităților care desfășoară activități în sistemul de pensii private³¹. Controlul desfășurat s-a materializat atât prin anchete, cât și prin acțiuni propriu-zise de control.

1. ANCHETE - CONTROL OFF-SITE

- Măsuri aplicate:
- interzicerea efectuării transferului pentru un număr de 131 de participanți în baza unor acte individuale de aderare încheiate cu implicarea agenților de marketing;
  - atenționarea a două societăți de administrare a fondurilor de pensii administrate privat;
  - sancționarea unui agent de marketing persoană fizică cu retragerea avizului;
  - sesizarea organismelor statului cu atribuții de control-anchetă și instrumntare a infracționalității.

În cursul anului 2009, CSSPP a înregistrat un număr de 186 de sesizări privind procesul de aderare inițială, aderare continuă și transfer primite de la participanți la fondurile de pensii administrate privat (doar pilonul II), iar ca urmare a anchetelor efectuate au fost aplicate măsuri sancționatorii.

28. Norma nr. 10/2009 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative.
29. Potrivit Normei nr. 10/2009, CSSPP calculează lunar ratele de rentabilitate pentru perioada ultimelor 24 de luni anterioare datei efectuării calculului.
30. Activitatea de control a CSSPP asupra entităților reglementate s-a desfășurat în baza celor două legi aplicabile sistemului de pensii private: Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și în baza Regulamentului de Organizare și Funcționare al CSSPP.
31. Art. 25 din OUG nr. 50/2005 prevede controlul entităților implicate în sistemul de pensii private și drepturile persoanelor împuternicite din cadrul CSSPP să efectueze controlul (obținerea informațiilor privind activitățile acestor entități, registre, documente, fișiere sau alte evidențe, acces și verificări în sediile administratorilor etc.).

2. CONTROLUL ON-SITE

Activitatea de control desfășurată a avut rolul de a preveni sau remedia situații care prejudiciau interesele participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii administrate privat și facultative. În acest sens, pe baza tematicilor de control³², au fost efectuate controale la sediile entităților care își desfășoară activitatea în cadrul sistemului de pensii private. În 2009 s-au efectuat un număr de 8 controale de verificare, prin sondaj, a activității administratorilor autorizați în baza Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată cu modificările și completările ulterioare. Din cele 8 controale, 4 au fost controale de fond și 4 tematice. În afara aplicării măsurilor sancționatorii, în urma concluziilor controalelor desfășurate, au fost semnalate specialiștilor din domeniul reglementării aspecte privind modificarea/completarea actelor normative elaborate.

Controalele de fond s-au materializat în transmiterea a 3 planuri de măsuri de remediere a deficiențelor constatate și în 3 cazuri de sancționare: cu avertisment scris al persoanelor juridice - 2 cazuri - și 1 caz de sancționare a 3 agenți de marketing persoane fizice implicate și a agentului de marketing persoană juridică. Cele 4 controale tematice s-au materializat cu atenționarea administratorilor supuși controlului.

---

³² Tematicile de control se întocmesc pe baza legislației secundare elaborate de CSSPP.

CAPITOLUL 4

AUTORIZAREA ȘI AVIZAREA ENTITĂȚILOR DE PE PIAȚA PENSIILOR PRIVATE ÎN ANUL 2009

Și componenta de autorizare/avizare a entităților din domeniul pensiilor private a fost activă în 2009, păstrând caracteristicile anului 2008, concentrându-se în special pe consolidarea pieței. De altfel, unul din cele mai importante evenimente ale anului a fost consolidarea pieței, prin demararea a 5 procese de fuziune între fonduri de pensii administrate privat, din care 2 au fost finalizate chiar în cursul anului 2009.

Tot în 2009, CSSPP a aprobat fuziunile unor fonduri de pensii administrate privat, în urma inițiativei reprezentanților acestora. Fuziunile s-au încadrat în procesul natural de consolidare a pieței fondurilor de pensii administrate privat în condițiile în care legea prevede un plafon minim de 50.000 de participanți care trebuie atins în perioada primilor 3 ani de la data constituirii fondului de pensii, în vederea asigurării funcționării eficiente și în condiții de siguranță pentru participanți.

Autorizarea entităților a cunoscut un ritm mult mai lent decât în primii doi ani de existență a CSSPP³³, autoritatea acționând cu precădere pentru modificarea documentațiilor care au stat la baza obținerii autorizărilor/avizărilor, avizarea modificării prospectelor schemelor de pensii private, avizarea agenților de marketing persoane fizice, dar și retragerea și radierea din Registrul CSSPP a unor entități, administratori, brokeri de pensii și agenți de marketing persoane fizice. În mod special trebuie menționată tendința (semnalată începând din 2008) de reducere a numărului agenților de marketing persoane fizice, respectiv numărul mai mic de avizări față de numărul mai mare de retrageri avize (în proporție de 1 la 4 în 2009). Totuși, competiția în domeniul marketingului în sistemul pensiilor private s-a menținut, la sfârșitul anului 2009 fiind activi 186 mii de agenți, persoane fizice.

Din acest punct de vedere, CSSPP a emis un număr de 1.231 de decizii de autorizare/avizare, din care 62% pentru pensiile administrate privat și 38% pentru pensiile facultative.

Din cele 1.231 de decizii, 83% au fost emise pentru agenții de marketing, celelalte 17% fiind emise pentru administratori, prospecte și fonduri de pensii private etc., demonstrând că, din punct de vedere cantitativ, activitatea agenților de marketing reprezintă încă o provocare pentru CSSPP (tabelul 4).

Tabelul 4. Pilon II și pilon III - Decizii de autorizare/avizare - 2009 (exclusiv agenții de marketing)

Tip decizie emisă	Număr decizii
Autorizare	29
Avizare	12
Modificarea documentelor care au stat la baza obținerii deciziilor de autorizare/avizare	183
Respingere cerere autorizare/avizare	2
Retragere și radiere entitate din Registrul CSSPP	17
Sanționare	8
Total	251

33. În perioada 2006-2007 activitatea de autorizare a fost marcată de intrarea pe piață a administratorilor de pensii facultative și, ulterior, a celor de fonduri de pensii administrate privat, de autorizarea prospectelor schemelor de pensii și a fondurilor de pensii private pentru ambii piloni. Ponderea cea mai mare a activității desfășurate a fost cea a autorizării/avizării agenților de marketing persoane fizice și juridice. În acest ultim caz trebuie remarcată tendința anului 2008, când au fost retrase autorizații/avize pentru un număr mare de agenți de marketing, în special de pe piața pensiilor administrate privat. De asemenea, au fost avizate și celelalte categorii de entități: depozitari, auditori.

Printre entitățile autorizate în 2009 au fost:

- S.C. GENERALI - SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A. ca administrator de fonduri de pensii facultative și Fondul de Pensii Facultative STABIL;
- S.C. BRD - SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A. ca administrator de fonduri de pensii facultative și fondurile de pensii facultative BRD MEDIO și BRD PRIMO;
- Fondul de Pensii Facultative AVIVA PENSIA MAX, administrat de S.C. AVIVA ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.;
- S.C. BCR PENSII, SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A. ca societate de administrare a fondurilor de pensii facultative.

Tot în 2009, CSSPP a aprobat fuziunile unor fonduri de pensii administrate privat, în urma inițiativei reprezentanților acestora³⁴.

Fuziunile s-au încadrat în procesul natural de consolidare a pieței fondurilor de pensii administrate privat, în condițiile în care legea prevede un plafon minim de 50.000 de participanți care trebuie atins în perioada primilor 3 ani de la data constituirii fondului de pensii, în vederea asigurării funcționării eficiente și în condiții de siguranță pentru participanți.

Astfel, au fuzionat:

- Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO - fond absorbant;
- Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant.

Tot în 2009, CSSPP a decis autorizarea prealabilă a fuziunii³⁵ de fonduri de pensii, în urma inițiativei reprezentanților acestora:

- Fondul de Pensii Administrat Privat PRIMA PENSIE - fond absorbit cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant;
- Fondul de Pensii Administrat Privat OTP - fond absorbit cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant;
- Fondul de Pensii Administrat Privat KD - fond absorbit cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO - fond absorbant.

De asemenea, a fost autorizată preluarea³⁶ Fondului de Pensii Facultative BCR-PRUDENT de S.C. BCR PENSII, SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.³⁷.

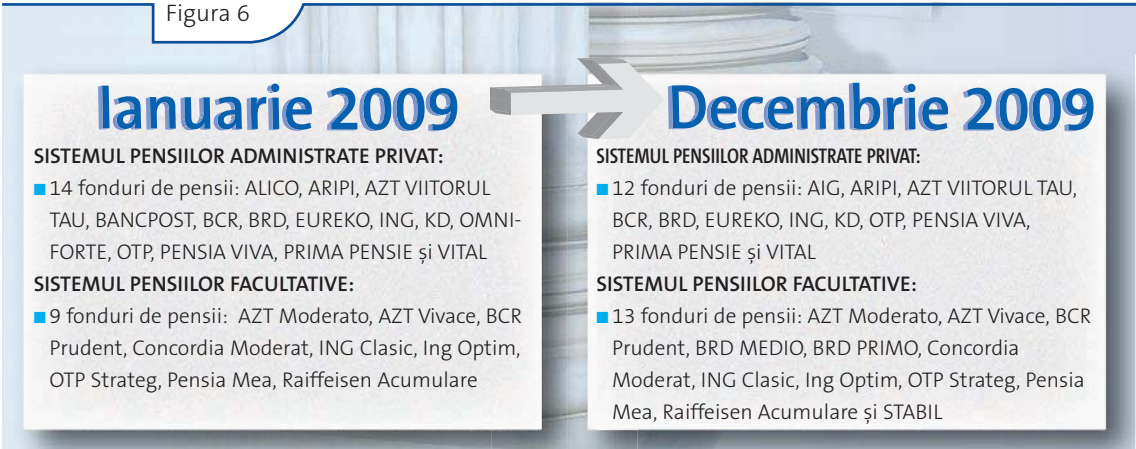
În aceste condiții, la sfârșitul anului 2009, în pilonul II erau active (încasau contribuții de la participanți) numai 12 fonduri de pensii administrate privat din cele 14 câte au fost la începutul anului, iar în sistemul pensiilor facultative erau autorizate 14 fonduri de pensii facultative și 10 administratori, dar numai 13 fonduri au încasat contribuții în 2009 (figura 6).

34. Potrivit prevederilor Normei 14/2008, care stabilește reguli privind protecția participanților în această situație. Fuziunea fondurilor cuprinde două etape: prealabilă și definitivă. Autorizarea definitivă a fuziunii este decisă numai după consultarea participanților cu privire la noile condiții ale fondului absorbant. Participanții care nu sunt de acord cu noile condiții ale fondului absorbant se vor putea transfera fără penalități de transfer la orice alt fond de pensii administrat privat, în termen de 90 de zile calendaristice de la data publicării anunțului privind fuziunea. Fuziunea se va putea finaliza ulterior acestui termen de trei luni.

35. Cele trei fuziuni au fost definitive în 2010.

36. Preluarea administrării unui fond de pensii facultative de un administrator al unui fond de pensii administrat privat se supune prevederilor Normei nr. 24/2008 emise de CSSPP în aplicarea legilor de bază ale sistemului de pensii private.

37. Procesul de preluare a avut loc în două etape.

Evoluție număr fonduri de pensii private în 2009

În cazul agenților de marketing persoane fizice, în 2009 au fost avizați 10.932 de agenți și 47.707 agenți au fost radiați din Registrul CSSPP.

Tabelul 5. Pilon II și pilon III - Avizări agenți de marketing persoane fizice - 2009

Avizări agenți de marketing persoane fizice	Număr agenți (pers.)
Fonduri de pensii administrate privat	5.606
Fonduri de pensii facultative	5.326
TOTAL	10.932

Tabelul 6. Pilon II și pilon III - Retrageri agenți de marketing persoane fizice - 2009

Retrageri avize agenți de marketing persoane fizice	Număr agenți (pers.)
Fonduri de pensii administrate privat	44.735
Fonduri de pensii facultative	2.972
TOTAL	47.707

În procesul de autorizare/avizare a entităților din sistemul pensiilor private, documentația de fundamentare și deciziile/avizele emise de CSSPP au fost supuse analizei și avizării pentru legalitate.

Pentru a asigura stabilitatea și integritatea sistemului de pensii private și a sistemului financiar, CSSPP a colaborat, în procesul de autorizare/avizare, cu alte autorități publice competente, autorități sau organisme din țară și din străinătate. Colaborarea s-a efectuat prin schimb de informații, de experiență etc., potrivit legii și/sau acordurilor încheiate, în condiții de reciprocitate și de asigurare a confidențialității informațiilor astfel furnizate.

Informațiile acumulate în evidențele Registrului entităților autorizate/avizate de CSSPP, ca urmare a activității desfășurate în 2009, au stat la baza activității de supraveghere și control, dar și a reglementării, în condițiile în care au fost solicitate modificarea și/sau completarea legislației secundare din domeniul pensiilor private.

CAPITOLUL 5

DEZVOLTAREA ȘI CONSOLIDAREA CADRULUI LEGISLATIV AL SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE ÎN ANUL 2009

Reglementările emise de CSSPP în aplicarea legislației primare³⁸ care guvernează pensiile private din România sunt în concordanță cu interesul public major generat de nevoia de protecție a celor aproximativ 5 milioane de viitori pensionari, actuali participanți la fondurile de pensii private, ale căror active nete au înregistrat la sfârșitul anului 2009 2.588,43 milioane de lei, valoare de 3 ori mai mare decât la începutul anului.

Anul 2009 a fost marcat de dezvoltarea cadrului normativ de aplicare a legilor care definesc sistemul de pensii private în România, cu respectarea principiului transparenței decizionale.

Pornind de la obiectivele asumate în anul anterior, 2009 a fost marcat de dezvoltarea cadrului normativ de aplicare a legilor³⁹ care definesc sistemul de pensii private în România cu respectarea principiului transparenței decizionale, contribuind la consolidarea legislației în domeniu, prin asigurarea protecției intereselor participanților și ale beneficiarilor. Totodată, scopul cadrului legislativ implementat la nivelul anului 2009 a contribuit la stoparea tendințelor de accentuare a concentrării pieței și a avut drept consecințe creșterea concurenței între fondurile de pensii pe criterii obiective de eficiență și transparență în administrare.

Activitatea de reglementare a fost însoțită de analiza juridică și avizarea pentru legalitate, cu respectarea dispozițiilor de tehnică legislativă și redactarea într-un stil clar și concis care să excludă orice echivoc și care să fie armonizate cu legislația primară și cu cea a Uniunii Europene.

Reglementările secundare elaborate de CSSPP au contribuit la consolidarea cadrului legal, prin asigurarea protecției intereselor participanților și ale beneficiarilor, creând astfel premisele durabile, echilibrate și consistente cu obiectivele pe termen lung ale pieței pensiilor private.

În anul 2009, CSSPP a elaborat 22 de acte normative de nivel secundar⁴⁰, din care 9 norme în aplicarea pilonului II, 8 norme în aplicarea pilonului III și 5 norme în aplicarea ambilor piloni. Principalele obiective urmărite în 2009 de CSSPP în procesul reglementării, în contextul general al consolidării cadrului juridic⁴¹, au fost:

- completarea și actualizarea cadrului legislativ contabil, introducerea unor elemente de noutate și armonizarea tratamentelor și procedurilor contabile din sistemul de pensii private cu acquis-ul comunitar în domeniu și cu celelalte reglementări contabile

38. Cadrul legal al sistemului de pensii private se ghidează după principiile generale de drept, respectiv: principiul egalității de tratament, principiul nediscriminării, al transparenței, al respectării și al garantării drepturilor fundamentale ale omului și ale tuturor drepturilor constituționale.

39. Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare; O.U.G. nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005.

40. După aprobarea prin hotărâre de Consiliul CSSPP, toate actele normative au fost publicate în Monitorul Oficial, sub semnătura Președintelui Consiliului CSSPP.

41. Reglementarea secundară derivă și din aplicarea acelor prevederi din legile de bază care stabilesc detalierea anumitor elemente definitorii ale sistemului.

naționale (Norma nr. 1/2009⁴², Norma nr. 2/2009⁴³, Norma nr. 13/2009⁴⁴ sau Ghidul de aplicare⁴⁵ a Normei nr. 14/2007);

- asigurarea cadrului necesar desfășurării activității de investire a activelor fondurilor de pensii private astfel încât fructificarea disponibilităților bănești acumulate din contribuțiile participanților în sistemul de pensii private să se realizeze prin investirea prudentială a activelor, în condiții de maximă siguranță și cu o corelație clară între randamentul propus și riscul asumat⁴⁶ (investițiile fondurilor de pensii administrate privat - Norma nr. 3/2009 și fondurile de pensii facultative - Norma nr. 4/2009);
- instituirea unui grad ridicat de disciplină pe piața pensiilor private și reglementarea unor modele unitare de calcul și evaluare a activelor aplicabile tuturor entităților din sistemul pensiilor private. CSSPP a urmărit ca prin aplicarea prevederilor actului normativ să permită o ierarhizare corectă a nivelului de performanță a fiecărui fond de pensii privat (calculul activului net și al valorii unității de fond pentru fondurile de pensii administrate privat - Norma nr. 5/2009 și pentru fondurile de pensii facultative - Norma nr. 6/2009);
- protejarea drepturilor participanților și beneficiarilor, în cazurile în care prevederile legale impun administrarea specială a unor fonduri de pensii private⁴⁷ - unul din cele mai importante elemente de siguranță ale sistemului (administrarea specială a fondurilor de pensii private, aplicabile atât în sistemul pilonului II - Norma nr. 7/2009, cât și în sistemul pilonului III - Norma nr. 8/2009);
- prevenirea și împiedicarea implicării administratorului/agentului de marketing în operațiuni suspecte de spălare de bani și de finanțare a actelor de terorism (regle-

CSSPP este în drept să verifice politicile și procedurile, mecanismele și măsurile în materie de cunoaștere a clientelei, de raportare, de păstrare a evidențelor, de control intern, evaluare și gestionare a riscurilor, pentru a preveni și împiedica implicarea administratorului/agentului de marketing persoană juridică în operațiuni suspecte de spălare de bani și de finanțare a actelor de terorism. De asemenea, CSSPP are dreptul să solicite modificarea acestora în situația în care acestea nu reflectă prevederile legale în vigoare.

mentări privind cunoașterea clientelei în scopul prevenirii spălării banilor și a finanțării actelor de terorism în sistemul de pensii private - Norma nr. 9/2009);

- reglementarea procedurii de calcul al ratelor de rentabilitate a fondurilor de pensii facultative și a modului de informare transparentă a participanților cu privire la acești indicatori de performanță⁴⁸ (calcularea și publicarea ratelor de rentabilitate a fondurilor de pensii facultative - Norma nr. 10/2009);

42. Reglementări contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene.

43. Reguli de întocmire și depunere a situațiilor financiare anuale de entitățile din sistemul de pensii private pentru exercițiul financiar 2008.

44. Reguli privind raportarea contabilă la 30 iunie 2009 a entităților autorizate, reglementate și supravegheate de CSSPP.

45. Modul de aplicare a regulilor contabile în materie de active, datorii, capitaluri proprii, venituri și cheltuieli, în domeniul pensiilor private, cum ar fi, de exemplu, precizări clare cu privire la contabilizarea și tratamentul de încadrare a cheltuielilor de marketing, precum și a cheltuielilor de publicitate.

46. Administratorii trebuie să investească activele fondurilor de pensii private într-un mod care să asigure securitatea, calitatea, lichiditatea și profitabilitatea activelor fondului de pensii administrat privat. De asemenea, aceștia trebuie să asigure diversificarea portofoliului fondului de pensii administrat privat în vederea dispersiei riscului și a menținerii unui grad adecvat de lichiditate. Trebuie, de asemenea, să se evite dependența excesivă de un anumit activ, emitent sau grup de societăți comerciale, precum și concentrări de riscuri pe ansamblul activelor.

47. Aceste acte normative au fost elaborate în vederea aplicării prevederilor referitoare la administrarea specială a fondurilor de pensii private deja existente în legile de bază ale sistemului - Legea nr. 411/2004 (pilonul II) privind fondurile de pensii administrate privat, respectiv Legea nr. 204/2006 (pilonul III) privind fondurile de pensii facultative, republicate, cu modificările și completările ulterioare.

48. Norma mai stabilește formulele de evaluare și modul de calcul privind: ponderea zilnică a unui fond în totalul fondurilor de pensii din aceeași categorie de risc, ponderea medie a unui fond în totalul fondurilor de pensii facultative pe categorii de risc, rata de rentabilitate a unui fond de pensii facultative, randamentul zilnic, rata medie ponderată de rentabilitate pentru fiecare categorie de risc, precum și rata minimă de rentabilitate a tuturor fondurilor dintr-o categorie de risc.

→ supravegherea punerii în aplicare a sancțiunilor internaționale în sistemul pensiilor private, pentru a implementa prevederile legislației cadru specifice acestui domeniu în legislația sistemului de pensii private, obligații ce revin CSSPP și entităților autorizate în sistemul pensiilor private (Norma nr. 11/2009);

Autoritățile și instituțiile publice din România, în domeniul lor de competență, au obligația de a lua măsurile necesare pentru a asigura punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale adoptate în cadrul unor organizații internaționale sau de către alte state, precum și a celor adoptate prin decizii unilaterale ale României sau ale altor state.

- soluționarea unor probleme identificate în procesul de transfer între fondurile de pensii administrate privat și actualizarea cu practica întâlnită în legislația din statele care au sisteme similare⁴⁹. CSSPP a reglementat astfel interzicerea în mod explicit a implicării agenților de marketing în aceste operațiuni (Norma nr. 12/2009, cu aplicabilitate de la 1 iulie 2009);
- completarea cadrului legal cu privire la modul de utilizare a activului personal în cazul împlinirii vârstei de 60 de ani, fără a îndeplini și celelalte condiții stabilite de lege⁵⁰, în cazul participanților care beneficiază de pensie de invaliditate⁵¹ sau în caz de deces înainte de depunerea cererii pentru obținerea unei pensii facultative (Norma nr. 14/2009);
- protejarea intereselor participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii private prin asigurarea unei evidențe contabile corecte, clare, transparente și controlabile a tuturor operațiunilor bănești efectuate la nivelul unui fond, pentru înțelegerea corectă a reglementărilor în domeniu și evitarea interpretărilor greșite (fond de pensii administrat privat - Norma nr. 15/2009 și facultativ - Norma nr. 18/2009);
- punerea la dispoziția administratorilor de fonduri de pensii private, în contextul economic dat, marcat de prelungirea crizei financiare, a unor măsuri prudente întreprinse pentru protejarea activelor participanților, prin prelungirea cu un an a termenului de derogare pentru limita maximă aplicabilă investițiilor fondurilor de pensii private în titluri de stat (în sistemul pensiilor administrate privat - Norma nr. 16/2009 și în sistemul de pensii facultative - Norma nr. 17/2009);
- clarificarea anumitor aspecte referitoare la onorariile de audit plătite de fondurile de pensii private și creșterea eficienței activității operaționale la nivelul administratorilor (fondurile de pensii administrate privat - Norma nr. 19/2009 și facultative - Norma nr. 20/2009);
- îmbunătățirea procesului de colectare a contribuțiilor participanților, aderarea, evidența și repartizarea aleatorie a participanților la fondurile de pensii administrate privat. S-a urmărit adaptarea legislației secundare la condițiile pieței, precum și soluționarea anumitor probleme de natură operațională identificate în cadrul proceselor de colectare, aderare și evidență a participanților (Norma nr. 21/2009 și Norma nr. 22/2009).

De asemenea, au fost lansate în procedura de elaborare și dezbateră două proiecte de legi esențiale pentru sistem⁵². Astfel, la începutul anului 2009, a fost lansat, spre dezbateră

49. Țările din Europa de Est care au implementat cu succes sistemul de pensii private de tip Banca Mondială, similar cu cel din România.
50. Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare.
51. Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.
52. Participarea la procesul de elaborare a legislației primare în domeniul pensiilor private, în colaborare cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, în vederea elaborării a două proiecte de acte normative: proiect de Lege privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor private și proiect de Lege privind înființarea și funcționarea Fondului de Garantare.

publică și derulare a parcursului procedural de adoptare, proiectul de Lege privind Fondul de garantare a pensiilor private⁵³.

Legea privind Fondul de garantare a pensiilor private - act normativ care reprezintă elementul central din complexul de garanții cu privire la siguranța sistemului de pensii private. Fondul de garantare va compensa pierderile participanților sau beneficiarilor la fondurile de pensii private, atât în perioada de acumulare a contribuțiilor, cât și după deschiderea dreptului la pensie.

Alte proiecte de acte normative lansate în dezbateri publice anul trecut au fost cele referitoare la obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor administrate privat⁵⁴, la întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale individuale de entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de CSSPP pentru exercițiul financiar 2009 sau la inventarierea elementelor bilanțiere aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de CSSPP⁵⁵.

Încurajarea participării la sistemul de pensii facultative contribuie la stimularea economisirii pe termen lung prin pensia privată și astfel la asigurarea unei creșteri a calității vieții viitorilor pensionari, mai apropiată de cea din perioada activă.

Tot în cursul anului 2009, în contextul procesului de analiză și consultare pe tema proiectului Legii privind sistemul unitar de pensii publice, CSSPP a înaintat Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale o propunere de amendament la acest proiect de lege, referitor la contribuția în sistemul fondurilor de pensii facultative. Acest amendament vizează neincluderea în baza de calcul pentru contribuțiile sociale a valorii contribuției în sistemul pilonului III.

Aceste măsuri au fost întreprinse de CSSPP pentru îmbunătățirea cadrului legislativ de funcționare al pilonului III și evidențiază preocuparea permanentă a CSSPP pentru stimularea interesului angajatorilor în a oferi pensii private facultative salariaților și creșterea atractivității acestui sistem de pensii pentru angajatori și salariați.

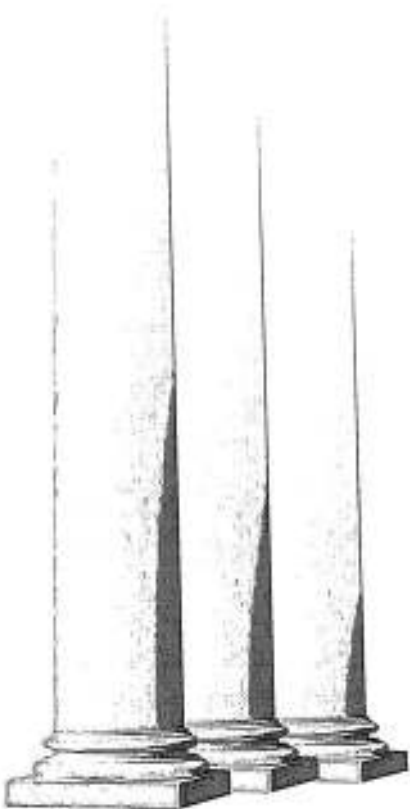
53. În scopul promovării și îmbunătățirii acestui proiect, conducerea CSSPP a participat la întâlnirea de lucru cu membri ai Plenului CES (Consiliul Economic și Social) - reprezentanți ai ministerelor, confederațiilor sindicale și patronale.

54. Proiecte de norme elaborate în baza Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

55. Ultimele două proiecte supuse dezbaterii publice au fost elaborate în baza Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare.

**PROTECȚIA PARTICIPANȚILOR ȘI TRANSPARENȚA
ÎN SISTEMUL PENSILOR PRIVATE ÎN ANUL 2009**

**PARTEA
A II-A**

CAPITOLUL 6

PROTECȚIA PARTICIPANȚILOR LA FONDURILE DE PENSII PRIVATE ÎN 2009

Unul din principalele obiective ale CSSPP este îmbunătățirea relației cu participanții, o mai bună informare a acestora cu privire la drepturile și obligațiile ce le revin atât în sistemul pensiilor obligatorii, cât și în sistemul pensiilor facultative.

	Prima linie de protecție este legislația care stă la baza sistemului de pensii private.	
--	---	--

În cursul anului 2009, CSSPP a acționat în vederea asigurării și eficientizării procesului de elaborare a răspunsurilor la sesizări, petiții, scrisori și memorii din domeniul pensiilor private, la solicitarea persoanelor fizice și juridice, potrivit legii, cu avizul departamentelor de specialitate, după caz. Astfel, CSSPP a urmărit îmbunătățirea relațiilor cu participanții și cu publicul prin rezolvarea solicitărilor telefonice, e-mail sau la sediul CSSPP, prin asigurarea serviciilor de consiliere a acestora.

La capitolul informarea și educarea participanților, atribuții esențiale ale CSSPP, măsurile Direcției Comunicare au urmărit continuarea activităților din anul precedent:

- creșterea gradului de cunoaștere a sistemului de pensii private, cu scopul de a determina creșterea numărului de participanți la fondurile de pensii private,
- informarea participanților despre drepturile și obligațiile ce decurg din sistem pentru ca aceștia să ia decizii în cunoștință de cauză.

O dată cu introducerea noului site au fost implementate o serie de facilități destinate asistenței participanților, toate cuprinse în pagina specială dedicată asistenței participanților⁵⁶.

În secțiunea de site dedicată sunt oferite informații despre drepturile participanților la sistemul de pensii private, modalitatea și pașii care trebuie îndepliniți pentru depunerea sesizărilor, reclamațiilor și contestațiilor și pentru solicitarea audiențelor.

CSSPP dispune de o structură specializată cu atribuții și responsabilități privind serviciul de asistență a participanților din sistemul de pensii private și privind informarea și educarea permanentă a publicului. De asemenea, dispune de proceduri interne detaliate privind soluționarea petițiilor adresate instituției. CSSPP acordă o importanță deosebită analizării și rezolvării petițiilor.

ASISTENȚA PARTICIPANȚILOR

În vederea protejării intereselor participanților și beneficiarilor la pensiile private - misiunea CSSPP, în 2009, s-a acordat o importanță deosebită analizării și rezolvării petițiilor, sesizărilor primite de la participanți, beneficiari sau persoane fizice care au solicitat informații despre sistemul pensiilor private, pilon II și pilon III.

56. Pentru a facilita redactarea sesizărilor, CSSPP pune la dispoziție formulare-tip care pot fi accesate pe pagina web csspp.ro, rubrica Protecția Participanților.

Față de 2008, numărul petițiilor adresate CSSPP în 2009 s-a redus cu aproape 60% pe fondul creșterii gradului de informare a publicului cu privire la drepturile ce decurg din sistemul de pensii private, la aproape doi ani de funcționare efectivă a acestui mecanism.

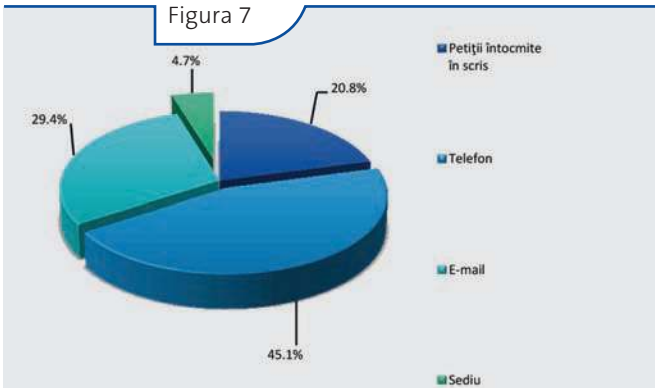
În anul 2009, CSSPP a primit 3.204 petiții (sesizări și solicitări de informații) din partea participanților la sistemul de pensii private sau a publicului larg, atât în scris, cât și prin intermediul poștei electronice, faxului, telefonului sau sub forma vizitelor la sediul instituției. 89% din solicitări au vizat sistemul de pensii administrate privat - pilon II (2.859), în timp ce pentru sistemul pensiilor facultative s-au evidențiat doar 354 de solicitări (11%). Din cele 3.204⁵⁷ petiții primite din partea participanților, 45% au fost reprezentate de solicitări telefonice, 29% solicitări formulate prin intermediul poștei electronice, 21% solicitări scrise și 5% petiții formulate la sediul instituției (figura 7).

Tabelul 7. Pilon II - Petiții transmise CSSPP în 2009

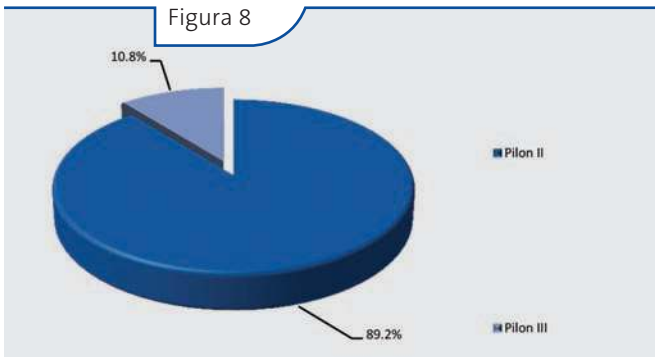
Nr. crt.	Tip solicitare	Număr solicitări
1	Denumire fond de pensii (lipsă informații privind apartenența la sistem)	1.301
2	Informații - transfer la un alt fond de pensii	438
3	Clasate/redirecționate către alte instituții publice și organizații	65
4	Informații privind sistemul de pensii private, legislație, procesul de repartizare aleatorie	214
5	Respectarea alegerii exprimate la aderare (erori de procedură sau a fraude)	233
6	Lipsă contribuții la fondurile de pensii	97
7	Formulate de agenți de marketing	205
8	Aderarea frauduloasă și retragerea din sistem	137
9	Remedieri situații existente - modificări CNP	102
10	Retragere din sistem (aderarea în cunoștință de cauză)	67
Total		2.859

Solicitările de informații privind sistemul de pensii private în general, precum și solicitările de informații referitoare la apartenența la un fond de pensii (pilonul II) au fost mult mai reduse ca număr în 2009 față de 2008, precum și ca pondere în totalul petițiilor.

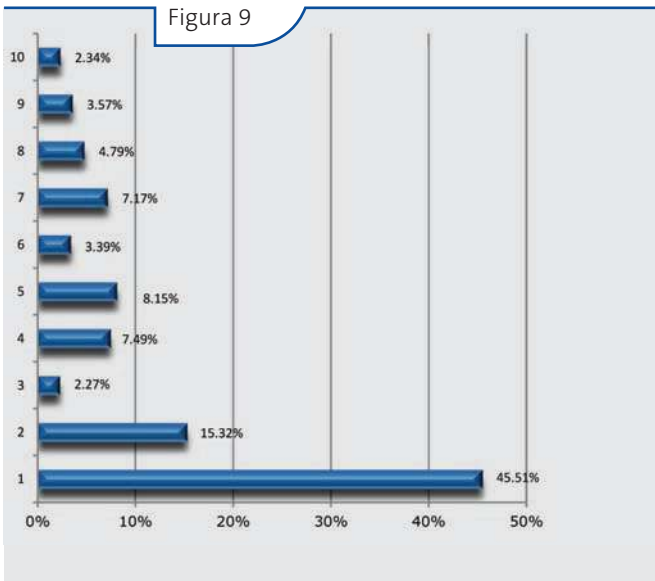
57. 5% din petiții au fost clasate sau redirecționate către alte instituții publice și organizații fiind îndreptate greșit (inclusiv cererile de transfer) spre CSSPP sau neavând datele de contact necesare returului. În cazul celor redirecționate, petițiile au fost trimise în termen de 5 zile de la înregistrare către autoritățile sau instituțiile publice care au ca atribuții rezolvarea problemelor sesizate, petiționarul fiind înștiințat despre aceasta.

Structură petiții în funcție de mijlocul de transmitere 2009

Structură petiții în funcție de sistem 2009

Structură petiții Pilon II transmise CSSPP în 2009

O explicație pentru acest rezultat constă în gradul mai bun de informare al publicului cu privire la drepturile ce decurg din sistemul de pensii private, la aproape doi ani de funcționare efectivă a acestui mecanism.

Din cele 2.859 de petiții adresate CSSPP de participanți în cursul anului 2009, cele mai multe (46%) au vizat solicitări de informații referitoare la denumirea fondului de pensii în condițiile lipsei de informații cu privire la apartenența în sistemul pensiilor administrate privat - pilonul II. 438 de petiții (15%) au avut ca obiect solicitări privind informațiile necesare transferului la un alt fond de pensii, în timp ce numai 7% dintre cetățeni au fost interesați de aspecte generale privind sistemul de pensii private, legislația din domeniu sau procesul de repartizare aleatorie⁵⁸.

Fiecare din aceste petiții a primit răspuns din partea CSSPP. În cazul în care solicitările au necesitat informații suplimentare, au fost cooptate la soluționarea lor și departamente de specialitate, cum ar fi direcțiile juridică, reglementare sau autorizare. Sesizările care au necesitat investigații suplimentare au fost analizate de direcțiile de specialitate din cadrul CSSPP.

Tabelul 8. Pilon III - Petiții transmise CSSPP în 2009

Tip petiții	Număr petiții
Petiții referitoare la obligativitatea plății contribuțiilor la fondurile de pensii facultative	115
Solicitări de informații referitoare la deductibilitatea contribuțiilor la pensiile facultative	105
Petiții referitoare la neplata comisioanelor pentru agenții de marketing din sistemul fondurilor de pensii facultative	70
Petiții referitoare la legislația și modul de funcționare a sistemului fondurilor de pensii facultative	35
Petiții referitoare la retragerea din sistemul fondurilor de pensii facultative	20
Total	345

Participanții care au aderat la un fond de pensii facultative (pilonul III) au un nivel mai ridicat de informare asupra sistemului financiar inclusiv sistemul de pensii private, lucru reflectat și prin structura solicitărilor. Astfel, în cursul anului 2009, cele mai multe solicitări efectuate (64%) s-au referit la prevederile legislative privind plata contribuțiilor și regimul de deductibilitate al acestora (tabelul 8).

Toate petițiile formulate în scris și sosite la adresa CSSPP au vizat spețe aferente pilonului II. Sesizările au fost transmise prin intermediul poștei clasice.

În primul semestru al anului trecut au predominat solicitările privind prezentarea de informații cu privire la modul de aderare la un fond de pensii administrate privat. În semestrul II, majoritatea solicitărilor au vizat informații cu privire la denumirea fondului de pensii unde o parte din persoane au dobândit calitatea de participanți. Anul trecut nu s-a înregistrat nici o sesizare scrisă privind sistemul pilonului III.

Activitatea directă de comunicare cu participanții și cu publicul se realizează în fiecare zi lucrătoare a săptămânii, după un program clar delimitat, afișat pe site-ul instituției www.csspp.ro. În 2009, prin intermediul comunicării telefonice, CSSPP a oferit informații, ca de exemplu modul de aderare la un fond de pensii private sau denumirea fondului de pensii unde au dobândit calitatea de participant, prin aderare sau prin repartizare aleatorie (figura 10).

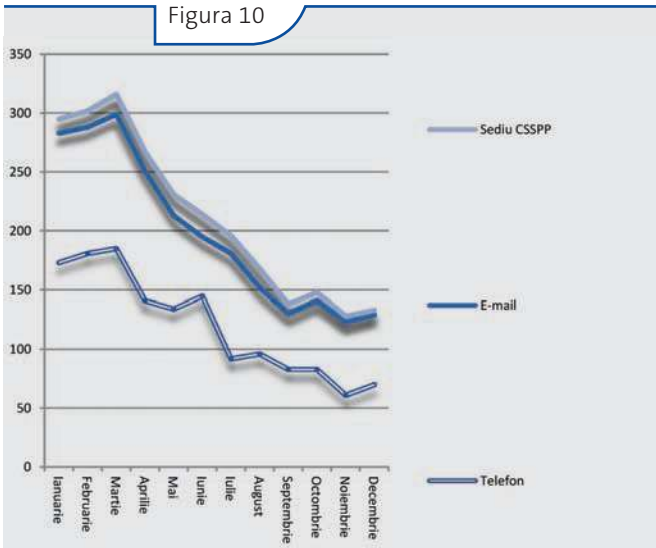
58. Petițiile transmise către BPPRP au fost analizate și soluționate conform prevederilor legale în vigoare, precum și competențelor specifice ale autorității de supraveghere a sistemului de pensii private.

Comunicarea pe baza dialogului direct cu persoanele care s-au prezentat pe parcursul anului 2009 la sediul CSSPP a presupus oferirea acelor informații solicitate, rapid, într-un termen scurt, pe baza prevederilor legale privind transparența datelor cu caracter personal și protecția participanților la fondurile de pensii administrate privat. Cele mai multe solicitări ale persoanelor venite direct la sediul CSSPP au vizat informații legate de apartenența la un fond de pensii private, modul de aderare, precum și obligațiile și drepturile ce revin agenților de marketing sau brokerilor de pensii private.

EDUCAȚIA FINANCIARĂ

Informarea corectă este cea mai eficientă dintre metodele de protecție a participanților.

Pensia privată reprezintă una dintre cele mai bune soluții care aduce, la vârsta de pensionare, recunoașterea și recompensarea corectă a efortului fiecărui angajat, iar CSSPP, potrivit misiunii sale, urmărește cel mai bun interes al participanților la sistemul de pensii private, prin asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private și prin informarea corectă asupra acestuia. În aceste condiții, și în 2009, prin organizarea și sprijinul proiectelor de informare a publicului larg, CSSPP și-a propus să contribuie la ridicarea gradului de educație financiară și la popularizarea avantajelor pensiilor private.

Evoluție lunară comunicare directă cu CSSPP în 2009

Figura 11. Educația financiară în sistemul pensiilor private în 2009

Unul dintre principalele obiective ale CSSPP l-a reprezentat îmbunătățirea relației cu participanții, o mai bună informare

a acestora cu privire la drepturile și obligațiile ce le revin atât în sistemul pensiilor obligatorii, cât și în sistemul pensiilor facultative. Accesul la educație în domeniul serviciilor financiare este deosebit de important pentru asigurarea protecției participanților, mai ales în contextul actual dificil al piețelor financiare din întreaga lume.

În 2009, CSSPP a parcurs etape importante în implementarea celor mai moderne mecanisme de protecție și informare a consumatorului, ținând cont de recomandările Băncii Mondiale în domeniu (figura 11).

Figura 12. Site-ul CSSPP: Rubrica Educație financiară în 2009

Printre măsurile întreprinse în 2009 în vederea informării corecte cu privire la drepturile și obligațiile ce decurg din calitatea de participant la sistemul de pensii private, s-au numărat:

- Ghidul Participantului la Sistemul de Pensii Private și dicționarul online de pensii private (figura 12);
- refacerea paginii de internet a CSSPP cu accent pus pe educație financiară și interactivitate;
- elaborarea de publicații specifice de informare cu tematici de interes pentru participanți: buletine lunare, precum și rapoarte trimestriale, semestriale și anuale, atât în formă electronică, cât și tipărită.

Figura 13. Ghidul participantului publicat de CSSPP în 2009

În 2009, CSSPP a publicat, pe site-ul propriu www.csspp.ro (figura13), „Ghidul participantului la sistemul de pensii private”. Lucrarea este un îndrumar și un instrument practic pentru participanți, oferindu-le acestora posibilitatea de a se familiariza cu principiile și mecanismele de bază ale sistemului de pensii private din România⁵⁹.

Ghidul descrie, la modul general, sistemul de pensii private, prezentându-i beneficiile, entitățile și elementele de siguranță, precum și datele de contact ale instituțiilor din sistemul pensiilor private.

Prin publicarea, în cadrul Ghidului, a unui dicționar al pensiilor private, cuprinzând termeni specifici sistemului de pensii private și termeni și noțiuni investiționale, CSSPP și-a propus să aducă mai aproape de participanți noțiunile de bază ale lumii financiare moderne și implicit ale sistemului de pensii private.

CSSPP își propune să rămână una din cele mai importante surse de materiale de educație financiară, de analize, studii și publicații privind pensiile private.

De asemenea, se pune accent pe explicarea cadrului legal necesar investiției activelor participanților în condiții cât mai eficiente și cu un risc cât mai scăzut și sunt specificați pașii care trebuie urmați de un potențial participant în cadrul procesului de aderare, de participare, de transfer și în final de a beneficia de o pensie privată.

59. Informațiile furnizate în acest Ghid nu reprezintă un regulament emis de CSSPP și nu vizează conferirea unor drepturi sau impunerea vreunei obligații.

CAPITOLUL 7

TRANSPARENȚA ȘI COMUNICAREA ÎN SISTEMUL PENSIILOR PRIVATE ÎN ANUL 2009

Urmând misiunea propusă, și anume protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor, în condițiile asigurării unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private, CSSPP a acționat și în 2009 pentru promovarea unei imagini corecte a sistemului pensiilor private în România.

	<p>Acțiunile CSSPP în 2009 în domeniul comunicării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Consolidarea relațiilor cu mass-media; ■ Îmbunătățirea formei și a conținutului materialelor publicate prin pagina web a CSSPP; ■ Lansarea unei noi pagini de internet; ■ Îmbunătățirea vizibilității CSSPP prin organizarea și participarea la evenimente și conferințe în vederea promovării unei imagini corecte și coerente a activității CSSPP.
--	---

Totodată, CSSPP a urmărit și transmiterea unui mesaj corect și coerent privind propria activitate, respectiv acele măsuri și acțiuni întreprinse pe parcursul anului pentru aducerea la îndeplinire a atribuțiilor specifice unei autorități în domeniul financiar.

Astfel, au fost transmise, prin mijloace specifice de comunicare, obiectivele și mesajele CSSPP, au fost furnizate informații de interes public privind sistemul de pensii private, au fost asigurate asistența participanților în demersurile lor către CSSPP⁶⁰, cât și informarea și educarea permanentă a publicului cu privire la avantajele sistemului de pensii private și drepturile care decurg din calitatea de participant la acest sistem.

RELAȚIA CU MASS-MEDIA ȘI DISEMINAREA INFORMAȚIILOR DE INTERES PUBLIC

Pe parcursul întregului an, CSSPP a acordat un interes deosebit relațiilor cu mass-media centrală și locală, acestea aflându-se permanent în centrul atenției. Mesajele și informațiile de interes public au fost transmise sub forma comunicatelor și informărilor de presă, atât prin intermediul paginii de internet csspp.ro, cât și prin poșta electronică⁶¹.

	<p>Solicitățile de presă au privit: legislația primară și secundară specifică domeniului pensiilor private, date statistice, obiective CSSPP, prognoze privind piața pensiilor private, comentarii privind măsurile întreprinse pentru supravegherea și controlul activității fondurilor de pensii private, comentarii privind măsurile întreprinse pentru stimularea pieței pensiilor private.</p>
--	--

De asemenea, publicațiile elaborate de CSSPP cu scop informativ, materiale privind educația financiară, statistici și diverse studii și analize, au fost prezentate publicului larg sub formă tipărită și în format digital, prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă (comunicate de presă, publicare pe internet), în cadrul conferințelor și seminariilor organizate cu sprijinul

60. În conformitate cu prevederile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.
61. Au fost utilizate canale alternative de comunicare cu reprezentanții mass-media, cum ar fi înștiințarea inclusiv prin servicii SMS asupra publicării unor noi materiale de presă.

și participarea CSSPP, la nivel național și local, precum și cu ocazia întâlnirilor la sediul instituției noastre.

Periodic, au fost transmise materiale informative privind situația pieței pensiilor private și activitatea CSSPP.

În vederea consolidării relațiilor cu mass-media, CSSPP a acționat pentru extinderea numărului de contacte cu jurnaliști acreditați la CSSPP.

Pe parcursul anului trecut, CSSPP a furnizat permanent informații⁶² către 14 posturi TV, 13 posturi de radio centrale, 12 agenții de presă din țară și din străinătate, 38 de publicații centrale scrise, 9 site-uri specializate în conținut financiar și de afaceri.

Pe plan local, relația cu reprezentanții mass-media s-a concretizat prin transmiterea de informații de interes public către 12 stații TV și radio și mai multe publicații locale.

De altfel, un interes deosebit a fost acordat de CSSPP pentru extinderea colaborărilor cu presa locală.

CSSPP a formulat răspunsuri și materiale de sinteză pentru 129 solicitări scrise (transmise prin intermediul poștei electronice) din partea jurnaliștilor din presa centrală și locală - presa scrisă, radio și TV.

Numărul solicitărilor transmise prin telefon a depășit numărul solicitărilor transmise în scris.

Informații transmise pe parcursul anului 2009 au vizat: actele normative elaborate de CSSPP, analizele legislative și explicații suplimentare, publicațiile elaborate de CSSPP cu scop informativ (materiale privind educația financiară, statistici și diverse studii și analize), deciziile și măsurile întreprinse de CSSPP pentru asigurarea funcționării corecte a sistemului de pensii private, evenimente semnificative pe piața pensiilor private, precizări referitoare la funcționarea sistemului de pensii private sau la măsurile întreprinse de CSSPP pentru supravegherea și controlul pieței etc.
--

Deși în număr restrâns, putem menționa la acest capitol și solicitările de presă primite din partea publicațiilor internaționale de profil.

Activitatea CSSPP a fost prezentată opiniei publice și mass-media și prin intermediul celor 64 de comunicate de presă, la care se adaugă 12 informări de presă privind evenimentele la care au participat reprezentanții CSSPP.

PUBLICAȚIILE CSSPP

Și în 2009 CSSPP a continuat să publice lunar, pe site-ul propriu, buletine lunare cu caracter informativ, care conțin principalele date statistice ale lunii anterioare publicării, precum și o listă a actelor emise de autoritate.

62. Trebuie reamintită și reducerea termenului mediu de răspuns la solicitările venite din partea mass-media. Astfel, cele mai multe solicitări venite din partea reprezentanților presei au primit răspuns în mai puțin de 24 de ore, excepția fiind reprezentată de cazurile care au necesitat o perioadă mai mare de documentare.

De asemenea, au fost publicate (în formă electronică și tipărită) rapoarte trimestriale, semestriale și anuale⁶³, redactate într-o formă vizuală și într-un limbaj accesibile publicului interesat.

PARTICIPĂRILE CSSPP LA CONFERINȚE DE PRESĂ ȘI SEMINARII

Pentru a prezenta reglementările din domeniu, modalitatea de implementare a legislației sistemului de pensii private, pentru a clarifica aspecte mai puțin cunoscute publicului larg sau în scopul informării și educației financiare a publicului, conducerea și specialiștii CSSPP au fost prezenți la aproximativ 40 de conferințe și seminarii în țară și străinătate⁶⁴. Trebuie menționat sprijinul acordat și participarea CSSPP la seria evenimentelor „Forumul Economic Regional”⁶⁵, care au avut ca obiectiv facilitarea contactului direct între entitățile pieței pensiilor private și angajatorii din fiecare regiune.

SITE-UL CSSPP.RO

Tabelul 9. Noul Site CSSPP - îmbunătățiri

Accent pe informarea și protecția participanților, dar și pe latura educației financiare: secțiuni de relații cu publicul, o nouă secțiune de formulare, o secțiune separată pentru informații și publicații CSSPP, newsletter CSSPP.
Afișarea în zona de vizibilitate maximă a principalelor noutăți CSSPP: comunicate și informări de presă, ultimele evenimente din piața pensiilor private, ultimele publicații elaborate de CSSPP, anunțuri de importanță maximă.
Funcționalități care asigură accesul online și facil la informație: notificarea automată a informațiilor noi prin newsletter, disponibilitatea datelor statistice, atât în format Excel, cât și într-un format grafic interactiv în cadrul secțiunilor Date Statistice.
Informații complete și permanent actualizate și elemente noi: Despre Pensii Private, Materiale Educație Financiară, Informații de Interes Public, noi secțiuni la Relații cu Publicul - Protecția Participanților, Studii și Publicații CSSPP.
Un nou registru interactiv al entităților autorizate, avizate și supravegheate de CSSPP.
O aplicație destinată vizualizării valorii unitare a activului net (VUAN) în sistemul pensiilor private.
Două sondaje de opinie online.

În partea a doua a anului trecut, CSSPP a lansat noua sa pagină de internet. Rapid și interactiv, website-ul CSSPP este un important canal de distribuție a informațiilor⁶⁶ și pune

63 OUG nr. 50/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2006, prevede la art. 26 că, în termen de 6 luni de la sfârșitul fiecărui an calendaristic, CSSPP publică într-o broșură un raport privind evoluția și funcționarea fondurilor de pensii private, performanța administratorilor și a entităților implicate în acest domeniu, în anul precedent. Acest raport trebuie să cuprindă o analiză comparativă a activității tuturor administratorilor și furnizorilor de pensii private, măsurile adoptate de CSSPP pentru protejarea intereselor participanților și beneficiarilor și asigurarea bunei funcționări a sistemului de pensii private, precum și alte informații de interes general. Art. 18 al OUG nr. 50/2005 prevede că, cel târziu până la data de 31 mai a fiecărui an, CSSPP trimite Parlamentului, respectiv comisiilor pentru buget, finanțe și bănci și celor de muncă și protecție socială ale Senatului și Camerei Deputaților, raportul său anual de activitate, raportul anual de audit financiar și execuția bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul precedent, care vor fi dezbătute în ședința comună a Camerelor.

64 Din aceste evenimente, opt au fost organizate de CSSPP și alte 12 cu sprijinul CSSPP. Evenimente în 2009: Seria seminariilor CSSPP - ONPCSB pe tema prevenirii și sancționării spălării banilor în sistemul de pensii private, Conferința „Asigurări și pensii private în 2009 - anul oportunităților”, Seminarul „Situația actuală a fondurilor de pensii private din România și criteriile de investire în instrumentele financiare listate la bursă”, Conferința pe tema prevenirii și combaterii spălării banilor, Conferința pe tema Raportului de evaluare al Băncii Mondiale cu privire la protecția și educația consumatorilor de produse și servicii financiar-bancare din România, Conferința „Piața fondurilor de investiții”, Conferința aferentă vizitei delegației chilene din cadrul schimbului de experiență România-Chile în domeniul pensiilor private, „Piața pensiilor private la momentul aprilie 2009”, „Pensiile Private - Bilanțul Anului 2009”, evenimente organizate la sediul CSSPP.

65 8 evenimente organizate de Media XPRIMM în principalele orașe ale regiunilor de dezvoltare economică din România.

66 Astfel, pagina web a găzduit toate comunicatele, informațiile și noutățile de presă transmise ziariștilor acreditați, lista cu cele mai frecvente întrebări din domeniul pensiilor private, analize comparative între fondurile de pensii private, materialele statistice, de bilanț și analiză elaborate de CSSPP, buletinele lunare și trimestriale ale CSSPP, date financiare privind evoluția fondurilor de pensii facultative, registrele cu entitățile de pe piața pensiilor private, legislația din domeniu, atât în faza de dezbateră publică, cât și după publicarea lor în Monitorul Oficial.

accent pe informarea, în cel mai scurt timp posibil a publicului larg, mass-media, specialiștilor etc. (tabelul 9). Noua pagină de internet CSSPP a adus un nou design, remodelarea grafică și funcțională, o nouă structură de meniuri, introducerea alertelor vizuale și, nu în ultimul rând, noi funcționalități pentru utilizatori⁶⁷.

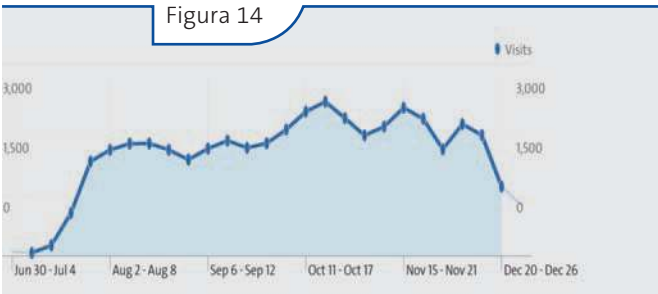
Pe parcursul celui de-al doilea semestru al anului 2009, 14.561 de persoane au vizitat pagina de internet a CSSPP, numărul total de vizite ridicându-se la 45.551, în timp ce vizualizările de pagini ale acestui site au depășit pragul de 200.000 (tabelul 10 și figura 14), înregistrând, în medie, 246 de vizite pe zi.

În ceea ce privește traficul pe site, din totalul celor 6 luni de funcționare, perioada de vârf a fost atinsă în lunile octombrie - 24% și noiembrie - 21%.

În mod firesc, din cele 56 de țări, majoritatea vizitatorilor au fost din România (96%)⁶⁸.

Tabelul 10. Statistici csspp.ro - Semestrul II 2009

Persoane (vizitatori unici)	14.561
Vizite	45.551
Vizualizări de pagini	228.678
Media de pagini pentru fiecare vizită	5,02
Media de timp a unei vizite pe site-ul csspp.ro	5 minute
Media de vizite pe zi	246

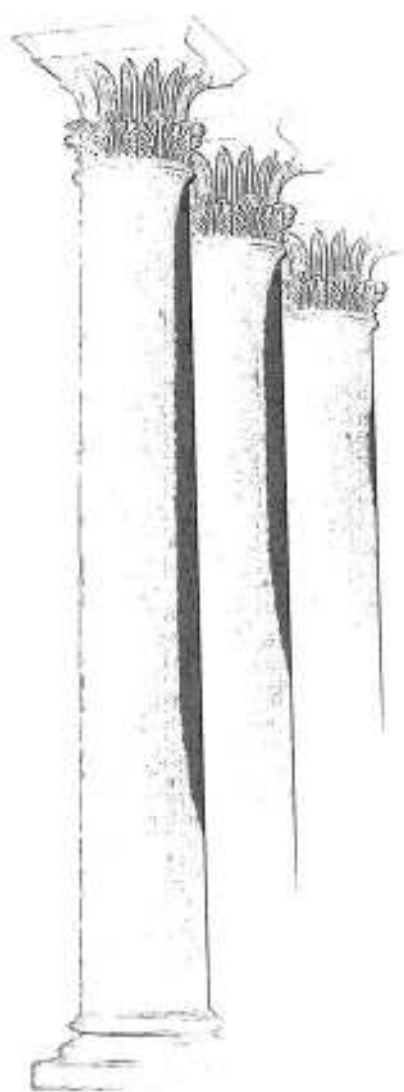
Site CSSPP - Evoluție număr de vizitatori Semestrul II 2009

67. CSSPP a monitorizat permanent traficul pe pagina proprie de internet, putând evidenția atât punctele tari, cât și punctele slabe ale acestui website, în funcție de rezultatul analizei statistice efectuate.

68. Alte state precum: Polonia, Marea Britanie, Germania, Statele Unite, Moldova sau Franța, în ordinea accesărilor. Interesant este faptul că cei mai mulți vizitatori din afara României provin din Polonia, țară cu un sistem de pensii private similar cu cel din România.

**CSSPP - COOPERAREA INTERNĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ ÎN
DOMENIUL PENSILOR PRACTICE ÎN ANUL 2009**

**PARTEA
A III-A**

CAPITOLUL 8

CSSPP - COOPERAREA INTERNĂ ÎN ANUL 2009

Pentru îndeplinirea unuia din obiectivele strategice: întărirea stabilității și integrității sistemului de pensii private și a sistemului financiar, în general, CSSPP a continuat colaborarea cu alte instituții și autorități din țară și din străinătate⁶⁹. CSSPP a acționat și în anul 2009 pentru promovarea unei imagini corecte a sistemului pensiilor private în România, pentru promovarea și consolidarea relațiilor cu celelalte autorități și instituții, cu participanții și operatorii din piața pensiilor private, dar și cu organisme neguvernamentale.

În calitate de autoritate de supraveghere a sistemului de pensii private, CSSPP a participat, alături de structuri similare ale autorităților naționale, în special ale Băncii Naționale a României, Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare și Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor la realizarea diferitelor acțiuni legate de cooperarea europeană și internațională în domeniul reglementării și supravegherii sectorului serviciilor financiare.

CSSPP este parte a Acordului între Ministerul Economiei și Finanțelor, Banca Națională a României, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare și Comisia de Supraveghere a Asigurărilor pentru cooperare în domeniul stabilității financiare și al gestionării crizelor financiare. Principii de cooperare: delimitarea clară a responsabilităților, transparența, eficiența și schimbul de informații.

Astfel, CSSPP a participat în cursul anului 2009 la lucrările Comitetului Național de Stabilitate Financiară⁷⁰ - CNSF și ale Subcomitetului tehnic pentru stabilitate financiară derulate în cadrul stabilit de Acord. De asemenea, CSSPP a contribuit la elaborarea documentelor necesare asigurării cadrului de acțiune pe linia stabilității sistemului financiar, prin promovarea unui schimb de informații permanent și eficient cu autoritățile membre, precum și prin evaluarea și prevenirea situațiilor de criză financiară la nivelul instituțiilor financiare individuale.

În contextul crizei financiare și al posibilelor efecte asupra participanților, CSSPP a intensificat colaborarea și coordonarea eforturilor comune alături de experții structurilor similare ale autorităților naționale, în special în cadrul CNSF, în scopul gestionării eficiente a potențialelor efecte ale crizei financiare.

Tot în anul 2009, Banca Mondială a stabilit, împreună cu autoritățile române un set de condiționalități aferente sectorului financiar.

Una din aceste condiționalități prevede, în linie cu cele din raportul de Larosiere⁷¹, necesitatea stabilirii unui cadru legal care să alinieze nivelul de independență politică și autonomie financiară ale CSSPP, CSA și CNVM la cele ale BNR.

69. Art. 29 din OUG nr. 50/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005.

70. Evoluțiile din ultimii ani ale sistemului financiar românesc au făcut necesar ca autoritățile responsabile cu autorizarea, reglementarea, supravegherea și controlul piețelor componente ale sistemului financiar să conlucreze pentru a asigura transparența și integritatea sistemului financiar și ale piețelor sale componente, respectarea cadrului legal aplicabil, precum și lărgirea cadrului național de stabilitate financiară. Acordul de cooperare între autoritățile de supraveghere financiară BNR, CNVM, CSA și CSSPP - pentru cooperare în domeniul stabilității financiare și al gestionării crizelor financiare a fost semnat la data de 31 iulie 2007 și a intrat în vigoare la data de 1 iunie 2008.

71. Document ce se află în atenția Comisiei Europene, a Consiliului Uniunii Europene și a Parlamentului European și urmărește întărirea capacității de supraveghere și control în cadrul tuturor sectoarelor financiare din UE, cu obiectivul de a stabili un sistem european de supraveghere mai eficient, integrat și sustenabil.

Tabelul 11. Proiect de lege privind independența politică și autonomia financiară a reglementatorilor din sectorul financiar - garanții

Aceste instituții își stabilesc singure politicile și nivelul de remunerare pe baza unor principii transparente raportate la piață.
Procesul de selecție și demitere a personalului acestor instituții nu este stabilit prin decizie politică.
Procesul de nominalizare a membrilor comisiilor și a personalului executiv numit statutar în cele trei instituții se bazează exclusiv pe calificări tehnice.
Bugetul acestor instituții nu este aprobat de Parlament.
Personalul acestor instituții beneficiază de protecție legală pentru acțiunile întreprinse cu bună credință în exercitarea atribuțiilor ce le revin.

În acest sens, ca urmare a recomandărilor formulate de Raportul Larosiere, dar și a acordurilor la nivel internațional, Guvernul României a elaborat și transmis Parlamentului spre adoptare un proiect de lege necesar transpunerii în practică a condiționalităților agreate cu Banca Mondială în contextul Împrumutului pentru Politici de Dezvoltare - 2009 (tabelul 11).

În scopul adoptării acestui act normativ, CSSPP, alături de celelalte autorități de supraveghere non-bancare, a susținut proiectul în Comisiile Parlamentare din Camera Deputaților și Senat, a furnizat clarificări și a depus documente cu caracter tehnic de specialitate în vederea argumentării celor prezentate.

Tot în sfera relațiilor de colaborare cu Parlamentul, în anul 2009, CSSPP a monitorizat permanent proiectele legislative semnificative pentru sistemul pensiilor private aflate în diferite etape ale procesului legislativ.

În anul 2009 au continuat și întâlnirile CSSPP cu reprezentanții pieței pensiilor private - administratori, depozitari, brokeri, auditori și alți specialiști din domeniul financiar.

În principal, aceste întâlniri au vizat proiectele de reglementări elaborate de CSSPP pe parcursul anului și care, înainte de adoptarea lor, au fost publicate pe website-ul propriu, în procesul dezbaterii publice, astfel încât persoanele interesate să poată lua cunoștință de conținutul acestora și să formuleze eventuale propuneri și observații⁷².

În afara autorităților din cadrul Comitetului Național de Stabilitate Financiară, pe parcursul anului 2009 CSSPP a colaborat și cu alte instituții cu care are deja încheiate protocoale de colaborare (tabelul 12).

Tabelul 12. Instituții și autorități cu care CSSPP a colaborat în 2009

Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal - ANSPDCP
Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor - ONPCSB
Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor - ANPC
Camera de Comerț și Industrie a României - CCIR
Oficiul Național al Registrului Comerțului - ONRC
Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale - CNPAS
Inspectoratul Național pentru Evidența Persoanelor
Consiliul Concurenței
Camera Auditorilor Financiar din România - CAFR
Inspectoratul General al Poliției - IGP
Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date - CNABDEP

72. Pe site-ul CSSPP sunt publicate, pentru informare și formularea unor eventuale observații, proiecte de reglementări ce urmează a fi adoptate de CSSPP, înaintea parcurgerii procedurii de aprobare a acestora în cadrul instituției. Ulterior, aceste comentarii și propuneri sunt preluate și analizate de specialiștii CSSPP.

Alte evenimente desfășurate în anul 2009 înscrise în colaborarea inter-instituțională:

- organizarea unei vizite de informare și stagiul de pregătire în domeniul pensiilor private pentru specialiști români din cadrul CNPAS și cursanți din cadrul școlii Naționale de Securitate Socială din Franța, instituție aflată în subordinea Ministerului Muncii Francez⁷³;
- participarea CSSPP la Cea de-a 30-a Reuniune Plenară MONEYVAL (Franța) și la Comitetul MONEYVAL, Cea de-a 8-a Reuniune a Grupurilor de Lucru privind Tipologiile de spălare a banilor și finanțare a terorismului (Cipru)⁷⁴;
- cooperarea cu Ambasada Republicii Chile pentru organizarea Conferinței „Rolul și provocările Comisiilor de Supraveghere în Sistemele de Pensii Private”⁷⁵.

---

⁷³ În colaborarea cu CNPAS.

⁷⁴ Cooperarea cu ONPCSB: Participarea experților la activitatea din grupurile de lucru s-a concretizat în contribuții la implementarea și dezvoltarea proiectelor MONEYVAL în scopul unei bune aplicări a legislației în vigoare.

⁷⁵ În continuarea conferinței a fost organizat un workshop pentru prezentarea celor două sisteme de pensii și a dificultăților și provocărilor din cele două sisteme de pensii.

CAPITOLUL 9

CSSPP - COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ ÎN ANUL 2009

În contextul evoluțiilor internaționale din anul 2009, care au exercitat o influență majoră asupra sistemului financiar românesc și asupra sistemului pensiilor private⁷⁶, cooperarea internațională a fost un deziderat major pentru CSSPP. CSSPP a acționat și în anul 2009 pentru promovarea unei imagini corecte a sistemului pensiilor private din România. De asemenea, anul trecut, CSSPP și-a propus consolidarea cooperării inter-instituționale și, după caz, dezvoltarea unor relații de colaborare noi și creșterea rolului său în cadrul comisiilor și comitetelor de specialitate ale Uniunii Europene, dar și în cadrul celorlalte organisme de nivel internațional.

Amploarea și complexitatea crizei financiare mondiale au adus în atenția specialiștilor din autoritățile de supraveghere financiare, europene și naționale, importanța coordonării și consolidării eforturilor comune pentru a diminua pierderile și impactul asupra piețelor reglementate, cât și pentru a preveni producerea unor evenimente viitoare similare.

Astfel, CSSPP a reușit să-și aducă contribuția la eforturile depuse de autoritățile competente, naționale și europene⁷⁷, fiind preocupată de documentele și dezbaterile ocazionate de lansarea unor noi inițiative și acțiuni concrete de lucru privind mecanismele de prevenire a crizei, în cadrul procesului de redefinire a arhitecturii financiare internaționale.

Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, în calitate de membru IOPS⁷⁸, s-a implicat și a participat la proiectele propuse în programul de activitate al organizației, proiecte care s-au derulat în cadrul Comitetului Tehnic constituit din reprezentanți ai autorităților de supraveghere în pensii - membri și observatori.

Principalele subiecte care au constituit puncte de interes au fost cele legate de activitatea de reglementare - elementele necesare în vederea elaborării legislației privind plata pensiilor și de activitatea de supraveghere a entităților din sistemul pensiilor private - cooperarea privind introducerea unui sistem de supraveghere prudențială.

Activitatea anului 2009 a fost dedicată continuării și/sau finalizării proiectelor începute în anii precedenți, precum și lansării unor noi proiecte utile în activitatea reglementatorilor și supraveghetorilor (tabelul 13). CSSPP a transmis constant către Comitetul Tehnic IOPS opiniile sale asupra documentelor aflate în lucru și dezbateri, iar specialiștii CSSPP au participat la lucrările tri-anuale ale Comitetului tehnic și seminariile de specialitate, organizate în martie, iulie și octombrie 2009⁷⁹.

76. Pentru sistemul financiar din România, criza financiară internațională a constituit o prioritate care trebuia abordată cel puțin din două perspective: 1) contextul internațional și evoluția României în calitate de stat membru al UE, tendințele privind modificarea și crearea unei noi arhitecturi financiare europene și a relațiilor internaționale și 2) colaborarea și cooperarea cu structurile instituționale comunitare și convergența politicilor naționale cu sistemul și mecanismul de implementare a politicilor comunitare.

77. Pentru a atenua efectele și impactul crizei financiare au fost luate măsuri atât la nivel de șefi de stat/guverne, cât și măsuri centralizate ale autorităților de supraveghere financiară pentru a demara un efort conjugat și coordonat de elaborare a unor măsuri și principii comune pentru un nou sistem financiar internațional. La nivel comunitar au fost întreprinse eforturi unitare concentrate pentru a coordona diversele inițiative internaționale pentru o monitorizare unitară a metodelor și căilor de implementare a deciziilor G-20. S-a ajuns astfel la cinci seturi de recomandări europene în ceea ce privește monitorizarea prudențială, transparența și evaluarea corectă, riscul de creditare, răspunsul autorităților la risc și promovarea stres-test-ului sistemului financiar.

78. The International Organisation of Pension Supervisors, www.iopsweb.org.

79. În martie - Budapesta, Ungaria, iulie - Paris, Franța, octombrie - Rio de Janeiro, Brazilia.

Tabelul 13. Proiecte IOPS în lucru în 2009

IOPS 'Toolkit' pentru supravegherea bazată pe riscuri a fondurilor de pensii
Guvernanța și performanța autorităților de supraveghere
Tabele de mortalitate, Baze de date comune ISSA ⁸⁰ /IOPS/OECD
Ghid privind aspectele operaționale ale activității autorităților de supraveghere
Bune practici în managementul riscului investițiilor alternative ale fondurilor de pensii
Anuițiți - cooperarea dintre supraveghetori
Informații furnizate participanților la schemele de tip DC

În calitate de autoritate de supraveghere, cele mai importante lucrări au fost cele prezentate la ședința Adunării Generale a Membrilor IOPS, desfășurată la Rio de Janeiro, Brazilia, în octombrie 2009, urmată de Forumul IOPS/OECD privind pensiile private. Cu această ocazie, au fost dezbătute subiecte cum ar fi: strategii investiționale ale fondurilor de pensii private, punându-se accent pe concluziile preliminare și recomandările proiectului comun de cercetare OECD-Banca Mondială asupra metodelor de evaluare a performanțelor investiționale sau gradul de adecvare și acoperire a contribuțiilor în sistemele de pensii private, în condițiile unei abordări a activității de investire pe parcursul unui întreg ciclu de viață.

Participarea în cadrul comitetelor și a manifestărilor internaționale a reprezentat și în anul 2009 o prioritate a Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private.

Principalele provocări rezultate din discuțiile purtate au fost considerate a fi reducerea volatilității și elaborarea unor modalități mai flexibile de plată a pensiilor. Acțiunile de cooperare desfășurate în anul 2009 au constituit un bun prilej pentru reprezentanții autorității de a schimba opinii, experiențe și puncte de vedere cu reprezentanți ai autorităților similare sau ai instituțiilor și organismelor internaționale implicate în activități legate de piețele financiare.

Un alt moment important al cooperării internaționale în 2009 a fost misiunea comună a Băncii Mondiale și a Fondului Monetar Internațional de evaluare a sistemului financiar din România⁸¹, derulată la sfârșitul anului 2008. CSSPP a contribuit pe parcursul anului 2009 la activitățile post-evaluare în ceea ce privește contextul național în care se dezvoltă sistemul de pensii private, inclusiv la nivelul autorității de supraveghere, al entităților care operează în piață și al instituțiilor publice responsabile pe diferite segmente de activitate.

COOPERAREA PE PLAN EUROPEAN
CONTRIBUȚIA LA PROCESUL DE REDEFINIRE A ARHITECTURII DE SUPRAVEGHERE A PIEȚEI FINANCIARE EUROPENE

În cursul anului 2009, Comisia Europeană a publicat „Raportul de Larosière”⁸², care analizează necesitatea și posibilitatea reanalizării/introducerii unor prevederi legale pentru entitățile afectate de criză sau implicate în criza globală.

80. The International Social Security Association, www.issa.int.
81. Financial Sector Assessment Program (FSAP) - program comun de evaluare a sectorului financiar al Fondului Monetar Internațional și Băncii Mondiale, lansat în 1999, pentru creșterea eficienței și eficacității eforturilor promovate de statele membre în asigurarea sustenabilității sistemelor lor financiare.
82. Comisia Europeană/sursă:http://www.ec.europa.eu/internal_market.

De asemenea, este redefinită arhitectura instituțională de supraveghere a piețelor financiare la nivelul UE. CSSPP a transmis, atât direct, cât și prin instituțiile naționale abilitate, puncte de vedere, comentarii și observații cu privire la documentele date publicității spre consultare și cu impact direct asupra autorității de supraveghere și a sistemului de pensii private din România⁸³.

Figura 15

În 2009, Comisia Europeană elaborează "Raportul de Larosière". Potrivit acestui raport, este necesară reanalizarea/introducerea unor anumite prevederi legale pentru entitățile afectate de criză sau implicate în criză, precum și redefinirea arhitecturii instituționale, atât la nivelul UE cât și global, astfel încât instituțiile de supraveghere/organizațiile internaționale să devină mult mai eficiente în gestionarea situațiilor de criză.

Comisia Europeană reacționează la acest raport: documentul „Comunicarea pentru Consiliul European de primăvară”, în care își expune punctul de vedere și prezintă acțiunile pe care le preconizează pentru viitorul apropiat prin prisma recomandărilor din cadrul raportului.

Comisia Europeană detaliază într-o Comunicare noul cadru de supraveghere financiară europeană care urmează să fie alcătuit din doi piloni principali: 1.Consiliul European pentru riscul sistemic (European Systemic Risk Council - ESRC) și 2.Sistemul European al Supraveghetorilor financiari (European System Of Financial Supervisors - ESFS).

Reuniunea Consiliului European, Bruxelles, unde șefii de guvern/stat adoptă o serie de concluzii pe marginea documentului Comisiei Europene din 27 mai 2009, urmând ca pachetul de propuneri legislative să fie înaintat de Comisie.

Comisia Europeană publică pachetul de propuneri legislative privind noua arhitectură de supraveghere financiară în UE: obiectivul general al pachetului legislativ - reglementarea și supravegherea piețelor financiare, astfel încât să fie evitate pe viitor crize financiare similare cu cea care a început în anul 2008.

Urmează ca, în prima jumătate a anului 2010, să fie aprobat întregul pachet legislativ privind noua arhitectură de supraveghere a sistemului financiar din Europa.

Figura 15. Uniunea Europeană - Raportul de Larosière

Totodată, CSSPP a fost prezentă la negocierile organizate în 2009 de președinția suedeză a Consiliului, în cadrul Grupului de lucru privind serviciile financiare.

COMITETUL EUROPEAN AL SUPRAVEGHETORILOR ÎN DOMENIUL PENSILOR OCUPAȚIONALE - CEIOPS

CSSPP, în calitate de membru CEIOPS⁸⁴, s-a implicat și a participat la proiectele derulate în cadrul grupurilor de lucru constituite din reprezentanți ai autorităților de supraveghere în pensii și asigurări, membri și observatori.

Au fost transmise către CEIOPS opiniile cu privire la documentele supuse analizei de diferite comitete de lucru, cu implicare activă în cadrul dezbaterilor, în limita mandatelor acordate.

În contextul participării la întâlnirile de nivel înalt⁸⁵ ale CEIOPS, în 2009, a fost elaborată documentația necesară în vederea susținerii punctelor de vedere naționale în privința problemelor aflate pe agendă⁸⁶.

83. Comisia Europeană a subliniat gradul sporit de armonizare la nivel european, care va fi adus de crearea noilor autorități (prin-o aplicare mai consecventă a legislației comunitare) și costurile relativ mai scăzute pentru firmele mici și mijlocii.

84. Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors, www.ceiops.eu.

85. Întâlniri de tip Member's Meeting.

86. În 2009, ședințele au fost organizate în: ianuarie - Germania, martie - Germania, iulie - Polonia, octombrie - Germania.

O atenție deosebită a fost acordată în cursul anului 2009 activității derulate în cadrul Comitetului privind Pensile Ocupaționale - OPC⁸⁷ în ceea ce privește transmiterea de observații și comentarii asupra documentelor supuse atenției, transmiterea de răspunsuri la chestionarele lansate în lucru, participarea la lucrările comitetului și finalizarea, împreună cu reprezentanți ai altor autorități de supraveghere a proiectelor asumate⁸⁸.

În cadrul OPC, pe parcursul anului 2009, a continuat procesul de monitorizare a implementării Directivei 41/2003/EC prin analiza pe bază de chestionare a principalelor probleme cu care se confruntă autoritățile de supraveghere din statele membre, precum și piața pensiilor ocupaționale/private în aplicarea legislației europene.

Acest comitet a urmărit analiza și identificarea diferențelor legate de înțelegerea și aplicarea legislației comunitare și a avut ca scop dezvoltarea unei abordări convergente a supravegherii entităților care operează național/transfrontalier în piața pensiilor.

Activitățile asupra cărora CEIOPS-OPC s-a axat în anul 2009 au fost cele care încurajează sporirea convergenței practicilor de supraveghere a schemelor de pensii ocupaționale ce operează transfrontalier⁸⁹.

Alte proiecte de lucru planificate și realizate pentru 2009 au inclus: actualizări ale evoluției pieței, gestionarea riscurilor și controlului intern în pensii ocupaționale, precum și identificarea schemelor de pensii care nu sunt reglementate de o anume legislație prudențială din UE.

Punctele de interes pentru CSSPP au constituit subiectele referitoare la educația financiară, în special a participanților la fonduri de pensii cu scheme de tip contribuții definite și soluționarea sesizărilor și a reclamațiilor consumatorului de produse de pensie.

Un proiect pe care CSSPP l-a susținut, alături de autoritățile de supraveghere membre CEIOPS din regiunea de sud-est, a fost cel legat de analiza sistemelor de pensii cu scheme predominant DC⁹⁰.

Având în vedere Programul de lucru adoptat de CEIOPS, a fost constituit Comitetul pentru Protecția Consumatorului - CCP în scopul analizării aspectelor legate de protecția consumatorilor⁹¹, cu mandat în evaluarea acestor aspecte, atât în piața asigurărilor, cât și în cea a pensiilor ocupaționale/private.

În acest sens, CSSPP a contribuit la activitățile stabilite prin programul de lucru, prin transmiterea punctelor de vedere fără a participa la ședințele grupului de lucru.

În liniile directoare oferite de Protocolul privind evaluarea modului de aplicare a legislației, precum și convergența practicilor de supraveghere de membrii⁹² Grupului de lucru - Review

87. Occupational Pension Committee.
88. Lucrările OPC din 2009 s-au desfășurat: aprilie - Germania, iulie - Austria, septembrie - Marea Britanie, noiembrie - Germania.
89. Trei componente principale ale OPC s-au dezbătut în 2009: 1) Revizuirea Protocolului de la Budapesta privind colaborarea autorităților de supraveghere din statele membre pentru aplicarea prevederilor Directivei 41/2003/EC și continuarea punerii în aplicare a recomandărilor din raportul CEIOPS privind anumite aspecte esențiale ale punerii în aplicare a Directivei IORP; 2) Informații care sunt furnizate membrilor și beneficiarilor și raportări către autoritățile de supraveghere; 3) Separarea activelor, dezbateri privind includerea/neincluderea produselor de pensie în categoria Pachetelor de Produse de Investiție de tip Retail.
90. Defined Contribution - contribuții definite.
91. Committee on Consumer Protection.
92. Inclusiv Metodologia de aplicare a acestui protocol, similară celor elaborate de CESR și CEBS.

Panel a dezvoltat în anul 2009 analiza și evaluarea modului de aplicare a prevederilor Protocolului de la Helsinki, ale Protocolului de la Sienna și ale Protocolului de la Budapesta.

Modul de aplicare a prevederilor Protocolului de la Budapesta a constituit punctul de interes pentru autoritatea de supraveghere a sistemului de pensii private din România, specialiștii prezenți în grupul de lucru aducând contribuții la aspectele legate de aplicarea normelor în cazul supravegherii aspectelor transfrontaliere⁹³.

CSSPP a transmis contribuții și puncte de vedere referitoare la: proiecte de directive sau de regulamente comunitare, pregătirea dosarului de participare a României la reuniunile Consiliului European, alte aspecte punctuale, cele mai relevante fiind legate de implementarea directivelor UE, evaluarea Raportului Grupului de Larosière privind supravegherea piețelor financiare în UE, cât și alte subiecte aflate în competența CSSPP.

În 2009, în cadrul activităților desfășurate de CEIOPS, un accent important a fost pus pe cooperarea între autoritățile de supraveghere în scopul obținerii unei convergențe în abordarea problemelor specifice activităților desfășurate și aplicarea aceluiași soluții în cazuri similare constatate de autorități diferite.

În cadrul Comitetului pentru Convergență⁹⁴, Con-Co, a fost finalizat Documentul referitor la modalitatea de organizare a sesiunilor de training și a schimbului de personal între autoritățile de supraveghere membre CEIOPS⁹⁵.

De asemenea, în cursul anului trecut, CSSPP a colaborat cu instituțiile și autoritățile naționale, fiind reprezentată săptămânal la reuniunile Comitetului de coordonare a afacerilor europene, respectiv cu Departamentul pentru Afaceri Europene și Ministerul Afacerilor Externe, cele două instituții fiind coordonatoare ale procesului de pregătire a deciziilor și de adoptare a pozițiilor României în ceea ce privește problematica afacerilor europene⁹⁶.

TRAINING

Pe parcursul anului 2009, CSSPP a utilizat procedura agreată de CEIOPS și a derulat cu succes vizite de studiu la autorități ale căror practici și experiență au corespuns necesităților instituționale. Un număr de 4 angajați ai CSSPP, cu responsabilități în sfera de reglementare și supraveghere, au participat la o vizită de studiu organizată în octombrie 2009 la autoritatea de supraveghere a pieței financiare din Bulgaria.

De asemenea, în 2009, la invitația Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, specialiștii CSSPP au participat la Programul Matra-Flex (martie 2009 - Olanda).

93. Reprezentarea CSSPP a fost asigurată prin participarea la ședințele organizate în: ianuarie, martie și august - Germania, septembrie - Belgia.
94. Convergence Committee.
95. Materialul a fost elaborat cu scopul de a oferi autorităților de supraveghere o procedură comună prin care să deruleze vizite de studiu și schimb de personal. Pe linia intensificării cooperării cu instituții similare din state membre UE și în scopul creșterii pregătirii profesionale a personalului de specialitate s-a efectuat o analiză a posibilităților de a beneficia de experiența celorlalte autorități în soluționarea unor probleme cu care se confruntă în prezent piața pensiilor private din România. Ședințele au fost organizate în: februarie și iulie - Germania, octombrie - Franța.
96. Hotărârea Guvernului nr. 115/2008 privind instituirea sistemului național de coordonare a afacerilor europene.

SEMINARIILE ȘI CONFERINȚELE CEIOPS

În corelație cu obiectivele sale și cu Planul de activitate al CEIOPS, în 2009, CSSPP a participat la seminariile și conferințele în care au fost discutate aspecte legate de pensiile private la nivel european, având ca tematică: metodologia, definirea și evaluarea activelor, supravegherea fondurilor de pensii, separarea activelor fondurilor de pensii, abordarea cantitativă a riscurilor, structura Lamfalussy și arhitectura de Larosiere⁹⁷.

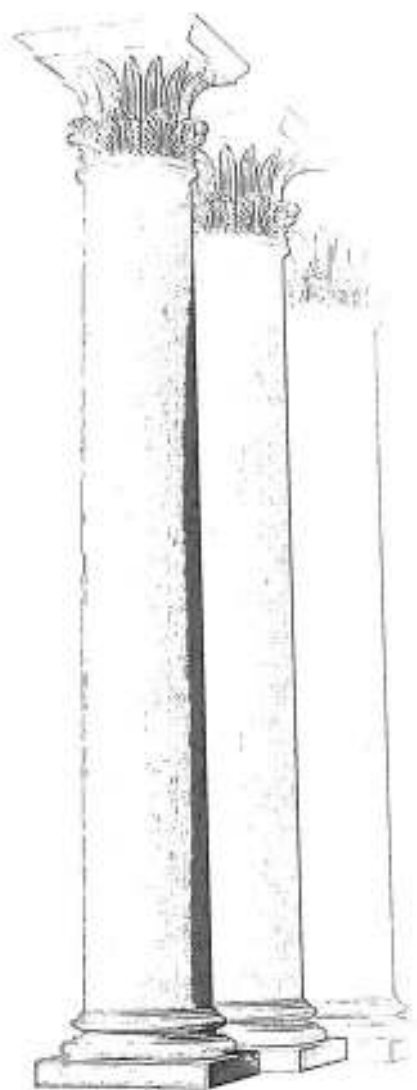
Alte seminarii și conferințe la nivel european desfășurate în anul 2009 au avut ca teme: aplicarea Articolului 5 din Directiva 2004/113/CE, investițiile fondurilor de pensii și plata pensiilor, supravegherea fondurilor de pensii, managementul riscului și ședința comună IOPS și WPPP - OECD, probleme de stabilitate financiară - provocări ale crizei financiare mondiale pentru economiile europene emergente⁹⁸.

---

⁹⁷ Conferințele organizate în 2009: aprilie - Germania, iunie - Belgia, septembrie - Marea Britanie, noiembrie - Germania, decembrie - Germania și Italia.
⁹⁸ Organizate în 2009: martie - Ungaria și Belgia, mai - Polonia, iunie - Olanda și septembrie - România.

**CSSPP - RESURSELE UMANE ȘI FINANCIARE
ALE AUTORITĂȚII ÎN ANUL 2009**

**PARTEA
A IV-A**

CAPITOLUL 10

SUPRAVEGHETORUL PIEȚEI PENSIILOR PRIVATE DIN ROMÂNIA - AUTORITATE ADMINISTRATIVĂ AUTONOMĂ

Pentru CSSPP, protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor la fondurile de pensii private ca și asigurarea bunei funcționări a acestora reprezintă principala sa misiune ca supraveghetor al pieței pensiilor private din România (figura 16).

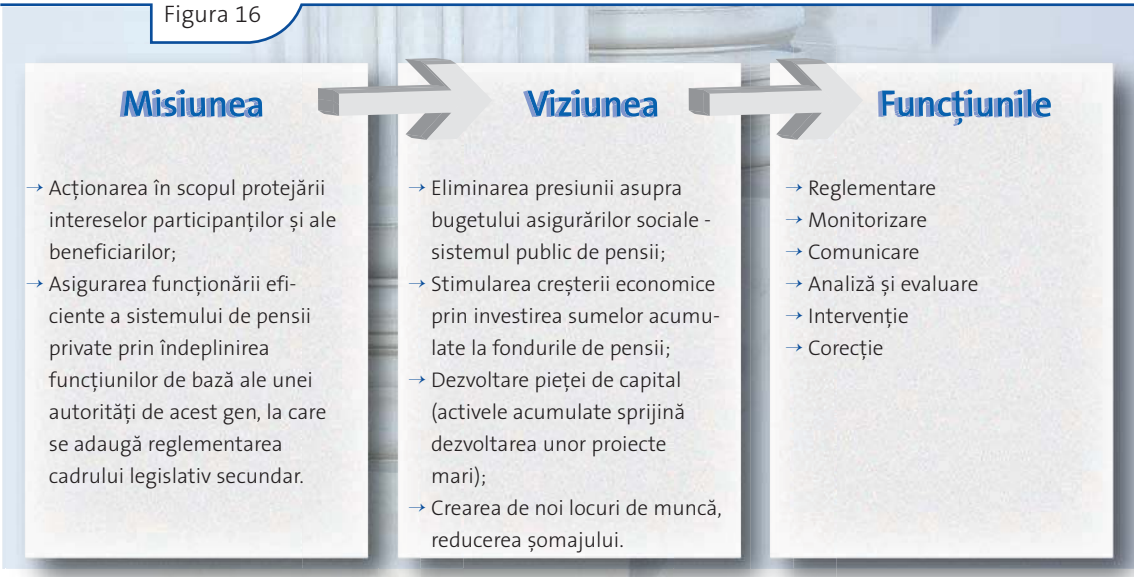

Figura 16. Misiunea, viziunea și funcțiunile CSSPP

CSSPP - AUTORITATE ADMINISTRATIVĂ AUTONOMĂ

CSSPP este autoritatea administrativă autonomă de reglementare și supraveghere prudențială, aflată sub controlul Parlamentului României și condusă de un Consiliu format din 5 membri, din care unul deține funcția de președinte și altul de vicepreședinte, numiți de Parlamentul României.

Componența Consiliului CSSPP a fost stabilită prin Hotărârea nr. 24/2006 adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună de la 28 iunie 2006.

În 2009, Consiliul CSSPP a fost format din: președinte, pentru un mandat de 6 ani - Mircea Oancea, vicepreședinte, pentru un mandat de 6 ani - Ion Giurescu și 2 membri, pentru un mandat de 5 ani - Vlad Soare și Ștefan Emanuel Prigoreanu.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, după deliberare în ședințe, Consiliul Comisiei adoptă norme, hotărâri, decizii și avize, sub semnătura președintelui Consiliului.

Atribuțiile Consiliului CSSPP sunt:

- adoptă norme privind sistemul de pensii private elaborate de CSSPP;

- adoptă și/sau avizează proiectele de acte normative care privesc supravegherea pensiilor private ori care au implicații asupra acestui domeniu, inclusiv reglementările contabile specifice domeniului pensiilor private și avizează actele administrative individuale, dacă au legătură cu sistemul de pensii private;
- aprobă planul anual de activitate al CSSPP;
- acordă, suspendă sau retrage avizele și autorizațiile fondurilor de pensii, administratorilor, depozitarilor și auditorilor financiari;
- decide în legătură cu supravegherea prudențială și asigurarea unei bune funcționări a sistemului de pensii private;
- decide cu privire la controlul activității din sistemul de pensii private;
- decide măsurile, inclusiv de natură administrativă sau financiară, împotriva administratorilor ori membrilor organismelor de conducere ale acestora în scopul prevenirii sau remedierii oricăror situații care prejudiciază interesele participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii private;
- desemnează administratorul special, prin transferarea competențelor organismelor de conducere ale unui administrator către un reprezentant special apt să exercite aceste competențe, în vederea protejării intereselor participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii private;
- decide aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege;
- decide cu privire la informarea și educarea populației cu privire la sistemul de pensii private;
- alte atribuții stabilite prin lege, norme sau decizii ale Consiliului.

ATRIBUȚIILE CSSPP

CSSPP are atribuțiile stabilite de cadrul juridic de organizare și funcționare⁹⁹, subscrise celor 6 funcțiuni ale unui supraveghetor din domeniul financiar.

	<ul style="list-style-type: none"> ■ Adoptarea de norme privind sistemul de pensii private, elaborarea și/sau avizarea proiectelor de acte normative care privesc supravegherea pensiilor private. ■ Acordarea, suspendarea sau retragerea avizelor și autorizațiilor fondurilor de pensii, administratorilor, depozitarilor și auditorilor financiari și agenților de marketing persoane fizice și juridice. ■ Supravegherea prudențială a sistemului de pensii private. ■ Controlul activității din sistemul de pensii private. ■ Controlul constituirii și virării de angajator a contribuției la fondurile de pensii. ■ Verificarea organizării, evidenței și administrării separate a activelor și pasivelor fiecărui fond de pensii private de cele ale administratorului. ■ Verificarea existenței la fiecare administrator a unor proceduri administrative și contabile clare și a unui mecanism corespunzător de control intern. ■ Întocmirea și actualizarea Registrului fondurilor de pensii private. ■ Desemnarea administratorului special în vederea protejării intereselor participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii private. ■ Informarea și educarea populației cu privire la sistemul de pensii private. ■ Acordarea, suspendarea sau retragerea avizelor și autorizațiilor fondurilor de pensii, administratorilor, depozitarilor și auditorilor financiari și agenți de marketing persoane fizice și juridice
--	--

99. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005.

Potrivit legislației de organizare și funcționare, cheltuielile privind administrarea CSSPP sunt finanțate din veniturile bugetului CSSPP, constituit din taxe pentru autorizare și avizare, taxe de funcționare plătite lunar și venituri provenite din donații, publicații și din alte surse legale.

Conducerea executivă a CSSPP este asigurată de un director general numit de Consiliu, iar în structura organizatorică se regăsesc bine dezvoltate compartimente care să asigure îndeplinirea atribuțiilor de bază ale autorității: autorizare, reglementare, supraveghere și control.

Prin activitatea desfășurată și în cursul anului trecut, așa cum a fost prezentată în primele 9 capitole ale acestui raport: reglementarea de nivel secundar, autorizarea/avizarea entităților din piața pensiilor private, supravegherea și controlul acestora, CSSPP a urmărit îndeplinirea obiectivelor strategice propuse pentru 2009 privind dezvoltarea și perfecționarea sistemului de pensii private din România.

Iar criza financiară la nivel național și internațional a impus provocări suplimentare față de rolul CSSPP în consolidarea unui sistem aflat în primii ani de funcționare.

Anul 2009 a determinat CSSPP să urmeze acele direcții de acțiune care să conducă la asigurarea unei supravegheri prudentiale: monitorizarea entităților din sistem și analiza activității acestora, avertizarea sau atenționarea acestora în cazul apariției unor neconcordanțe sau deficiențe identificate în procesul de supraveghere și, după caz, propunerea de sancțiuni, cu verificarea ulterioară a activității acelor entități.

De asemenea, anul 2009 a fost marcat de dezvoltarea cadrului normativ de aplicare a legilor care definesc sistemul de pensii private în România, cu respectarea principiului transparenței decizionale, contribuind la consolidarea legislației domeniului. Iar în contextul evoluțiilor internaționale ale anului trecut, CSSPP a continuat colaborarea cu alte instituții și autorități din țară și din străinătate, care au exercitat o influență majoră asupra sistemului financiar românesc și asupra sistemului pensiilor private¹⁰⁰. Cooperarea internă și internațională a fost un deziderat major pentru CSSPP¹⁰¹.

În paralel, CSSPP a urmărit îmbunătățirea relațiilor cu participanții, o mai bună informare și educare în domeniul pensiilor private și, în general, în domeniul financiar.

Ca și în anii trecuți, CSSPP a acționat în 2009 pentru automatizarea preluării informațiilor de la entitățile reglementate și extinderea sistemului informatic existent. De asemenea, a acordat o atenție deosebită creșterii gradului de integrare cu sistemele informatice ale instituțiilor cu care CSSPP colaborează¹⁰².

100. Art. 29. din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005
101. Pentru sistemul financiar din România, criza financiară internațională a constituit o prioritate care trebuia abordată cel puțin din două perspective: 1) contextul internațional și evoluția României în calitate de stat membru al UE, tendințele privind modificarea și crearea unei noi arhitecturi financiare europene și a relațiilor internaționale și 2) colaborarea și cooperarea cu structurile instituționale comunitare și convergența politicilor naționale cu sistemul și mecanismul de implementare a politicilor comunitare.
102. În paralel, s-a acționat pentru realizarea unui sistem de supraveghere bazat pe cuantificarea și evaluarea riscurilor.

Figura 17

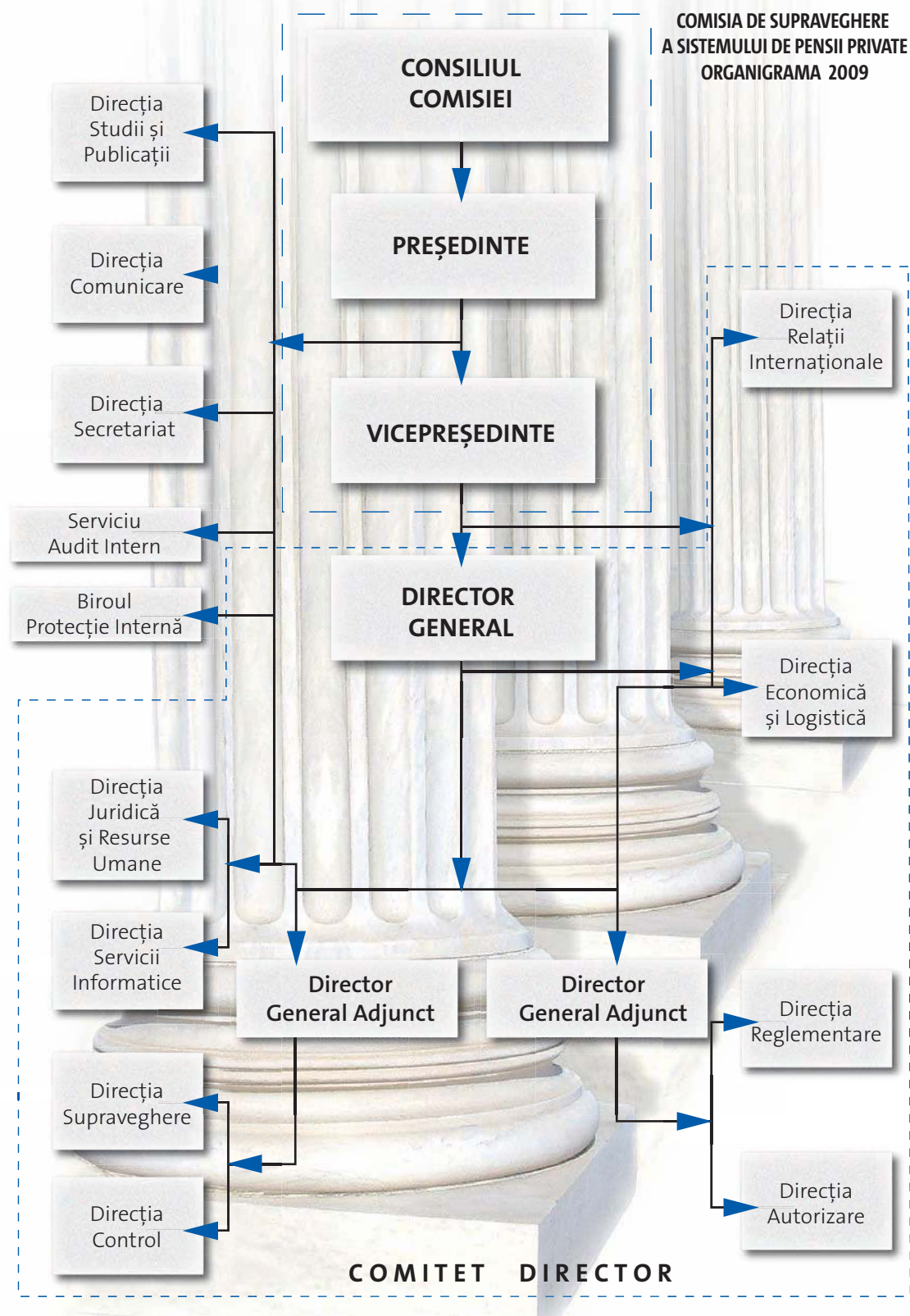
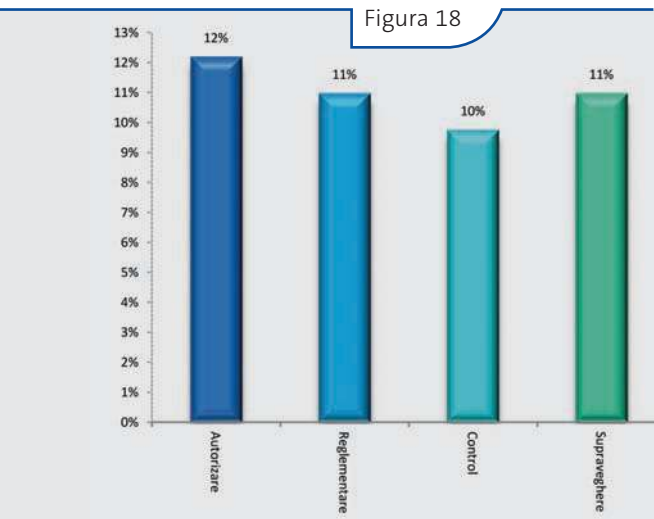
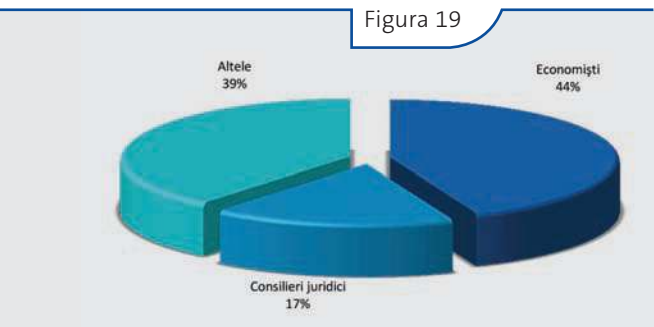

Figura 17. Organigrama CSSPP în 2009

Structura profesională a personalului de specialitate din CSSPP

Structura profesională a personalului de specialitate din CSSPP

CAPITOLUL 11

CSSPP - RESURSELE UMANE ALE AUTORITĂȚII ÎN ANUL 2009

Și în 2009, CSSPP a avut în vedere, cu prioritate, pregătirea personalului de specialitate existent, respectiv asigurarea dezvoltării profesionale a personalului și instruirea permanentă a acestuia.

Această preocupare s-a subscris consolidării capacității instituționale - obiectiv strategic propus pentru 2009¹⁰³.

Dar CSSPP a urmărit pe parcursul anului trecut și recrutarea de personal nou, care să atingă standardele de pregătire caracteristice unei autorități de supraveghere în domeniul financiar, dar, în același timp, și menținerea resursei umane existente.

Astfel, la sfârșitul anului 2009, personalul de specialitate al CSSPP era format din 81 de persoane, o creștere cu 6% față de sfârșitul anului 2008 și de 2,6 ori față de 2006.

Atragerea tinerilor specialiști a determinat și menținerea vârstei medii a personalului din CSSPP la 37 ani, similară cu cea înregistrată și în 2008.

În cursul anului, activitatea de recrutare și selecție s-a finalizat cu angajarea a 11 de salariați¹⁰⁴. În 2009, 44% din total personal de specialitate aparținea departamentelor de specialitate ale CSSPP (autorizare, reglementare, supraveghere și control), proporții asemănătoare cu cele înregistrate în 2008 (figura 18).

Caracterul interdisciplinar al activității se reflectă în structura profesională. De altfel, reglementările de organizare și funcționare privind CSSPP¹⁰⁵ stabilesc că personalul de specialitate trebuie să aibă o bună pregătire profesională și experiență în domenii, cum ar fi: economic, financiar-contabil, al pensiilor, al asigurărilor, al investițiilor, managementul afacerilor, științe actuariale sau juridice (figura 19).

NOUA STRUCTURĂ ORGANIZATORICĂ A CSSPP

Având în vedere dezvoltarea continuă, volumul și complexitatea activității CSSPP, precum și contextul crizei economice actuale, în 2009 s-a impus eficientizarea activității

103. CSSPP a urmărit: perfecționarea profesională a personalului de specialitate, dezvoltarea tehnologiei informației și creșterea vizibilității CSSPP pe plan intern, în condițiile gestionării resurselor financiare și materiale necesare pentru îndeplinirea acestor obiective.
104. În 2009, 6 salariați au încetat raporturile de muncă cu CSSPP
105. Art. 11 din Ordonanța de Urgență nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private

instituției prin adoptarea unor măsuri care să conducă la: optimizarea managementului și a structurii interne, acordarea unei atenții sporite previzionării și anticipării tendințelor de evoluție a fenomenelor existente, rezolvarea cu operativitate a problemelor specifice activității curente, precum și adaptarea la situațiile nou create de cadrul legislativ. Punerea în aplicare a acestor obiective a presupus modificarea structurii organizatorice interne și a reglementărilor interne subsecvente¹⁰⁶. De asemenea, s-au avut în vedere și cerințele Uniunii Europene referitoare la managementul crizelor financiare, la care statele membre trebuie să se alinieze, pentru a întări capacitatea autorităților de a gestiona potențialele situații de criză financiară. Astfel, anul trecut au fost modificate Regulamentul de Organizare și Funcționare al CSSPP și, implicit, organigrama CSSPP¹⁰⁷.

¹⁰⁶. Înființarea și desființarea unor posturi, servicii sau direcții noi; realocarea unor atribuții de conducere și coordonare; separarea funcțională a unor activități deja existente și responsabilizarea personalului salariat..

¹⁰⁷. Printre modificări sunt, de exemplu, completarea structurii organizatorice cu două compartimente noi, Centrul de Pregătire și Formare Profesională și Direcția Managementul Proiectelor; reorganizarea Direcției Supraveghere, prin înființarea unor servicii: Stabilitate Financiară, Analiză și Evaluare Riscuri și Supraveghere Prudențială. Au fost stabilite și noi atribuții, sarcini și responsabilități pentru serviciile și funcțiile nou create. Noile reglementări privind organizarea și funcționarea CSSPP aprobate în 2009 au intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2010.

CAPITOLUL 12

BUGETUL DE VENITURI ȘI CHELTUIELI AL AUTORITĂȚII ÎN 2009

Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private a fost înființată în anul 2005 ca autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub controlul Parlamentului, a cărei activitate se exercită pe întreg teritoriul României și care funcționează în conformitate cu prevederile actului de înființare.

Operațiunile patrimoniale și cele privind bugetul și execuția bugetului în decursul anului 2009 au fost reglementate de OUG nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei, Legea contabilității nr. 82/1991, Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1.917/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, Legea finanțelor publice nr. 500/2002 și Normele metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice.

În conformitate cu legislația în vigoare, obiectul fundamental al activității CSSPP este supravegherea și controlul sistemului de pensii private. În plus, CSSPP este abilitată să emită legislația secundară, respectiv, norme și reglementări privind fondurile de pensii administrate privat și pensiile facultative.

Veniturile Comisiei constituite din taxe sunt reglementate de Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative și normele Comisiei privind taxele de autorizare, avizare și funcționare în sistemul pensiilor administrate privat și în sistemul pensiilor facultative.

În conformitate cu prevederile OUG nr. 50/2005 privind înființarea, funcționarea și organizarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, sursele de constituire a veniturilor Comisiei sunt următoarele:

- taxe de autorizare și avizare;
- taxe de funcționare și administrare plătite lunar;
- venituri provenite din donații, publicații și din alte surse legale, iar cheltuielile administrative privind funcționarea Comisiei sunt finanțate din venituri proprii.

În cadrul sistemului de pensii facultative plata taxelor se efectuează de către:

- fondatorii unei societăți de pensii, în vederea autorizării de constituire a acesteia;
- societățile de pensii, societățile de asigurare, societățile de administrare a investițiilor, în vederea autorizării ca administrator al fondurilor de pensii facultative;
- administratorii fondurilor de pensii facultative;
- depozitarii activelor fondurilor de pensii facultative;
- auditorii financiari ai fondurilor de pensii facultative;
- agenții de marketing;
- solicitant persoană fizică sau juridică,

iar plata taxelor în sistemul de pensii administrate privat se efectuează de către:

- fondatorii unei societăți de pensii, în vederea autorizării de constituire a acesteia;
- societățile de pensii, în vederea autorizării ca administrator al unui fond de pensii administrat privat;
- administratorii fondurilor de pensii administrate privat;
- depozitarii activelor fondurilor de pensii administrate privat;
- auditorii financiari ai fondurilor de pensii administrate privat;
- agenții de marketing;
- solicitant persoană fizică sau juridică.

EXECUȚIA BUGETULUI DE VENITURI ȘI CHELTUIELI:

1. Structura veniturilor prevăzute și a încasărilor realizate prin bugetul de venituri, la data de 31.12.2009, prezintă următorii indicatori:

În perioada 01.01-31.12.2009, veniturile totale au fost realizate în proporție de 105,61% față de prevederile bugetare aferente aceleiași perioade, iar veniturile încasate din taxe au fost în sumă de 6.987,95 mii de lei, respectiv 105,84% din prevederile bugetare aprobate (tabelul 14).

Tabelul 14. Structura veniturilor totale în 2009

Indicator	Prevederi BVC mii lei	Realizat mii lei	%
Venituri totale din care:	7.685,00	8.116,14	105,61
Venituri din taxe:	6.602,50	6.987,95	105,84
- venituri din taxe de administrare	840,00	841,52	100,18
- venituri din taxe de funcționare	4.275,00	4.617,06	108,00
- venituri din taxe de autorizare	420,00	384,00	91,43
- venituri din taxe de avizare	1.045,00	1.125,42	107,70
- venituri din alte taxe	22,50	19,95	88,67
Alte venituri	17,50	15,85	90,57
Venituri financiare	1.065,00	1.112,34	104,45

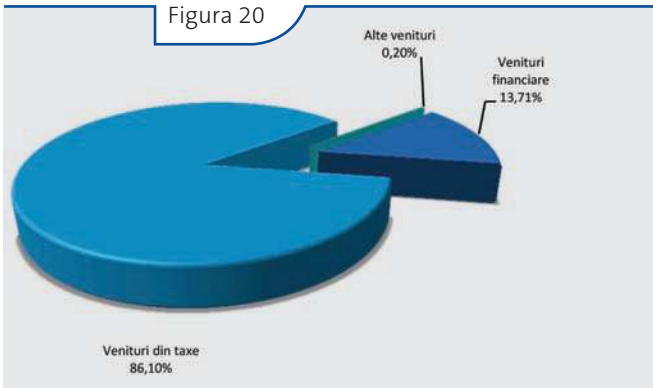
Taxe de funcționare încasate în anul 2009 ar fi înregistrat un volum mai mare cu 25%, în condițiile în care art. 9 din OUG nr. 4/2009 privind reglementarea unor măsuri în domeniul bugetar nu ar fi adus modificări asupra prevederilor art. 43 alin. (3) din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, prevedere prin care cota de contribuție la fondurile de pensii administrate privat a fost diminuată de la 2,5% la 2,0% (figura 20).

În volumul total al taxelor încasate, o pondere importantă o dețin taxele de administrare și funcționare. Acestea au fost în sumă de 5.458,58 mii de lei, cu o pondere 78,11% în structura veniturilor din taxe (figura 21).

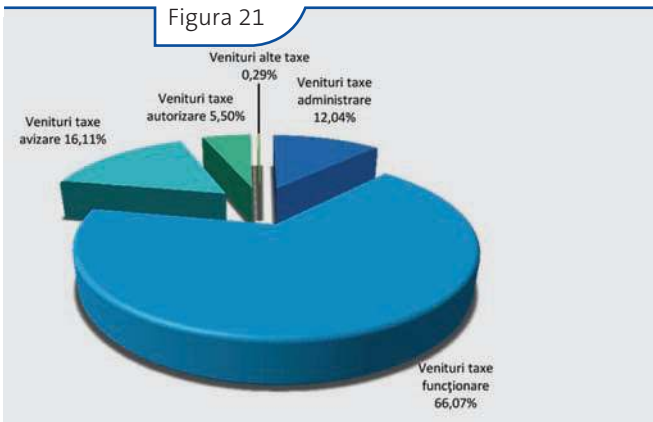
2. Structura cheltuielilor prevăzute și a plăților efectuate prin bugetul de cheltuieli, la data de 31.12.2009, prezintă următorii indicatori:

În perioada 01.01-31.12.2009, cheltuielile totale au fost realizate în proporție de 96,93% față de prevederile bugetare aferente aceleiași perioade.

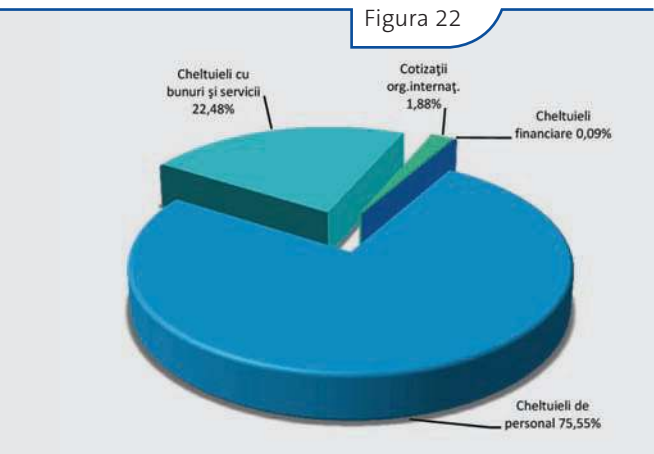
Comparativ cu sumele previzionate, cele mai semnificative scăderi s-au înregistrat la cheltuieli curente (tabelul 15).

Structura veniturilor total - 2009

Structura veniturilor din taxe - 2009

Structura cheltuielilor curente - 2009

Tabelul 15. Structura veniturilor totale în 2009

Indicator	Prevederi BVC mii lei	Realizat mii lei	%
Cheltuieli totale:	13.398,85	12.987,03	96,93
Cheltuieli curente, din care:	13.292,85	12.895,59	97,01
- cheltuieli de personal	10.011,50	9.742,00	97,31
- cheltuieli cu bunurile și serviciile	3.022,35	2.898,95	95,92
- cheltuieli privind cotizațiile la organizații internaționale	245,00	242,61	99,03
- cheltuieli financiare	14,00	12,03	85,90
Cheltuieli de investiții	106,00	91,44	86,27

Astfel, la cheltuieli de personal s-au efectuat plăți mai mici cu 269,50 mii de lei, iar la cheltuieli privind bunurile și serviciile s-au efectuat plăți mai mici cu 123,4 mii de lei. Aceste economii s-au datorat politicii financiare a conducerii Comisiei, de minimizare a cheltuielilor strict necesară în contextul actualei crize economico-financiare (figura 22).

Raportate la totalul veniturilor încasate, cheltuielile anului 2009 au reprezentat 160,02%. Deficitul anului 2009 în sumă de 4.871 mii de lei a fost suportat din excedentul anului precedent.

Cheltuielile curente înregistrate la nivelul anului 2009 au fost în procent de 99,30% din total cheltuieli, astfel asigurându-se nivelul optim de funcționare și dezvoltare al activității.

Comparativ cu anul 2008, indicatorii execuției bugetului de venituri și cheltuieli se prezintă astfel:

Tabelul 16. Comparație venituri și cheltuieli realizate 2009/2008

Indicator	Realizat 2008 mii lei	Realizat 2009 mii lei	%
Venituri totale, din care:	7.379,94	8.116,14	109,98
Venituri din taxe , din care:	5.264,49	6.987,95	132,74
- taxe de administrare	941,30	841,52	89,40
- taxe de funcționare	2.784,50	4.617,06	165,81
Cheltuieli totale, din care:	11.319,36	12.987,03	114,73
Cheltuieli curente	10.871,31	12.895,59	118,62
Cheltuieli de investiții	448,05	91,44	20,41

Veniturile încasate în anul 2009 au înregistrat o creștere cu 9,98%, față de anul anterior, fapt datorat evoluției activelor nete ale fondurilor de pensii administrate privat și reflectată în creșterea cu 65,81% a sumelor încasate din taxe de funcționare (tabelul 16). Plățile efectuate în anul 2009 au crescut cu doar 14,73%, față de anul anterior, în condițiile în care activitatea CSSPP a devenit mai amplă și mai complexă, în corelare cu dezvoltarea sistemului de pensii private.

Situațiile financiare ale Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private sunt întocmite conform principiilor și regulilor contabile prevăzute de Legea contabilității nr. 82/1991 și Normelor de aplicare a acesteia, cu respectarea metodologiei privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la data de 31 decembrie 2009, pe baza balanței de verificare întocmită la finele anului 2009.

Au fost respectate următoarele principii contabile prevăzute de legislația financiar-contabilă:

- principiul contabilității pe bază de angajamente;
- principiul evaluării separate a elementelor de activ și pasiv;
- principiul necompensării;
- principiul prevalenței economicului asupra juridicului;
- principiul intangibilității.

Inventarierea patrimoniului, efectuată la sfârșitul exercițiului financiar, s-a desfășurat conform prevederilor legale în vigoare, neconstatându-se diferențe, iar rezultatele inventarierii s-au reflectat în situațiile financiare ale anului 2009.

La sfârșitul anului 2009 nu au existat restanțe la plată a obligațiilor către bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, fondul pentru ajutorul de șomaj sau fondul național unic de asigurări sociale de sănătate.

Disponibilul din venituri proprii existent la finele anului, în sumă de 14.746,97 mii de lei, va constitui sursă de finanțare pentru cheltuielile anului următor.

Situațiile financiare asigură informații care sunt relevante în luarea deciziilor economice și reprezintă fidel rezultatul patrimonial și poziția financiară. Ele sunt neutre, prudente și complete sub toate aspectele semnificative.

Auditarea Situațiilor financiare ale Comisiei la data de 31.12.2009 a fost efectuată de firma de audit Deloitte Audit S.R.L., membră a Camerei Auditorilor Financieri din România.

CONTUL DE EXECUȚIE A BUGETULUI INSTITUȚIILOR PUBLICE

Cheltuieli la data de 31.12.2009

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod indicator	Credite bugetare	Angajamente bugetare	Angajamente legale	Plăți efectuate	Cheltuieli efective lei
TOTAL CHELTUIELI		13.398.850	13.248.726	13.248.726	12.987.025	13.309.091
CHELTUIELI CURENTE	01	13.292.850	13.157.284	13.157.284	12.895.583	12.884.797
TITLUL I - CHELTUIELI DE PERSONAL	10	10.011.500	9.999.604	9.999.604	9.742.001	9.742.692
Cheltuieli salariale în bani	10.01	7.726.500	7.722.063	7.722.063	7.621.654	7.571.437
Salarii de bază	10.01.01	4.585.000	4.585.000	4.585.000	4.562.581	4.458.671
Indemnizație de conducere	10.01.03	1.550.000	1.550.000	1.550.000	1.508.387	1.552.600
Alte sporuri	10.01.06	765.000	765.000	765.000	744.249	754.226
Fond de premii	10.01.08	725.000	725.000	725.000	709.374	709.374
Alte drepturi salariale în bani	10.01.30	101.500	97.063	97.063	97.063	96.566
Cheltuieli salariale în natură	10.02	148.000	140.541	140.541	140.541	140.541
Tichete de masă	10.02.01	148.000	140.541	140.541	140.541	140.541
Contribuții	10.03	2.137.000	2.137.000	2.137.000	1.979.806	2.030.714
Contribuții de asigurări sociale de stat	10.03.01	1.650.000	1.650.000	1.650.000	1.533.746	1.593.481
Contribuții de asigurări de șomaj	10.03.02	41.500	41.500	41.500	37.935	37.375
Contribuții de asigurări sociale de sănătate	10.03.03	430.000	430.000	430.000	394.518	388.693
Contribuții de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale	10.03.04	15.500	15.500	15.500	13.607	11.165
TITLUL II - BUNURI ȘI SERVICII	20	3.022.350	2.903.041	2.903.041	2.898.943	2.887.466
Bunuri și servicii	20.01	694.700	673.872	673.872	672.848	657.090
Furnituri de birou	20.01.01	58.500	54.873	54.873	54.873	52.484
Materiale pentru curățenie	20.01.02	9.400	8.758	8.758	8.758	8.758
Încălzit, iluminat și forță motrică	20.01.03	79.500	77.993	77.993	77.993	73.513
Apă, canal și salubritate	20.01.04	7.650	7.326	7.326	7.326	8.302
Carburanți și lubrifianți	20.01.05	43.500	42.500	42.500	42.500	42.673
Poștă, telecomunicații, radio, TV, internet	20.01.08	103.500	99.763	99.763	98.797	96.527
Materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional	20.01.09	63.500	57.181	57.181	57.181	52.801
Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare	20.01.30	329.150	325.478	325.478	325.420	322.032

Bunuri de natura obiectelor de inventar	20.05	20.500	17.545	17.545	17.545	8.271
Alte obiecte de inventar	20.05.30	20.500	17.545	17.545	17.545	8.271
Deplasări, detașări, transferări	20.06	266.750	221.423	221.423	220.658	221.393
Deplasări interne, detașări, transferări	20.06.01	6.750	5.667	5.667	5.667	5.667
Deplasări în străinătate	20.06.02	260.000	215.756	215.756	214.991	215.726
Cărți, publicații și materiale documentare	20.11	14.000	13.189	13.189	13.189	14.302
Consultanță și expertiză	20.12	84.000	71.613	71.613	71.613	71.613
Pregătire profesională	20.13	56.400	50.723	50.723	50.723	50.723
Protecția muncii	20.14	41.500	39.762	39.762	39.762	47.980
Cheltuieli judiciare și extrajudiciare	20.25	7.500	7.209	7.209	4.900	7.209
Alte cheltuieli	20.30	1.837.000	1.807.705	1.807.705	1.807.705	1.808.885
Protocol și reprezentare	20.30.02	73.500	54.814	54.814	54.814	53.990
Prime de asigurare non-viață	20.30.03	33.500	31.224	31.224	31.224	33.228
Chirii	20.30.04	1.730.000	1.721.667	1.721.667	1.721.667	1.721.667
TITLUL III - DOBÂNZI	30	14.000	12.026	12.026	12.026	12.026
Alte dobânzi	30.03	14.000	12.026	12.026	12.026	12.026
Dobânzi la operațiunile de leasing	30.03.05	14.000	12.026	12.026	12.026	12.026
TITLUL VII -						
ALTE TRANSFERURI	55	245.000	242.613	242.613	242.613	242.613
B. Transferuri curente în străinătate (către organizații internaționale)	55.02	245.000	242.613	242.613	242.613	242.613
Contribuții și cotizații la organisme internaționale	55.02.01	245.000	242.613	242.613	242.613	242.613
CHELTUIELI DE CAPITAL	70	106.000	91.442	91.442	91.442	424.294
TITLUL XII -						
ACTIVE NEFINANCIARE	71	106.000	91.442	91.442	91.442	424.294
Active fixe	71.01	106.000	91.442	91.442	91.442	424.294
Construcții	71.01.01	0	0	0	0	0
Mașini, echipamente și mijloace de transport	71.01.02	39.899	38.645	38.645	38.645	136.357
Mobilier, aparatură birotică și alte active corporale	71.01.03	52.751	42.283	42.283	42.283	172.083
Alte active fixe	71.01.30	13.350	10.514	10.514	10.514	115.854

BILANȚ LA DATA DE 31.12.2009

		-lei-		
NR. CRT.	DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
A.	ACTIVE	01	X	X
	ACTIVE NECURENTE	02	X	X
1.	Active fixe necorporale (ct.203+205+206+208+233-280-290-293*)	03	144.086	591.305
2.	Instalații tehnice, mijloace de transport, animale, plantații, mobilier, aparatură birotică și alte active corporale (ct.213+214+231-281-291-293*)	04	973.572	705.623
3.	Terenuri și clădiri (ct.211+212+231-281-291-293*)	05	0	0
4.	Alte active nefinanciare (ct.215)	06	0	0
5.	Active financiare necurente (investiții pe termen lung) peste un an (ct.260+265+2671+2672+2673+2675+2676+ 2678+2679-296) din care:	07	0	0
	Titluri de participare (ct.260-296)	08	0	0
6.	Creanțe necurente - sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de un an (ct.4112+4118+4282+4612 - 4912 - 4962) din care:	09	0	0
	Creanțe comerciale necurente - sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de un an (ct 4112+4118+4612 - 4912 - 4962)	10	0	0
7.	TOTAL ACTIVE NECURENTE (rd.03+04+05+06+07+09)	15	1.117.658	1.296.928
	ACTIVE CURENTE	18	X	X
1.	Stocuri (ct.301+302+303+304+305+307+309+331+ 332+341+345+346+347+349+351+354+356+ 357+358+359+361+371+381+/-348+/ -378-391-392-393-394-395-396-397-398)	19	304.940	331.542
2.	Creanțe curente - sume ce urmează a fi încasate într-o perioadă mai mică de un an	20	X	X
	Creanțe din operațiuni comerciale, avansuri și alte decontări (ct.232+234+409+4111+4118+413+418+425+4282+ 4611 + 473**+481+482+483 - 4911- 4961+5128) din care:	21	0	0
	Creanțe comerciale și avansuri (ct.232+234+409+ 4111+4118 +413 +418+4611-4911-4961) din care:	22	0	0
	Avansuri acordate (ct. 232+234+409)	22,1	0	0
	Creanțe bugetare (ct.431**+437**+4424+ 4428**+ 444 **+ 446**+4482+ 461+463+ 464 +465+4664 +4665+4669+481** +482** - 497) din care:	23	401.947	497.627
	Creanțele bugetului general consolidat (ct.463+464+465+4664+4665+4669 - 497)	24	0	0
	Creanțe din operațiuni cu fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget (ct.4501+4503+4505+4507+4511+4513+4515 +4531+4541+4543+4545+4551+4553+4561+4563 +4571			

	+572+4573+4581+4583+473** +474+476) din care:	25	0	0
	Sume de primit de la Comisia Europeană (ct.4501+4503+4505+4507)	26	0	0
	Împrumuturi pe termen scurt acordate (ct.2671+2672+2673+2675+2676 +2678 +2679 +4681+ 4682 +4683+4684+ 4685+4686+ 4687 +4688+ 4689 + 469)	27	0	0
	Total creanțe curente (rd. 21+23+25+27)	30	401.947	497.627
3.	Investiții pe termen scurt (ct.505-595)	31	0	0
4.	Conturi la trezorerii și instituții de credit:	32	X	X
	Conturi la trezorerie, casă, alte valori, avansuri de trezorerie ct.510+5121+5125+5131+5141+5151+5153 +5161+5171 +5187+5201+5211+5212+5221 +5222+523++5251+5252 +5253+526+527+ 528+5291+5292 +5293+5294 +5299 +5311 +532 +542 +550 +551 +552 +553 +554 +555 +556 +557 +5581+5582+5591+5601+5602+ 561+562 +5711 +5712 +5713+5714 +5741+5742+5743+5744) din care:	33	19.815.907	14.842.318
	depozite (ct. 5153+5187+5222+5602+5714+5744)	34	18.160.028	13.087.694
	Conturi la instituții de credit, casă, avansuri de trezorerie (ct.5112+5121+5124+5125+5131+5132+5141+ 5142 +5151+5152+5153+5161+5162+5171+5172 +5187 +5314 +5411+5412+542+ 550+ 5583+5592+5601 +5602) din care:	35	441	481
	depozite (ct. 5153+5187+5602)	36	0	0
	Total disponibilități (rd.33+35)	40	19.816.348	14.842.799
5	Conturi de disponibilități ale Trezoreriei Centrale (ct.5126+5127+5187+5201+5202+5203+5241+5242 +5243)	41	0	0
6	Cheltuieli în avans (ct. 471)	42	16.371	21.253
7	TOTAL ACTIVE CURENTE (rd.19+30+31+40+41+42)	45	20.539.606	15.693.221
8	TOTAL ACTIVE (rd.15+45)	46	21.657.264	16.990.149
B.	DATORII	50	X	X
	DATORII NECURENTE - sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an	51	X	X
1	Sume necurente - sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an (ct.269+401+403+4042+405+4622+509) din care:	52	0	0
	Datorii comerciale (ct.401+403+ 4042+405+4622)	53	0	0
2	Împrumuturi pe termen lung (ct.1612+1622+1632+1642+1652+1661+1662+ 1672+168 -169)	54	145.374	106.143
3	Provizioane (cont 151)	55	0	0
	TOTAL DATORII NECURENTE (rd.52+54+55)	58	145.374	106.143
	DATORII CURENTE - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an	59	X	X
1	Datorii comerciale, avansuri și alte decontări (ct.401+403+4041+405+408+419+4621+473+481 +482+ 483+ 269+509+5128) din care:	60	64.602	119.722
	Datorii comerciale și avansuri (ct. 401+403+4041+405+408+419+4621), din care:	61	39.052	50.231
	Avansuri primite (ct.419)	61.1	0	0
2	Datorii către bugete (ct.431+437+.440+441+4423+4428+444+446+ 4481+4555+4671+4672+4673+4674+4675+4679 +473+481+482) din care:	62	315.783	264.050
	Datoriile instituțiilor publice către bugete (ct.431+437+4423+4428+444+446+4481) din care	63	315.783	264.050

	Contribuții sociale (ct.431+437)	63.1	248.438	188.583
	Sume datorate bugetului din Fonduri externe nerambursabile (ct.4555)	64	0	0
3	Datorii din operațiuni cu Fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget, alte datorii către alte organisme internaționale (ct.4502+4504+4506+4512+4514+4516+4521 +4522 +4532+4542+4544+4546+4552+4554 +4564+ 4584 + 4585+459+462+473 +475)	65	0	0
	din care: sume datorate Comisiei Europene (ct.4502+4504+4506+459+462)	66	0	0
4	Împrumuturi pe termen scurt – sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an (ct.5186+5191+5192+5193+5194+5195+5196+ 5197+5198)	70	0	0
5	Împrumuturi pe termen lung - sume ce urmează a fi plătite în cursul exercițiului curent (ct.1611+1621+1631+1641+1651+1661+1662 +1671 +168-169)	71	34.859	39.756
6	Salariile angajaților (ct.421+423+426+4271+4273+4281)	72	360.616	406.842
7	Alte drepturi cuvenite altor categorii de persoane (pensii, indemnizații de șomaj, burse) (ct.422+424+426+4272+4273+429+438) din care: Pensii, indemnizații de șomaj, burse (ct.422+424+429)	73 73.1	0 0	0 0
8	Venituri în avans (ct.472)	74	0	0
9	Provizioane (ct. 151)	75	0	0
10	TOTAL DATORII CURENTE (rd.60+62+65+70+71+72+73+74+75)	78	775.860	830.370
11	TOTAL DATORII (rd.58+78)	79	921.234	936.513
12	ACTIVE NETE = TOTAL ACTIVE - TOTAL DATORII = CAPITALURI PROPRII (rd.80= rd.46-79 = rd.90)	80	20.736.030	16.053.636
C.	CAPITALURI PROPRII	83	X	X
1.	Rezerve, fonduri (ct.100+101+102+103+104+105+106+131 + 132+133+134+135+136+137+1391+1392+1393 +1394+1396+1399)	84	0	0
2.	Rezultatul reportat (ct.117 - sold creditor)	85	24.672.304	20.937.083
3.	Rezultatul reportat (ct.117 - sold debitor)	86	0	0
4.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct.121 - sold creditor)	87	0	0
5.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct.121 - sold debitor)	88	3.936.274	4.883.447
6	TOTAL CAPITALURI PROPRII (rd.84+85-86+87-88)	90	20.736.030	16.053.636

Deloitte Audit SRL
 Șos. Nicolae Titulescu nr. 4-8
 Intrare Est, Etaj 3
 Sector 1, București, 011141

Tel: +40(21)222 16 61
 Fax: +40(21)222 16 60
 www.deloitte.ro

Reg.Com. J40/6775/1995
 C.U.I. 7756824

Către Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private
 București, România

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

RAPORT ASUPRA SITUAȚIILOR FINANCIARE

1 Am auditat situațiile financiare anexate ale Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private ("Comisia") care cuprind bilanțul la data de 31 decembrie 2009, contul de rezultat patrimonial, situația fluxurilor de trezorerie, situația modificărilor în structura activelor nete/capitalurilor proprii, conturile de execuție bugertară pentru exercițiul financiar încheiat la această dată și un sumar al politicilor contabile semnificative și alte note explicative. Situațiile financiare menționate se referă la:

■ Activ net/Total capitaluri proprii:	16.053.636 lei
■ Rezultatul patrimonial al exercițiului -pierdere:	4.883.447 lei

Responsabilitatea conducerii pentru situațiile financiare

2 Conducerea Comisiei este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea adecvată a acestor situații financiare în conformitate cu Ordinul MFP nr.1917/2005 privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice cu modificările ulterioare, Ordinul MFP nr.79/2010 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2009 și cu politicile contabile descrise în notele la situațiile financiare. Această responsabilitate include: proiectarea, implementarea și menținerea unui control intern relevant pentru întocmirea și prezentarea adecvată a situațiilor financiare care să nu conțină denaturări semnificative, datorate fraudei sau erorii; selectarea și aplicarea politicilor contabile adecvate; elaborarea unor estimări contabile rezonabile în circumstanțele date.

Responsabilitatea auditorului

3 Responsabilitatea noastră este ca, pe baza auditului efectuat, să exprimăm o opinie asupra acestor situații financiare. Noi am efectuat auditul conform standardelor de audit adoptate de Camera Auditorilor Financiari din România. Aceste standarde cer ca noi să respectăm cerințele etice, să planificăm și să efectuăm auditul în vederea obținerii unei asigurări rezonabile că situațiile financiare nu cuprind denaturări semnificative.

Member of
 Deloitte Touche Tohmatsu

- 4 Un audit constă în efectuarea de proceduri pentru obținerea probelor de audit cu privire la sumele și informațiile prezentate în situațiile financiare. Procedurile selectate depind de raționamentul profesional al auditorului, incluzând evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, datorate fraudei sau erorii. În evaluarea acestor riscuri, auditorul ia în considerare controlul intern relevant pentru întocmirea și prezentarea adecvată a situațiilor financiare ale Comisiei pentru a stabili procedurile de audit relevante în circumstanțele date, dar nu și în scopul exprimării unei opinii asupra eficienței controlului intern al Comisiei. Un audit include, de asemenea, evaluarea gradului de adecvare a politicilor contabile folosite și rezonabilitatea estimărilor contabile elaborate de către conducere, precum și evaluarea prezentării situațiilor financiare luate în ansamblul lor.
- 5 Considerăm ca probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a constitui baza opiniei noastre de audit.

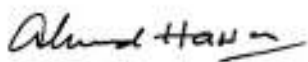
Opinia

- 6 În opinia noastră, situațiile financiare prezintă cu fidelitate sub toate aspectele semnificative, poziția financiară a Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private la 31 decembrie 2009, precum și rezultat patrimonial, fluxurile de trezorerie pentru anul încheiat la această dată, în conformitate cu Ordinul MFP nr.1917/2005 privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice cu modificările ulterioare, Ordinul MFP nr.79/2010 privind aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2009 și cu politicile contabile descrise în notele la situațiile financiare.

Alte aspecte

- 7 Acest raport este adresat exclusiv Consiliului Comisiei. Auditul nostru a fost efectuat pentru a putea raporta Consiliului Comisiei acele aspecte pe care trebuie să le raportăm într-un raport de audit financiar, și nu în alte scopuri. În măsura permisă de lege, nu acceptăm și nu ne asumăm responsabilitatea decât față de Comisie și de Consiliului pentru auditul nostru, pentru acest raport sau pentru opinia formată.

Ahmed Hassan, Partener de Audit

Înregistrat la Camera Auditorilor Financieri din Romania
cu certificatul Nr. 1529/25.11.2003

În numele:

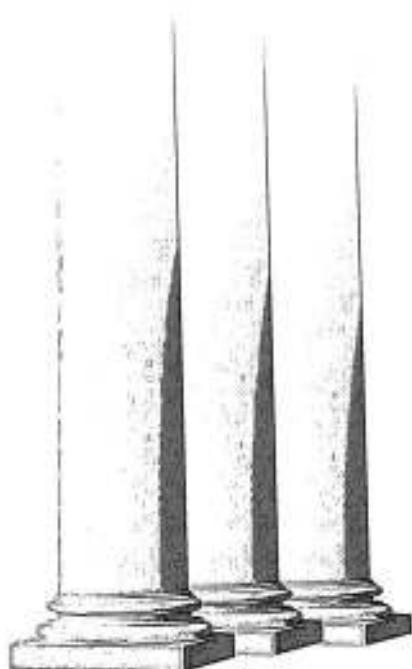
DELOITTE AUDIT SRL

Înregistrată la Camera Auditorilor Financieri din Romania
cu certificatul Nr. 25/25.06.2001

București,
15 Februarie 2010

**CSSPP - OBIECTIVELE STRATEGICE ȘI DIRECȚIILE
DE ACȚIUNE ALE AUTORITĂȚII PENTRĂ ANUL 2010**

**PARTEA
A V-A**

OBIECTIVELE STRATEGICE ALE CSSPP PENTRU ANUL 2010

Și în anul 2010 CSSPP va continua dezvoltarea și consolidarea sistemului de pensii private și, în paralel, va acționa pentru consolidarea rolului instituțional pe plan național și internațional, în condițiile evoluției economiei naționale aflate în plin efort de redresare economică, respectiv post-criză financiară globală. În aceste condiții, pentru CSSPP obiectivele strategice vor fi următoarele:

1. Dezvoltarea și perfecționarea mecanismelor de supraveghere prudențială a activității desfășurate de entitățile din sistem, prin monitorizarea îndeplinirii de acestea a obligațiilor ce le revin față de CSSPP și față de participanți, conform legislației în vigoare:

- întărirea guvernancei corporative prin elaborarea procedurilor și mecanismelor de identificare, gestionare și control al riscurilor la nivelul fiecărui administrator (organizarea și funcționarea comitetului de risc, a comitetului de investiții, implementarea mecanismului de luare a deciziilor cu privire la investiții și asumarea corespunzătoare a răspunderilor);
- înființarea unui registru unic al participanților pentru sistemul pensiilor private - pensiile administrate privat și pensiile facultative;
- dezvoltarea și menținerea unui dialog activ între CSSPP și entitățile supravegheate, în vederea asigurării unei abordări unitare a organizării și funcționării pieței pensiilor private în România;
- promovarea Centrului de pregătire și formare profesională, pentru creșterea nivelului de profesionalism al personalului de specialitate din cadrul CSSPP, precum și al entităților care își desfășoară activitatea în domeniul pensiilor private;
- actualizarea procedurilor interne de lucru ale CSSPP, precum și a fluxurilor documentelor.

2. Asigurarea stabilității sistemului pensiilor private în contextul stabilității sistemului financiar din România, precum și la nivelul Uniunii Europene.

3. Creșterea rolului CSSPP - implicarea activă - în cadrul comisiilor și comitetelor de specialitate ale Uniunii Europene, dar și în cadrul celorlalte organisme de nivel internațional:

- participarea la elaborarea și implementarea legislației de nivel european;
- demersuri în scopul respectării calendarului majorării periodice a contribuțiilor la fondurile de pensii administrate privat, pentru încadrarea în nivelul prevăzut inițial;
- continuarea și dezvoltarea colaborării inter-instituționale cu autoritățile de supraveghere similare din statele membre ale Uniunii Europene și cu alte organisme internaționale de profil, în care CSSPP este membru;
- participarea la lucrările comitetului tehnic al IOPS.

4. Dezvoltarea, perfecționarea și modernizarea activităților privind protecția participanților și relațiile cu publicul.

5. Informarea, educarea participanților și popularizarea sistemului de pensii private.

PRIORITĂȚILE CSSPP PENTRU ANUL 2010

În domeniul legislației:

La nivelul legislației primare:

- participarea la procesul de definitivare a legislației primare¹⁰⁸ în domeniul pensiilor private, respectiv colaborarea cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale la elabo-

108. Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare prevede la art. 95: în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, se adoptă legea specială privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor reglementate și supravegheate de CSSPP.

rarea Legii privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor private și a Legii privind înființarea și funcționarea Fondului de Garantare, proiect promovat în procesul de dezbateră publică de CSSPP din 2009;

- demararea procesului de modificare a Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin introducerea schemelor de pensii de tip multifond capabile să diminueze riscul care este suportat de participanți în sistemul de pensii de tip DC (Define Contribution - Contribuții Definite);
- modificarea legislației primare cu privire la suportarea de administratori, din surse proprii, a eventualelor rezultate neperformante în administrarea fondurilor de pensii private;
- modificarea cadrului legislativ existent pentru revizuirea nivelului actual al comisioanelor de administrare percepute de administratorii fondurilor de pensii private;
- modificarea legislației primare cu privire la suportarea de fondul de pensii administrat privat a comisioanelor de administrare;
- modificarea legislației primare din domeniul pensiilor private pentru a stabili atribuții/competențe CSSPP de reglementare a limitelor privind investițiile prin legislația secundară.

La nivelul legislației secundare, elaborarea unor acte normative cu privire la:

- organizarea și funcționarea administratorilor, incluzând controlul intern, comitetul de investiții, comitetul de risc, auditul intern și auditul statutar, administrarea conflictului de interese, în vederea implementării graduale a metodei risk based supervision;
- operațiunile și contabilitatea fondului, inclusiv evidențierea operațiunilor pe conturile participanților;
- calculul, constituirea și utilizarea provizionului;
- adecvarea/menținerea capitalului administratorilor;
- unificarea modelelor de evaluare a instrumentelor financiare la nivelul pieței financiare (utilizarea aceluiași model de evaluare la nivelul întregului sistem financiar din România) - BNR, CNVM, CSA, CSSPP. Constituirea unui grup de lucru la nivelul acestor instituții de supraveghere care să reglementeze o metodă de evaluare unitară și unică a instrumentelor financiare la nivelul întregii piețe financiare;
- modificarea legislației privind limitele stabilite în cazul investițiilor fondurilor de pensii administrate privat și a fondurilor de pensii facultative;
- optimizarea procesului de autorizare a societăților de administrare a fondurilor de pensii private;
- modificarea și completarea prevederilor prospectului schemei de pensii private;
- actualizarea prevederilor privind auditorul financiar care prestează activități de auditare a fondurilor de pensii private;
- operațiunile efectuate pe contul individual al participantului;
- optimizarea activității de raportare și transparență a entităților care acționează în domeniul pensiilor private;
- actualizarea procedurilor interne de lucru ale CSSPP și a fluxurilor documentelor.

În domeniul autorizării/avizării:

- activități de sistematizare, modificare, completare și consolidare a Registrului entităților autorizate de CSSPP și integrare în sistemul informatic al CSSPP, unul din obiectivele principale în domeniul autorizării/avizării fiind întocmirea bazei de date și conservarea în format electronic a informațiilor primite de CSSPP;
- activități de colaborare inter-instituțională cu autorități de supraveghere naționale și din alte țări: intensificarea acțiunilor orientate către autoritățile publice și asigurarea unui dialog direct și permanent pentru obținerea informațiilor necesare verificării și supravegherii entităților autorizate.

În domeniul supravegherii și controlului:

- finalizarea informatizării activităților de supraveghere;
- standardizarea metodelor de evaluare și a formatelor de raportare, creșterea coerenței cadrului legislativ;
- calcularea necesarului de provizioane tehnice. Finalitatea primelor obiective se concretizează prin crearea, în sarcina administratorilor de fonduri de pensii, a obligației de a constitui provizioanele tehnice necesare;
- supravegherea suplimentară a administratorilor care aparțin unor grupuri financiare;
- consolidarea, în prima etapă a perioadei, a actualului cadru de funcționare al sistemului pensiilor private bazat pe metoda rules-based;
- activitatea de control și investigații, desfășurată pe baza unor tematici de control de fond și tematic, respectiv ca urmare a sesizărilor primite.

În domeniul relațiilor internaționale:

- transmiterea către comitetele CEIOPS/EIOPA a contribuțiilor, observațiilor și punctelor de vedere ale CSSPP în procesul de elaborare a reglementărilor cu caracter obligatoriu, cu îndeplinirea obligațiilor CSSPP privind cantitatea, calitatea și frecvența raportărilor de date financiare și statistici către organismele europene (colectarea și stocarea datelor din piață, examinarea și analiza informației, capacitatea de a genera rapoarte și statistici);
- susținerea punctelor de vedere ale CSSPP/naționale privind subiectele aflate pe agenda ședințelor ordinare sau extraordinare de nivel înalt¹⁰⁹ ale CEIOPS/EIOPA;
- participarea la ședințele comitetelor tehnice constituite în cadrul CEIOPS, IOPS/OECD, colaborarea cu organismele internaționale (elaborarea punctelor de vedere necesare participării la nivel înalt la ședințele prilejuite de Adunarea Generală a Membrilor CEIOPS și IOPS).

În domeniul stabilității financiare:

- participarea CSSPP, alături de celelalte autorități din domeniul financiar bancar din România: BNR, CNVM și CSA la lucrările Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară (CNSF)¹¹⁰, potrivit calendarului întrunirilor trimestriale convenit de Comitet;
- promovarea unui schimb de informații permanent și eficient cu autoritățile membre, precum și participarea la elaborarea documentelor privind evaluarea și prevenirea situațiilor de criză financiară la nivelul instituțiilor financiare individuale.

În domeniul comunicării și relațiilor publice ale CSSPP:

- dezvoltarea, perfecționarea și modernizarea activităților privind protecția participanților și relațiile cu publicul;
- informarea, educarea participanților și popularizarea sistemului de pensii private prin implementarea celor mai eficiente și moderne mijloace de comunicare. Organizarea unor campanii de conștientizare și informare asupra importanței pensiilor private prin evenimente tematice, în concordanță cu evaluarea periodică a percepției populației privind implementarea sistemului de pensii private în România;
- îmbunătățirea imaginii CSSPP: consolidarea relațiilor cu mass-media și eficientizarea activității de comunicare;
- îmbunătățirea formei și a conținutului materialelor publicate prin pagina web a CSSPP, îmbunătățirea imaginii CSSPP și a elementelor de identitate audio-vizuală;
- îmbunătățirea relațiilor de colaborare cu Parlamentul și instituțiile subordonate acestuia, cu instituțiile guvernamentale, cu organizații neguvernamentale, cu alte instituții/autorități.

¹⁰⁹ Întâlniri de tip Member's Meeting.

¹¹⁰ CNSF se întrunește trimestrial, în cadrul acestor întâlniri sunt analizate evenimentele care au intervenit pe piețele financiare și se stabilesc măsuri comune de acțiune în vederea asigurării stabilității sistemului financiar din România.

În domeniul statisticii și publicațiilor CSSPP:

- sporirea și consolidarea încrederii utilizatorilor informațiilor statistice din domeniul pensiilor private, respectiv conștientizarea publicului asupra utilității statisticilor din domeniu, precum și informarea mass-media specializată cu privire la noutățile apărute în domeniu;
- creșterea calității informațiilor statistice din domeniul pensiilor private prin realizarea unui cadru organizat pentru colectarea și prelucrarea datelor și diversificarea canalelor de diseminare electronică.

**EVOLUȚIA PENSILOR PRIVATE
DIN ROMÂNIA ÎN 2009**

**PARTEA
A VI-A**

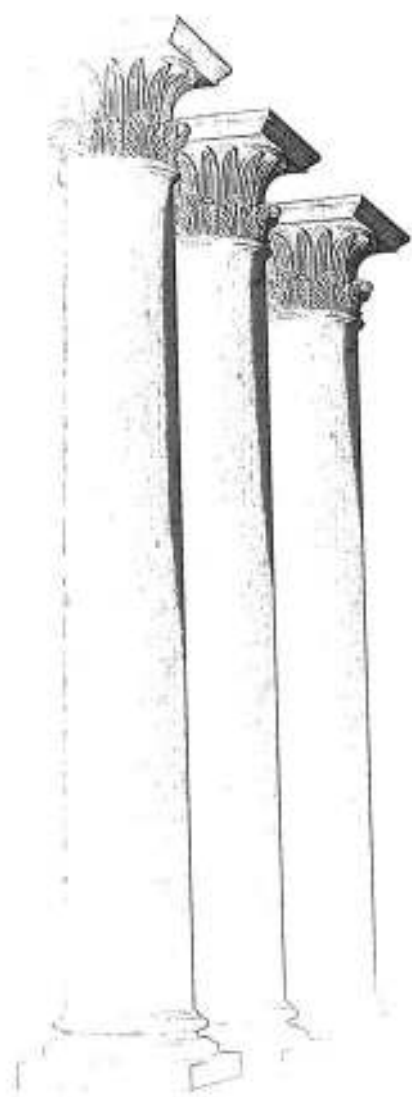

Figura 23

Pilon II – Evoluție număr participanți 2008-2009 (pers.)

Figura 24

Pilon II – Creștere lunară număr participanți - 2009

CAPITOLUL 13

PARTICIPANȚII LA FONDURILE DE PENSII PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN 2009

13.1. PARTICIPANȚII LA FONDURILE DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT

La sfârșitul anului 2009, 4.565.116 participanți contribuiau la cele 12 fonduri de pensii administrate privat active, o creștere cu 13,2% față de decembrie 2008 și cu 43% față de mai 2008, prima lună de contribuții în sistem (figura 23). Trebuie însă remarcat faptul că, în condițiile economice care au caracterizat anul 2009, creșterea numărului participanților a fost mai accentuată în primele 4 luni ale anului, valorile înregistrate în partea a doua, perioada mai-decembrie 2009, fiind subunitare, între 0,8 și 0,9% (figura 24).

În aceste condiții, la finele anului 2009, gradul de acoperire, raportat la efectivul total al salariaților din România¹¹¹, a fost de 96%. Comparativ, în decembrie 2008 gradul de acoperire a fost 79%, iar în mai 2008, 62%.

În cazul în care ne raportăm la populația ocupată din România, gradul de ocupare a fost de 50%, iar dacă ne raportăm la populația ocupată civilă, de 55%¹¹².

Pe parcursul anului trecut, trendul manifestat la nivelul numărului total de participanți a fost înregistrat și de fiecare fond în parte (tabelul 17 și figura 25). Fondurile de pensii ING, AZT VIITORUL TĂU și ARIPI au înregistrat numărul cel mai mare de participanți¹¹³, menținându-se pe primele locuri încă de la momentul începerii colectării în sistem¹¹⁴.

111. INS - Buletin statistic lunar.

112. Prognoza de toamnă - 2009, Proiecția principalilor indicatori macroeconomici pentru perioada 2009-2014 (noiembrie 2009), Balanța forței de muncă civile și Evoluția principalilor indicatori privind forța de muncă - AMIGO.

113. Persoanele care nu aderă la un fond de pensii în termen de 4 luni, de la data la care sunt obligate prin efectul legii, sunt repartizate aleatoriu de instituția de evidență - CNPAS, potrivit cotei de piață deținute de fondul respectiv (Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 30 alin. 1).

114. Perioada aderării inițiale: septembrie 2007 - ianuarie 2008 și a primei repartizări aleatorii: martie 2008.

Tabelul 17. Pilon II – Evoluție număr participanți (pers.) 2008-2009

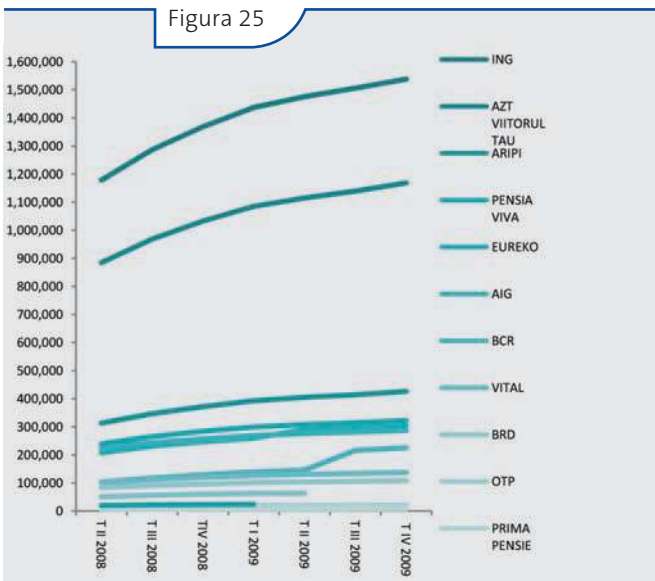
Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	Decembrie 2008	Decembrie 2009	Dec.09/Dec.08
1	ING	1.368.533	1.538.484	12,4%
2	AZT VIITORUL TAU	1.032.708	1.168.600	13,2%
3	ARIPI	371.842	425.780	14,5%
4	PENSIA VIVA	284.253	322.451	13,4%
5	EUREKO	246.641	304.942	23,6%
6	ALICO	256.900	287.198	11,8%
7	BCR	129.097	225.292	74,5%
8	VITAL	119.950	137.442	14,6%
9	BRD	96.453	108.294	12,3%
10	OTP	19.235	20.900	8,7%
11	PRIMA PENSIE	15.828	18.371	16,1%
12	KD	6.705	7.362	9,8%
13	BANCPOST	23.242	-	-
14	OMNIFORTE	60.034	-	-
TOTAL		4.031.421	4.565.116	13,2%

La sfârșitul anului 2009, ponderile fondurilor de pensii private în total număr participanți erau, în linii mari, asemănătoare¹¹⁵ cu cele înregistrate în decembrie 2008, ING: 33,7%, iar AZT VIITORUL TĂU: 25,60%, cu ponderi de aproximativ 3-4 ori mai mari decât următorul fond de pensii, ARIPI: 9,33% (figura 26).

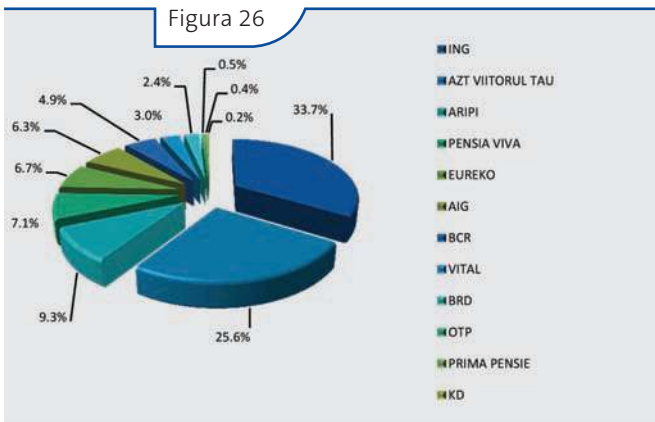
Cele două fonduri reprezentau împreună aproximativ 59% din cota de piață, în timp ce celelalte 10 fonduri înregistrau 41%.

În funcție de numărul de participanți, gradul de concentrare pentru primele 3 fonduri de pensii administrate privat a fost în decembrie 2009 de 69%, iar pentru primele 5 fonduri de 82% (figura 27), valori similare cu cele înregistrate pe parcursul anului.

Trebuie menționat faptul că autorizarea celor două fuziuni¹¹⁶: BCR Fond de Pensii Administrat Privat (fond absorbant) cu BANCPOST (fond absorbit) și EUREKO (fond absorbant) cu OMNIFORTE (fond absorbit) nu a afectat semnificativ gradul de concentrare, întrucât fondurile implicate nu se regăseau între primele 3 clasate.

Pilon II – Evoluție trimestrială număr participanți 2008-2009

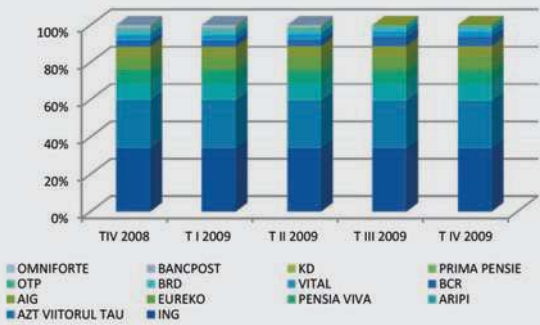

Pilon II – Cota de piață număr participanți - decembrie 2009

115. Reglementările din sistemul pensiilor administrate privat stabilesc că repartizarea aleatorie se face potrivit cotei de piață și în cazul aderării continue (Norma nr. 18/2007 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat, republicată).

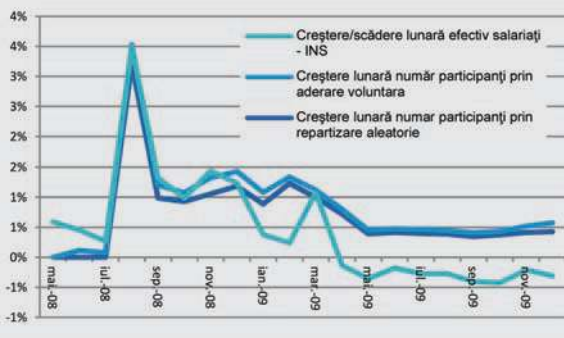
116. Fuziunile unor fonduri de pensii administrate privat se face în urma inițiativei reprezentanților acestora și este reglementată de Norma 14/2008. Fuziunea fondurilor cuprinde două etape: prealabilă și definitivă. Autorizarea definitivă a fuziunii a fost decisă numai după consultarea participanților cu privire la noile condiții ale fondului absorbant.

Figura 27

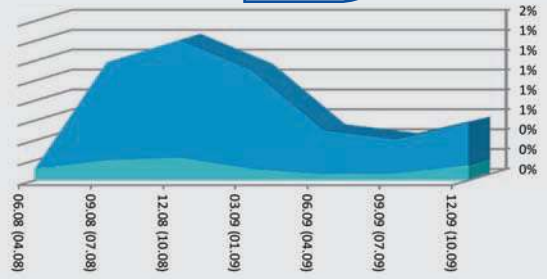
Pilon II – Cota de piață număr participanți 2008-2009

Figura 28

Pilon II – Evoluție creștere/scădere lunară număr participanți (aderare voluntară/ repartizare aleatorie) și efectiv salariați pe economie 2008-2009

Figura 29

Pilon II – Evoluție aderare voluntară/repartizare aleatorie 2008-2009

Tabel 18. Pilon II – Cota de piață număr participanți 2008-2009

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	Decembrie 2008	Decembrie 2009
1	ING	33,95%	33,70%
2	AZT VIITORUL TĂU	25,62%	25,60%
3	ARIPI	9,22%	9,33%
4	PENSIA VIVA	7,05%	7,06%
5	EUREKO	6,12%	6,68%
6	ALICO	6,37%	6,29%
7	BCR	3,20%	4,94%
8	VITAL	2,98%	3,01%
9	BRD	2,39%	2,37%
10	OTP	0,48%	0,46%
11	PRIMA PENSIE	0,39%	0,40%
12	KD	0,17%	0,16%
13	BANCPOST	0,58%	-
14	OMNIFORTE	1,49%	-

Creșterea ușoară a ponderii fondului EUREKO, de la 6,12% în decembrie 2008, la 6,68% în decembrie 2009 și a fondului BCR de la 3,20% la 4,94% demonstrează tendința de concentrare a participanților în pilonul II¹¹⁷ (tabelul 18 și figura 27).

Pe parcursul anului trecut, CSSPP a analizat efectele procesului de aderare continuă și repartizare aleatorie a participanților asupra structurii pieței fondurilor de pensii administrate privat, pentru a identifica soluția optimă care să corespundă atât principiilor instituției privind asigurarea unei piețe eficiente și a unui mediu concurențial, cât și eforturilor depuse de administratori pentru atragerea de noi participanți în sistemul Pilonului II de pensii private.

În urma acestui demers, în noiembrie 2009, CSSPP a aprobat schimbarea modalității de repartizare aleatorie¹¹⁸ prin eliminarea, pe o perioadă de 2 ani, începând din ianuarie 2010, a fondurilor de pensii cu o cotă de peste 20% din numărul total de participanți.

În cazul celorlalte fonduri de pensii, repartizarea aleatorie urma să se efectueze proporțional cu numărul de persoane eligibile validate în luna respectivă în cadrul procesului de validare¹¹⁹.

117. Tot în 2009, în semestrul II, Consiliul CSSPP a decis autorizarea prealabilă a fuziunii unor fonduri de pensii, în urma inițiativei reprezentanților acestora: 1)Fondul de Pensii Administrat Privat PRIMA PENSIE - fond absorbit cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant, 2)Fondul de Pensii Administrat Privat OTP - fond absorbit cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant și 3)Fondul de Pensii Administrat Privat KD -fond absorbit cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO -fond absorbant.

118. Norma nr. 22/2009 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat.

119. Ulterior, în cursul lunii ianuarie 2010, în urma analizei efectelor procesului de aderare continuă asupra structurii pieței fondurilor de pensii administrate privat, CSSPP a decis modificarea reglementărilor privind procesul de repartizare aleatorie instituite de Norma nr. 22/2009 prin Norma nr. 2/2010.

La sfârșitul anului 2009, în condițiile menținerii trendului descendent înregistrat de efectivul de salariați, pe fondul crizei economice, în Registrul participanților erau înregistrate 4.913.153 de persoane, o creștere cu 3% față de iunie 2009 și cu 8% față de decembrie 2008 (figura 28).

În cursul celor 20 de luni de funcționare, numărul persoanelor care au aderat la fondurile de pensii administrate privat din proprie inițiativă a fost semnificativ mai mic în comparație cu cel al persoanelor care au fost repartizate aleatoriu, ceea ce nu este în interesul sistemului de pensii. În același timp, concentrarea mare a participanților în cele două fonduri ar putea defavoriza participanții pe termen mediu și lung prin menținerea unui mediu concurențial cu eficiență scăzută (figura 29).

PARTICIPANȚII LA FONDURILE DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT - REPARTIZAREA ÎN FUNCȚIE DE GEN ȘI VÂRSTĂ

În 2009 au fost repartizate aleatoriu 330 mii de persoane, reprezentând aproximativ 51% din numărul total de persoane repartizate în cele 20 de luni de funcționare a sistemului: mai 2008¹²⁰ (653,1 mii de persoane).

TRANSFERURI ÎNTRE FONDURI

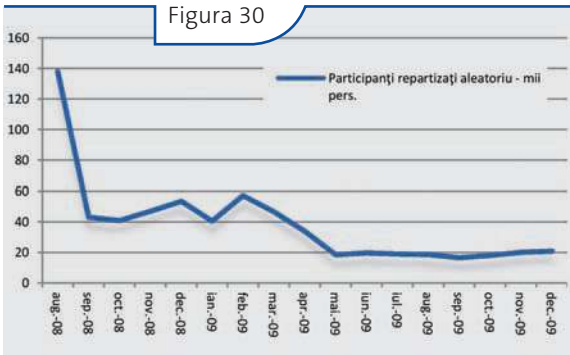
Mediana setului de valori al numărului celor repartizați în 2009 a fost de 20 mii de persoane, cu un trend descrescător față de 2008 (figura 30).

De exemplu, în semestrul II 2009, CNPAS a repartizat aleatoriu 93 mii de persoane, cu 43% mai puțin decât în semestrul I (216,6 mii de persoane), demonstrând trendul ușor descendent care a caracterizat în 2009 economia în ansamblu.

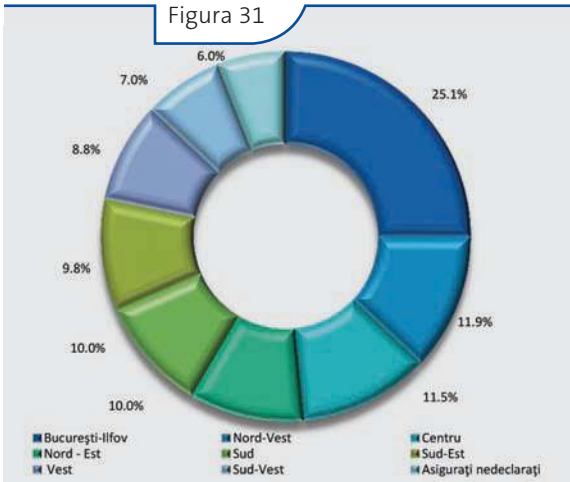
PARTICIPANȚII LA FONDURILE DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT - REPARTIZAREA ÎN FUNCȚIE DE REGIUNILE DE DEZVOLTARE ALE ROMÂNIEI

Din punct de vedere al repartizării participanților la fondurile de pensii administrate privat, în funcție de regiunile de dezvoltare ale României, ponderile înregistrate s-au menținut, pe parcursul anului 2009, în tendințele semnalate încă de la începutul sistemului (mai 2008).

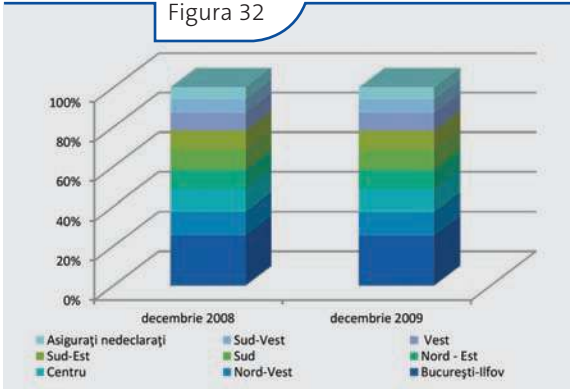
Astfel, la sfârșitul anului 2009, în București lucrau cei mai mulți participanți (angajați): 22,7%, iar cel mai bine reprezentate regiuni de dezvoltare din acest punct de vedere

Pilon II – Evoluție repartizare aleatorie 2008-2009

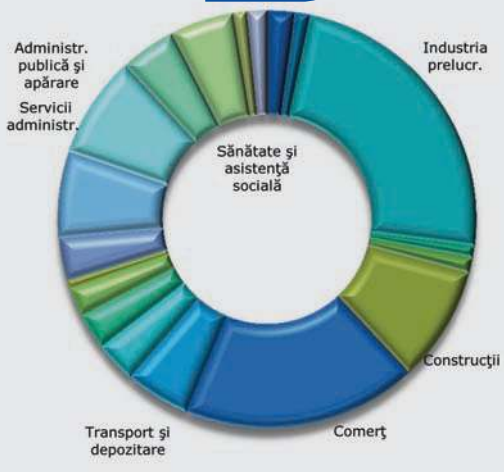
Pilon II – Repartizare participanți - regiuni de dezvoltare decembrie 2009

Pilon II – Evoluție repartizare participanți - regiuni de dezvoltare 2008-2009

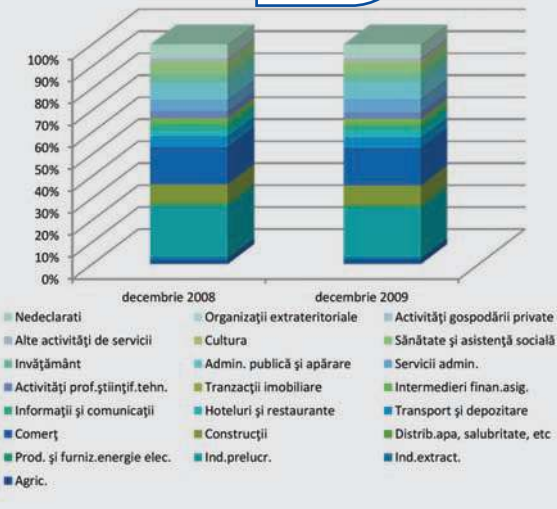
120. August 2008 - prima lună în care a avut loc repartizarea aleatorie după încheierea procesului de aderare inițială la fondurile de pensii administrate privat.

Figura 33

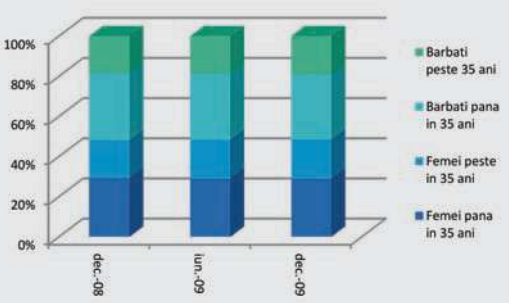
Pilon II – Repartizare participanți -activități economice - decembrie 2009

Figura 34

Pilon II – Evoluție repartizare participanți - activități economice 2008-2009

Figura 35

Pilon II – Participanți - structură pe vârstă și gen 2008 -2009

au fost: BUCUREȘTI-ILFOV: 25,07%, influențată însă de București și regiunile de dezvoltare NORD-VEST: 11,92% și CENTRU: 11,47%, cele trei regiuni reprezentând aproximativ 48,5% dintre participanți, valori aproximativ egale cu cele înregistrate și în decembrie 2008 (figura 31 și figura 32).

PARTICIPANȚII LA FONDURILE DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT – REPARTIZAREA ÎN FUNCȚIE DE ACTIVITĂȚILE ECONOMICE

Din punct de vedere al repartizării participanților pe activități economice, în decembrie 2009, ca și la sfârșitul anului 2008, cel mai bine reprezentate erau industria prelucrătoare cu 22,28% din total și comerțul cu 17,15%, urmate de construcții cu 8,39% și administrație cu 7,46%, reprezentând împreună 55,3% din total.

Cel mai slab reprezentate au fost industria extractivă cu 1,07%, cultura cu 0,99% și tranzacțiile imobiliare cu 0,6%. Ramurile cu o pondere de sub 1% reprezentau aproximativ 2,5% din total (figura 33 și figura 34).

La sfârșitul anului trecut, 61% dintre participanți aveau vârsta de până în 35 de ani și 39% vârsta de peste 35 de ani, iar pe gen, structura a fost următoarea: 51% - bărbați și 49% - femei (figura 35). În ambele cazuri, pe vârstă și gen, valorile înregistrate au fost apropiate de cele înregistrate pe parcursul anului 2009, dar și în decembrie 2008.

În cursul anului 2009, 13 mii de participanți s-au transferat la un alt fond de pensii administrat privat.

PARTICIPANȚII PENTRU CARE NU AU FOST VIRATE CONTRIBUȚII LA FONDURILE DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2009

Reglementările care guvernează sistemul fondurilor de pensii administrate privat definesc participanții ca fiind persoanele în vârstă de până la 35 de ani, asigurate în sistemul public de pensii¹²¹ și care contribuie la sistemul public de pensii - obligatoriu și persoanele în vârstă de până la 45 de ani, deja asigurate și care contribuie la sistemul public de pensii - opțional¹²².

Contribuțiile participanților la fondurile de pensii la care participă sunt cotă parte din contribuțiile lor individuale de asigurări sociale datorate sistemului public de pensii¹²³.

121. Potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare
122. Calitatea de participant la un fond de pensii se dobândește prin semnarea unui act de aderare individual, la fondul respectiv, din proprie inițiativă sau în urma repartizării sale de către CNPAS.
123. Contribuția la fondul de pensii se evidențiază distinct, se deduce din venitul brut realizat de asigurat, în mod similar cu contribuția obligatorie, se constituie și se virează în aceleași condiții cu cele stabilite pentru contribuția de asigurări sociale.

Tabelul 19. Pilon II – Participanți¹²⁴ 2008-2009 (mii pers.)

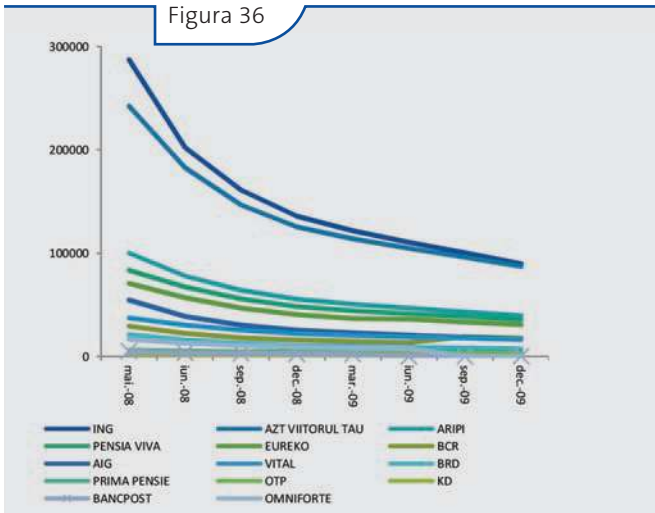
Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	Decembrie 2008	Decembrie 2009
1	ING	136	90
2	AZT VIITORUL TĂU	126	87
3	ARIPI	55	39
4	PENSIA VIVA	48	36
5	EUREKO	40	31
6	BCR	16	18
7	ALICO	26	17
8	VITAL	22	16
9	BRD	11	7
10	PRIMA PENSIE	5	4
11	OTP	3	2
12	KD	1	1
13	BANCPOST	2	-
14	OMNIFORTE	9	-
TOTAL		500	348

La 31 decembrie 2009, 4.913 mii de persoane participau la fondurile de pensii administrate privat, respectiv erau înregistrați în Registrul participanților gestionat de instituția de evidență - CNPAS. Dintre acestea, pentru 4.565 mii de persoane CNPAS a virat sume reprezentând contribuții la fondurile de pensii administrate, pentru cel puțin o lună de referință. La aceeași dată, numărul persoanelor pentru care CNPAS nu efectuase virări de contribuții către fondurile de pensii administrate privat, pe parcursul celor 20 de luni de funcționare a sistemului, era de aproximativ 348 mii, reprezentând 7% din total participanți (tabelul 19).

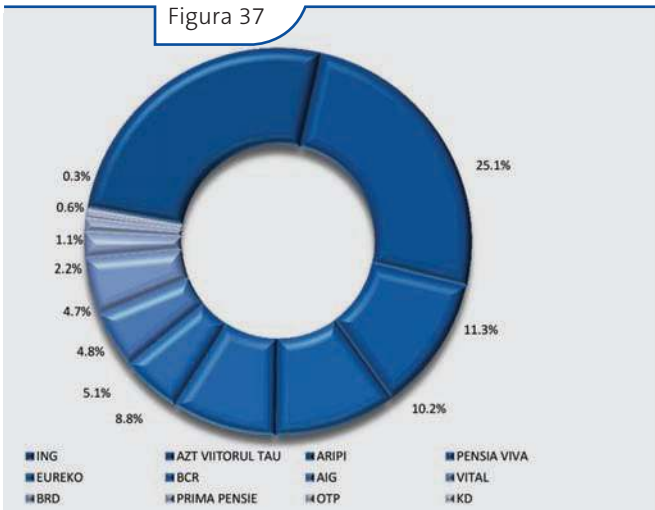
Față de luna mai 2008, numărul acestora a scăzut cu 64%. Scăderea numărului conturilor goale în ultimele luni ale anului 2009 a fost mai puțin accentuată, deși trendul descendent s-a menținut (-9% decembrie/septembrie 2009)¹²⁵.

Tendențele manifestate per total s-au înregistrat și pe fiecare fond în parte, cu mențiunea că primele 4 fonduri, ALICO, ING, BRD și AZT Viitorul Tău, au înregistrat scăderi cuprinse între 64 și 69%, în perioada decembrie 2009/mai 2008 (figura 36). Cele 4 fonduri însumau aproximativ 58% din total participanți pentru care nu au fost virate contribuții de la începutul colectării acestora în sistem (figura 36).

Din analiza numărului participanților pentru care nu au fost virate contribuții de la începutul colectării acestora în sis-

Pilon II – Evoluție număr participanți¹²⁶ 2008-2009

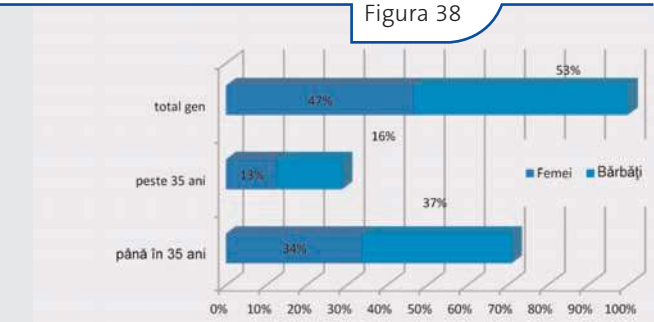
Pilon II – Ponderi fonduri - participanți - decembrie 2009

124. Pentru care nu s-au virat contribuții de la începutul colectării acestora în sistem.

125. Trendul constant descendent manifestat pe parcursul celor 20 luni de colectare contribuții a fost mai accentuat în prima jumătate a perioadei, respectiv anul 2008. Aceste scăderi pot fi explicate prin reglarea situației post-aderare inițială (perioada septembrie 2007 - ianuarie 2008) și a primei repartizări aleatorii din martie 2008. Având în vedere faptul că, la data aderării în sistemul pensiilor administrate privat (aderare voluntară sau prin repartizare aleatorie), pentru această categorie de persoane au existat contribuții virate în sistemul public de asigurări sociale (au fost validate de CNPAS), se poate concluziona că, ulterior, pe parcursul celor 20 luni de colectare contribuții, contractele acestora de muncă au fost suspendate (concedii pentru creștere copii etc.)/încheiate (demisii, concedieri etc.).

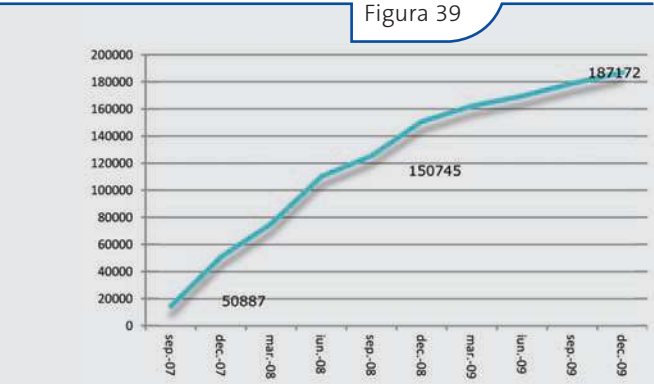
126. Pentru care nu s-au virat contribuții de la începutul colectării acestora în sistem.

Figura 38

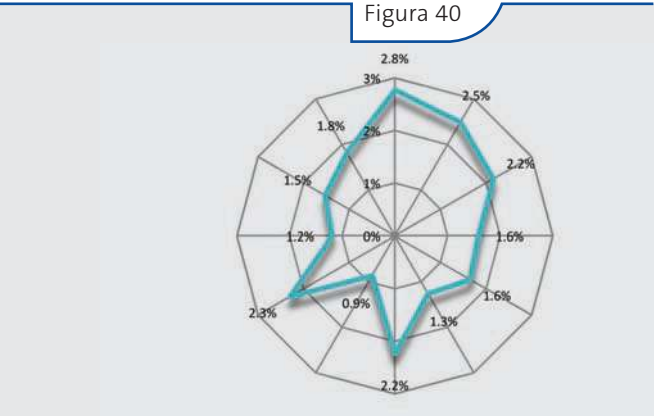
Pilon II – Structură participanți gen126 și vârstă 2008-2009

Figura 39

Pilon III – Evoluție număr participanți 2007 - 2009

Figura 40

Pilon III – Creștere lunară număr participanți - 2009

tem, ponderile cele mai mari erau înregistrate de următoarele fonduri: ING: 25,8% și AZT Viitorul Tău: 25,1%, urmate de ARIPI: 11,3%, PENSIA VIVA: 10,2% și EUREKO - 8,8%, cele 5 fonduri deținând 81% din total (figura 37).

Pe categorii de vârstă, la 31 decembrie 2009, structura era următoarea: 71% cu vârsta de până în 35 de ani și 29% cu vârsta de peste 35 de ani, iar pe gen repartiția a fost următoarea: bărbați 53% și femei 47%, păstrând proporțiile înregistrate pe parcursul anului, dar și în 2008 (figura 38).

13.2. PARTICIPANȚII LA FONDURILE DE PENSII FACULTATIVE

La sfârșitul anului 2009 erau active 13 fonduri de pensii facultative¹²⁷: AZT Moderato, AZT Vivace, BCR Prudent, BRD Medio, BRD Primo, CONCORDIA Moderat, EUREKO Confort, ING Clasic, ING Optim, OTP Strateg, Pensia Mea, RAIFFEISEN Acumulare și STABIL și 10 administratori autorizați de CSSPP să administreze fondurile de pensii.

La aceste fonduri contribuiau 187.172 de participanți, o creștere cu 10% față de iunie 2009 și cu 24% față de decembrie 2008, menținându-se trendul ușor ascendent al creșterii numărului de participanți de la începutul funcționării sistemului. Mediana creșterilor lunare în 2009 a fost de 1,73%, cu un maximum în ianuarie: 2,73% și un minimum în august: 0,86%. Față de decembrie 2007, creșterea a fost de 3,7 ori (figura 39 și figura 40).

Așa cum se poate constata, în cazul fondurilor de pensii facultative, deși cu un rol important în fidelizarea și motivarea angajaților, anul 2009 nu a adus creșterile așteptate, gradul de acoperire continuând să fie extrem de mic, în comparație cu cel înregistrat în pilonul II: 4% din efectivul total al salariaților¹²⁸.

127. Sunt autorizate 14 fonduri de pensii facultative administrate de 11 administratori, dar la 31 decembrie 2009 erau active (colectau contribuții) numai 13 fonduri. De asemenea, în decembrie 2009, CSSPP a autorizat definitiv preluarea administrării Fondului de Pensii Facultative BCR-PRUDENT de S.C. BCR PENSII, SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A. de la S.C. BCR Asigurări de Viață Vienna Insurance Group S.A

128. INS Buletin statistic lunar.

Tabelul 20. Pilon III – Evoluție număr participanți (pers.) 2008-2009

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	Decembrie 2008	Decembrie 2009	Dec.09/Dec.08
1	BCR Prudent	35.312	48.173	36,4%
2	Ing Optim	38.217	47.640	24,7%
3	AZT Moderato	24.798	26.621	7,4%
4	ING Clasic	20.469	22.609	10,5%
5	AZT Vivace	16.793	17.562	4,6%
6	Pensia Mea	8.605	9.542	10,9%
7	Raiffeisen Acumulare	6.008	6.713	11,7%
8	BRD PRIMO	-	2.475	-
9	Eureko Confort	-	2.192	-
10	Stabil	-	1.718	-
11	BRD MEDIO	-	1.352	-
12	OTP Strateg	323	315	-2,5%
13	Concordia Moderat	220	260	18,2%
TOTAL		150.745	187.172	24,2%

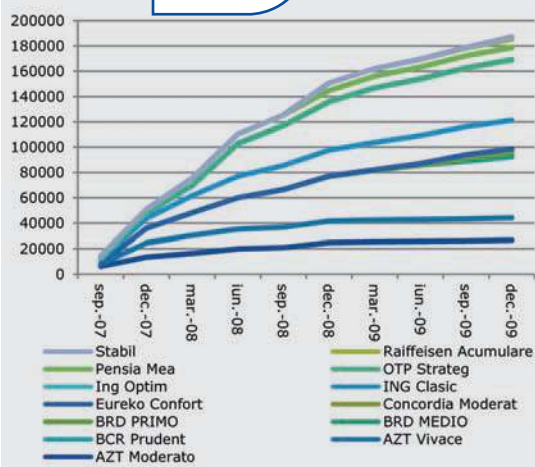
Trendul manifestat per total participanți în sistem, în 2009, a fost înregistrat și la nivelul fiecărui fond în parte. Fondurile de pensii BCR Prudent, ING Optim și AZT Moderato au înregistrat însă un ritm mai accentuat și, la finalul anului, aveau cel mai mare număr de participanți (tabelul 20 și figura 41).

La sfârșitul anului 2009, ponderile fondurilor de pensii facultative în total număr participanți s-au menținut, în linii mari, asemănătoare cu cele înregistrate în decembrie 2008, dar cu ușoare variații, determinate de intrarea pe piață a noi fonduri de pensii: STABIL, în prima lună a anului, BRD Medio și BRD Primo în iulie 2009 (figura 42). În funcție de numărul de participanți, gradul de concentrare a fost de 65% pentru primele 3 fonduri de pensii facultative și 87% pentru primele 5 fonduri de pensii (tabelul 21 și figura 43), valori asemănătoare cu cele înregistrate în partea a doua a anului. Au fost înregistrate ușoare variații față de prima parte a anului 2009, determinate de intrarea pe piața pensiilor facultative, începând din iulie 2009, a fondurilor de pensii: BRD Medio și BRD Primo.

Tabelul 21. Pilon III – Cota de piață număr participanți 2008-2009

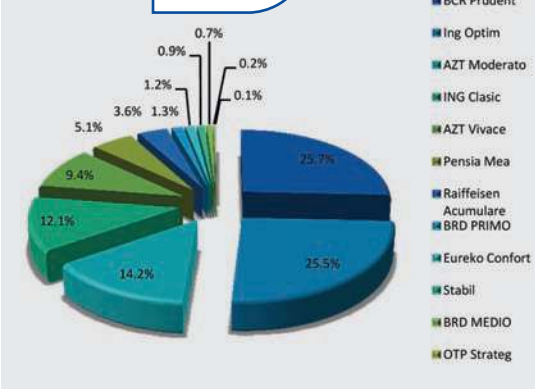
Nr. crt.	Fond de pensii facultative	Decembrie 2008	Decembrie 2009
1	BCR Prudent	23,42%	25,74%
2	ING Optim	25,35%	25,45%
3	AZT Moderato	16,45%	14,22%
4	ING Clasic	13,58%	12,08%
5	AZT Vivace	11,14%	9,38%
6	Pensia Mea	5,71%	5,10%
7	Raiffeisen Acumulare	3,99%	3,59%
8	BRD PRIMO	-	1,32%
9	Eureko Confort	-	1,17%
10	Stabil	-	0,92%
11	BRD MEDIO	-	0,72%
12	OTP Strateg	0,21%	0,17%
13	Concordia Moderat	0,15%	0,14%

Figura 41

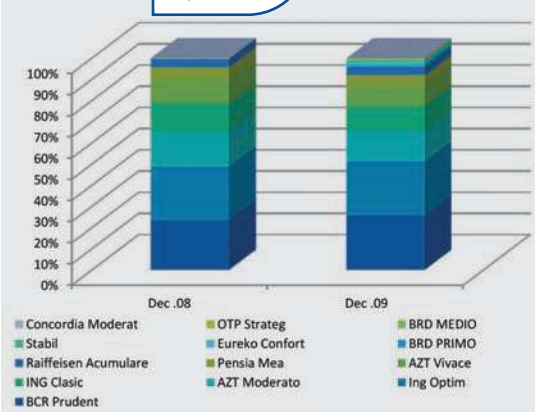
Pilon III – Evoluție număr participanți 2007 - 2009

Figura 42

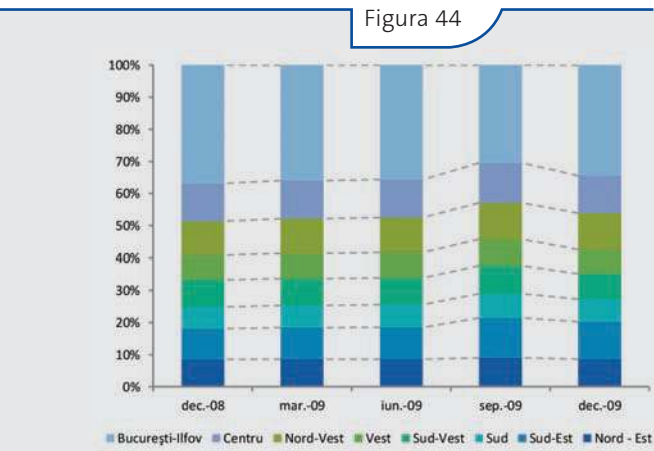
Pilon III – Cota de piață număr participanți - decembrie 2009

Figura 43

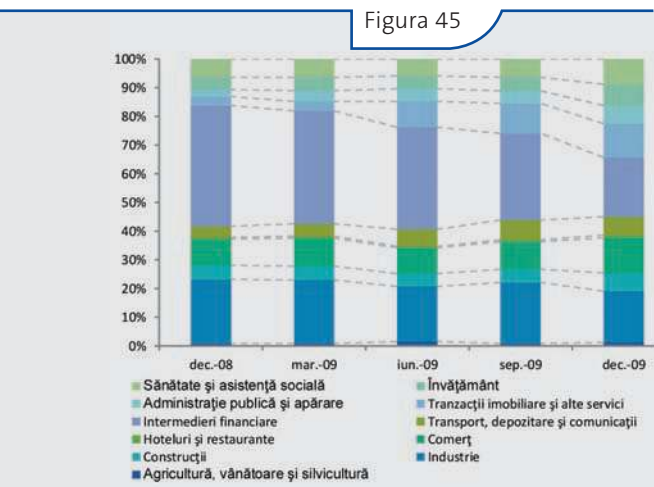
Pilon III – Cota de piață număr participanți 2008-2009

Figura 44

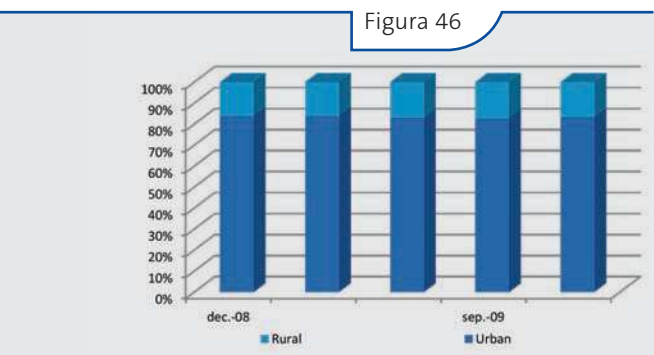
Pilon III – Distribuție participanți/regiuni de dezvoltare 2008-2009

Figura 45

Pilon III – Distribuție participanți/activități economice 2008-2009

Figura 46

Pilon III – Distribuție participanți/locație angajator 2008-2009

Ca și în anii anteriori, la sfârșitul anului 2009, repartizarea participanților la fondurile de pensii facultative în funcție de regiunile de dezvoltare ale României a fost marcată de ponderea mare înregistrată de municipiul București, unde lucrau cei mai mulți participanți (angajați): 33,13%.

În 2009, ponderile deținute au suferit modificări de aproximativ 2 puncte procentuale față de decembrie 2008. Cel mai bine reprezentate regiuni de dezvoltare din acest punct de vedere au fost: București-Ilfov, în mod firesc influențată de ponderea mare a municipiului București: 34,46% și Regiunea de dezvoltare SUD-EST: 11,67%, ambele regiuni reprezentând aproximativ 46% dintre participanți. Celelalte regiuni, cu ponderi de 7-11% din total, au însumat 54% (figura 44).

În decembrie 2009, cel mai bine reprezentate activități economice în Pilonul III au fost intermedierele financiare cu 12,31% din participanți și industria cu 10,63%, iar cel mai slab reprezentate au fost agricultura cu 0,75% și serviciile hoteliere cu 0,55% (figura 45).

Din acest punct de vedere, pe parcursul anului 2009 nu au fost modificări semnificative ale distribuției participanților. Totuși, în două cazuri s-au înregistrat modificări majore: intermediere financiare (scăderea a fost la aproximativ jumătate din ponderea deținută în decembrie 2008) și tranzacții imobiliare (creșterea a fost de aproximativ 4 ori).

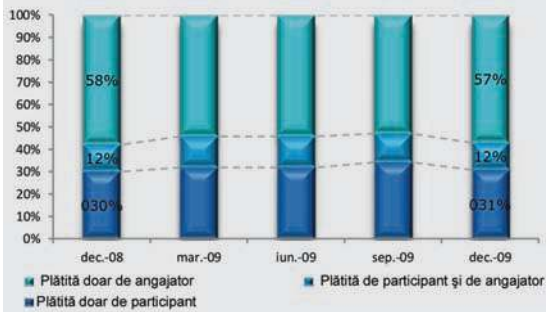
În funcție de locația angajatorului, distribuția participanților la fondurile de pensii facultative a fost, în decembrie 2009, de 83 % în mediul urban și 17% în mediul rural, fără modificări semnificative pe parcursul anului și față de decembrie 2008 (figura 46).

În cazul în care se analizează implicarea angajatorilor¹²⁹ în sistemul pensiilor facultative, se constată că la sfârșitul anului 2009, pentru 57% dintre participanți contribuțiile erau plătite de angajatori, pentru 31% contribuțiile erau plătite exclusiv de participanți, iar pentru 12% dintre participanți contribuțiile erau plătite împreună cu angajatorii lor (figura 47). Ponderile înregistrate în decembrie 2009 nu au înregistrat modificări majore pe parcursul anului 2009 și nici față de decembrie 2008.

La sfârșitul anului 2009, structura pe gen a participanților la fondurile de pensii facultative a fost aproximativ egală: 50% bărbați și 50% femei, iar structura pe vârstă a fost următoarea: 16% cu vârsta de până în 29 de ani, 50% cu vârsta între 30 și 44 de ani și 34% cu vârsta de peste 45 de ani, păstrând proporții asemănătoare cu cele înregistrate pe parcursul anului 2009, dar și în decembrie 2008 (figura 48).

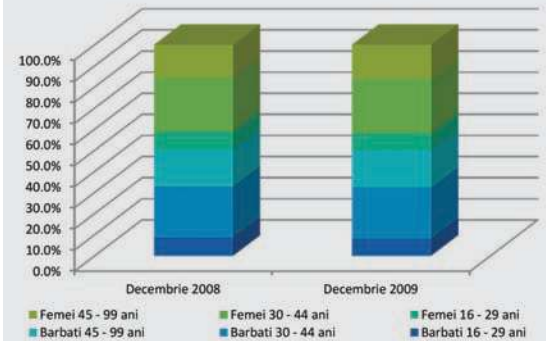
În cursul anului 2009, în sistemul pensiilor facultative, 580 de participanți s-au transferat între fondurile de pensii, activele personale transferate însumând 0,7 milioane de lei.

Figura 47

Pilon III Distribuție participanți/ participare la plata contribuției - decembrie 2009

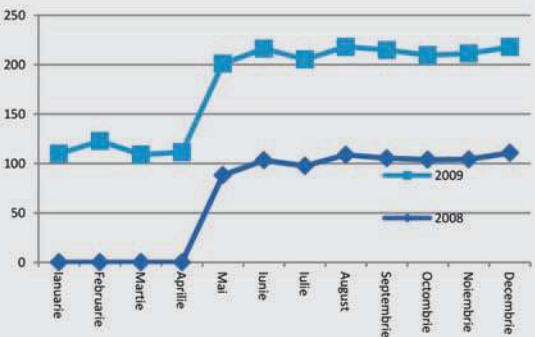
Figura 48

Pilon III Evoluție structură pe gen și vârstă participanți 2008-2009

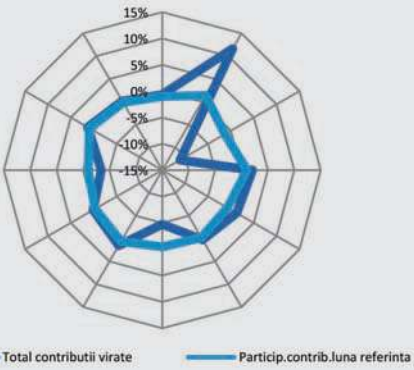
¹²⁹ Contribuția la fondurile de pensii facultative este de până la 15% din venitul salarial sau asimilat acestuia, iar angajatorul poate contribui, în numele angajatului său, la fondul de pensii facultative ales.

Figura 49

Pilon II – Evoluție contribuții virate 2008 -2009

Figura 50

Pilon II – Evoluție lunară contribuții virate și număr participanți 2008 -2009

CAPITOLUL 14

ACTIVELE FONDURILOR DE PENSII PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN 2009

14.1. CONTRIBUȚIILE LA FONDURILE DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT ȘI ACTIVELE ACESTORA

În sistemul pensiilor administrate privat - pilon II, contribuția la fondul de pensii este parte din contribuția individuală de asigurări sociale datorată la sistemul public de pensii și se deduce din veniturile brute lunare ce reprezintă baza de calcul pentru contribuția individuală de asigurări sociale¹³⁰.

În anul 2009, suma totală virată a fost de 1.324,9 milioane de lei (cu o medie de 110,4 milioane lei/lună), în timp ce în anul 2008¹³¹ suma totală virată a fost de 822 milioane de lei (cu o medie de 102,7 milioane de lei/lună). Trebuie precizat faptul că, în perioada mai 2008 - decembrie 2009, contribuția a fost de 2%, iar suma totală virată a fost de 2.146,9 milioane de lei (tabelul 22 și figura 49).

Tabelul 22. Pilon II – Contribuții virate în 2009 (mil.lei)

Luna	Contribuții virate 2008	Contribuții virate 2009	Evoluție 2009/2008
ian.	-	109,9	-
feb.	-	122,7	-
mar.	-	109,1	-
apr.	-	111,3	-
mai.	88,2	112,7	27,8%
iun.	103,2	113,0	9,5%
iul.	97,6	107,7	10,3%
aug.	108,8	109,3	0,5%
sept.	105,4	109,4	3,8%
oct.	103,9	105,6	1,7%
nov.	104,3	107,0	2,6%
dec.	110,6	107,2	-3,2%
Total	822,0	1.324,9	61,2%

Pentru anul 2009, se remarcă valoarea contribuțiilor virate în luna februarie 2009 (figura 50), cu cea mai mare sumă virată anul trecut, contribuțiile fiind corespunzătoare lunii de referință decembrie 2008: 122,7 milioane de lei (în luna decembrie, veniturile angajaților înregistrează valori maxime).

130. Potrivit Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, contribuția la fondul de pensii se constituie și se virează împreună și în aceleași condiții ca și contribuția de asigurări sociale stabilită prin Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare.
131. Perioada martie-decembrie 2008.

Tabelul 23. Pilon II – Participanți 2008-2009 (mii pers.)

Luna	Participanți 2008	Participanți 2009	Evoluție lunară număr participanți 2009
ian.	-	3.402,0	-1,0%
feb.	-	3.449,0	1,4%
mar.	-	3.403,5	-1,3%
apr.	-	3.439,0	1,0%
mai.	3.195,0	3.413,2	-0,8%
iun.	3.284,0	3.405,7	-0,2%
iul.	3.268,8	3.390,8	-0,4%
aug.	3.419,0	3.411,3	0,6%
sept.	3.382,9	3.400,5	-0,3%
oct.	3.409,0	3.367,2	-1,0%
nov.	3.406,2	3.398,0	0,9%
dec.	3.436,5	3.392,3	-0,2%

* cu contribuții virate în luna de referință

Așa cum se poate observa și din figura 50, în cursul anului 2009, evoluția numărului participanților pentru care s-au virat contribuții în luna de referință a fost mai puțin fluctuantă, mediana valorilor înregistrate fiind 3.402,8 mii de persoane, cu un maximul de 3.449 mii de persoane în februarie 2009, respectiv luna de referință decembrie 2008¹³².

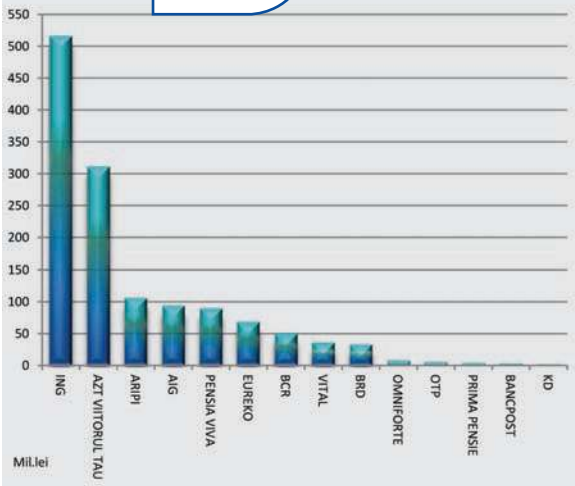
Tabelul 24. Pilon II – Contribuții virate - 2009

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	Contribuții virate - cumulat 2009 (mil. lei)	Pondere în total
1	ING	516,3	39,00%
2	AZT VIITORUL TĂU	311,3	23,50%
3	ARIPI	106	8,00%
4	ALICO	93,7	7,10%
5	PENSIA VIVA	89,3	6,70%
6	EUREKO	68,5	5,20%
7	BCR	49,8	3,80%
8	VITAL	35,8	2,70%
9	BRD	32,7	2,50%
10	OMNIFORTE	7,7	0,60%
11	OTP	5,3	0,40%
12	PRIMA PENSIE	3,7	0,30%
13	BANCPPOST	2,9	0,20%
14	KD	1,9	0,10%
	TOTAL	1.324,90	100,00%

Situația sumelor virate în cursul anului 2009 a fost similară, ca tendință, și pe fiecare fond în parte, diferența fiind dată de ponderea acestora în total participanți (tabelul 24 și figura 51).

Primele 5 fonduri de pensii administrate privat ING, AZT Viitorul Tău, ARIPI, ALICO și PENSIA VIVA dețineau 84 % din

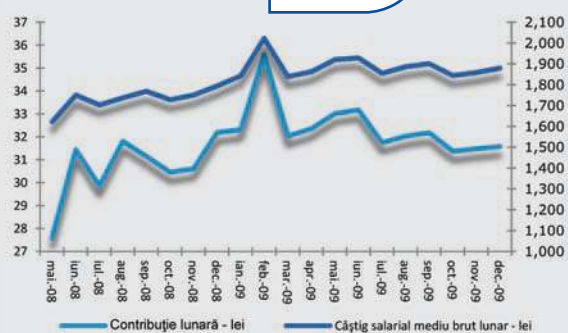
Figura 51

Pilon II – Contribuții virate - 2009

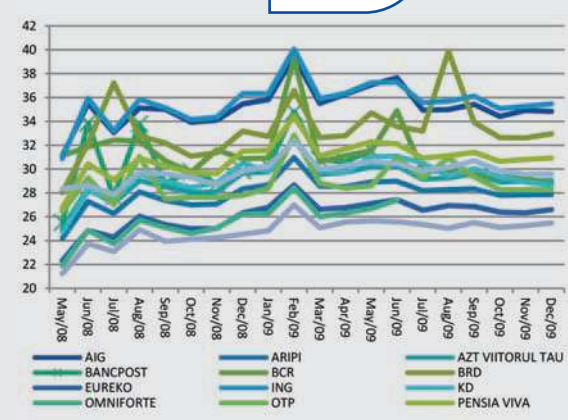
132. Situație similară cu cea înregistrată și în anul 2008.

Figura 52

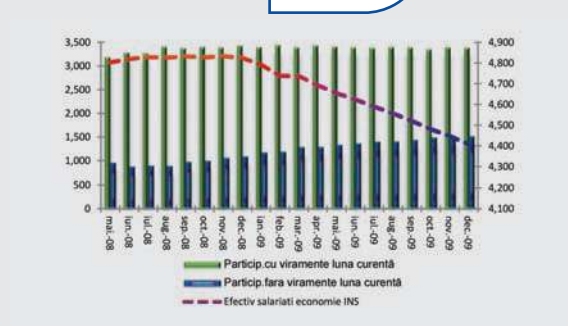
Pilon II – Evoluție contribuție medie/participant și câștigul salarial mediu/economie - 2009

Figura 53

Pilon II – Evoluție contribuție medie/participant și câștigul salarial mediu/economie - 2009

Figura 54

Pilon II – Evoluție număr participanți cu contribuții virate/nevirate în luna curentă

total contribuții (la 31 decembrie 2009 cele 5 fonduri înregistrau 82% din total participanți).

Așa cum se poate observa din figura 52, pe parcursul anului 2009, ca și în anul 2008, evoluția contribuției medii/participant a urmat trendul câștigurilor salariale medii pe economie. Astfel, s-au înregistrat fluctuații semnalate în cazul sumelor virate lunar: un vârf maxim în luna februarie 2009 (viramente aferente lunii decembrie 2008), cu o mediană de 31,8 lei/participant.

De asemenea, sunt valori mai mari în lunile corespunzătoare acordării unor prime sau bonificații pentru vacanță/sărbători religioase/alte evenimente, potrivit contractelor colective de muncă.

În cazul contribuțiilor medii/participant pentru fiecare fond în parte, se detașează fondurile ING, ALICO, BRD și BCR, ale căror contribuții medii/participant au fost peste mediana setului de valori înregistrate pe total fonduri (figura 53).

În partea opusă, la limita culoarului valoric, se situează fondurile ARIPI, EUREKO și PRIMA PENSIE, care nu au depășit 30 lei/participant (cu valori cuprinse între 25,5 și 28 de lei/participant)¹³³.

Din analiza valorilor înregistrate de contribuțiile medii/participant se poate trage concluzia că fondurile situate la limita superioară au participanți cu câștiguri salariale mai mari, peste media pe economie (chiar dacă fondurile aveau un număr mare de participanți și veniturile asigurate au fost mult mai mari decât celelalte fonduri de pensii).

Evoluția viramentelor lunare la fondurile de pensii administrate privat în perioada mai 2008 - decembrie 2009 și, implicit, evoluția celor două categorii de participanți, în funcție de virarea sau nu a contribuțiilor lor, a fost marcată de evoluția economiei, păstrând trendul înregistrat de efectivul de salariați pe economie (figura 54).

Astfel, în contextul scăderii semnificative a efectivului de salariați pe economie cu 8,63%, decembrie 2009/2008, numărul participanților pentru care nu s-au virat contribuții în luna curentă a continuat să crească lună de lună, înregistrând, pentru aceeași perioadă, un plus de 38,86%, în timp ce numărul participanților pentru care s-au virat contribuții a fluctuat ușor, cu o scădere de 1,29% decembrie 2009/2008.

133. Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST, fond absorbit, a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO, fond absorbant (autorizare definitivă: 03.06.2009), iar Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE, fond absorbit, a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat, fond absorbant (autorizare definitivă: 24.06.2009).

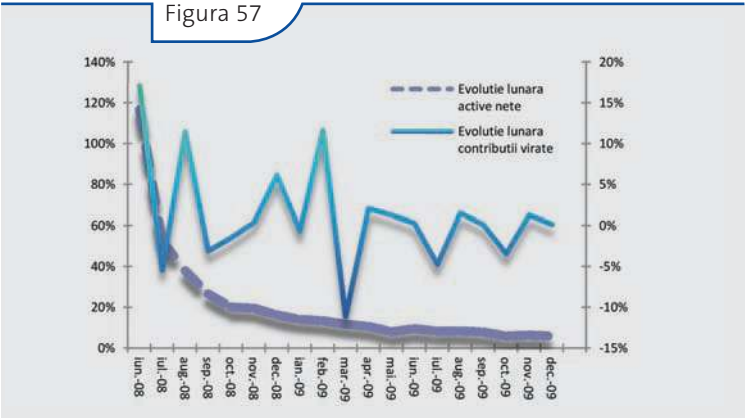
Analiza evidențiază creșterea numărului de șomeri¹³⁴ (62% octombrie 2009/decembrie 2008) și a ratei șomajului (de la 3,7% în iunie 2008 la 7,8% în decembrie 2008) subliniind impactul negativ al scăderii economiei românești per ansamblu asupra numărului participanților pentru care se virează contribuții în luna curentă (Sursa datelor: INS). Implicit, impactul negativ se va transmite asupra acumulării contribuțiilor în conturile participanților și, pe termen lung, asupra veniturilor din pensia privată la vârsta pensionării (figura 55).

ACTIVELE NETE ALE FONDURILOR DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT

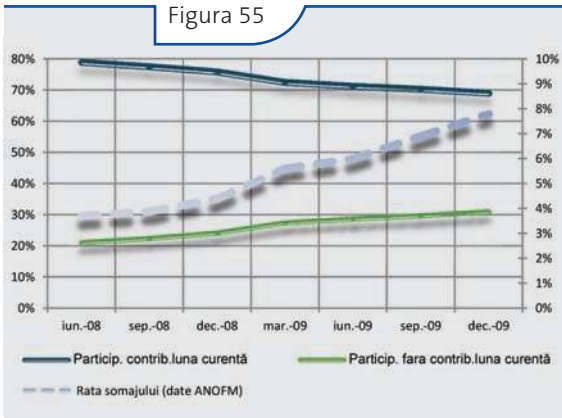
Activele nete ale fondurilor de pensii administrate privat au evoluat pe un trend ascendent în perioada mai 2008 - decembrie 2009. Creșterea activelor a fost influențată nu numai de numărul participanților și contribuțiile virate, dar și de rezultatele investiției acestora (figura 56).

Astfel, la 31 decembrie 2009, valoarea activelor nete a fost de 2.384.39 milioane de lei, înregistrând o creștere de 3 ori față de începutul anului 2009 și de 28 ori față de luna mai 2008 (figura 56 și figura 57).

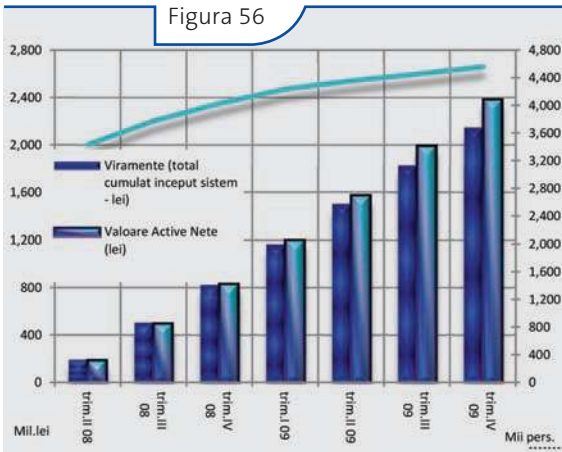
Creșterile lunare înregistrate de activele nete ale fondurilor de pensii în partea a doua a anului 2009¹³⁵ (figura 58) au fost semnificativ mai mici decât în 2008 și în primele 4 luni din 2009 (începând din mai 2009: valori sub 10%, comparative cu valori cuprinse între 11-14%).

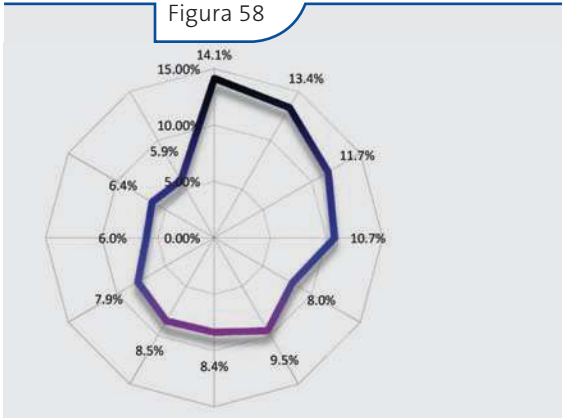
Pilon II – Evoluție lunară active nete și contribuții 2008 -2009

Pilon II – Evoluție trimestrială structură participanți: contribuții virate/nevirate și rata șomajului¹³⁴

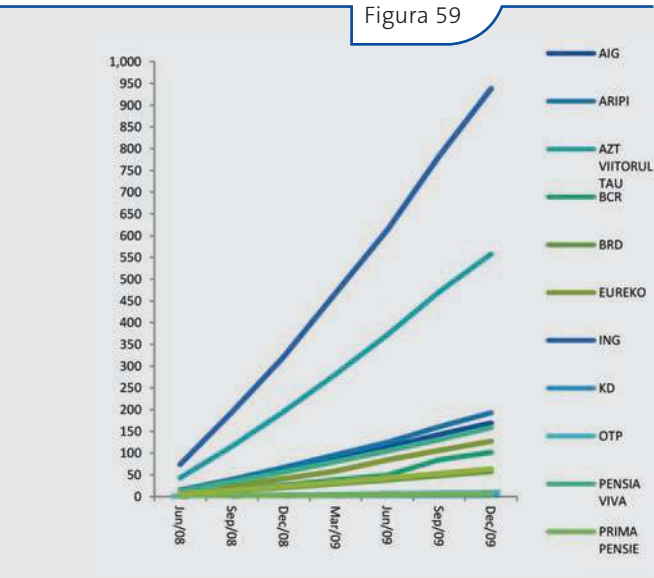

Pilon II – Evoluție trimestrială active nete, contribuții virate și număr participanți 2008 -2009

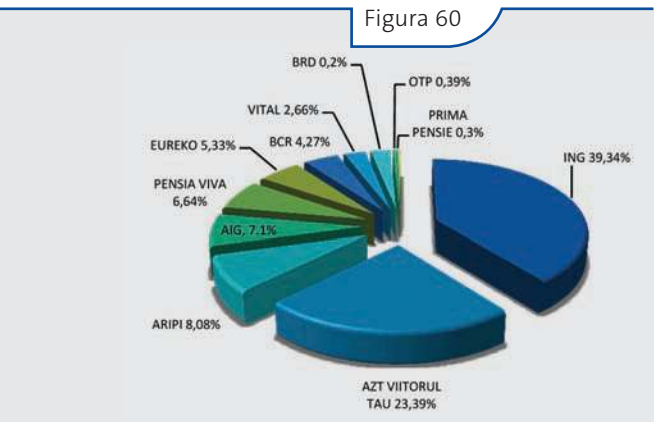

Pilon II – Evoluție lunară active nete - 2009

134. Rata șomajului: date ANOFM (șomeri înregistrați).
135. în contextul economic al anului 2009, caracterizat prin scăderea efectivului de salariați (-9% noiembrie 2009/noiembrie 2008), creșterea numărului de șomeri înregistrați (81% noiembrie 2009/noiembrie 2008), scăderea câștigului salarial mediu brut (-7,8% noiembrie 2009/decembrie 2008).

Pilon II – Evoluție active nete 2008-2009

Pilon II – Cota de piață active nete - decembrie 2009

Tabelul 25. Pilon II – Evoluție active nete fonduri 2008-2009¹³⁶

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	Decembrie 2008 mil.lei	Decembrie 2009 mil.lei	Dec. 2009/ Dec. 2008
1	ING	321,643	937,973	191,62%
2	AZT VIITORUL TĂU	195,152	557,622	185,74%
3	ARIPI	66,811	192,609	188,29%
4	ALICO	60,445	168,903	179,43%
5	PENSIA VIVA	55,937	158,343	183,08%
6	EUREKO	40,973	127,138	210,30%
7	BCR	26,142	101,738	289,17%
8	VITAL	22,978	63,441	176,09%
9	BRD	20,641	57,752	179,79%
10	OTP	3,518	9,234	162,49%
11	PRIMA PENSIE	2,150	6,435	199,37%
12	KD	1,227	3,196	160,45%
13	BANCPOST	4,495	-	-
14	OMNIFORTE	9,783	-	-
TOTAL		831,896	2.384,385	186,62%

Trendul manifestat în decembrie 2009 pe total active a fost înregistrat și la nivelul fiecărui fond în parte.

Fondurile ING, AZT VIITORUL TĂU și ARIPI au înregistrat, ca și în 2008, cele mai mari valori ale activelor nete (tabelul 25 și figura 59).

La sfârșitul anului 2009, ponderile fondurilor de pensii administrate privat în total active nete, erau, în linii mari, asemănătoare cu cele înregistrate în decembrie 2008. Astfel, ING a înregistrat 39,34%, iar AZT VIITORUL TĂU 23,39%, valori de aproximativ 3-4 ori mai mari decât următorul fond de pensii, ARIPI: 8,08% (figura 60).

Și în cazul activelor nete, în decembrie 2009, gradul de concentrare a activelor nete a înregistrat valori asemănătoare cu cele de pe parcursul anului 2009, cu mențiunea că ușoare influențe au produs cele două fuziuni (BANCPOST cu EUREKO și OMNIFORTE cu BCR¹³⁶).

136. Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST -fond absorbit a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO -fond absorbant și Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE -fond absorbit a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat -fond absorbant.

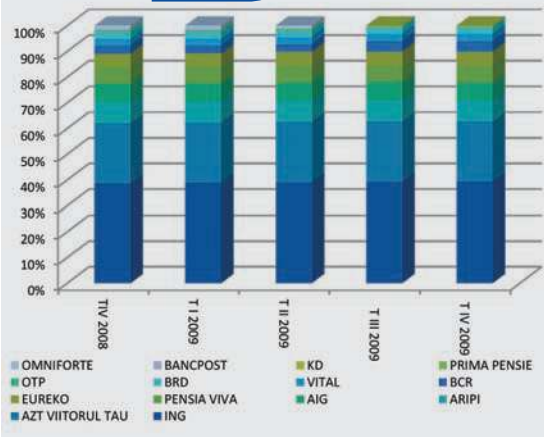
Tabelul 26. Pilon II – Cotă de piață active nete 2008-2009

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	Decembrie 2008	Decembrie 2009
1	ING	38,7%	39,3%
2	AZT VIITORUL TĂU	23,5%	23,4%
3	ARIPI	8,0%	8,1%
4	ALICO	7,3%	7,1%
5	PENSIA VIVA	6,7%	6,6%
6	EUREKO	4,9%	5,3%
7	BCR	3,1%	4,3%
8	VITAL	2,8%	2,7%
9	BRD	2,5%	2,4%
10	OTP	0,4%	0,4%
11	PRIMA PENSIE	0,3%	0,3%
12	KD	0,1%	0,1%
13	BANCPOST	0,5%	-
14	OMNIFORTE	1,2%	-

Întrucât fondurile implicate nu se regăseau între primele 3 clasate, acestea nu au afectat semnificativ gradul de concentrare. Astfel, primele 3 fonduri au înregistrat 71% din total, iar primele 5 fonduri 85% (tabelul 26 și figura 61).

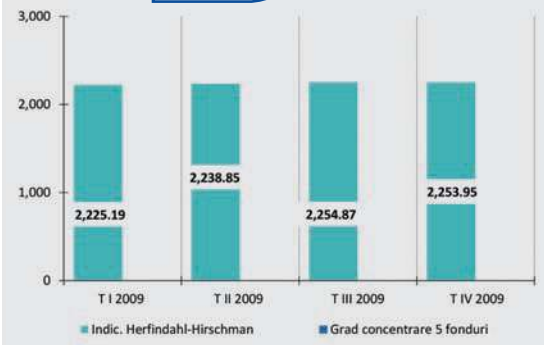
În cazul în care se utilizează indicatorul Herfindahl-Hirschman, care măsoară concentrarea și gradul de competiție al pieței respective, rezultă, de asemenea, o concentrare mare a activelor primelor 5 fonduri de pensii. Valorile trimestriale înregistrate pe parcursul anului 2009 au fost în creștere, cu precădere în partea a doua a anului, fiind influențate de fuziunile din sistem (figura 62). Ca și în anul 2008, valorile s-au situat în limite care caracterizează o piață concentrată (cu cât cota de piață este mai mare, cu atât este mai mică competiția. La un rezultat de 1.200-1.800, se consideră că piața este moderat concentrată, iar peste 1.800, piața are o concentrare mare).

Figura 61

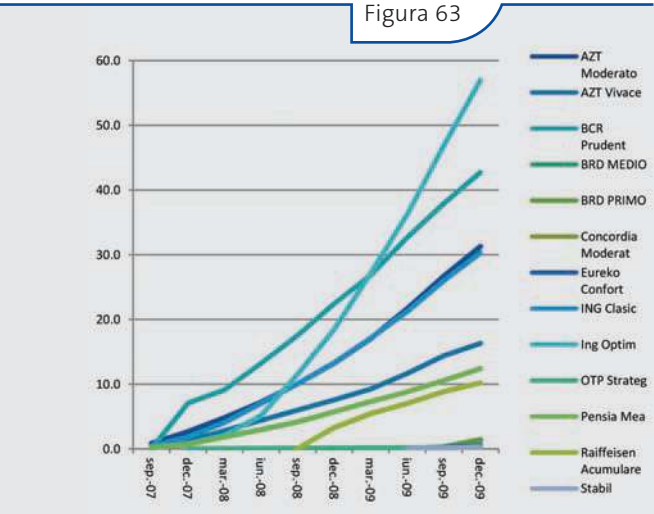
Pilon II – Cotă de piață active nete 2008-2009

Figura 62

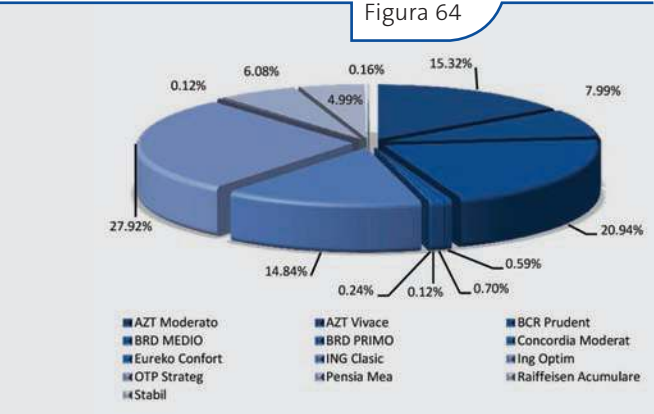
Pilon II – Active nete: Indicatorul Herfindahl-Hirschman în 2009

Figura 63

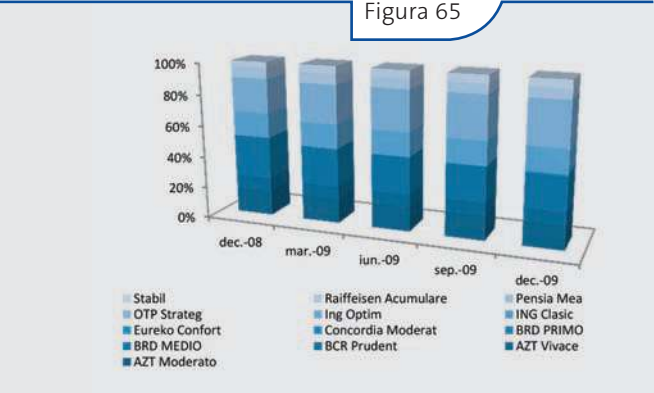
Pilon III – Evoluție active nete 2007 - 2009

Figura 64

Pilon III – Cota de piață active nete - decembrie 2009

Figura 65

Pilon III – Cotă de piață active nete 2008-2009

14.2. ACTIVELE NETE ALE FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE

Și în cazul fondurilor de pensii facultative, pe parcursul anului 2009, activele nete s-au menținut în trendul semnalat de la începutul sistemului. Astfel, la 31 decembrie 2009, fondurile de pensii facultative dețineau active nete în valoare de 204 milioane de lei.

Tabelul 27. Pilon III – Evoluție active nete fonduri 2008-2009

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	Decembrie 2008	Decembrie 2009	Dec. 2009/ Dec. 2008
1	Ing Optim	18,477	56,960	208,27%
2	BCR Prudent	22,445	42,720	90,34%
3	AZT Moderato	13,257	31,267	135,85%
4	ING Clasic	13,304	30,273	127,55%
5	AZT Vivace	7,580	16,309	115,16%
6	Pensia Mea	5,732	12,403	116,38%
7	Raiffeisen Acumulare	3,289	10,182	209,61%
8	BRD PRIMO	-	1,423	-
9	BRD MEDIO	-	1,201	-
10	Eureka Confort	-	0,485	-
11	Stabil	-	0,328	-
12	Concordia Moderat	0,062	0,246	295,29%
13	OTP Strateg	0,140	0,244	74,15%
TOTAL		84,287	204,041	142,08%

Comparativ cu semestrul I 2009, activele nete au crescut de 1,5 ori, iar față de decembrie 2008 de 2,4 ori. Trendul constant ascendent a fost înregistrat și la nivelul fiecărui fond în parte, Ing Optim, BCR Prudent și AZT Moderato înregistrând cele mai mari valori ale activelor nete (tabelul 27 și figura 63).

La sfârșitul anului trecut, primele fonduri de pensii facultative erau ING Optim cu aproximativ 28%, BCR PRUDENT cu aproximativ 21%, urmate de AZT Moderato și ING Clasic cu valori de aproximativ 15% din total active nete (figura 64).

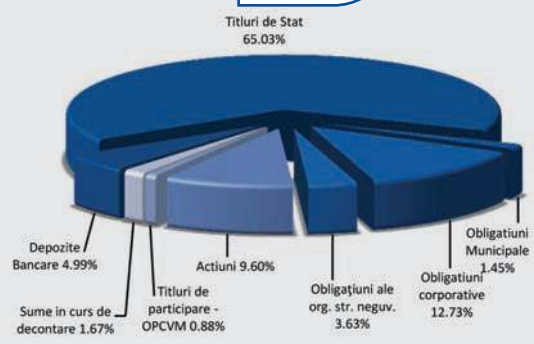
În funcție de activele nete, gradul de concentrare a fost la sfârșitul anului 2009 de 64%, pentru primele 3 fonduri de pensii facultative și 87% pentru primele 5 fonduri de pensii. Valorile au fost asemănătoare cu cele înregistrate în ultimul semestru al anului, dar cu ușoare variații față de semestrul I 2009, determinate de intrarea pe piața pensiilor facultative a 4 noi fonduri de pensii: EUREKO Confort, STABIL, BRD Medio și BRD Primo (tabelul 28, figura 64 și figura 65).

Tabelul 28. Pilon III – Cota de piață active nete 2008-2009

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	T IV 2008	T IV 2009
1	Ing Optim	21,92%	27,92%
2	BCR Prudent	26,63%	20,94%
3	AZT Moderato	15,73%	15,32%
4	ING Clasic	15,78%	14,84%
5	AZT Vivace	8,99%	7,99%
6	Pensia Mea	6,80%	6,08%
7	Raiffeisen Acumulare	3,90%	4,99%
8	BRD PRIMO	-	0,70%
9	BRD MEDIO	-	0,59%
10	Eureko Confort	-	0,24%
11	Stabil	-	0,16%
12	Concordia Moderat	0,07%	0,12%
13	OTP Strateg	0,17%	0,12%

În cazul în care se utilizează indicatorul Herfindahl-Hirschman, valorile înregistrate nu demonstrează un grad mare de concentrare: 1.828,6 în decembrie 2008 și 1799,3 în decembrie 2009 (la un rezultat de 1.200-1.800 se consideră că piața este moderat concentrată). În orice caz, sunt semnificativ mai mici decât valorile rezultate în pilonul II.

Figura 66

Structură investiții fonduri de pensii private 2009

CAPITOLUL 15

INVESTIȚIILE FONDURILOR DE PENSII PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN 2009

Criza financiară internațională a influențat major evoluția fondurilor de pensii. Ca efect al situației economice generale: scăderea efectivului de salariați, creșterea numărului de șomeri, înregistrarea unui ritm de creștere mai lent al câștigului mediu salarial, influența s-a manifestat, în mod special, asupra activității de bază: investirea activelor fondurilor de pensii private. Totuși, dacă se ia în calcul faptul că fondurile de pensii private nu trebuie analizate pe perioade scurte de timp, fiind caracterizate de evoluții pe perioade mari de timp¹³⁷, efectele negative nu au fost la fel de puternice în comparație cu celelalte sectoare financiare.

În domeniul pensiilor private există pericolul ca, analizând evoluția pentru un singur an, rupt din contextul evoluției pe orizonturi de timp de 20-25 de ani, să se obțină o imagine deformată a acumulărilor de active în sistemul de pensii private.

În condițiile în care unul dintre principiile de bază ce definesc pensiile private stabilește că investirea se face în interesul participantului, atenția autorității de supraveghere, ca și a administratorilor fondurilor de pensii a continuat să fie îndreptată asupra structurii și modului cum sunt investite activele fondurilor de pensii. De asemenea, s-au monitorizat măsurile luate pentru a asigura securitatea, calitatea, lichiditatea și profitabilitatea acestora.

Păstrând cadrul legal restrictiv, elaborat în anii anteriori și consolidat pe parcursul anului 2009, CSSPP a impus, potrivit prerogativelor sale ca autoritate în domeniu, o atență supraveghere și un control permanent. Răspunsul CSSPP, ca supraveghetor, a fost tocmai întărirea procesului de analiză, monitorizare și control, atât a activității entităților implicate în piață, cât și a parametrilor în care au evoluat fondurile de pensii private în 2009.

Anul 2009 a fost caracterizat de prudență, administratorii investind activele fondurilor de pensii private preponderent în instrumente cu grad scăzut de risc¹³⁸. Astfel, în condițiile în care orientarea a fost către titluri cu venit fix și risc scăzut, iar expunerea s-a realizat, în cea mai mare parte, intern, la 31 decembrie 2009, 65% din total active fonduri de pensii private erau investite în titluri de stat, aproximativ 4% în obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale și numai aproximativ 10% din active erau reprezentate de investițiile în acțiuni (figura 66).

137. De exemplu, echivalentul perioadei active a unui participant care contribuie la un fond de pensii.

138. Norma nr. 3/2009 privind investițiile fondurilor de pensii administrate privat și organizarea activității de investire: instrumente cu risc scăzut (IRS) - instrumentele cu venit fix, respectiv: 1) titluri de stat, 2) obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, 3) alte instrumente financiare având garanția explicită și integrală a statului.

Deși deținerile de acțiuni nu ating o cotă semnificativă, trebuie semnalată tendința constant ascendentă a evoluției acestui instrument pe parcursul anului trecut.

De altfel, anul 2009 a debutat¹³⁹ cu aprobarea reglementărilor secundare privind investițiile fondurilor de pensii private (pilon II și pilon III), care au intrat în vigoare începând cu mai 2009.

Au fost detaliate restricțiile și stabilite sublimite pentru tipurile de instrumente financiare prevăzute de lege¹⁴⁰. De asemenea, au fost introduse noi tipuri de plasamente în care pot fi investite activele fondurilor de pensii, în vederea diminuării riscului investițiilor.

A fost stabilită și o clasificare clară a fondurilor de pensii private, în funcție de gradele de risc, care se definesc, la rândul lor, în funcție de gradul de deținere a instrumentelor cu risc scăzut (titluri de stat, obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale sau alte instrumente financiare având garanția explicită și integrală a statului)¹⁴¹.

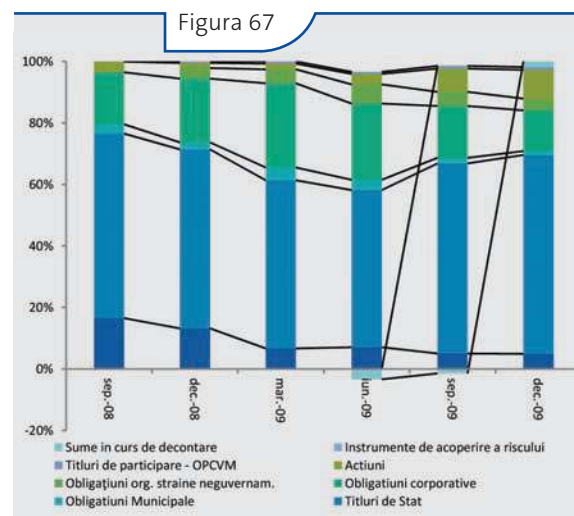
O altă măsură pe care CSSPP a inițiat-o în cursul anului trecut a fost prelungirea cu încă un an, începând din noiembrie 2009, a termenului de derogare în ceea ce privește limita maximă aplicabilă investițiilor fondurilor de pensii private în titluri de stat¹⁴².

Tot în anul 2009 CSSPP a elaborat reglementări privind calculul activului net și a valorii unității de fond pentru fondurile de pensii administrate privat și facultative pentru urmărirea unui grad ridicat de disciplină pe piața pensiilor private și reglementarea unor modele unitare de calcul și evaluare a activelor aplicabile tuturor entităților din sistemul pensiilor private, măsuri care vor putea permite o ierarhizare corectă a nivelului de performanță a fiecărui fond de pensii private.

15.1. INVESTIȚIILE FONDURILOR DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT

În 2009, structura investițiilor activelor fondurilor de pensii administrate privat a rămas stabilă în mare măsură (figura 67).

O modificare substanțială legislativă a fost apariția a noi ca-

Pilon II – Evoluție trimestrială structură investiții 2009

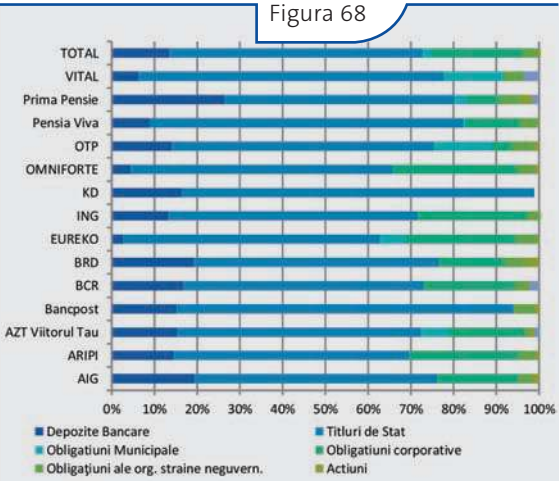
139. Cele două norme au fost aprobate în luna ianuarie 2009: Norma nr. 3/2009 privind investițiile fondurilor de pensii administrate privat și organizarea activității de investire (Monitorul Oficial al României nr. 82/2009) și Norma nr. 4/2009 privind investițiile fondurilor de pensii facultative și organizarea activității de investire (Monitorul Oficial nr. 85/2009).

140. Din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând spațiului economic european.

141. Unui fond de pensii private i se poate asocia unul dintre următoarele grade de risc: scăzut (peste 85% instrumente cu risc scăzut), mediu (între 65% și 85% instrumente cu risc scăzut) sau ridicat (între 50% și 65% instrumente cu risc scăzut).

142. Norma nr. 16/2009 privind modificarea și completarea Normei nr. 22/2008 pentru modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii administrate privat în titluri de stat și Norma nr. 17/2009 privind modificarea și completarea Normei nr. 23/2008 pentru modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii facultative în titluri de stat.

Figura 68

Pilon II – Structură investiții fonduri - decembrie 2008

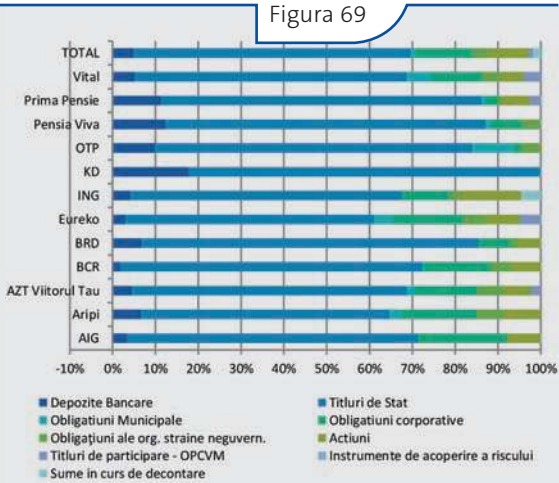
tegorii de instrumente financiare (private equity, mărfuri și derivate pe mărfuri) potrivit prevederilor reglementărilor intrate în vigoare din mai 2009 (Norma nr. 3/2009). Instrumentele de acoperire a riscului nu au avut însă un impact major în anul 2009, acestea nu au înregistrat pe parcursul anului ponderi reprezentative în total active fonduri de pensii administrate privat.

În aceeași perioadă, în Ungaria și Polonia, în structura portofoliului investițional - pilon II, erau preponderente titlurile de stat și obligațiunile, cu 53% - Ungaria și 67% - Polonia, fiind însă foarte bine reprezentate și acțiunile, 12% - Ungaria și 31% - Polonia¹⁴³.

Tabelul 29. Pilon II – Evoluție investiții 2008-2009 (mil.lei)

Data	Depozite Bancare	Titluri de Stat	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni corporative	Obligațiuni ale organismelor neguvernamentale străine	Acțiuni	Titluri de participare - OPCVM	Instrumente de acoperire a riscului	Sume în curs de decontare
Decembrie 2008	111,8	493,0	19,4	175,8	28,7	14,5	3,9	0,0	0,0
Iunie 2009	119,5	862,6	56,4	419,2	105,3	57,4	11,1	-0,1	-56,9
Decembrie 2009	116,8	1.543,5	30,5	315,7	91,1	222,9	21,7	0,4	43,2

Figura 69

Pilon II – Structură investiții fonduri - decembrie 2009

De asemenea, începând din trimestrul II 2009, s-au înregistrat fluctuații mai importante în cazul titlurilor de stat și a obligațiunilor corporative și o creștere semnificativă a deținerilor de acțiuni (tabelul 29).

Tendențele semnalate în structura portofoliului investițional total, înregistrate pe parcursul anului 2009, s-au observat, în mare parte, și în structura portofoliilor fiecărui fond de pensii administrat privat în parte (figura 68 și figura 69). Exceptând fondul de pensii ARIPI, administrat de Generali Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A., care a avut asociat un grad de risc ridicat, toate celelalte 13 fonduri de pensii au avut asociate grade de risc medii¹⁴⁴.

TITLURILE DE STAT. La sfârșitul anului 2009, valoarea titlurilor de stat era de 1.543,5 milioane de lei și reprezenta 64,7% din total active, în creștere cu 79% față de semestrul I 2009 și de 3 ori față de decembrie 2008. Pe fonduri de pensii, ponderea

143. În cazul Ungariei, trebuie menționată ponderea semnificativă a investițiilor în alte fonduri de aproximativ 30%.
144. Norma nr. 3/2009 privind investițiile fondurilor de pensii administrate privat și organizarea activității de investire MO nr. 82/2009, intrată în vigoare începând din 1 mai 2009.

deținută de titlurile de stat a variat între 58% (ARIP) și 82% (KD), cu o mediană de 69%. În cazul primelor două fonduri (ca pondere în total active fonduri și participanți) ING și AZT Viitorul Tău, deținerile de titluri de stat, au fost 63% și, respectiv, 64% din activele proprii. La 31 decembrie 2008, mediana deținerilor de titluri de stat a fost 59%, iar ING și AZT Viitorul Tău dețineau 58% și, respectiv, 57%.

OBLIGAȚIUNI ALE ORGANISMELOR STRĂINE NEGUVERNAMENTALE. În cazul obligațiunilor organismelor străine neguvernamentale, valoarea a fost de 91,1 milioane de lei, respectiv 3,82% din total active, în scădere cu 13% față de iunie 2009, dar în creștere de 3 ori față de decembrie 2008. Pe fonduri de pensii, ponderea deținută de obligațiunile organismelor străine neguvernamentale a variat între 1% (PRIMA Pensie) și 7% (ARIP), în timp ce ING și AZT Viitorul Tău dețineau ponderi de 2% și, respectiv, 6% din activele proprii.

OBLIGAȚIUNI MUNICIPALE. Valoarea obligațiunilor municipale a atins, la sfârșitul anului 2009, 30,5 milioane de lei și reprezenta 1,28% din total active. Pe parcursul anului s-au situat pe un trend fluctuant, în scădere cu 46% față de iunie 2009, dar în creștere cu 57% față de decembrie 2008. O situație specială au înregistrat fondurile ALICO, BRD, ING și KD care, ca și în anul 2008, nu dețineau obligațiuni municipale în 2009.

OBLIGAȚIUNI CORPORATIVE. O evoluție fluctuantă au înregistrat și obligațiunile corporative care au atins, la sfârșitul anului 2009, valoarea de 315,7 milioane de lei, respectiv 13,23% din total active, în scădere cu 25% față de iunie 2009, dar în creștere cu 80% față de decembrie 2008. Pe fonduri de pensii, ponderea deținută de obligațiunile corporative a variat între 2% (OTP) și 21% (ALICO), în timp ce ING și AZT Viitorul Tău dețineau ponderi de 11% și, respectiv, 14% din activele proprii.

ACȚIUNI. Deținerile de acțiuni au înregistrat o creștere semnificativă în 2009, însumând la finele anului aproximativ 223 milioane de lei, ceea ce reprezenta 9,3% din total active. De altfel, trendul constant crescător s-a manifestat de la începutul funcționării sistemului. Astfel, față de iunie 2009, creșterea a fost de 4 ori, iar față de decembrie 2008 de 15 ori. În cazul în care se analizează deținerile fiecărui fond în parte, se constată o mediană de 6%, cu un maximum de 14% înregistrat de ING, a cărui creștere a fost spectaculoasă de la 2% în decembrie 2008 la 14% în decembrie 2009.

TITLURI DE PARTICIPARE. Deținerile în titluri de participare au însumat, la 31 decembrie 2009, numai 21,7 milioane de lei, ceea ce a reprezentat 0,91% din total active. S-a menținut un trend crescător constant, comparabil cu cel înregistrat și pe parcursul anului 2008, titlurile de participare crescând de 6 ori față de decembrie 2008.

DEPOZITE BANCARE. Depozitele bancare au atins la sfârșitul anului 2009 aproximativ 117 milioane lei, respectiv 4,9% din total activ. Trendul descrescător înregistrat ca pondere din total active în 2008 a continuat să se manifeste și în 2009, dar, în sumă absolută, depozitele bancare au crescut cu 5% față de decembrie 2008.

În anul 2009, principalele caracteristici ale portofoliului de investiții în pilonul II au fost orientarea către titluri cu venit fix și risc scăzut și expunerea realizată în cea mai mare parte, intern. Astfel, la 31 decembrie 2009, 86% din activele fondurilor de pensii administrate privat erau plasate în țară, iar restul de 14% erau investiții externe (Uniunea Europeană),

Figura 70

Pilon II – Evoluție structură investiții total - plasament intern/extern 2009

înregistrând pe parcursul anului 2009 un trend descrescător, în special în partea a doua a anului (figura 70 și figura 71).

15.2. INVESTIȚIILE FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE

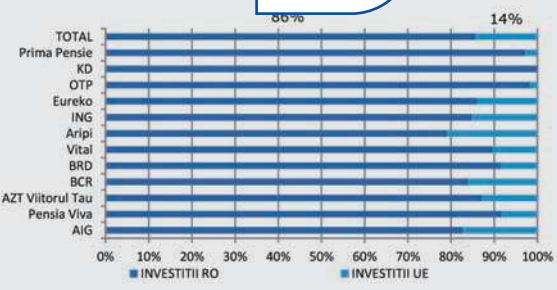
În 2009, structura investițiilor activelor fondurilor de pensii facultative nu a suferit modificări majore față de 2008 și a rămas, în mare măsură, stabilă pe parcursul anului (figura 72).

Nici noile categorii de instrumente financiare (private equity, mărfuri și derivate pe mărfuri) nu au înregistrat ponderi reprezentative în total active fonduri de pensii.

Tabelul 30. Pilon III – Evoluție investiții 2008-2009 (mil.lei)

Data	Depozite Bancare	Titluri de Stat	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni corporative	Obligațiuni ale organismelor neguvernamentale străine	Acțiuni	Titluri de participare - OPCVM	Instrumente de acoperire a riscului	Sume în curs de decontare
Decembrie 2008	10,8	48,1	8,8	12,6	2,4	3,7	0,8	0,0	0,0
Iunie 2009	7,6	83,6	10,1	22,6	7,5	9,5	1,1	0,0	-2,0
Decembrie 2009	12,5	140,8	7,0	14,1	3,1	25,8	1,1	0,0	0,1

Figura 71

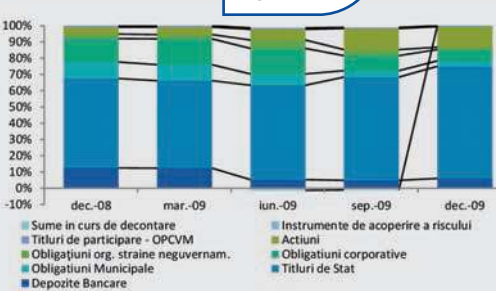

Pilon II – Structură investiții fonduri - plasament intern/extern decembrie 2009

De asemenea, începând din trimestrul II 2009, s-au înregistrat fluctuații mai importante în cazul titlurilor de stat și a obligațiunilor corporative, crescând semnificativ ponderea acțiunilor (tabelul 30). O altă caracteristică a pilonului III a fost creșterea mai accentuată a ponderii investite în acțiuni, în comparație cu pilonul II.

Tendențele semnalate în structura portofoliului investițional total, înregistrate pe parcursul anului 2009, s-au observat, în mare parte, și în structura portofoliilor fiecărui fond de pensii administrat privat în parte (figura 73 și figura 74). Cu excepția fondului de pensii: AZT Vivace, care are asociat un grad de risc ridicat și BCR Prudent, BRD Primo, și OTP Strateg¹⁴⁵ cu grade de risc scăzut, celelalte 9 fonduri de pensii au asociate grade de risc medii: ING Clasic și ING Optim, Pensia Mea, EUREKO Confort, RAIFFEISEN Acumulare, AZT Moderato¹⁴⁶, CONCORDIA Moderat, BRD Medio, STABIL.

Figura 72

Pilon III – Evoluție trimestrială structură investiții 2008-2009

145. Prospectul schemei de pensii pentru Fondul de Pensii Facultative OTP STRATEG a fost modificat (autorizare CSSPP - noiembrie 2009). Inițial, gradul de risc asociat a fost mediu (până în luna noiembrie 2009).

146. Norma nr. 4/2009 privind investițiile fondurilor de pensii facultative și organizarea activității de investire MO nr. 85/2009, art. 10: Unui fond de pensii facultative i se va asocia un grad de risc, în funcție de gradul de deținere a instrumentelor cu risc scăzut ca procent (%) din totalul activelor fondului de pensii, fondului de pensii facultative i se poate asocia unul dintre următoarele grade de risc: a) grad de risc scăzut al unui fond de pensii facultative - total deținere de IRS din total activ net al fondului: 100%-85%; b) grad de risc mediu al unui fond de pensii facultative - total deținere de IRS din total activ net al fondului: 85%-65%; c) grad de risc ridicat al unui fond de pensii facultative - total deținere de IRS din totalul activului fondului: 65%-50%. Instrumente cu risc scăzut (IRS) - instrumentele cu venit fix: (i) titluri de stat; (ii) obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale; (iii) alte instrumente financiare având garanția explicită și integrală a statului.

TITLURILE DE STAT. La sfârșitul anului 2009, valoarea titlurilor de stat era de 140,8 milioane de lei și reprezenta 68,9% din total active, în creștere cu 69% față de semestrul I 2009 și de 3 ori mai mari față de decembrie 2008. Pe fonduri de pensii, ponderea deținută de titlurile de stat a variat între 32,5% (BRD Medio) și 92,6% (BCR Prudent), cu o mediană de 68,1%. Alte fonduri de pensii cu ponderi de peste 80% au fost OTP Strateg, STABIL, EUREKO Confort și CONCORDIA Moderat.

OBLIGAȚIUNI ALE ORGANISMELOR STRĂINE NEGUVERNAMENTALE. În cazul obligațiunilor organismelor străine neguvernamentale, valoarea a fost de 3,1 milioane de lei, respectiv 1,5% din total active, în scădere cu 59% față de iunie 2009, dar în creștere cu 26% față de decembrie 2008. Pe fonduri de pensii, cea mai mare pondere a fost înregistrată de AZT Vivace cu aproximativ 5%, în timp ce 7 fonduri nu dețineau în portofoliu acest tip de instrument financiar.

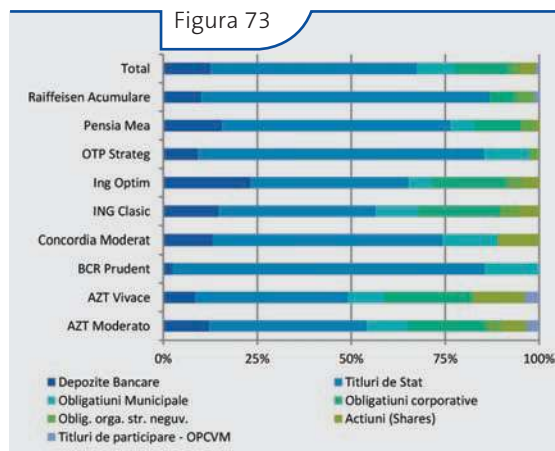
OBLIGAȚIUNI MUNICIPALE. Valoarea obligațiunilor municipale a atins, la sfârșitul anului 2009, 7 milioane de lei, reprezentând 3,4% din total active. Pe parcursul anului s-au situat pe un trend fluctuant, dar în scădere cu 31% față de iunie 2009 și cu 20% față de decembrie 2008. O situație specială au înregistrat fondurile BRD Medio, BRD Primo, EUREKO Confort, STABIL și RAIFFEISEN Acumulare, care nu dețineau obligațiuni municipale la sfârșitul anului trecut.

OBLIGAȚIUNI CORPORATIVE. O evoluție fluctuantă au înregistrat și obligațiunile corporative, care au atins, la sfârșitul anului 2009, valoarea de 14,1 milioane de lei, respectiv 6,9% din total active, în scădere cu 38% față de iunie 2009, dar în creștere cu 11% față de decembrie 2008. Pe fonduri de pensii, la 31 decembrie 2009, ponderea deținută de obligațiunile corporative a variat între 7% (ING Optim) și 13% (RAIFFEISEN).

ACȚIUNI. Deținerile de acțiuni au înregistrat o creștere semnificativă în 2009, însumând la finele anului aproximativ 25,8 milioane de lei, ceea ce reprezenta 12,6% din total active. De altfel, trendul constant crescător s-a manifestat de la începutul funcționării sistemului. Astfel, față de iunie 2009, creșterea a fost de 3 ori, iar față de decembrie 2008 de 7 ori. În cazul în care se analizează deținerile fiecărui fond în parte, la 31 decembrie 2009 se constată un maximum de 23% înregistrat de AZT Vivace, fond cu grad de risc ridicat. Alte fonduri cu dețineri de aproximativ 20% au fost ING Clasic și ING Optim.

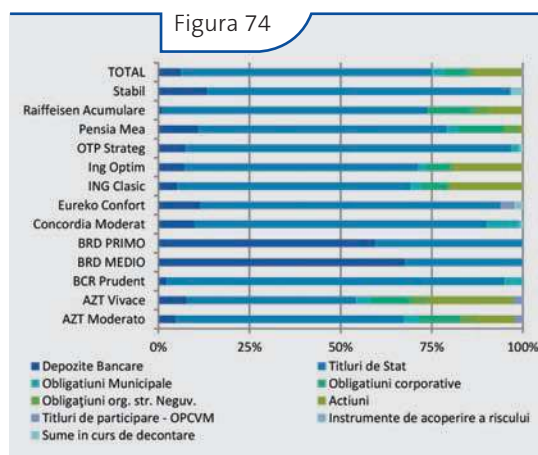
TITLURI DE PARTICIPARE. Deținerile în titluri de participare au însumat la 31 decembrie 2009 numai 1,1 milioane de lei, ceea ce a reprezentat 0,5% din total active, situându-se pe un trend crescător constant, o creștere cu 42% față de decembrie 2008, comparabil cu cel înregistrat și pe parcursul anului 2008.

Figura 73

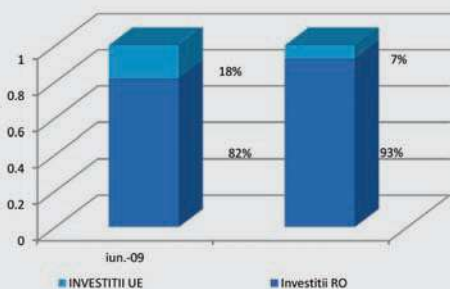
Pilon III – Structură investiții fonduri - decembrie 2008

Figura 74

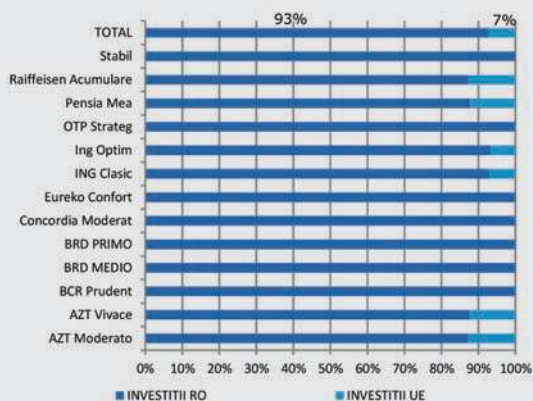
Pilon III – Structură investiții fonduri - decembrie 2009

Figura 75

Pilon III – Evoluție structură investiții total - plasament intern/extern 2009

Figura 76

Pilon III – Structură investiții fonduri - plasament intern/extern decembrie 2009

DEPOZITE BANCARE. Depozitele bancare au atins la sfârșitul anului 2009 aproximativ 12,5 milioane de lei, respectiv 6,1% din total active. Ca pondere din total active, trendul descrescător a continuat pe parcursul anului 2009 (în mod special la jumătatea anului) dar, în sumă absolută, depozitele bancare au crescut cu 15% față de decembrie 2008.

În anul 2009, principalele caracteristici ale portofoliul de investiții în pilonul III au fost orientarea către titluri cu venit fix și risc scăzut și expunerea realizată, în cea mai mare parte, intern. Astfel, la 31 decembrie 2009, 93% din activele fondurilor de pensii facultative erau plasate în țară, iar restul de 7% erau investiții externe (Uniunea Europeană), înregistrând pe parcursul anului 2009 un trend descrescător, în special în partea a doua a anului (figura 75 și figura 76).

15.3. VALOAREA UNITARĂ A ACTIVULUI NET

În sistemul de pensii private, valoarea unitară a activului net reprezintă raportul dintre valoarea activului net al fondului de pensii la o anumită dată și numărul total de unități al fondului la aceeași dată și demonstrează modul în care administratorul, potrivit politicii sale de investiții prevăzute în prospectul schemei de pensii administrate, a reușit să valorifice contribuțiile participanților, în condițiile economice ale perioadei analizate.

În anul 2009, fondurile de pensii private au înregistrat creșteri în mod constant, fără fluctuații lunare, demonstrând evoluția pozitivă a sistemului.

În aceeași perioadă, 2009 față de 2008, economia românească a înregistrat o inflație de 5,6%, în condițiile în care Produsul Intern Brut estimat pentru anul 2009 a fost de 491273,7 milioane de lei prețuri curente, în scădere, în termeni reali, cu 7,1% față de anul 2008¹⁴⁷.

La 31 decembrie 2009, rata medie a dobânzii practicate de instituțiile de credit la depozitele în lei, existente în sold, a fost 9,43% (p.a.), iar la depozitele la termen în euro, existente în sold, a fost 3,31% (p.a.)¹⁴⁸.

Capitalizarea pieței raportată de Bursa de Valori București¹⁴⁹ era la sfârșitul anului de 80 miliarde de lei (19 miliarde de euro), iar valoarea tranzacționată totală în 2009 (acțiuni

147. Date: Institutul Național de Statistică.

148. Date: BNR.

149. Date: Bursa de Valori București.

admise la tranzacționare/nelistate, obligațiuni, drepturi, unități de fond și futures) a fost de 6,5 miliarde de lei (1,5 miliarde de euro).

De menționat faptul că, în analiza valorii unitare a activelor nete, trebuie avută în vedere natura sistemului de pensii private. Performanța fondurilor trebuie judecată pe perioade mari de timp, 20 sau chiar 30 de ani, întrucât pensiile private sunt investiții pe termen lung¹⁵⁰.

FONDURILE DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT

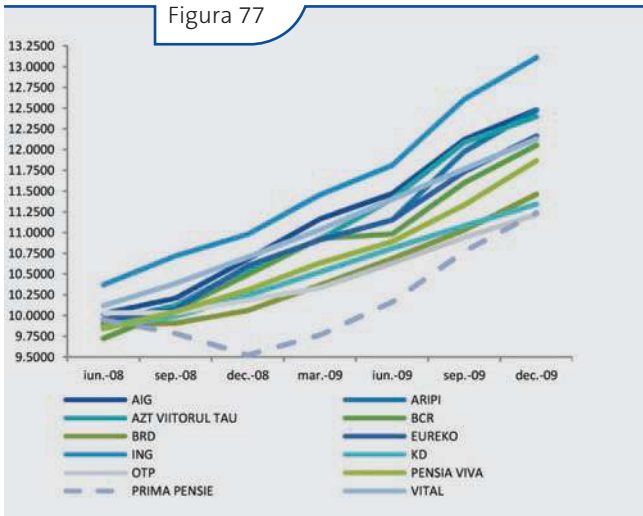
La sfârșitul anului 2009, cele 12 fonduri de pensii active¹⁵¹ au înregistrat valori pozitive, peste valoarea inițială (stabilită de lege), situându-se pe trendul crescător care a caracterizat sistemul de pensii private în 2009.

Mediana setului de 12 valori a fost de 12,0901, ING, ALICO, AZT VIITORUL TĂU, EUREKO și VITAL înregistrând valori în prima jumătate a setului. Dintre acestea, ING a înregistrat cea mai mare valoare: 13,1111 (ING deține și ponderea cea mai mare de active și participanți). Următoarele fonduri au fost ALICO: 12,4786 și ARIPI: 12,4754. Valori mici au înregistrat fondurile KD, PRIMA PENSIE și OTP, care, pe parcursul anului, au intrat în procedurile specifice de fuziune, finalizate în 2010 (tabelul 31 și figura 77).

Tabelul 31. Pilon II – Evoluție valoare unitară activ net* 2008-2009

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	Decembrie 2008	Iunie 2009	Decembrie 2009
1	ING	10,9813	11,8100	13,1111
2	ALICO	10,6814	11,4677	12,4786
3	ARIPI	10,5806	11,1523	12,4754
4	AZT VIITORUL TĂU	10,5529	11,4058	12,3979
5	EUREKO	10,6026	11,1540	12,1641
6	VITAL	10,7040	11,4004	12,1283
7	BCR	10,4931	10,9840	12,0518
8	PENSIA VIVA	10,3087	10,8905	11,8674
9	BRD	10,0630	10,6901	11,4621
10	KD	10,2451	10,8120	11,3439
11	PRIMA PENSIE	9,5232	10,1629	11,2377
12	OTP	10,1902	10,6371	11,2247
13	BANCPOST	9,8435	-	-
14	OMNIFORTE	10,4198	10,8628	-

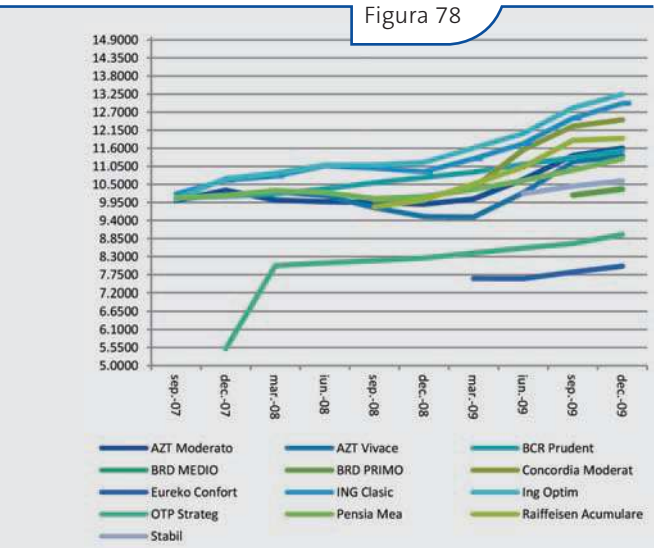
*Valoarea înregistrată în ultima zi lucrătoare a lunii

Pilon II – Evoluție valoare unitară activ net fonduri 2008-2009

150. Valorile înregistrate pe perioade scurte de timp nu ar trebui luate în calculul general al performanței unui fond de pensii.

151. Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO - fond absorbant, iar Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant.

FONDURILE DE PENSII FACULTATIVE

La sfârșitul anului 2009, cele 13 fonduri de pensii active au înregistrat valori pozitive, peste valoarea inițială (stabilită de lege), situându-se pe trendul crescător care a caracterizat sistemul de pensii private în 2009.

Tabelul 32. Pilon III – Evoluție valoare unitară activ net 2008-2009

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	Decembrie 2008	Iunie 2009	Decembrie 2009
1	Ing Optim	11,1692	12,0501	13,2447
2	ING Clasic	10,8885	11,7400	12,9631
3	Concordia Moderat	10,1161	11,5538	12,4671
4	Raiffeisen Acumulare	10,0218	11,0242	11,9031
5	AZT Moderato	9,8958	10,6488	11,6064
6	BCR Prudent	10,7104	11,1117	11,5216
7	AZT Vivace	9,5224	10,2406	11,3611
8	Pensia Mea	10,1298	10,6173	11,2748
9	Stabil	-	10,2188	10,6046
10	BRD PRIMO	-	-	10,3701
11	BRD MEDIO	-	-	10,3489
12	OTP Strateg	8,2580	8,5603	8,9745
13	Eureka Confort	-	7,6303	8,0106

Mediana setului de 13 valori a fost de 11,3611, ING Optim, ING Clasic, CONCORDIA Moderat, RAIFFEISEN Acumulare și AZT Moderato înregistrând valori în prima jumătate a setului. Dintre acestea, ING Optim a înregistrat cea mai mare valoare: 13,2447. Valori mici au înregistrat fondurile OTP Strateg, EUREKO Confort, dar și BRD Medio și BRD Primo, intrate pe piața pensiilor private în partea a doua a anului (tabelul 32 și figura 78).

15.4. RANDAMENTELE FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE

Rata de rentabilitate a fondului de pensii se calculează de administrator, se raportează și se publică trimestrial, în ultima zi lucrătoare a fiecărui trimestru, pentru perioada ultimelor 24 de luni anterioare datei efectuării calculului¹⁵².

152. Norma nr. 10/2009 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative MO nr. 313/2009.

Tabelul 33. Pilon III – Evoluție rate de rentabilitate 2009

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	Grad de risc	mai.09	iun.09	iul.09	aug.09	sep.09	oct.09	nov.09	dec.09
1	AZT VIVACE	RIDICAT	-	-	2,5340%	4,6406%	5,5253%	4,9190%	5,6763%	5,6262%
2	AZT Moderato	MEDIU	-	3,1601%	4,7027%	5,9476%	6,6255%	6,2175%	6,7013%	6,0337%
3	ING Clasic	MEDIU	-	8,0571%	8,9752%	9,6410%	10,6237%	10,1412%	11,0413%	10,4202%
4	ING Optim	MEDIU	-	-	-	-	12,9580%	12,5160%	13,3527%	11,3519%
5	Pensia Mea	MEDIU	2,5709%	2,8527%	3,2517%	3,6266%	4,0742%	4,2901%	4,5679%	5,2929%
6	OTP Strateg*	MEDIU	-	-	-	-	-	-6,5200%	-	-
7	BCR Prudent	SCĂZUT	-	5,3492%	5,5189%	5,7179%	5,8882%	5,9850%	6,1804%	6,5846%
8	OTP Strateg*	SCĂZUT	-	-	-	-	-	-	-4,6970%	27,4950%

*Prospectul schemei de pensii pentru Fondul de Pensii Facultative OTP STRATEG a fost modificat (autorizare CSSPP - noiembrie 2009)

CSSPP calculează și publică lunar rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii și rata de rentabilitate minimă a fondurilor (calculul se efectuează pentru perioada ultimelor 24 de luni anterioare datei efectuării calculului ratei de rentabilitate a fiecărui fond de pensii).

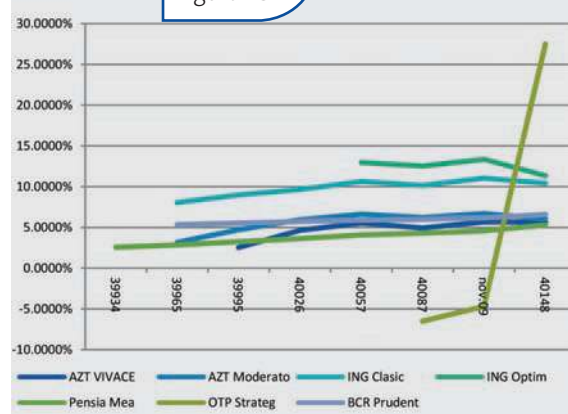
Primele evaluări oficiale ale performanțelor fondurilor de pensii facultative care au împlinit termenul stabilit de legislație au avut loc în luna iunie 2009 (pentru luna mai 2009¹⁵³).

Cu excepția fondului de pensii OTP STRATEG, a cărui evoluție a fost marcată de valoarea negativă înregistrată în lunile octombrie și noiembrie 2009 (care de altfel, a solicitat CSSPP autorizarea modificării prospectului schemei de pensii și trecerea de la gradul de risc mediu la gradul de risc scăzut), celelalte fonduri au înregistrat lună de lună valori crescătoare, demonstrând evoluția pozitivă a pensiilor facultative.

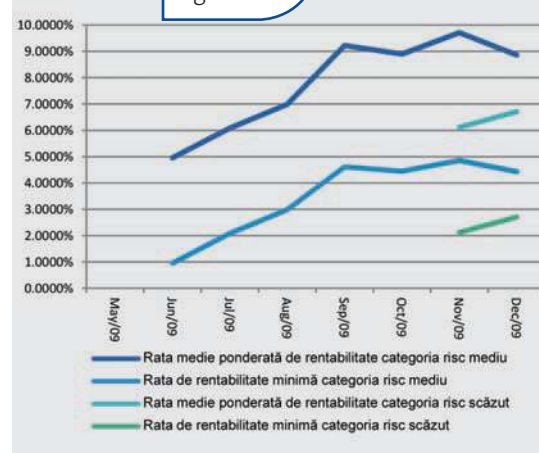
Creșteri semnificative au înregistrat ING Clasic și ING Optim, ambele cu grad de risc mediu, ale căror rate de rentabilitate s-au situat în permanență la limita maximă pe sistem.

La 31 decembrie 2009, media ponderată a celor 7 fonduri de pensii pentru care s-au calculat lunar rate de rentabilitate (BCR Prudent, AZT Vivace, AZT Moderato, ING Clasic, ING Optim, PENSIA MEA și OTP Strateg) era de 8,4% (tabelul 33, figura 79 și figura 80).

În cazul fondurilor de pensii administrate privat, acestea împlinesc doi ani de la data primei raportări a valorii unitare a activului net în anul 2010. Administratorii vor calcula și publica prima rată de rentabilitate la data împlinirii acestui termen, pentru cele 24 de luni anterioare, în conformitate cu prevederile legislației, respectiv în trimestrul II 2010¹⁵⁴.

Figura 79

Pilon III – Evoluție rate de rentabilitate - 2009

Figura 80

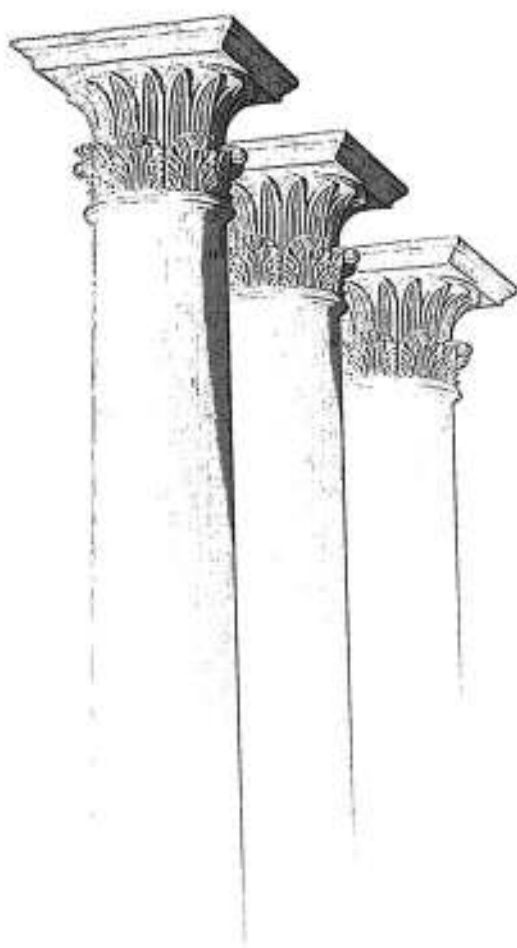
Pilon III – Evoluție rate de rentabilitate medii și minime - 2009

153. Potrivit reglementărilor din domeniu, în cazul în care, la încheierea unui trimestru, rata de rentabilitate a unui fond se situează sub rata de rentabilitate minimă a categoriei respective de risc, administratorul fondului urmează să fie atenționat de CSSPP. Dacă situația nu se remediază pe parcursul a patru trimestre consecutiv, CSSPP retrage autorizația de administrare și aplică procedura privind administrarea specială.

154. CSSPP a elaborat și a lansat în dezbatere publică proiectul de Normă privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii administrate privat (martie 2010).

ENTITĂȚILE DE PE PIATA PENSILOR
PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN 2009

PARTEA
A VII-A

CAPITOLUL 16

ENTITĂȚILE DE PE PIAȚA PENSIIOR PRIVATE DIN ROMÂNIA ÎN 2009

În sistemul pensiilor private din România, activitatea de administrare a unui fond de pensii privat este asigurată de administratorii autorizați de CSSPP în acest scop. Administratorii pot fi, în cazul pilonului II, societăți comerciale pe acțiuni cu obiect exclusiv de activitate administrarea fondurilor de pensii private, iar în cazul pilonului III pot fi societăți de pensii, societăți de administrare a investițiilor sau societăți de asigurări. De asemenea, în sistemul pensiilor private din România există posibilitatea ca un administrator din pilonul II să administreze și fonduri de pensii facultative, așa cum un administrator - societate de pensii din pilonul III poate să administreze și un fond de pensii administrat privat.

Tabelul 34. Pilon II – Administratori¹⁵⁵

AEGON SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT S.A.	Fondul de pensii administrat privat VITAL
ALICO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT S.A.	Fondul de pensii administrat privat ALICO
ALLIANZ-ȚIRIAC PENSII PRIVATE SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.* **	Fondul de pensii administrat privat AZT Viitorul Tău Fondurile de pensii facultative AZT Moderato și AZT Vivace
AVIVA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII PRIVAT S.A.	Fondul de pensii administrat privat Pensia Viva
BCR PENSII, SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Fondul de pensii administrat privat BCR Fondul de pensii facultative BCR Prudent
BRD SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.* **	Fondul de pensii administrat privat BRD Fondurile de pensii facultative BRD Medio și BRD Primo
EUREKO - SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Fondul de pensii administrat privat Eureko Fondul de pensii facultative Eureko Confort
GENERALI SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Fondul de pensii administrat privat Aripa Fondul de pensii facultative Stabil
ING FOND DE PENSII S.A.	Fondul de pensii administrat privat ING
KD FOND DE PENSII S.A.	Fondul de pensii administrat privat KD
OTP FOND DE PENSII S.A.	Fondul de pensii administrat privat OTP
PRIMA PENSIE FOND DE PENSII S.A.	Fondul de pensii administrat privat Prima Pensie

Începând din 2007 - pilonul III și din 2008 - pilonul II, s-a constatat tendința consolidării pieței pensiilor private din România. Evoluții interesante au avut loc în acest sens în anul 2009. Astfel, în pilonul II, numărul administratorilor a scăzut de la 14 la 12, ca urmare a proceselor de fuziune și, corespunzător, a retragerii autorizațiilor de administrare pentru fondurile absorbite. La sfârșitul anului 2009, erau active 17 societăți autorizate de CSSPP care administrau 25 fonduri de pensii private: 12 fonduri de pensii administrate privat și 13 fonduri de pensii facultative. Dintre acestea, 12 societăți de pensii erau autorizate să admi-

155. * Societățile activează pe ambii piloni. ** Administrează două fonduri de pensii facultative.

nistreze fonduri de pensii administrate privat, iar 4 societăți de asigurare (BCR Asigurări de Viață – autorizare de administrare de fonduri de pensii facultative retrasă în cursul anului 2009) și o societate de administrare a investițiilor erau autorizate de CSSPP să administreze fonduri de pensii facultative. În cazul celor 12 societăți autorizate în sistemul pilonului II, 5 administratori administrau și fonduri de pensii facultative (tabelul 18).

Tabelul 35. Pilon III – Administratori¹⁵⁶

ASIROM - CONCORDIA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE S.A.	Fondul de pensii facultative Concordia Moderat
AVIVA ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	Fondul de pensii facultative Pensia Mea
BCR ASIGURĂRI DE VIAȚĂ VIENNA INSURANCE GROUP S.A.***	
ING ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.**	Fondurile de pensii facultative Ing Optim și Ing Clasic
OTP GARANCIA ASIGURĂRI S.A.	Fondul de pensii facultative OTP Strateg
S.A.I. RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT S.A.	Fondul de pensii facultative Raiffeisen Acumulare
ALLIANZ-ȚIRIAC PENSII PRIVATE SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.* **	Fondul de pensii administrat privat AZT Viitorul Tău
	Fondurile de pensii facultative AZT Moderato și AZT Vivace
BCR PENSII, SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Fondul de pensii administrat privat BCR
	Fondul de pensii facultative BCR Prudent
BRD SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.* **	Fondul de pensii administrat privat BRD
	Fondurile de pensii facultative BRD Medio și BRD Primo
EUREKO - SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Fondul de pensii administrat privat Eureko
	Fondul de pensii facultative Eureko Confort
GENERALI SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Fondul de pensii administrat privat Aripa
	Fondul de pensii facultative Stabil

Comparativ cu situația restrângerii numărului de administratori din pilonul II, în pilonul III a avut loc o creștere a numărului de administratori și a fondurilor de pensii facultative. De asemenea, în pilonul III, în cursul anului 2009, a fost retrasă autorizația de administrare a S.C. BCR Asigurări de Viață Vienna Insurance Group S.A. pentru fondul de pensii facultative BCR Prudent care a fost preluat în administrare de S.C. BCR Pensii, Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A. (tabelul 19).

La aceeași dată, erau avizate să acționeze pe piața pensiilor private din România și următoarele entități: 6 depozitari, dintre care 5 erau avizați ca depozitari și pentru activitatea din sistemul pensiilor facultative; 4 auditori avizați pentru activitatea pe ambii piloni (pensii administrate privat și pensii facultative).

156. *Societățile activează pe ambii piloni. ** Administrează două fonduri de pensii facultative. ***Autorizare de administrare retrasă în cursul anului 2009.

16.1. CAPITALUL SOCIAL AL ADMINISTRATORILOR FONDURILOR DE PENSII PRIVATE ÎN 2009

Tabelul 36. Pilon II – Administratori¹⁵⁷

Nr. crt.	Administratori fonduri de pensii administrate privat Decembrie 2009	Capital social (mil. lei)	Pondere în total
1	ING FOND DE PENSII S.A.	232,0	27,3%
2	BCR PENSII, SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	140,0	16,5%
3	EUREKO - SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	126,7	14,9%
4	GENERALI SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	89,0	10,5%
5	AVIVA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII PRIVAT S.A.	72,2	8,5%
6	ALICO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT S.A. ¹⁵⁸	56,0	6,6%
7	ALLIANZ-ȚIRIAC PENSII PRIVATE SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A. **	30,0	3,5%
8	BRD SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A. **	30,0	3,5%
9	OTP FOND DE PENSII S.A.	26,1	3,1%
10	AEGON SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT S.A.	17,5	2,1%
11	PRIMA PENSIE FOND DE PENSII S.A.	16,1	1,9%
12	KD FOND DE PENSII S.A.	14,1	1,7%
	Total	849,6	100%

La 31 decembrie 2009, dintre cei 12 administratori care administrau fonduri de pensii administrate privat, 5 administrau și unul sau două fonduri de pensii facultative. Aceștia însumau aproximativ 850 milioane de lei (201 milioane de euro - curs mediu 2009, BNR), capital social (tabelul 36), reprezentând 5,6% din capitalul social total subscris al societăților comerciale cu participare străină (în perioada 1991 - 31 decembrie 2009). Primele 3 societăți clasate în funcție de ponderea deținută în total capital social, însumau 59%. Trebuie însă făcută distincția între societățile de administrare a unui fond de pensii administrat privat care la autorizare au avut obligația de a deține un capital social, minim reprezentând echivalentul a 4 milioane de euro și societățile care administrează și unul sau mai multe fonduri de pensii facultative și care au avut obligația de a deține un capital social minim, reprezentând echivalentul în lei al sumei de 5,5 milioane de euro.

Pe parcursul anului trecut CSSPP a autorizat modificări ale capitalurilor sociale ale administratorilor, după cum urmează: majorări în valoare de 436,5 milioane lei (109,2 milioane) în cazul administratorilor ALICO, ALLIANZ-ȚIRIAC PENSII PRIVATE, BCR PENSII, BRD, EUREKO, PRIMA PENSIE. De asemenea, au fost autorizate reduceri ale capitalului social în valoare de 614,7 milioane de lei (145,5 milioane de euro) ca în cazul administratorilor AEGON, ALICO¹⁵⁹, ALLIANZ-ȚIRIAC, AVIVA, ING.

157. *Societățile activează pe ambii piloni - administrează și un fond de pensii facultative. **Societățile activează pe ambii piloni - administrează și două fonduri de pensii facultative.

158. Fost AIG (Avizare - 24 februarie 2010).

159. Fost AIG (Avizare - 24 februarie 2010).

Tabel 37 Pilon III Administratori¹⁶⁰

Nr. crt.	Administratori fonduri de pensii Facultative Decembrie 2009	Capital social societate autorizată ca administrator fonduri de pensii facultative (mil.lei)	Capital social aferent activității de administrare fonduri de pensii facultative (mil.lei)	Pondere în total capital social aferent activității de administrare fonduri de pensii facultative
1	ING ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	63,0	23,1	37,0%
2	AVIVA ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	165,6	16,2	26,0%
3	ASIROM - CONCORDIA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE S.A.	8,0	8,0	12,8%
4	OTP GARANCIA ASIGURĂRI S.A.	118,3	5,4	8,6%
5	BCR ASIGURĂRI DE VIAȚĂ VIENNA INSURANCE GROUP S.A. (autorizare de administrare fonduri de pensii retrasă în cursul anului 2009)	21,9	5,1	8,1%
6	S.A.I. RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT S.A.	10,7	4,7	7,5%
	Total	387,6	62,5	100,0%

La 31 decembrie 2009, capitalul social aferent activității de administrare fonduri de pensii facultative al administratorilor din pilonul III (exclusiv administratorii care administrează și un fond de pensii administrat privat - au fost analizați în cadrul pilonului II) însuma 62,5 milioane de lei (14,8 milioane de euro), reprezentând 16 % din capitalul social total al acestor societăți (de asigurare, de administrare investiții sau de pensii, după caz) autorizate să administreze fonduri de pensii facultative. Primele 3 societăți (ING, AVIVA și ASIROM) clasate în funcție de ponderea deținută în total capital social aferent activității de administrare fonduri de pensii facultative reprezentau 76% din total (tabelul 21).

Pe parcursul anului trecut, CSSPP a autorizat modificări ale capitalurilor sociale aferente activității de administrare a fondurilor de pensii facultative ale administratorilor, după cum urmează: majorări în valoare de 422,3 milioane lei (98,4 milioane euro) în cazul administratorilor ALLIANZ-ȚIRIAC PENSII PRIVATE, AVIVA ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A., OTP GARANCIA ASIGURĂRI SA. și EUREKO - SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE. De asemenea, au fost autorizate reduceri ale capitalului social în valoare de 320,4 milioane de lei (75,8 milioane de euro) ca în cazul administratorilor ALLIANZ-ȚIRIAC PENSII PRIVATE, ING ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.

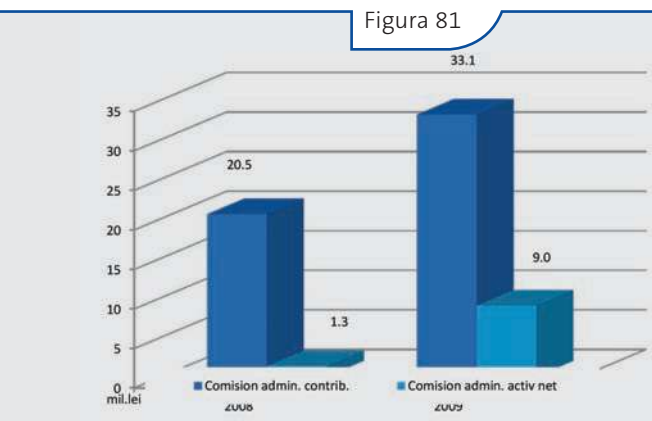
16.2. COMISIOANE DE ADMINISTRARE ÎN SISTEMUL PENSIILOR PRIVATE ÎN 2009

PILONUL II

Veniturile societăților de pensii care asigură administrarea fondurilor de pensii administrate privat se constituie preponderent din comisioanele de administrare, stabilite prin prospectele schemelor de pensii autorizate de CSSPP prin deducerea unui quantum de maximum 2,5% din contribuțiile plătite de participanți (înainte de convertirea contribuțiilor în unități de fond) și prin deducerea unui procent din activul net total al fondului de pensii administrat privat, dar nu mai mult de 0,05% pe lună, stabilit prin prospectul schemei de pensii administrate privat¹⁶¹.

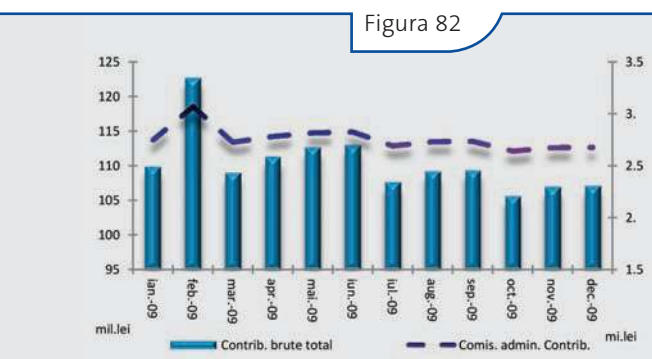
160. Exclusiv administratorii care administrează și un fond de pensii administrat privat - au fost analizați în cadrul pilonului II.
161. Alte surse de venituri sunt penalitățile de transfer, reprezentând suma suportată de participant în cazul în care transferul la alt administrator se realizează mai devreme de 2 ani de la aderarea la fondul de pensii precedent și care s-a situat în anul 2008 la 5% din activul personal al participantului, precum și tarife pentru servicii la cerere, care nu pot depăși costul efectiv al punerii la dispoziție a informațiilor.

Figura 81

Pilon II – Comisioane din contribuții și active nete 2008-2009

Figura 82

Pilon II – Evoluție comisioane din contribuții - 2009

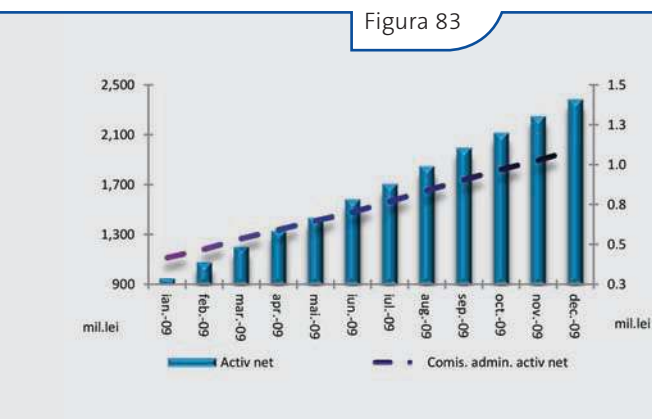
În cursul anului 2009, cei 14 administratori, ulterior 12, au încasat comisioane în valoare de 42,1 milioane de lei (10 milioane de euro - curs mediu euro 2009, BNR) de 2 ori mai mult decât în anul 2008 (figura 81). Fiind în primii ani de funcționare, în plină etapă de acumulare, ponderea cea mai mare a fost înregistrată de comisioanele de administrare percepute din contribuțiile plătite de participanți, respectiv 79% din total. Acestea s-au situat, potrivit prospectelor schemelor de pensii, la nivelul a 2,5%. Încasările au însumat în total 33,13 milioane de lei (7,8 milioane de euro) raportat la total contribuții virate în cursul anului de 1.325 milioane de lei (313,6 de milioane). Comparativ cu anul 2008, creșterea a fost de 61% (figura 82).

În cazul comisioanelor percepute din activele nete totale, creșterea a fost mai semnificativă, fiind influențată de creșterea rapidă a volumului de active în cei aproximativ 2 ani de funcționare. Astfel, în 2009, administratorii au încasat 9 milioane de lei (2,13 milioane de euro), în creștere de 7 ori față de 2008, în timp ce creșterea activelor nete a fost de aproximativ 3 ori (figura 83). La sfârșitul anului 2009, potrivit prospectelor schemelor de pensii, comisioanele percepute din active nete erau de 0,05%/lună, cu excepția fondului de pensii administrat privat EUREKO, care nu a aplicat procentul de deducere din activul net pentru perioada 2008-2009.

PILONUL III

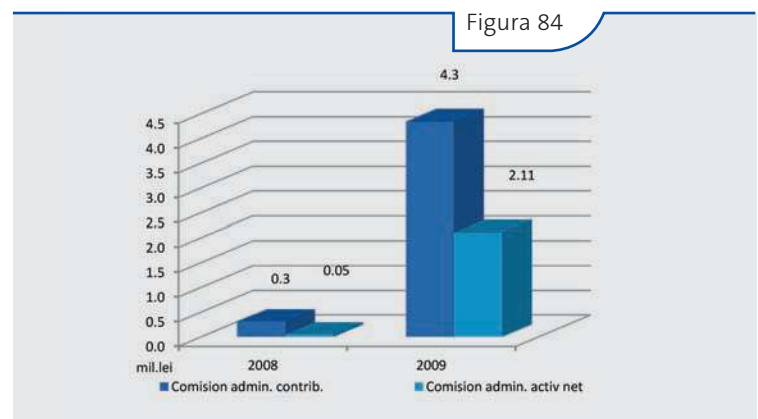
Veniturile administratorilor fondurilor de pensii facultative se constituie preponderent din comisioanele de administrare, stabilite prin prospectele schemelor de pensii auto-

Figura 83

Pilon II – Evoluție comisioane din active nete 2009

Figura 84

Pilon III – Comisioane din contribuții și active nete 2008-2009

rizate de CSSPP prin deducerea unui cuantum de maximum 5% din contribuțiile plătite de participanți (înainte de convertirea contribuțiilor în unități de fond) și prin deducerea unui procent de maximum 0,2% pe lună din activul net total al fondului de pensii facultative¹⁶².

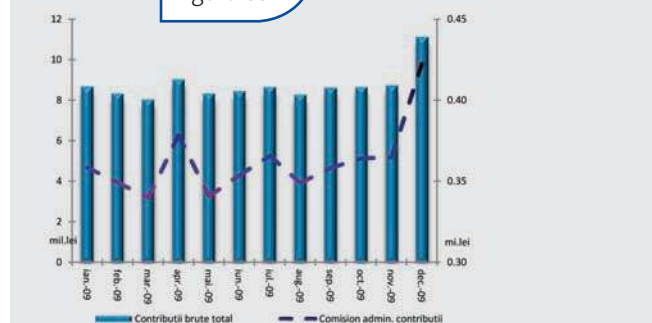
În cursul anului 2009, cei 13 administratori au încasat comisioane în valoare de 6,42 milioane de lei (1,53 milioane de euro - curs mediu euro 2009, BNR), de 18 ori mai mult decât în anul 2008 (figura 84). Fiind în primii ani de funcționare, în plină etapă de acumulare, ponderea cea mai mare a fost înregistrată de comisioanele de administrare percepute din contribuțiile plătite de participanți, respectiv 67% din total, iar comisioanele deduse din activele nete la 33%. În comparație cu pilonul II, fondurile de pensii facultative, în condițiile celor 3 ani de funcționare, dețin o pondere mai mică a comisioanelor din contribuții și, corespunzător, o pondere mai mare a comisioanelor din activele nete.

Potrivit prospectelor schemelor de pensii, la sfârșitul anului 2009, comisioanele din contribuții s-au situat între 2,95% (BRD Primo și BRD Medio) și 5% (PENSIA MEA și CONCORDIA Moderat). Încasările au însumat în total 4,34 milioane de lei (1 milion de euro) raportat la total contribuții virate în cursul anului de 105 milioane de lei (25 milioane de euro). Comparativ cu anul 2008, creșterea a fost de 14% (figura 85).

În cazul comisioanelor percepute din activele nete totale, creșterea a fost mai semnificativă, fiind influențată de creșterea rapidă a volumului de active în cei aproximativ 3 ani de funcționare. Astfel, în 2009, administratorii au încasat 2,11 milioane de lei (0,5 milioane de euro), în creștere de 4,2 ori față de 2008, în timp ce creșterea activelor nete a fost de aproximativ 2,4 ori (figura 86).

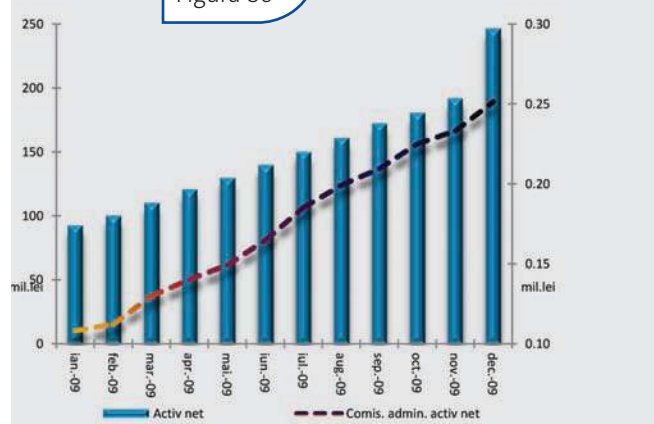
Potrivit prospectelor schemelor de pensii, la sfârșitul anului 2009, comisioanele percepute din active nete erau cuprinse între 0,091%/lună (AZT Moderato) și 0,195%/lună (PENSIA MEA). 3 dintre administratori au practicat facilități pentru a atrage cât mai mulți participanți și pentru a stimula randamentul fondurilor administrate. Astfel, prin prospectele schemelor de pensii au stabilit fie limite valorice ale activelor nete până la care vor percepe comisionul (7 milioane de lei - RAIFFEISEN, valoare depășită în luna iunie 2009), fie au stabilit perioade de timp în care acest comision nu se percepe (2009-2010, EUREKO Confort).

Figura 85

Pilon III – Evoluție comisioane din contribuții - 2009

Figura 86

Pilon III – Evoluție comisioane din active nete 2009

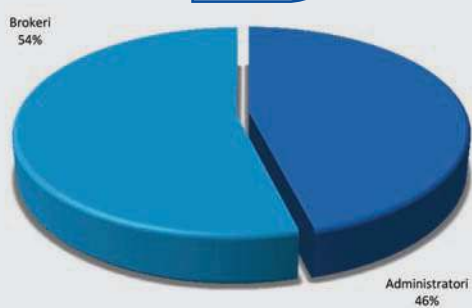
¹⁶² Alte surse de venituri sunt penalitățile de transfer, reprezentând suma suportată de participant în cazul în care transferul la alt administrator se realizează mai devreme de 2 ani de la aderarea la fondul de pensii precedent și care s-a situat în anul 2009 la 5% din activul personal al participantului, precum și tarife pentru servicii la cerere, care nu pot depăși costul efectiv al punerii la dispoziție a informațiilor.

Figura 87

Structură agenți de marketing persoane fizice/sistem pensii private - decembrie 2009

Figura 88

Structură agenți de marketing persoane fizice/apartenență administrator/broker - decembrie 2009

16.3. MARKETINGUL PROSPECTELOR SCHEMELOR DE PENSII PRIVATE ÎN 2009

Activitatea de marketing a fondurilor de pensii private se desfășoară prin intermediul agenților de marketing persoane fizice, avizați de CSSPP, care au încheiat contracte de mandat fie cu un administrator, fie cu un agent de marketing persoană juridică.

În cazul pilonului II, brokerii de pensii private (agenți de marketing persoane juridice) pot fi societăți comerciale nou înființate, intermediari de pensii private (societăți comerciale constituite și autorizate de BNR, de CSA sau de CNVM) sau consultanți de pensii private (persoane juridice române microîntreprinderi).

În cazul pilonului III, aceștia pot fi societăți comerciale constituite și autorizate de CSSPP (având ca obiect de activitate numai marketingul prospectului schemelor de pensii facultative) sau societăți comerciale constituite și autorizate de BNR, CSA sau CNVM. Sunt asimilați și agenții de asigurare subordonați, precum și brokerii de asigurare.

La 31 decembrie 2009, în pilonul II erau activi 23 brokeri, 17 intermediari de pensii private, 23 consultanți și aproximativ 173 mii agenți de marketing persoane fizice. În pilonul III erau activi 46 agenți de marketing persoane juridice și 14 mii agenți de marketing persoane fizice. În cursul anului trecut, CSSPP a avizat în total 11 mii noi agenți de marketing persoane fizice și a retras avizele pentru 48 mii de agenți.

Numărul total al agenților de marketing persoane fizice a fost, la 31 decembrie 2009, de 186 mii de persoane, în scădere cu 16% față de decembrie 2008.

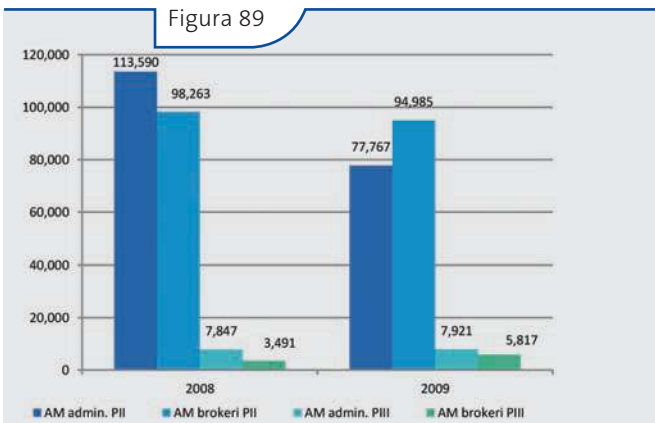
În funcție de fondurile de pensii pentru care au activat, se constată o scădere semnificativă, de 18%, în cazul pilonului II și o creștere, de asemenea, semnificativă, de 21% în cazul pilonului III, ceea ce demonstrează interesul crescând pentru pensiile facultative pe parcursul anului trecut. Cu toate acestea, ponderea covârșitoare a continuat să fie, la sfârșitul anului 2009, deținută de pilonul II cu 93% dintre agenți (figura 87).

În funcție de apartenența la un administrator sau la un agent de marketing persoană juridică, din cei 186 mii de agenți, 46% (86 mii) aveau contract de mandat cu administratorii de pensii private și 54% (101 mii) cu agenții de marketing persoane juridice (figura 88). Comparativ cu anul 2008, se constată o scădere deosebit de mare a numărului agenților aparținând de administratorii fondurilor de pensii

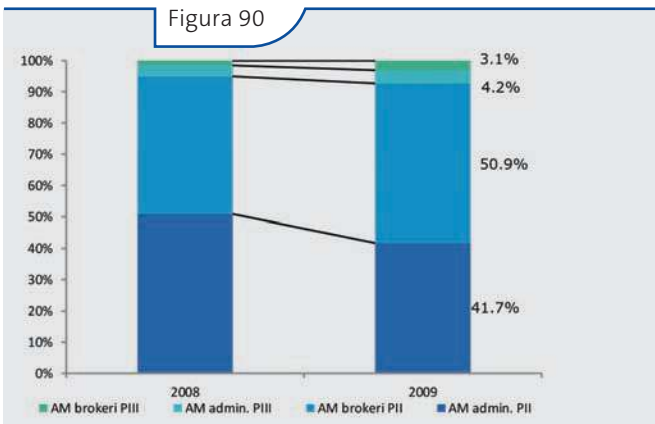
private, cu 29%, în urma scăderii masive a numărului agenților din pilonul II, cu 31% (figura 89 și figura 90).

Deși în sistemul pensiilor private - pilon II este activ un număr semnificativ de agenți de marketing, atât la administratori, cât și la brokerii de pensii, totuși pe parcursul anului trecut creșterea numărului participanților atrași în sistemul pensiilor private a fost sub așteptări. Astfel, creșterea numărului participanților din Registru a fost numai de 8% față de decembrie 2008. Numărul persoanelor repartizate aleatoriu a continuat să fie mult mai mare decât al celor care au aderat voluntar, raportul fiind, pe parcursul anului, de aproximativ 86% la 14% (mediana setului de valori ianuarie - decembrie 2009).

În cazul pensiilor facultative, creșterea decembrie 2009/decembrie 2008 a fost semnificativă, de aproximativ 24%, fiind exclusiv rezultatul activității de marketing al prospectelor fondurilor de pensii facultative.

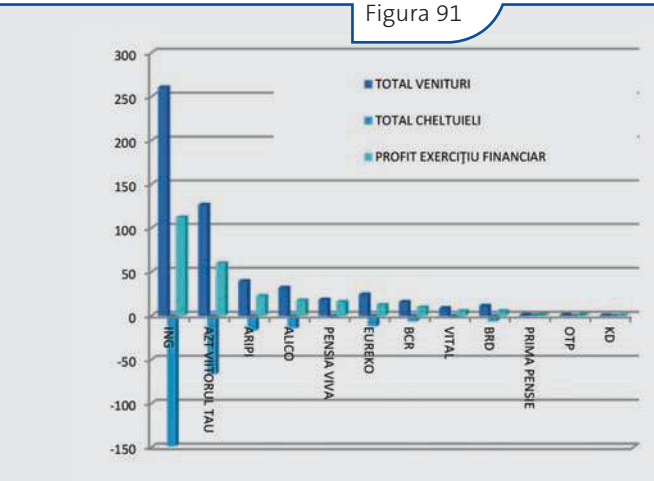

Evoluție număr agenți de marketing persoane fizice 2008-2009

Structură agenți marketing persoane fizice administratori/brokeri de pensii 2008-2009

Figura 91

Pilon II Venituri, cheltuieli și profit exercițiu financiar 2009

CAPITOLUL 17

FONDURILE DE PENSII PRIVATE ȘI ADMINISTRATORII
ACESTORA - REZULTATE FINANCIARE 2009

Anul 2009 a adus profit pentru toate fondurile de pensii, atât pentru cele administrate privat, cât și pentru cele facultative. Deși evoluția acestora s-a înscris pe un trend mai puțin accelerat decât în anul anterior, totuși creșterea constantă a numărului de participanți, în ambii piloni, alimentarea continuă, lună de lună, cu contribuțiile acestora și rezultatele investiției activelor, au condus la rezultatele pozitive înregistrate la sfârșitul anului 2009.

Potrivit datelor din situațiile financiare raportate de administratorii care activează pe piața pensiilor private, profitul exercițiului financiar din 2009¹⁶³ pentru fondurile de pensii private a fost de 280 milioane de lei, din care 93% erau înregistrate în pilonul II și 7% în pilonul III. Față de anul 2008, profitul total a fost de aproximativ 9 ori mai mare.

FONDURILE DE PENSII ADMINISTRATE PRIVAT - REZULTATE FINANCIARE
2009

În cazul pilonului II, cele 12 fonduri de pensii pentru care au fost raportate situații financiare anuale (tabelul 38 și figura 74) au înregistrat în 2009 venituri totale în valoare de 537,2 milioane de lei (127 milioane de euro - curs euro mediu 2009, BNR) și 277,2 milioane de lei cheltuieli (65 milioane de euro), iar profitul a fost în valoare de 260 milioane de lei (61 milioane de euro).

Față de anul 2008, volumul veniturilor a crescut de 7 ori, în condițiile în care și numărul participanților a crescut cu 13%, iar cheltuielile au crescut de 6 ori.

163. Norma nr. 1/2010 privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale individuale de entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private pentru exercițiul financiar 2009 (MO nr. 76/2010).

Tabelul 38. Pilon II – Fonduri de pensii rezultate financiare 2009 (mil.lei)

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	Total Venituri	Total Cheltuieli	Profit Exercițiu Financiar 2009	Valoare Unitară Activ Net* (dec. 2009)
1	ING	260,4	148,5	111,9	13,1111
2	AZT VIITORUL TĂU	126,3	66,7	59,7	12,3979
3	ARIPI	39,2	16,9	22,3	12,4754
4	ALICO	31,9	14,6	17,3	12,4786
5	PENSIA VIVA	18,2	2,5	15,7	11,8674
6	EUREKO	24,1	12,1	12,0	12,1641
7	BCR	15,6	6,6	9,1	12,0518
8	VITAL	8,3	2,9	5,4	12,1283
9	BRD	11,3	6,1	5,2	11,4621
10	PRIMA PENSIE ¹⁶⁴	1,0	0,2	0,7	11,2377
11	OTP	0,8	0,1	0,6	11,2247
12	KD	0,2	0,01	0,2	11,3439
Total		537,2	277,2	260	

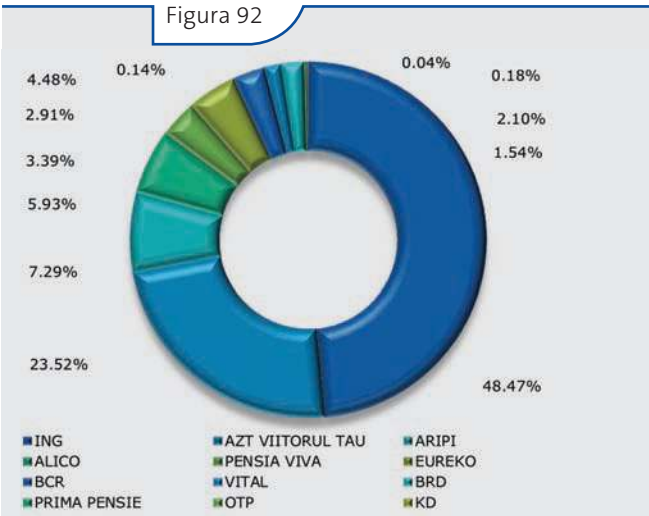
*Valoarea înregistrată în ultima zi lucrătoare a lunii- lei.

Pe fonduri de pensii se constată avansul primelor două fonduri de pensii în ceea ce privește ponderea în total profit înregistrat (tabelul 38 și figura 91): ING (111,9 milioane de lei - 43%) și AZT Viitorul Tău (59,7 milioane de lei - 23%), care la 31 decembrie 2009 se situau pe primele două locuri cu 59% din numărul de participanți și 63% din activele nete. Cele două fonduri au înregistrat corespunzător și volumul cel mai mare al veniturilor și cheltuielilor, împreună însumând 72% din venituri și 78% din cheltuieli (figura 92 și figura 93).

Dacă primele două fonduri reprezentau 66% din total profit, valorile cele mai mici au fost înregistrate de fondurile de pensii administrate privat OTP și KD, care au încasat venituri și au avut cheltuieli modeste, înregistrând corespunzător și ponderi subunitare în total profit: 0,2% și, respectiv, 0,1%. Cele două fonduri înregistrau la 31 decembrie 2009 și ponderi mici în total număr de participanți și active nete totale. De altfel, OTP și KD, pe parcursul anului 2009, au intrat în procedurile specifice de fuziune, finalizate în 2010 (OTP, fond absorbit, a fuzionat cu fondul de pensii administrat privat BCR, fond absorbant - ianuarie 2010, iar KD, fond absorbit, a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO, fond absorbant - aprilie 2010). Cel de-al treilea fond aflat anul trecut în procedura de fuziune, PRIMA PENSIE (a fuzionat cu BCR - autorizare definitivă în 2010) a înregistrat 0,3% din profit.

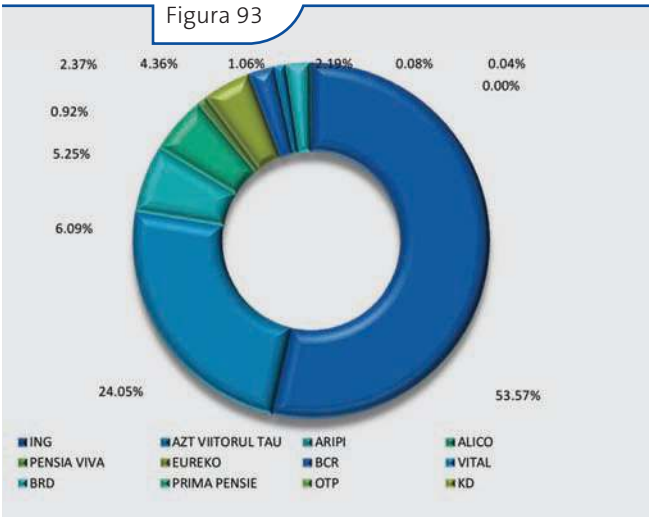
La celelalte fonduri ARIPI, ALICO, PENSIA VIVA, BCR, VITAL și BRD se constată ponderi în total profit (valori cuprinse între 9% și 2%) semnificativ asemănătoare cu cele deținute de

Figura 92

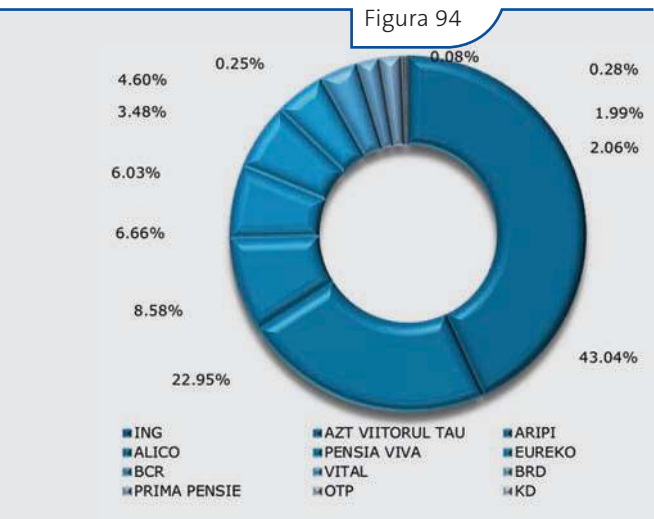
Pilon II – Structură venituri 2009

Figura 93

Pilon II – Structură cheltuieli 2009

164. Fondul de pensii Prima Pensie (cota de piață participanți 0,4% și 0,3% active nete în decembrie 2009). PRIMA PENSIE, fond absorbit a fuzionat cu fondul de pensii administrat privat BCR, fond absorbant (ianuarie 2010)

Pilon II – Structură profit exercițiu financiar 2009

acestea în total număr participanți și total active nete (tabelul 39 și figura 94). Situația este reflectată și de valorile unitare ale activului net înregistrate de aceste fonduri la 31 decembrie 2009 (tabelul 38). Astfel, ING a înregistrat 13,1111, AZT Viitorul Tău 12,3979, ALICO 12,4786 și ARIPI 12,4754. Fondurile OTP și KD au înregistrat cele mai mici valori 11,2247 și, respectiv, 11,3439.

Tabelul 39. Pilon II – Ponderi în total profit, participanți și active nete 2009

Nr. crt.	Fond de Pensii Administrat Privat	Pondere Profit Exercițiu Financiar	Pondere Participanți	Pondere Active Nete
1	ING	43,0%	33,7%	39,3%
2	AZT VIITORUL TĂU	23,0%	25,6%	23,4%
3	ARIPI	8,6%	9,3%	8,1%
4	ALICO	6,7%	6,3%	7,1%
5	PENSIA VIVA	6,0%	7,1%	6,6%
6	EUREKO	4,6%	6,7%	5,3%
7	BCR	3,5%	4,9%	4,3%
8	VITAL	2,1%	3,0%	2,7%
9	BRD	2,0%	2,4%	2,4%
10	PRIMA PENSIE	0,3%	0,4%	0,3%
11	OTP	0,2%	0,5%	0,4%
12	KD	0,1%	0,2%	0,1%

FONDURILE DE PENSII FACULTATIVE - REZULTATE FINANCIARE 2009

În cazul pilonului III, cele 13 fonduri de pensii facultative au înregistrat în 2009 venituri totale în valoare de 57,45 milioane de lei (14 milioane de euro - curs euro mediu 2009, BNR) și 37 milioane de lei cheltuieli (9 milioane de euro), iar profitul a fost în valoare de 20,42 milioane de lei (5 milioane de euro).

Față de anul 2008, volumul veniturilor a crescut de 5 ori, în condițiile în care și numărul participanților a crescut cu 24%, iar cheltuielile au crescut de 3 ori. Ca structură, veniturile din activitatea curentă au reprezentat 80% din total venituri, iar cheltuielile din activitatea curentă au fost 100% din total cheltuieli (tabelul 40 și figura 95).

Tabelul 40. Pilon III – Fonduri de pensii rezultate financiare 2009 (mil. lei)

Nr. Crt.	Fond de Pensii Facultative	Total Venituri	Total Cheltuieli	Profit Exercițiu Financiar	Valoare Unitara Activ Net* (Dec. 2009)
1	ING OPTIM	19,13	12,76	6,37	13,2447
2	ING CLASIC	11,72	7,89	3,83	12,9631
3	AZT MODERATO	10,76	7,25	3,51	11,6064
4	AZT VIVACE	8,54	6,40	2,14	11,3611
5	BCR PRUDENT	3,92	1,53	2,38	11,5216
6	RAIFFEISEN ACUMULARE	1,92	0,82	1,11	11,9031
7	PENSIA MEA	1,29	0,30	0,99	11,2748
8	CONCORDIA MODERAT	0,09	0,06	0,03	12,4671
9	EUREKO CONFORT	0,03	0,01	0,02	8,0106
10	OTP STRATEG	0,02	0,01	0,01	8,9745
11	BRD PRIMO	0,015	0,003	0,012	10,3701
12	BRD MEDIO	0,011	0,003	0,008	10,3489
13	STABIL	0,007	0,002	0,005	10,6046
TOTAL		57,45	37,02	20,42	

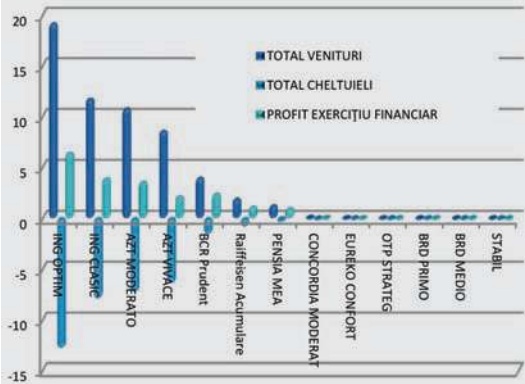
*Valoarea înregistrată în ultima zi lucrătoare a lunii - lei.

În ceea ce privește ponderea în total profit înregistrată pe fonduri de pensii (tabelul 41 și figura 98), se constată avansul fondului de pensii ING Optim (6,37 milioane de lei - 31,2%), urmat de ING Clasic (3,83 milioane de lei - 18,8%), AZT Moderato (3,51 milioane de lei - 17,2%), AZT Vivace (2,14 milioane de lei - 10,5%) și BCR Prudent (2,38 milioane de lei - 11,7%), care au însumat 89% din total profit și care, la 31 decembrie 2009, înregistrau împreună 87% din numărul de participanți și 87% din activele nete. Cele 5 fonduri au raportat și volumul cel mai mare al veniturilor și cheltuielilor, împreună însumând 94% din venituri și 97% din cheltuieli (figura 96 și figura 97).

Valorile cele mai mici au fost înregistrate de fondurile de pensii facultative EUREKO Confort, OTP Strateg, BRD Primo, BRD Medio și STABIL, care au încasat venituri și au avut cheltuieli modeste, înregistrând corespunzător și ponderi în total profit cuprinse între 0,08% și 0,02%. Cele 5 fonduri de pensii înregistrau la 31 decembrie 2009 ponderi mici în total număr de participanți și active nete totale. Trebuie însă menționat faptul că 4 dintre aceste fonduri au intrat la momente diferite pe piața pensiilor facultative, influențând rezultatele financiare ale anului 2009: EUREKO Confort - februarie, Stabil - aprilie, BRD Medio și BRD Primo - iulie.

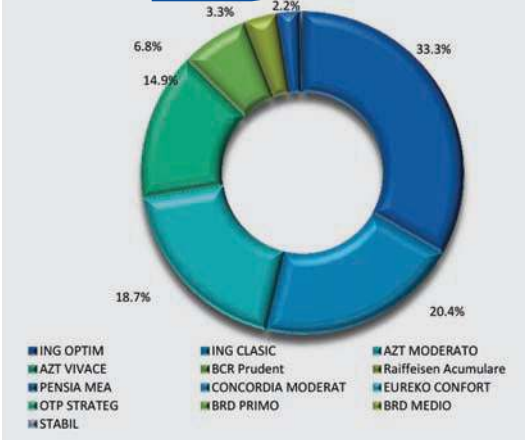
Situația este reflectată și de valorile unitare ale activului net înregistrate de aceste fonduri la 31 decembrie 2009. Astfel, ING Optim a înregistrat 13,2447, ING Clasic, 12,9631, AZT Moderato, 11,6064, AZT Vivace, 11,3611, iar BCR Prudent, 11,5216. Cele mai mici valori, chiar sub

Figura 95

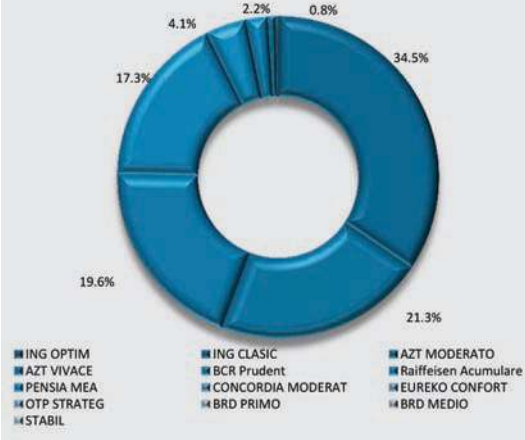
Pilon III – Venituri, cheltuieli și profit exercițiu financiar 2009

Figura 96

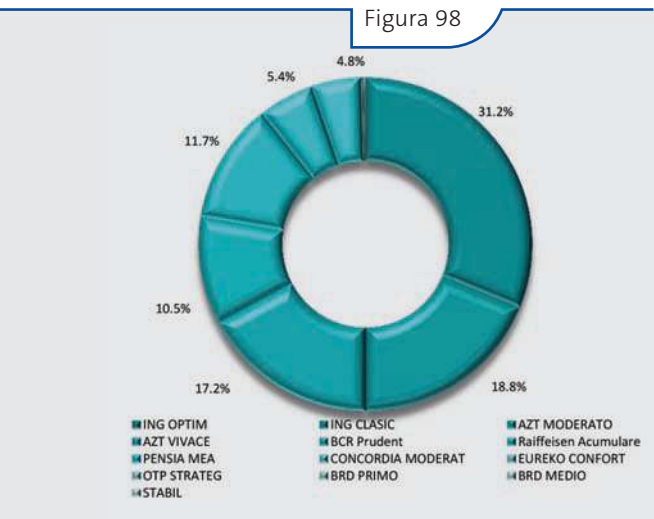
Pilon III – Structură venituri 2009

Figura 97

Pilon III – Structură cheltuieli 2009

Figura 98

Pilon III Structură profit exercițiu financiar 2009

10,0000, au fost înregistrate de OTP Strateg - 8,9745 și EUREKO Confort - 8,0106.

Tabel 41 Pilon III Ponderi în total profit, participanți și active nete 2009

Nr. Crt.	Fond de Pensii Facultative	Profit Exercițiu Financiar 2009	Pondere Participanți (Dec. 2009)	Pondere Active Nete (Dec. 2009)
1	ING OPTIM	31,2%	25,45%	27,9%
2	ING CLASIC	18,8%	12,08%	14,8%
3	AZT MODERATO	17,2%	14,22%	15,3%
4	AZT VIVACE	10,5%	9,38%	8,0%
5	BCR PRUDENT	11,7%	25,74%	20,9%
6	RAIFFEISEN ACUMULARE	5,4%	3,59%	5,0%
7	PENSIA MEA	4,8%	5,10%	6,1%
8	CONCORDIA MODERAT	0,2%	0,14%	0,1%
9	EUREKO CONFORT	0,08%	1,17%	0,2%
10	OTP STRATEG	0,07%	0,17%	0,1%
11	BRD PRIMO	0,06%	1,32%	0,7%
12	BRD MEDIO	0,04%	0,72%	0,6%
13	STABIL	0,02%	0,92%	0,2%

ADMINISTRATORII FONDURILOR DE PENSII PRIVATE -
REZULTATE FINANCIARE 2009

În 2009, dintre cei 18 administratori care au administrat fonduri de pensii private¹⁶⁵ (dintre care 5 administrau și unul sau două fonduri de pensii facultative, iar rezultatele financiare raportate CSSPP sunt aferente activității de adminisitrare a fondurilor din pilonul II și din pilonul III), numai 4 au raportat profit, în valoare totală de 12,7 milioane de lei (3 milioane de euro - curs mediu euro 2009, BNR). 14 administratori au înregistrat pierderi însumând 53,4 milioane de lei (12,6 milioane de euro).

Ca structură, 99% din profit și 79% din pierderi au fost înregistrate de administratorii care administrează un fond de pensii administrate privat și unul sau două fonduri de pensii facultative.

Astfel în pilonul II, cele 12 societăți de pensii (tabelul 42) au înregistrat în 2009 venituri totale în valoare de 102,1 milioane de lei (24 milioane de euro) și 131,5 milioane de lei cheltuieli (31 milioane de euro).

165. La 31 decembrie 2009, erau 12 administratori, societăți de pensii autorizate să administreze fonduri de pensii administrate privat, dintre care 5 administrează și unul sau mai multe fonduri de pensii facultative. Ceilalți 5 administratori autorizați să administreze unul sau două fonduri de pensii facultative: 3 societăți de asigurări, o societate de administrare a investițiilor și o societate de pensii facultative (CSSPP a retras în 2009 autorizarea de administrare fonduri de pensii facultative pentru BCR Asigurări de Viață).

Tabelul 42. Pilon II – Administratori rezultate financiare 2009 (mil. lei)

Nr. crt.	Administrator	Venituri Totale	Cheltuieli Totale	Profit Net Exercițiu Financiar	Pierdere Netă Exercițiu Financiar
1	AEGON	2,7	4,2		1,5
2	ALICO	4,5	7,6		3,0
3	ALLIANZ	14,9	18,9		4,0
4	AVIVA	5,1	4,7	0,3	
5	BCR	5,2	14,2		9,0
6	BRD	5	6,6		1,6
7	EUREKO	7	21,3		14,3
8	GENERALI	10,7	10,6	0,1	
9	ING	24,2	26,2		2,0
10	KD	0,8	6,9		6,1
11	OTP	3,2	3,7		0,5
12	PRIMA PENSIE	18,9	6,7	12,2	
TOTAL		102,1	131,5	12,6	42,2

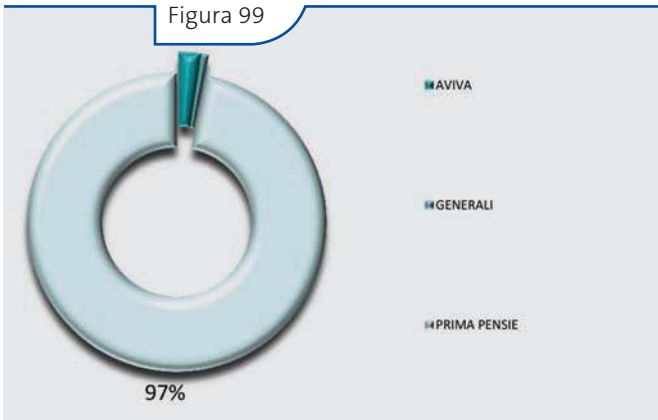
Față de 2008, veniturile au crescut cu 56%, iar cheltuielile au fost reduse cu 86%. Profitul net raportat la 31 decembrie 2009 a fost în valoare de 12,6 milioane de lei (3 milioane de euro - curs euro mediu 2009, BNR) și a fost realizat de GENERALI AVIVA și PRIMA PENSIE. Pierderile nete raportate de celelalte 9 societăți au fost de 42,2 milioane de lei (10 milioane de euro), înregistrând o scădere de 95% față de 2008.

Cele mai mari pierderi nete au fost înregistrate de EUREKO, BCR și KD care împreună au înregistrat 70% din total pierderi nete (figura 99).

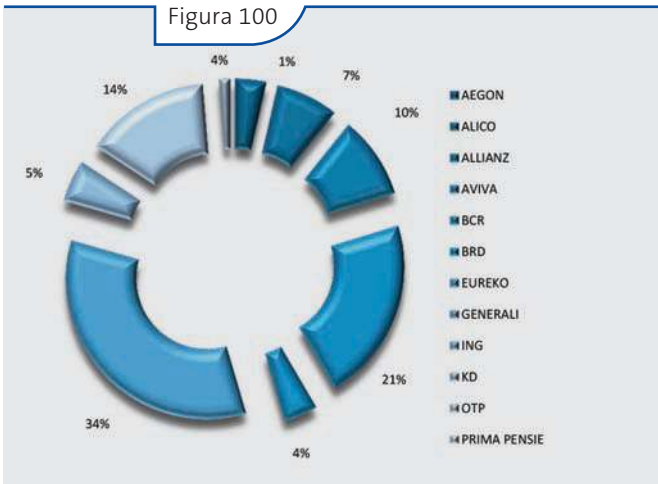
În cazul ING și ALLIANZ, care administrează primele două fonduri de pensii administrate privat ca număr de participanți și active nete (ALLIANZ administrează și două fonduri de pensii facultative), s-au înregistrat ponderi din pierderile nete totale mai puțin semnificative: 4,8% și, respectiv, 9,5%, ceea ce ar putea fi o consecință a mărimii fondurilor administrate (valoarea mai mare a comisioanelor de administrare percepute din contribuții și active nete). De altfel, ING și ALLIANZ au înregistrat împreună o pondere a veniturilor din exploatare de 45% din total. De asemenea, ING și ALLIANZ au înregistrat și ponderile cele mai mari în cadrul cheltuielilor (figura 101 și figura 102).

Pe ansamblu, în structura veniturilor din exploatare, cifra de afaceri a reprezentat 99% din total.

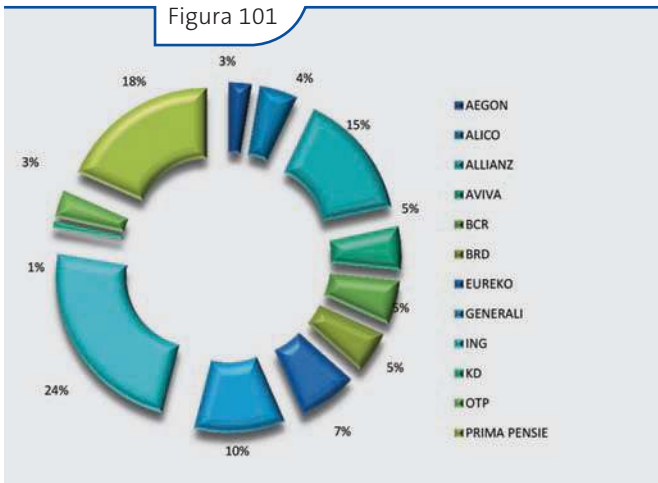
Iar în structura cheltuielilor, cheltuielile cu personalul au reprezentat 27% din total cheltuieli de exploatare.

Pilon II – Structură profit net exercițiu financiar 2009

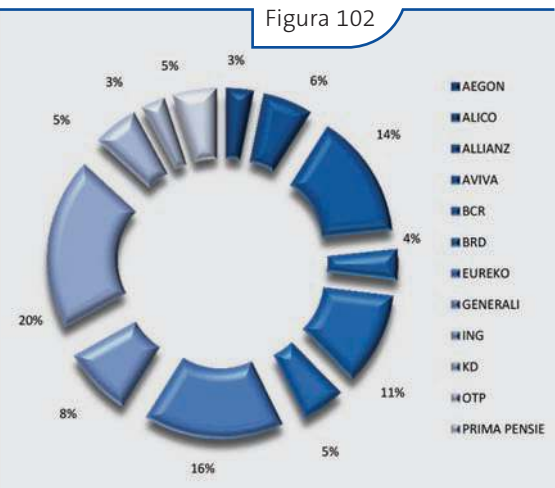

Pilon II – Structură pierderi nete exercițiu financiar 2009

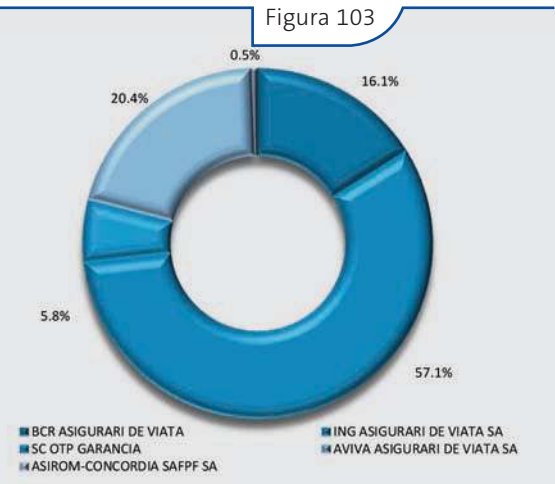
Pilon II – Structură venituri 2009

Figura 102

Pilon II – Structură cheltuieli 2009

Figura 103

Pilon III – Structură pierderi brute exercițiu financiar 2009

Un capitol important în activitatea administratorilor a fost reprezentat de cheltuielile privind prestațiile externe care au reprezentat 46% în 2009. În această categorie sunt raportate cheltuielile cu lucrările și serviciile executate de terți, cheltuielile cu colaboratorii și cele privind comisioanele și onorariile, respectiv comisioane de intermediere, comisioanele agenților de marketing, comisioanele de depozitare, onorariile de consiliere, precum și cheltuielile de publicitate etc. Ponderile înregistrate la nivelul total al fondurilor ca structură a cheltuielilor de exploatare s-au păstrat, în mare parte, și la nivelul fiecărui fond în parte.

La 31 decembrie 2009, din cele 6 societăți autorizate să administreze fonduri de pensii facultative¹⁶⁶, numai SAI Raiffeisen a raportat profit, celelalte au înregistrat pierderi brute de 11,2 milioane de lei (2,6 milioane de euro).

Veniturile înregistrate au fost în valoare de 8,9 milioane lei (2,1 milioane de euro), iar cheltuielile totale 19,9 milioane de lei (4,7 milioane de euro). Față de 2008, veniturile au crescut cu 13%, iar cheltuielile au scăzut cu 35%.

Tabelul 43. Pilon III – Administratori rezultate financiare 2009 (mil. lei)					
Nr. crt.	Administrator	Venituri Totale	Cheltuieli Totale	Profit Brut	Pierdere Brută
1	SAI RAIFFEISEN	0,9	0,7	0,1	
2	BCR ASIGURĂRI DE VIAȚĂ	1,4	3,2		1,8
3	ING ASIGURĂRI DE VIAȚĂ SA	3,9	10,2		6,4
4	SC OTP GARANCIA	0,7	1,3		0,6
5	AVIVA ASIGURĂRI DE VIAȚĂ SA	1,1	3,4		2,3
6	ASIROM-CONCORDIA SAFPF SA	0,9	1,0		0,1
	Total	8,9	19,9	0,1	11,2

Administratorii cu cele mai mari pierderi brute pentru activitatea de administrare fonduri de pensii facultative înregistrate în 2009 au fost ING (administrează două fonduri de pensii facultative) și AVIVA, acestea înregistrând împreună 78% din total pierderi. De altfel, cei doi administratori au înregistrat și valori semnificative ale veniturilor și cheltuielilor (tabelul 43, figurile 103 - 105).

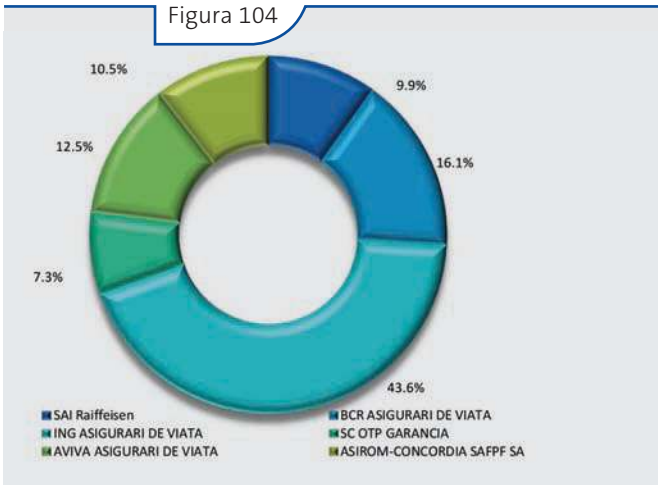
În anul 2009, în structura veniturilor totale, 50% erau reprezentate de veniturile din exploatare.

În cazul cheltuielilor totale ale administratorilor, 31% erau reprezentate de cheltuielile cu personalul. 54% din cheltu-

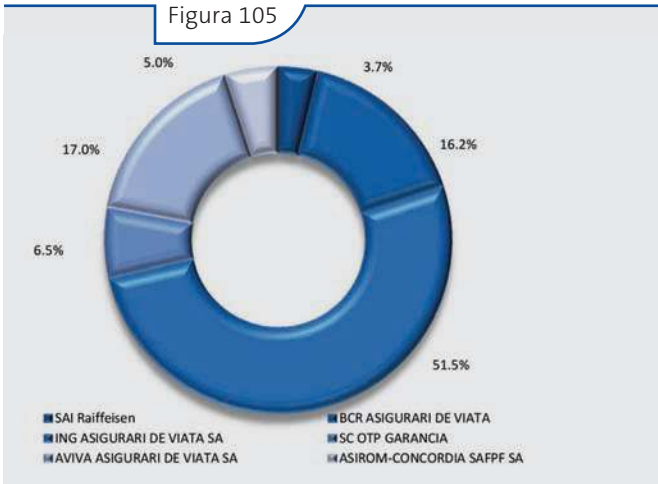
166. În cazul administratorilor companii de asigurări și companii de administrare a investițiilor, rezultatele sunt exclusiv pentru activitatea de administrare a fondului/fondurilor de pensii facultative (Norma nr. 14/2007).

ielile totale erau cheltuieli privind prestațiile externe reprezentate de comisioanele de intermediere, comisioanele agenților de marketing, comisioanele de depozitare și onorariile de consiliere. Tot în această categorie sunt incluse și cheltuielile de publicitate, care au înregistrat o pondere mare în anul 2009.

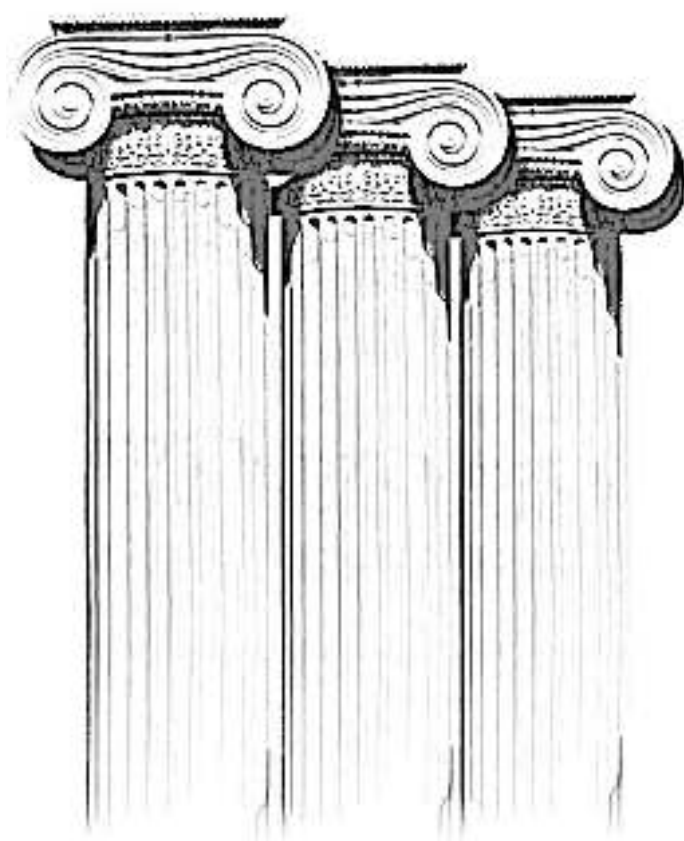
Ponderile înregistrate în structura veniturilor și cheltuielilor de exploatare la nivel total s-au păstrat, în mare parte, și la nivelul fiecărui administrator.

Pilon III – Structură venituri 2009

Pilon III – Structură cheltuieli 2009

ANEXA 1. LEGISLAȚIE SECUNDARĂ ELABORATĂ DE CSSPP ÎN ANUL 2009

Nr. crt.	Norme emise în aplicarea Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare
1	Norma nr. 4/2009 privind investițiile fondurilor de pensii facultative și organizarea activității de investire - stabilește atribuțiile și obligațiile administratorului de pensii facultative cu privire la activitatea de investire, investițiile fondului de pensii facultative, procedura de încadrare în grade de risc a fondurilor de pensii facultative, precum și decizia de investire, persoanei responsabile cu activitatea de investire a activelor și autorizarea acestuia. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 12 februarie 2009)
2	Norma nr. 6/2009 privind calculul activului net și al valorii unității de fond pentru fondurile de pensii facultative stabilește regulile de evaluare a activelor fondurilor de pensii facultative, regulile de calcul al valorii activului net și al valorii unităților de fond. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 16 martie 2009)
3	Norma nr. 8/2009 privind administrarea specială a fondurilor de pensii facultative - reglementează administrarea specială a fondurilor de pensii facultative, situația fondului de pensii în cazul retragerii autorizației de administrare a administratorului, respectiv a autorizației fondului de pensii facultative, procedura și criteriile de selectare a administratorului special, precum și atribuțiile administratorului special. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 06 aprilie 2009)
4	Norma nr. 10/2009 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative - stabilește modul de calcul al ratei de rentabilitate a unui fond de pensii facultative, al ratei medii ponderate de rentabilitate și al ratei rentabilității minime a tuturor fondurilor de pensii facultative. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 12 mai 2009)
5	Norma nr. 14/2009 privind utilizarea activului personal al participantului la un fond de pensii facultative - reglementează modul în care activul personal al participantului este utilizat în cazul în care acesta: a) a împlinit vârsta de 60 de ani și nu îndeplinește una sau ambele condiții prevăzute la art. 93 alin. (2) lit. b) și c) din Lege; b) beneficiază de pensie de invaliditate în condițiile Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare; c) decedează înainte de depunerea cererii pentru obținerea unei pensii facultative conform art. 94 lit. c) din Lege. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 02 septembrie 2009)
6	Norma nr. 17/2009 privind modificarea și completarea Normei nr. 23/2008 pentru modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii facultative în titluri de stat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 39/2008. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 693 din 15 octombrie 2009)
7	Norma nr. 18/2009 privind operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile fondului de pensii facultative - stabilește metodologia operațiunilor de încasări și plăți efectuate prin conturile bancare ale fondului de pensii facultative, astfel: a) operațiunile privind viramentele contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii facultative; b) operațiunile privind decontarea tranzacțiilor cu instrumente financiare; c) operațiunile privind transferul activelor participanților între fondurile de pensii facultative; d) operațiunile privind plata contravalorii activului personal net al participantului la un fond de pensii facultative în caz de invaliditate, în caz de deces și în cazul prevăzut la art. 93 alin. (2) lit. a) din Lege. e) operațiunile privind stingerea obligațiilor fondului de pensii facultative. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 760 din 09 Noiembrie 2009)
8	Norma nr. 20/2009 pentru modificarea și completarea Normei nr. 8/2006 privind auditorul financiar pentru fondurile de pensii facultative (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 12 noiembrie 2009)

Nr. crt.	Norme emise în aplicarea Legii nr.411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare
1	Norma nr. 3/2009 privind investițiile fondurilor de pensii administrate privat și organizarea activității de investire - stabilește atribuțiile și obligațiile administratorului de pensii administrate privat cu privire la activitatea de investire, investițiile fondului de pensii administrat privat, procedura de încadrare în grade de risc a fondurilor de pensii administrate privat, precum și decizia de investire, atribuțiile persoanei responsabile cu activitatea de investire a activelor fondurilor de pensii private și autorizarea acesteia. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 11 februarie 2009)
2	Norma nr. 5/2009 privind calculul activului net și al valorii unității de fond pentru fondurile de pensii administrate privat - stabilește regulile de evaluare a activelor fondurilor de pensii administrate privat, regulile de calcul al valorii activului net și al valorii unităților de fond. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 16 martie 2009)
3	Norma nr. 7/2009 privind administrarea specială a fondurilor de pensii administrate privat - reglementează administrarea specială a fondurilor de pensii administrate privat, situația fondului de pensii în cazul retragerii autorizației de administrare a administratorului, respectiv a autorizației fondului de pensii administrat privat, procedura și criteriile de selectare a administratorului special, precum și atribuțiile administratorului special. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 06 aprilie 2009)
4	Norma nr. 12/2009 privind transferul participanților între fondurile de pensii administrate privat - reglementează procedura care trebuie îndeplinită de către administratorii de fonduri de pensii administrate privat și de către participantul la un fond de pensii administrat privat în vederea realizării transferului activului său personal de la un fond de pensii administrat privat la un alt fond de pensii administrat privat. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 375 din 03 iunie 2009)
5	Norma nr. 15/2009 privind operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile fondului de pensii administrat privat - stabilește metodologia operațiunilor de încasări și plăți efectuate prin conturile bancare ale fondului de pensii administrat privat, astfel: a) operațiunile privind viramentele contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii administrate privat; b) operațiunile privind decontarea tranzacțiilor cu instrumente financiare; c) operațiunile privind transferul activelor participanților între fondurile de pensii administrate privat; d) operațiunile privind plata contravalorii activului personal net al participantului la un fond de pensii administrat privat în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659 din 03 octombrie 2009)
6	Norma nr. 16/2009 privind modificarea și completarea Normei nr. 22/2008 pentru modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii administrate privat în titluri de stat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 38/2008. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 693 din 15 octombrie 2009)
7	Norma nr. 19/2009 pentru modificarea și completarea Normei nr. 11/2007 privind auditorul financiar pentru fondurile de pensii administrate privat și administratorii acestora. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 780 din 16 noiembrie 2009)
8	Norma nr. 21/2009 pentru modificarea și completarea Normei nr. 11/2008 privind colectarea contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii administrate privat. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 843 din 07 decembrie 2009)
9	Norma nr. 22/2009 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat - Prezenta normă reglementează: a) dobândirea și încetarea calității de participant la un fond de pensii administrat privat; b) forma și conținutul actului individual de aderare la un fond de pensii administrat privat și procedura de modificare a acestuia; c) aderarea la un fond de pensii administrat privat; d) validarea și repartizarea aleatorie a participanților la un fond de pensii administrat privat; e) evidența participanților la un fond de pensii administrat privat; f) actualizarea informațiilor referitoare la participanți, conținute în Registrul participanților, de către Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, denumită în continuare CNPAS. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 843 din 07 decembrie 2009)

Nr. crt.	Norme emise în aplicarea Legii nr. 204/2006 și a Legii nr.411/2004
1	Norma nr. 1/2009 pentru modificarea și completarea Normei nr. 14/2007 privind reglementările contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 27 ianuarie 2009)
2	Norma nr. 2/2009 privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private pentru exercițiul financiar 2008 - stabilește modul de întocmire și depunere a situațiilor financiare anuale, principalele instrucțiuni specifice de închidere a conturilor la 31 decembrie 2008 pentru entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 10 februarie 2009)
3	Norma nr. 9/2009 privind cunoașterea clientelei în scopul prevenirii spălării banilor și a finanțării actelor de terorism în sistemul de pensii private- se aplică administratorilor de fonduri de pensii private, în nume propriu și pentru fondurile de pensii private pe care le administrează, precum și agenților de marketing autorizați/avizați în sistemul pensiilor private, denumiți în continuare administratori și, respectiv, agenți de marketing. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 766 din 04 mai 2009)
4	Norma nr. 11/2009 privind procedura de supraveghere a punerii în aplicare a sancțiunilor internaționale în sistemul pensiilor private - reglementează modul de supraveghere a punerii în aplicare de către entitățile autorizate de către Comisie a sancțiunilor internaționale instituite prin actele prevăzute la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 18 mai 2009)
5	Norma nr. 13/2009 privind sistemul de raportare contabilă la 30 iunie 2009 a entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private - stabilește sistemul de raportare contabilă la 30 iunie 2009 a entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Comisie. (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 16 iulie 2009)

ANEXA 2. ENTITĂȚI PE PIAȚA Pensiilor Private din România

Fonduri de pensii administrate privat - pilon II

Nr. crt	Fond de pensii	Date de identificare
1	Fondul de Pensii Administrat Privat AIG	Decizie autorizare: Nr. 104 din 28.08.2007
2	Fondul de Pensii Administrat Privat ARIPI	Decizie autorizare: Nr. 96 din 21.08.2007
3	Fondul de Pensii Administrat Privat AZT VIITORUL TAU	Decizie autorizare: Nr. 94 din 21.08.2007
4	Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST	Decizie autorizare: Nr. 134 din 11.09.2007 Decizie retragere autorizatie: Nr. 594 din 15.07.2009
5	Fondul de Pensii Administrat Privat BCR	Decizie autorizare: Nr. 119 din 05.09.2007
6	Fondul de Pensii Administrat Privat BRD	Decizie autorizare: Nr. 107 din 28.08.2007
7	Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO	Decizie autorizare: Nr. 105 din 28.08.2007
8	Fondul de Pensii Administrat Privat ING	Decizie autorizare: Nr. 95 din 21.08.2007
9	Fondul de Pensii Administrat Privat KD	Decizie autorizare: Nr.138 din 14.09.2007
10	Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE	Decizie autorizare: Nr. 118 din 05.09.2007 Decizie radiere: Nr. 640 din 12.08.2009
11	Fondul de Pensii Administrat Privat OTP	Decizie autorizare: Nr. 106 din 28.08.2007 Decizie radiere: Nr. 238 din 13.04.2010
12	Fondul de Pensii Administrat Privat PENSIA VIVA	Decizie autorizare: Nr. 93 din 21.08.2007
13	Fondul de Pensii Administrat Privat PRIMA PENSIE	Decizie autorizare: Nr. 103 din 28.08.2007 Decizie radiere: Nr. 235 din 13.04.2010
14	Fondul de Pensii Administrat Privat VITAL	Decizie autorizare: Nr. 97 din 21.08.2007

Administratori fonduri de pensii administrate privat - pilon II

Nr. crt.	Administrator	Date de identificare
1	AEGON SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT S.A.	Decizie autorizare: Nr. 61 din 03.08.2007
2	ALICO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT S.A.	Decizie autorizare: Nr. 57 din 01.08.2007
3	ALLIANZ-ȚIRIAC PENSII PRIVATE SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Decizie autorizare: Nr. 49 din 25.07.2007
4	AVIVA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII PRIVAT S.A.	Decizie autorizare: Nr. 47 din 25.07.2007
5	BANCPOST FOND DE PENSII S.A.	Decizie autorizare: Nr. 114 din 05.09.2007 Decizie radiere: Nr. 596 din 15.07.2009
6	BCR ADMINISTRARE FOND DE PENSII S.A.*	Decizie autorizare: Nr. 90 din 21.08.2007
7	BRD SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Decizie autorizare: Nr. 73 din 08.08.2007
8	EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Decizie autorizare: Nr. 53 din 01.08.2007
9	GENERALI SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Decizie autorizare: Nr. 63 din 03.08.2007
10	ING FOND DE PENSII S.A.	Decizie autorizare: Nr. 45 din 25.07.2007
11	KD FOND DE PENSII S.A	Decizie autorizare: Nr. 132 din 11.09.2007
12	OMNIASIG PENSII - SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT S.A.	Decizie autorizare: Nr. 51 din 01.08.2007 Decizie retragere: Nr. 642 din 12.08.2009
13	OTP FOND DE PENSII S.A.	Decizie autorizare: Nr. 79 din 14.08.2007 Decizie radiere: Nr. 240 din 13.04.2010
14	PRIMA PENSIE FOND DE PENSII S.A.	Decizie autorizare: Nr. 55 din 01.08.2007 Decizie radiere: Nr. 237 din 13.04.2010

*Administrează un/două fonduri de pensii facultative

* Societățile activează pe ambii piloni. ** Administrează două fonduri de pensii facultative.

Depozitari active fonduri de pensii administrate privat - pilon II

Nr. crt.	Depozitar	Date de identificare
1	BANCA COMERCIALA ROMANA S.A.	Aviz: Nr. 20 din 12.06.2007
2	BANCA ROMANEASCA S.A. MEMBRA A GRUPULUI NATIONAL BANK OF GREECE	Aviz: Nr.5 din 04.03.2009
3	BANCPOST S.A.	Aviz: Nr.36 din 27.06.2007
4	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE S.A.	Aviz: Nr. 21 din 12.06.2007
5	ING BANK N.V. AMSTERDAM SUCURSALA BUCURESTI	Aviz: Nr.33 din 27.06.2007
6	RAIFFEISEN BANK S.A.*	Cod înscriere: DEP-RO-374199 Aviz: Nr.51 din 01.08.2007

*Exclusiv active fonduri de pensii administrate privat.

Fonduri de pensii facultative - pilon III

Nr.crt.	Fond de pensii	Date de identificare
1	Fondul de Pensii Facultative AVIVA PENSIA MAX	Decizie autorizare: Nr.352 din 29.04.2009
2	Fondul de Pensii Facultative AZT MODERATO	Decizie autorizare: Nr. 11 din 15.05.2007
3	Fondul de Pensii Facultative AZT VIVACE	Decizie autorizare: Nr. 42 din 10.07.2007
4	Fondul de pensii Facultative BCR PRUDENT	Decizie autorizare: Nr. 15 din 29.05.2007
5	Fondul de Pensii Facultative BRD MEDIO	Decizie autorizare: Nr.411 din 19.05.2009
6	Fondul de Pensii Facultative BRD PRIMO	Decizie autorizare: Nr.412 din 19.05.2009
7	Fondul de Pensii Facultative CONCORDIA MODERAT	Decizie autorizare: Nr. 350 din 20.08.2008
8	Fondul de Pensii Facultative EUREKO CONFORT	Decizie autorizare: Nr. 723 din 18.12.2008
9	Fondul de Pensii Facultative ING CLASIC	Decizie autorizare: Nr. 10 din 15.05.2007
10	Fondul de Pensii Facultative ING OPTIM	Decizie autorizare: Nr. 40 din 10.07.2007
11	Fondul de Pensii Facultative OTP STRATEG	Decizie autorizare: Nr. 89 din 21.08.2007
12	Fondul de Pensii Facultative PENSIA MEA	Decizie autorizare: Nr. 12 din 15.05.2007
13	Fondul de Pensii Facultative RAIFFEISEN ACUMULARE	Decizie autorizare: Nr. 210 din 17.06.2008
14	Fondul de Pensii Facultative STABIL	Decizie autorizare: Nr.118 din 12.02.2009

Administratori fonduri de pensii facultative - pilon III

Nr.crt.	Administrator	Date de identificare
1	ALLIANZ-ȚIRIAC PENSII PRIVATE SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Decizie autorizare: Nr. 6 din 24.04.2007
2	ASIROM - CONCORDIA SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE S.A.	Decizie autorizare: Nr. 213 din 17.06.2008
3	AVIVA ASIGURARI DE VIATA S.A.	Decizie autorizare: Nr. 4 din 17.04.2007
4	BCR ASIGURARI DE VIATA S.A. (Decizie radiere: Nr. 157 din 10.03.2010)	Decizie autorizare: Nr. 887 din 11.11.2009
5	BRD SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Decizie autorizare: Nr. 148 din 18.02.2009
6	EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Decizie autorizare: Nr. 669 din 04.12.2008
7	GENERALI SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A.*	Decizie autorizare: Nr. 65 din 22.01.2009
8	ING ASIGURARI DE VIATA S.A.	Decizie autorizare: Nr. 2 din 03.04.2007
9	OTP GARANCIA ASIGURARI S.A.	Decizie autorizare: Nr.28 din 27.06.2007
10	S.A.I. RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT S.A.	Decizie autorizare: Nr. 43 din 13.07.2007

*Administrează un fond de pensii administrat privat.

Depozitari active fonduri de pensii facultative - pilon III

Nr.crt.	Depozitar	Date de identificare
1	BANCA COMERCIALA ROMANA S.A.	Aviz: Nr. 20 din 12.06.2007
2	BANCA ROMANEASCA S.A. MEMBRA A GRUPULUI NATIONAL BANK OF GREECE	Aviz: Nr.5 din 04.03.2009
3	BANCPOST S.A.	Aviz: Nr.36 din 27.06.2007
4	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE S.A.	Aviz: Nr. 21 din 12.06.2007
5	ING BANK N.V. AMSTERDAM SUCURSALA BUCURESTI	Aviz: Nr.33 din 27.06.2007

ANEXA 3. DATE STATISTICE

PENSIILE ADMINISTRATE PRIVAT - PILONUL II

Tab.1 Pilon II Număr participanți* - 2009 (pers.)

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AIG	260.654	264.944	268.866	271.885	273.919	275.900	277.760	279.613	281.339	283.065	285.196	287.198
2	ARIP	378.601	386.225	392.833	397.899	401.701	404.998	408.410	411.378	414.432	417.815	421.731	425.780
3	AZT VIITORUL TAU	1.050.053	1.068.257	1.085.235	1.098.294	1.106.114	1.114.790	1.123.398	1.131.181	1.139.206	1.147.362	1.157.888	1.168.600
4	BANCPOST**	23.542	23.907	23.946	23.983	23.936	-	-	-	-	-	-	-
5	BCR	132.775	136.338	139.199	141.832	143.950	145.895	211.043	213.796	216.166	218.383	221.375	225.292
6	BRD	97.906	99.527	101.045	102.256	103.077	103.830	104.587	105.310	105.970	106.666	107.496	108.294
7	EUREKO	250.969	255.199	259.371	262.605	264.535	290.837	293.248	295.535	297.668	299.718	302.394	304.942
8	ING	1.390.321	1.415.706	1.437.124	1.453.553	1.465.099	1.475.617	1.485.764	1.496.930	1.506.270	1.515.659	1.527.144	1.538.484
9	KD	6.823	6.923	7.050	7.150	7.044	7.104	7.173	7.180	7.228	7.277	7.336	7.362
10	OMNIFORTE***	61.119	62.139	62.443	62.704	62.760	62.615	-	-	-	-	-	-
11	OTP	19.520	19.785	20.083	20.323	20.300	20.471	20.634	20.706	20.763	20.800	20.867	20.900
12	PENSIA VIVA	289.310	294.363	299.409	303.282	305.520	307.913	310.361	312.455	314.637	316.804	319.682	322.451
13	PRIMA PENSIE	16.308	16.688	17.051	17.317	17.621	17.788	17.974	18.101	18.180	18.243	18.309	18.371
14	VITAL	122.049	124.367	126.439	128.026	129.518	130.820	131.860	133.197	134.155	135.136	136.351	137.442
TOTAL		4.099.950	4.174.368	4.240.094	4.291.109	4.325.094	4.358.578	4.392.212	4.425.382	4.456.014	4.486.928	4.525.769	4.565.116

*Participanți pentru care s-au încasat contribuții de la începutul colectării acestora în sistem: mai 2008

**Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO (fost INTERAMERICAN) - fond absorbant - Autorizare definitivă - 03.06.2009.

***Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant - Autorizare definitivă - 24.06.2009.

Tab.2 Pilon II Participanți din total - cota de piață 2009 (%)

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AIG	6,36%	6,35%	6,34%	6,34%	6,33%	6,33%	6,32%	6,32%	6,31%	6,31%	6,30%	6,29%
2	ARIPI	9,23%	9,25%	9,26%	9,27%	9,29%	9,29%	9,30%	9,30%	9,30%	9,31%	9,32%	9,33%
3	AZT VIITORUL TAU	25,61%	25,59%	25,59%	25,59%	25,57%	25,58%	25,58%	25,56%	25,57%	25,57%	25,58%	25,60%
4	BANCPOST*	0,57%	0,57%	0,56%	0,56%	0,55%	-	-	-	-	-	-	-
5	BCR	3,24%	3,27%	3,28%	3,31%	3,33%	3,35%	4,80%	4,83%	4,85%	4,87%	4,89%	4,94%
6	BRD	2,39%	2,38%	2,38%	2,38%	2,38%	2,38%	2,38%	2,38%	2,38%	2,38%	2,38%	2,37%
7	EUREKO	6,12%	6,11%	6,12%	6,12%	6,12%	6,67%	6,68%	6,68%	6,68%	6,68%	6,68%	6,68%
8	ING	33,91%	33,91%	33,89%	33,87%	33,87%	33,86%	33,83%	33,83%	33,80%	33,78%	33,74%	33,70%
9	KD	0,17%	0,17%	0,17%	0,17%	0,16%	0,16%	0,16%	0,16%	0,16%	0,16%	0,16%	0,16%
10	OMNIFORTE**	1,49%	1,49%	1,47%	1,46%	1,45%	1,44%	-	-	-	-	-	-
11	OTP	0,48%	0,47%	0,47%	0,47%	0,47%	0,47%	0,47%	0,47%	0,47%	0,46%	0,46%	0,46%
12	PENSIA VIVA	7,06%	7,05%	7,06%	7,07%	7,06%	7,06%	7,07%	7,06%	7,06%	7,06%	7,06%	7,06%
13	PRIMA PENSIE	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,41%	0,41%	0,41%	0,41%	0,41%	0,41%	0,40%	0,40%
14	VITAL	2,98%	2,98%	2,98%	2,98%	2,99%	3,00%	3,00%	3,01%	3,01%	3,01%	3,01%	3,01%

* Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO (fost INTERAMERICAN) - fond absorbant - Autorizare definitivă - 03.06.2009.

**Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant - Autorizare definitivă - 24.06.2009

Tab.3 Pilon II Activele Nete 2009 (mil.lei)

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AIG	68,96	78,109	87,223	96,149	103,463	113,497	122,943	133,166	142,660	151,275	160,696	168,903
2	ARIPI	76,094	86,201	96,048	105,964	114,186	124,683	135,410	145,717	160,417	171,729	182,396	192,609
3	AZT VIITORUL TAU	223,784	251,496	281,355	313,192	337,628	372,338	403,046	439,715	470,951	497,187	528,488	557,622
4	BANCPOST*	5,092	5,767	6,393	7,025	7,554	-	-	-	-	-	-	-
5	BCR	29,722	34,326	38,175	42,150	44,766	48,990	72,616	78,570	84,617	90,474	96,271	101,738
6	BRD	23,341	26,445	29,43	32,487	35,323	38,397	41,444	45,008	48,088	50,938	54,110	57,752
7	EUREKO	46,606	52,653	58,576	64,317	69,616	84,114	90,898	97,991	106,202	112,944	120,327	127,138
8	ING	367,27	418,406	468,124	518,114	560,830	613,441	665,945	724,360	783,090	828,980	882,936	937,973
9	KD	1,393	1,569	1,74	1,913	2,041	2,217	2,389	2,534	2,702	2,867	3,031	3,196
10	OMNIFORTE**	11,114	12,534	13,917	15,315	16,333	17,644	-	-	-	-	-	-
11	OTP	3,95	4,456	4,935	5,418	5,846	6,360	6,858	7,339	7,831	8,296	8,779	9,234
12	PENSIA VIVA	63,696	72,196	80,475	89,154	96,366	104,798	113,019	121,528	130,810	140,106	148,757	158,343
13	PRIMA PENSIE	2,464	2,79	3,128	3,500	3,860	4,200	4,557	4,908	5,334	5,630	5,996	6,435
14	VITAL	26,117	29,516	32,693	35,996	39,415	42,876	46,190	49,676	53,159	56,153	59,612	63,441
	TOTAL	949,603	1.076,46	1.202,21	1.330,693	1.437,225	1.573,555	1.705,316	1.850,511	1.995,862	2.116,580	2.251,398	2.384,385

* Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO (fost INTERAMERICAN) - fond absorbant - Autorizare definitivă - 03.06.2009.

**Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant - Autorizare definitivă - 24.06.2009

Tab.4 Pilon II Activele Nete din total - cota de piață 2009 (%)

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AIG	7,26%	7,26%	7,26%	7,23%	7,20%	7,21%	7,21%	7,20%	7,15%	7,15%	7,14%	7,08%
2	ARIPI	8,01%	8,01%	7,99%	7,96%	7,94%	7,92%	7,94%	7,87%	8,04%	8,11%	8,10%	8,08%
3	AZT VIITORUL TAU	23,57%	23,36%	23,40%	23,54%	23,49%	23,66%	23,63%	23,76%	23,60%	23,49%	23,47%	23,39%
4	BANCPOST*	0,54%	0,54%	0,53%	0,53%	0,53%	-	-	-	-	-	-	-
5	BCR	3,13%	3,19%	3,18%	3,17%	3,11%	3,11%	4,26%	4,25%	4,24%	4,27%	4,28%	4,27%
6	BRD	2,46%	2,46%	2,45%	2,44%	2,46%	2,44%	2,43%	2,43%	2,41%	2,41%	2,40%	2,42%
7	EUREKO	4,91%	4,89%	4,87%	4,83%	4,84%	5,35%	5,33%	5,30%	5,32%	5,34%	5,34%	5,33%
8	ING	38,68%	38,87%	38,94%	38,94%	39,02%	38,98%	39,05%	39,14%	39,24%	39,17%	39,22%	39,34%
9	KD	0,15%	0,15%	0,14%	0,14%	0,14%	0,14%	0,14%	0,14%	0,14%	0,14%	0,13%	0,13%
10	OMNIFORTE**	1,17%	1,16%	1,16%	1,15%	1,14%	1,12%	-	-	-	-	-	-
11	OTP	0,42%	0,41%	0,41%	0,41%	0,41%	0,40%	0,40%	0,40%	0,39%	0,39%	0,39%	0,39%
12	PENSIA VIVA	6,71%	6,71%	6,69%	6,70%	6,70%	6,66%	6,63%	6,57%	6,55%	6,62%	6,61%	6,64%
13	PRIMA PENSIE	0,26%	0,26%	0,26%	0,26%	0,27%	0,27%	0,27%	0,27%	0,27%	0,27%	0,27%	0,27%
14	VITAL	2,75%	2,74%	2,72%	2,71%	2,74%	2,72%	2,71%	2,68%	2,66%	2,65%	2,65%	2,66%

* Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO (fost INTERAMERICAN) - fond absorbant - Autorizare definitivă - 03.06.2009.

**Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant - Autorizare definitivă - 24.06.2009

Tab.5 Pilon II Valoarea Unității Activului Net* 2009 (lei)

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AIG	10,8374	10,95	11,1648	11,3095	11,2456	11,4677	11,6703	11,9430	12,1203	12,2425	12,4087	12,4786
2	ARIPI	10,6804	10,7647	10,9166	11,0525	10,9858	11,1523	11,3502	11,5024	11,9766	12,1948	12,3536	12,4754
3	AZT VIITORUL TAU	10,7298	10,7276	10,9238	11,1618	11,1185	11,4058	11,5847	11,9209	12,0849	12,1340	12,2957	12,3979
4	BANCPOST**	9,9224	9,991	10,1099	10,2543	10,3196	-	-	-	-	-	-	-
5	BCR	10,6241	10,7423	10,9307	11,1061	10,8734	10,9840	11,2169	11,3924	11,6006	11,7802	11,9385	12,0518
6	BRD	10,1236	10,2107	10,3693	10,5278	10,5578	10,6901	10,8145	10,9270	11,0307	11,1094	11,2448	11,4621
7	EUREKO	10,6838	10,7783	10,9142	10,9933	11,0015	11,1540	11,2980	11,4543	11,7337	11,8653	12,0494	12,1641
8	ING	11,1162	11,2367	11,4549	11,6371	11,6172	11,8100	12,0265	12,3183	12,6073	12,7037	12,9070	13,1111
9	KD	10,3247	10,4243	10,5268	10,6227	10,7134	10,8120	10,9049	10,9967	11,0830	11,1684	11,2578	11,3439
10	OMNIFORTE***	10,5008	10,5759	10,7203	10,8575	10,7446	10,8628	-	-	-	-	-	-
11	OTP	10,1857	10,2367	10,3379	10,4438	10,5358	10,6371	10,7485	10,8564	10,9480	11,0369	11,1362	11,2247
12	PENSIA VIVA	10,3907	10,4757	10,6328	10,7953	10,7736	10,8905	11,0071	11,1474	11,3324	11,5388	11,6711	11,8674
13	PRIMA PENSIE	9,5851	9,6207	9,7632	9,9678	10,0622	10,1629	10,3058	10,4995	10,7727	10,7935	10,9504	11,2377
14	VITAL	10,8136	10,9198	11,0353	11,1593	11,2771	11,4004	11,5208	11,6437	11,7669	11,8017	11,9300	12,1283

*Valoarea din ultima zi lucrătoare a lunii respective.

** Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO (fost INTERAMERICAN) - fond absorbant - Autorizare definitivă - 03.06.2009.

**Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant - Autorizare definitivă - 24.06.2009

Tab.6 Pilon II Total Structură investiții - 2009 - lei

Data	Depozite Bancare	Titluri de Stat / Obligațiuni Municipale	Titluri de Stat	Obligațiuni Municipale	Alte valori mobiliare - Obligațiuni corporative tranzacționate	Obligațiuni si alte valori mobiliare ale organismelor străine neguvernamentale, cotate la burse de valori autorizate	Acțiuni	Titluri de participare - OPCVM	Instrumente de acoperire a riscului* vânzare active sau disponibilități în cont curent**	Sume în curs de decontare pentru achiziționare /
31.01.2009	123.845.536		591.168.495	32.883.790	205.776.382	44.301.564	13.869.807	6.790.536		
28.02.2009	127.130.934		648.059.455	32.527.644	230.421.796	50.514.976	13.388.648	7.814.492		
31.03.2009	79.962.407		662.772.442	49.892.760	327.611.286	54.609.414	22.280.736	8.204.830		
30.04.2009	97.584.257		715.586.985	55.337.369	355.599.126	59.572.987	33.671.976	10.299.238		
31.05.2009	119.309.788		768.213.509	56.030.236	348.411.786	100.925.243	42.629.832	10.659.574	-271.150	
30.06.2009	119.486.190		862.621.989	56.394.165	419.167.023	105.258.717	57.431.695	11.075.380	-107.431	-56.931.783
31.07.2009	99.235.185		975.145.789	57.358.983	388.162.175	108.185.067	84.997.047	11.887.668	-95.847	-18.631.927
31.08.2009	86.204.060		1.080.681.194	50.595.153	378.739.390	114.620.488	112.764.668	14.822.404	11.207	13.101.285
30.09.2009	103.367.905		1.271.557.761	37.005.668	347.177.889	94.698.460	155.046.229	17.943.452	90.304,95	-29.897.020,59
31.10.2009	144.390.700		1.326.866.641	32.661.371	359.039.887	96.237.005	164.604.202	19.271.167	-198.944	-24.556.785
30.11.2009	178.568.462		1.393.115.709	30.233.228	349.968.399	96.956.768	199.781.272	19.949.703	-73.556	-15.774.700
31.12.2009	116.838.480		1.543.477.930	30.458.570	315.704.432	91.083.320	222.942.189	21.669.207	398.222	43.200.366

*Norma nr. 3/2009 privind investițiile fondurilor de pensii administrate privat și organizarea activității de investire a intrat în vigoare la data de 1 mai 2009.

**Până în luna mai inclusiv 2009, diferențele +/- față de total active reprezintă: *Sume în curs de decontare pentru achiziționare /vânzare active sau disponibilități în cont curent*. Începând cu luna iunie 2009 sunt evidențiate separat

Tab.7 Pilon II Structură investiții - 2009 (%)

Data	Depozite Bancare	Titluri de Stat /Obligațiuni Municipale	Titluri de Stat	Obligațiuni Municipale	Alte valori mobiliare - Obligațiuni corporative tranzacționate	Obligațiuni și alte valori mobiliare ale organismelor străine neguvernamentale, cotate la burse de valori autorizate	Ațiuni	Titluri de participare - OPCVM	Instrumente de acoperire a riscului*	Sume în curs de decontare pentru achiziționare / vânzare active sau disponibilități în cont curent**
31.01.2009	13,03%		62,18%	3,46%	21,65%	4,66%	1,46%	0,71%		
28.02.2009	11,80%		60,14%	3,02%	21,38%	4,69%	1,24%	0,73%		
31.03.2009	6,65%		54,44%	4,15%	27,23%	4,54%	1,85%	0,68%		
30.04.2009	7,33%		53,74%	4,16%	26,71%	4,47%	2,53%	0,77%		
31.05.2009	8,29%		53,39%	3,89%	24,21%	7,01%	2,96%	0,74%	-0,02%	
30.06.2009	7,59%		54,79%	3,58%	26,62%	6,69%	3,65%	0,70%	-0,01%	-3,62%
31.07.2009	5,82%		57,15%	3,36%	22,75%	6,34%	4,98%	0,70%	-0,01%	-1,09%
31.08.2009	4,66%		58,37%	2,73%	20,46%	6,19%	6,09%	0,80%	0,00%	0,71%
30.09.2009	5,18%		63,67%	1,85%	17,39%	4,74%	7,76%	0,90%	0,005%	-1,50%
31.10.2009	6,82%		62,64%	1,54%	16,95%	4,54%	7,77%	0,91%	-0,01%	-1,16%
30.11.2009	7,93%		61,84%	1,34%	15,54%	4,30%	8,87%	0,89%	0,00%	-0,70%
31.12.2009	4,90%		64,70%	1,28%	13,23%	3,82%	9,34%	0,91%	0,02%	1,81%

* Norma nr. 3/2009 privind investițiile fondurilor de pensii administrate privat și organizarea activității de investire a intrat în vigoare la data de 1 mai 2009.

**Până în luna mai inclusiv 2009, diferențele +/- față de total active reprezintă: Sume în curs de decontare pentru achiziționare /vânzare active sau disponibilități în cont curent. Începând cu luna iunie 2009 sunt evidențiate separat.

Tab.8 Pilon II Viramente lunare - contribuții brute lunare 2009 (mil.lei)

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AIG	7,8	8,69	7,74	7,96	8,06	8,17	7,56	7,61	7,68	7,39	7,53	7,49
2	ARIP	8,85	9,67	8,82	8,89	8,96	8,96	8,66	8,75	8,75	8,48	8,59	8,58
3	AZT VIITORUL TAU	25,96	28,7	25,72	26,16	26,33	26,41	25,27	25,53	25,76	24,92	25,23	25,30
4	BANCPOST*	0,57	0,66	0,57	0,56	0,57	-	-	-	-	-	-	-
5	BCR	3,33	4,32	3,32	3,43	3,47	3,85	4,67	4,76	4,70	4,66	4,68	4,65
6	BRD	2,63	2,98	2,62	2,66	2,80	2,69	2,65	3,20	2,71	2,57	2,60	2,61
7	EUREKO	5,44	5,87	5,36	5,45	5,47	6,02	5,80	5,93	5,89	5,72	5,76	5,80
8	ING	42,71	47,92	42,48	43,45	44,24	44,15	41,96	42,29	42,64	41,05	41,63	41,77
9	KD	0,16	0,18	0,16	0,16	0,16	0,16	0,16	0,15	0,15	0,15	0,15	0,14
10	OMNIFORTE**	1,28	1,4	1,24	1,26	1,26	1,28	-	-	-	-	-	-
11	OTP	0,44	0,52	0,45	0,44	0,43	0,47	0,44	0,47	0,44	0,42	0,42	0,41
12	PENSIA VIVA	7,48	8,24	7,35	7,57	7,63	7,55	7,25	7,33	7,38	7,09	7,20	7,22
13	PRIMA PENSIE	0,31	0,33	0,3	0,31	0,31	0,31	0,30	0,30	0,30	0,29	0,29	0,29
14	VITAL	2,96	3,22	2,93	3,00	3,02	3,00	2,92	2,98	3,02	2,92	2,91	2,88
	TOTAL	109,93	122,7	109,05	111,31	112,73	113,02	107,66	109,30	109,42	105,65	107,00	107,15

* Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO (fost INTERAMERICAN) - fond absorbant - Autorizare definitivă - 03.06.2009.

**Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant - Autorizare definitivă - 24.06.2009

Tab.9 Pilon II Participanți pentru care s-au virat contribuții în luna curentă - 2009 (pers.)

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AIG	217.627	220.412	218.067	219.427	217.531	217.018	216.477	217.428	216.932	214.738	215.779	214.981
2	ARIP	308.673	312.376	308.718	311.731	309.970	309.066	307.432	309.588	308.578	304.986	308.536	307.893
3	AZT VIITORUL TAU	872.234	883.410	870.744	879.956	872.323	872.968	867.217	872.948	869.708	861.893	870.748	870.472
4	BANCPOST*	18.974	19.089	18.516	18.417	18.132	-	-	-	-	-	-	-
5	BCR	107.619	109.876	108.439	110.205	110.014	110.436	156.687	159.420	159.606	158.580	160.405	161.698
6	BRD	80.446	81.559	80.351	81.075	80.673	80.188	79.915	80.182	80.100	78.646	79.567	79.336
7	EUREKO	203.202	204.780	201.430	203.700	201.807	219.423	218.545	220.033	219.298	216.648	218.865	218.166
8	ING	1.176.164	1.195.964	1.182.732	1.195.467	1.188.031	1.183.905	1.179.968	1.184.812	1.180.876	1.171.127	1.180.461	1.177.708
9	KD	5.384	5.405	5.325	5.414	5.154	5.175	5.147	5.151	5.143	5.051	5.097	5.030
10	OMNIFORTE**	48.850	49.224	47.633	47.932	47.254	46.667	-	-	-	-	-	-
11	OTP	15.606	15.697	15.452	15.565	15.169	15.126	15.077	15.090	14.992	14.741	14.797	14.625
12	PENSIA VIVA	236.790	239.344	236.403	238.932	236.508	235.187	234.441	235.769	234.844	231.325	233.707	233.659
13	PRIMA PENSIE	12.421	12.348	12.061	12.208	12.158	12.033	11.951	11.940	11.882	11.704	11.641	11.434
14	VITAL	98.047	99.477	97.624	98.958	98.461	98.497	97.915	98.961	98.515	97.731	98.441	97.278
	TOTAL	3.402.037	3.448.961	3.403.495	3.438.987	3.413.185	3.405.689	3.390.772	3.411.322	3.400.474	3.367.170	3.398.044	3.392.280

* Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO (fost INTERAMERICAN) - fond absorbant - Autorizare definitivă - 03.06.2009.

** Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant - Autorizare definitivă - 24.06.2009.

Tab.10 Pilon II Participanți pentru care nu s-au virat contribuții în luna curentă - 2009 (pers.)

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AIG	67.447	68.207	73.475	74.463	77.645	79.447	81.251	81.459	83.049	86.376	86.678	88.808
2	ARIPI	123.154	125.633	134.538	135.253	139.575	142.598	146.330	145.963	148.960	154.854	153.808	157.325
3	AZT VIITORUL TAU	298.282	302.010	327.964	328.663	340.996	346.377	357.910	356.963	365.515	378.851	377.107	385.215
4	BANCPOST*	6.825	6.992	7.570	7.637	7.857	-	-	-	-	-	-	-
5	BCR	40.474	41.239	45.215	45.710	47.558	48.787	74.751	74.121	75.798	78.571	79.041	81.184
6	BRD	27.997	28.211	30.598	30.774	31.723	32.709	33.445	33.662	34.140	36.040	35.653	36.439
7	EUREKO	86.630	88.266	94.733	94.731	97.620	107.445	109.804	109.692	111.662	115.634	114.999	117.384
8	ING	343.845	345.476	375.544	375.440	390.571	401.999	412.781	415.574	425.512	441.632	439.717	450.371
9	KD	2.802	2.854	3.020	2.986	3.126	3.140	3.202	3.175	3.201	3.325	3.311	3.379
10	OMNIFORTE**	21.038	21.473	23.142	22.859	23.370	23.630	-	-	-	-	-	-
11	OTP	6.716	6.819	7.297	7.354	7.654	7.810	7.952	7.957	8.054	8.292	8.235	8.373
12	PENSIA VIVA	99.014	100.500	107.115	107.449	111.054	113.907	116.141	115.951	118.150	123.030	122.437	124.294
13	PRIMA PENSIE	8.616	8.981	9.555	9.596	9.878	10.114	10.308	10.369	10.455	10.628	10.687	10.892
14	VITAL	45.308	45.694	49.093	48.900	50.447	51.324	52.521	52.382	53.380	54.737	54.702	56.549
	TOTAL	1.178.148	1.192.355	1.288.859	1.291.815	1.339.074	1.369.287	1.406.396	1.407.268	1.437.876	1.491.970	1.486.375	1.520.213

*Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST (fond absorbit) a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat INTERAMERICAN (fond absorbant) - Autorizare definitivă - 03.06.2009.

** Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant - Autorizare definitivă - 24.06.2009.

Tab.11 Pilon II Număr conturi goale de la început colectare contribuții în sistem* - 2009

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AIG	24.463	23.707	22.829	22.046	21.301	20.604	19.996	19.307	18.671	18.093	17.295	16.622
2	ARIPI	53.280	51.844	50.537	49.147	47.889	46.724	45.404	44.225	43.154	42.091	40.668	39.485
3	AZT VIITORUL TAU	120.627	117.358	113.823	110.518	107.440	104.706	101.911	98.877	96.154	93.577	90.136	87.255
4	BANCPOST**	2.258	2.188	2.149	2.084	2.019	-	-	-	-	-	-	-
5	BCR	15.340	14.799	14.480	14.094	13.641	13.351	20.427	19.769	19.260	18.812	18.119	17.633
6	BRD	10.548	10.254	9.929	9.609	9.337	9.079	8.789	8.542	8.281	8.031	7.736	7.487
7	EUREKO	38.898	37.900	36.857	35.872	34.926	36.079	35.129	34.232	33.336	32.607	31.517	30.650
8	ING	129.890	125.953	121.738	117.617	113.741	110.460	107.195	103.663	100.336	97.358	93.218	89.796
9	KD	1.364	1.337	1.295	1.256	1.238	1.212	1.176	1.146	1.119	1.099	1.073	1.047
10	OMNIFORTE***	8.772	8.563	8.343	8.096	7.871	7.690	-	-	-	-	-	-
11	OTP	2.805	2.735	2.668	2.599	2.525	2.466	2.395	2.344	2.286	2.235	2.166	2.104
12	PENSIA VIVA	46.534	45.516	44.296	43.136	42.089	41.212	40.252	39.301	38.409	37.614	36.499	35.535
13	PRIMA PENSIE	4.731	4.643	4.568	4.491	4.416	4.362	4.286	4.215	4.158	4.092	4.023	3.959
14	VITAL	21.325	20.835	20.319	19.865	19.409	19.016	18.603	18.176	17.759	17.358	16.808	16.402
	TOTAL	480.835	467.632	453.831	440.430	427.842	416.961	405.563	393.797	382.923	372.967	359.258	347.975

*Număr persoane pentru care nu s-au virat contribuții de la începutul virării acestora în sistem.

** Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO (fost INTERAMERICAN) - fond absorbant - Autorizare definitivă - 03.06.2009.

*** Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant - Autorizare definitivă - 24.06.2009.

Tab.12 Pilon II Participanți din Registru - 2009 (mii pers.)

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AIG	285,12	288,65	291,70	293,93	295,22	296,50	297,76	298,92	300,02	301,16	302,50	303,83
2	ARIP	431,88	438,07	443,37	447,05	449,59	451,72	453,82	455,60	457,59	459,91	462,40	465,27
3	AZT VIITORUL TAU	1.170,68	1.185,62	1.199,06	1.208,81	1.213,56	1.219,50	1.225,31	1.230,06	1.235,37	1.240,95	1.248,04	1.255,87
4	BANCPOST*	25,80	26,10	26,10	26,07	25,96	-	-	-	-	-	-	-
5	BCR	148,12	151,14	153,68	155,93	157,59	159,25	231,47	233,57	235,43	237,20	239,49	242,93
6	BRD	108,46	109,78	110,98	111,87	112,42	112,91	113,38	113,86	114,26	114,70	115,24	115,79
7	EUREKO	289,87	293,10	296,23	298,48	299,46	326,92	328,38	329,77	331,00	332,33	333,91	335,59
8	ING	1.520,21	1.541,66	1.558,86	1.571,17	1.578,84	1.586,08	1.592,96	1.600,60	1.606,61	1.613,03	1.620,38	1.628,30
9	KD	8,19	8,26	8,35	8,41	8,28	8,32	8,35	8,33	8,35	8,38	8,41	8,41
10	OMNIFORTE**	69,89	70,70	70,79	70,80	70,63	70,31	-	-	-	-	-	-
11	OTP	22,33	22,52	22,75	22,92	22,83	22,94	23,03	23,05	23,05	23,04	23,03	23,00
12	PENSIA VIVA	335,84	339,88	343,71	346,42	347,61	349,13	350,62	351,76	353,05	354,42	356,19	358,00
13	PRIMA PENSIE	21,04	21,33	21,62	21,81	22,04	22,15	22,26	22,32	22,34	22,34	22,33	22,33
14	VITAL	143,37	145,20	146,76	147,89	148,93	149,84	150,46	151,37	151,91	152,49	153,16	153,84
	TOTAL	4.580,79	4.642,00	4.693,93	4.731,54	4.752,94	4.775,55	4.797,79	4.819,20	4.838,97	4.859,94	4.885,08	4.913,15

* Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO (fost INTERAMERICAN) - fond absorbant - Autorizare definitivă - 03.06.2009.

** Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE - fond absorbit a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat - fond absorbant - Autorizare definitivă - 24.06.2009.

Tab.13 Pilon II Repartizare aleatorie - 2009 (pers.)

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AIG	2.526	3.557	2.959	2.155	1.169	1.245	1.180	1.154	1.042	1.132	1.262	1.310
2	ARIP	3.825	5.397	4.498	3.278	1.780	1.899	1.799	1.761	1.588	1.729	1.930	2.006
3	AZT VIITORUL TAU	10.371	14.607	12.166	8.863	4.805	5.126	4.857	4.750	4.288	4.667	5.208	5.414
4	BANCPOST*	228	321	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	BCR	1.312	1.861	1.559	1.143	623	669	918	903	818	891	1.000	1.047
6	BRD	960	1.352	1.126	821	444	474	450	439	396	431	480	498
7	EUREKO	2.568	3.611	3.007	2.189	1.185	1.373	1.302	1.274	1.149	1.250	1.394	1.447
8	ING	13.465	18.994	15.820	11.517	6.251	6.669	6.312	6.182	5.577	6.067	6.762	7.019
9	KD	73	102	85	61	34	34	33	32	29	31	36	0
10	OMNIFORTE**	620	872	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	OTP	198	277	231	168	91	95	92	89	0	0	0	0
12	PENSIA VIVA	2.975	4.188	3.487	2.541	1.375	1.467	1.390	1.360	1.226	1.333	1.486	1.544
13	PRIMA PENSIE	187	262	219	160	87	94	89	86	0	0	0	0
14	VITAL	1.270	1.789	1.488	1.084	589	629	598	584	528	573	639	664
	TOTAL	40.578	57.190	46.645	33.980	18.433	19.774	19.020	18.614	16.641	18.104	20.197	20.949

* Fondul de Pensii Administrat Privat BANCPOST - fond absorbit a fuzionat cu Fondul de Pensii Administrat Privat EUREKO (fost INTERAMERICAN) - fond absorbant - Autorizare definitivă - 03.06.2009.

**Fondul de Pensii Administrat Privat OMNIFORTE (fond absorbit) a fuzionat cu BCR Fond de Pensii Administrat Privat (fond absorbant) - Autorizare definitivă - 24.06.2009.

PENSIILE FACULTATIVE - PILONUL III

Tab.14 Pilon III Număr participanți - 2009 (pers.)

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AZT Moderato	24.898	25.164	25.410	25.516	25.652	25.713	25.796	25.882	26.027	26.143	26.521	26.621
2	AZT Vivace	16.833	16.984	17.061	17.112	17.162	17.183	17.220	17.246	17.334	17.409	17.519	17.562
3	BCR Prudent	36.157	37.491	39.227	40.582	41.791	42.859	43.564	44.358	45.407	46.442	47.496	48.173
4	BRD Medio	-	-	-	-	-	-	1.013	1.014	1.015	1.017	1.019	1.352
5	BRD Primo	-	-	-	-	-	-	1.139	1.139	2.208	2.229	2.232	2.475
6	Concordia Moderat	225	230	233	242	246	249	252	255	255	258	260	260
7	Eureko Confort	-	96	128	329	589	1.027	1.246	1.420	1.647	1.838	1.975	2.192
8	ING Clasic	21.150	21.398	21.585	21.730	22.048	22.064	22.116	22.158	22.390	22.476	22.512	22.609
9	Ing Optim	40.650	42.140	43.051	43.638	44.179	44.587	45.025	45.342	46.210	46.719	47.178	47.640
10	OTP Strateg	324	324	324	324	324	324	324	323	323	323	323	315
11	Pensia Mea	8.683	8.945	9.121	9.198	9.233	9.301	9.362	9.379	9.446	9.437	9.497	9.542
12	Raiffeisen Acumulare	6.010	6.018	6.080	6.084	6.096	6.101	6.102	6.112	6.125	6.124	6.129	6.713
13	Stabil	-	-	-	35	180	201	233	257	516	629	1.158	1.718
	TOTAL	154.930	158.790	162.220	164.790	167.500	169.609	173.392	174.885	178.903	181.044	183.819	187.172

Tab.15 Pilon III Participanți din total - cotă de piață - 2009 (%)

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AZT Moderato	16,07%	15,85%	15,66%	15,48%	15,31%	15,16%	14,88%	14,80%	14,55%	14,44%	14,43%	14,22%
2	AZT Vivace	10,86%	10,70%	10,52%	10,38%	10,25%	10,13%	9,93%	9,86%	9,69%	9,62%	9,53%	9,38%
3	BCR Prudent	23,34%	23,61%	24,18%	24,63%	24,95%	25,27%	25,12%	25,36%	25,38%	25,65%	25,84%	25,74%
4	BRD Medio	-	-	-	-	-	-	0,58%	0,58%	0,57%	0,56%	0,55%	0,72%
5	BRD Primo	-	-	-	-	-	-	0,66%	0,65%	1,23%	1,23%	1,21%	1,32%
6	Concordia Moderat	0,15%	0,14%	0,14%	0,15%	0,15%	0,15%	0,15%	0,15%	0,14%	0,14%	0,14%	0,14%
7	Eureko Confort	-	0,06%	0,08%	0,20%	0,35%	0,61%	0,72%	0,81%	0,92%	1,02%	1,07%	1,17%
8	ING Clasic	13,65%	13,48%	13,31%	13,19%	13,16%	13,01%	12,75%	12,67%	12,52%	12,41%	12,25%	12,08%
9	Ing Optim	26,24%	26,54%	26,54%	26,48%	26,38%	26,29%	25,97%	25,93%	25,83%	25,81%	25,67%	25,45%
10	OTP Strateg	0,21%	0,20%	0,20%	0,20%	0,19%	0,19%	0,19%	0,18%	0,18%	0,18%	0,18%	0,17%
11	Pensia Mea	5,60%	5,63%	5,62%	5,58%	5,51%	5,48%	5,40%	5,36%	5,28%	5,21%	5,17%	5,10%
12	Raiffeisen Acumulare	3,88%	3,79%	3,75%	3,69%	3,64%	3,60%	3,52%	3,49%	3,42%	3,38%	3,33%	3,59%
13	Stabil	-	-	-	0,02%	0,11%	0,12%	0,13%	0,15%	0,29%	0,35%	0,63%	0,92%

Tab.16 Pilon III Active nete - 2009 (mil.lei)

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AZT Moderato	14,418	15,484	17,052	18,924	20,168	21,667	23,269	25,075	26,699	27,766	29,545	31,267
2	AZT Vivace	8,011	8,396	9,238	10,361	10,904	11,651	12,537	13,544	14,395	14,783	15,659	16,309
3	BCR Prudent	23,989	25,111	26,851	29,167	30,939	32,668	34,423	36,173	37,930	39,719	41,516	42,720
4	BRD Medio	-	-	-	-	-	-	0,062	0,124	0,187	0,250	0,313	1,201
5	BRD Primo	-	-	-	-	-	-	0,064	0,128	0,311	0,437	0,504	1,423
6	Concordia Moderat	0,081	0,099	0,120	0,145	0,158	0,174	0,189	0,202	0,213	0,221	0,235	0,246
7	Eureko Confort	-	0,004	0,010	0,035	0,059	0,135	0,185	0,225	0,284	0,345	0,409	0,485
8	ING Clasic	14,394	15,529	17,133	18,674	19,754	21,218	22,768	24,240	25,980	26,964	28,694	30,273
9	Ing Optim	21,086	23,793	27,148	30,427	32,968	36,250	39,654	43,132	46,867	49,617	53,498	56,960
10	OTP Strateg	0,150	0,153	0,170	0,174	0,183	0,187	0,190	0,193	0,196	0,232	0,243	0,244
11	Pensia Mea	6,108	6,712	7,319	7,905	8,262	8,805	9,470	9,990	10,578	11,052	11,557	12,403
12	Raiffeisen Acumulare	4,437	4,942	5,444	5,991	6,530	7,026	7,660	8,170	8,863	9,238	9,708	10,182
13	Stabil	-	-	-	0,003	0,018	0,038	0,060	0,080	0,109	0,133	0,211	0,328
	TOTAL	92,675	100,223	110,484	121,806	129,942	139,819	150,532	161,278	172,612	180,758	192,091	204,041

Tab.17 Pilon III Active nete din total - cotă de piață - 2009 (%)

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
1	AZT Moderato	15,56%	15,45%	15,43%	15,54%	15,52%	15,50%	15,46%	15,55%	15,47%	15,36%	15,38%	15,32%
2	AZT Vivace	8,64%	8,38%	8,36%	8,51%	8,39%	8,33%	8,33%	8,40%	8,34%	8,18%	8,15%	7,99%
3	BCR Prudent	25,88%	25,05%	24,30%	23,95%	23,81%	23,36%	22,87%	22,43%	21,97%	21,97%	21,61%	20,94%
4	BRD Medio	-	-	-	-	-	-	0,04%	0,08%	0,11%	0,14%	0,16%	0,59%
5	BRD Primo	-	-	-	-	-	-	0,04%	0,08%	0,18%	0,24%	0,26%	0,70%
6	Concordia Moderat	0,09%	0,10%	0,11%	0,12%	0,12%	0,12%	0,13%	0,13%	0,12%	0,12%	0,12%	0,12%
7	Eureko Confort	-	0,004%	0,01%	0,03%	0,05%	0,10%	0,12%	0,14%	0,16%	0,19%	0,21%	0,24%
8	ING Clasic	15,53%	15,49%	15,51%	15,33%	15,20%	15,18%	15,13%	15,03%	15,05%	14,92%	14,94%	14,84%
9	Ing Optim	22,75%	23,74%	24,57%	24,98%	25,37%	25,93%	26,34%	26,74%	27,15%	27,45%	27,85%	27,92%
10	OTP Strateg	0,16%	0,15%	0,15%	0,14%	0,14%	0,13%	0,13%	0,12%	0,11%	0,13%	0,13%	0,12%
11	Pensia Mea	6,59%	6,70%	6,62%	6,49%	6,36%	6,30%	6,29%	6,19%	6,13%	6,11%	6,02%	6,08%
12	Raiffeisen Acumulare	4,79%	4,93%	4,93%	4,92%	5,03%	5,03%	5,09%	5,07%	5,13%	5,11%	5,05%	4,99%
13	Stabil	-	-	-	0,002%	0,01%	0,03%	0,04%	0,05%	0,06%	0,07%	0,11%	0,16%

Tab.18 Pilon III Valoare Unitară Activ Net* 2008 - 2009 (lei)

Nr. crt.	Fond de pensii	31.01.2009	28.02.2009	31.03.2009	30.04.2009	31.05.2009	30.06.2009	31.07.2009	31.08.2009	30.09.2009	31.10.2009	30.11.2009	31.12.2009
facultative													
1	AZT Moderato	9,9231	9,8512	10,0548	10,4554	10,4873	10,6488	10,8521	11,1556	11,3790	11,3395	11,5225	11,6064
2	AZT Vivace	9,3927	9,2431	9,5052	10,0620	10,0718	10,2406	10,5214	10,9193	11,1846	11,0701	11,3292	11,3611
3	BCR Prudent	10,7361	10,8168	10,8722	10,9417	11,0510	11,1117	11,1810	11,2499	11,3154	11,3811	11,4500	11,5216
4	BRD Medio	-	-	-	-	-	-	10,0441	10,1094	10,1680	10,2276	10,2874	10,3489
5	BRD Primo	-	-	-	-	-	-	10,0470	10,1150	10,1766	10,2404	10,3045	10,3701
6	Concordia Moderat	9,9925	9,9081	10,3944	11,2700	11,2808	11,5538	11,8009	12,1119	12,2715	12,2340	12,3711	12,4671
7	Eureko Confort	-	8,4127	7,6352	7,3784	7,3687	7,6303	7,6989	7,7674	7,8275	7,8654	7,9540	8,0106
8	ING Clasic	10,9026	10,9796	11,2791	11,5535	11,5429	11,7400	11,9798	12,1938	12,5168	12,4490	12,7673	12,9631
9	Ing Optim	11,2212	11,3157	11,6107	11,8628	11,8244	12,0501	12,2685	12,5170	12,8314	12,7768	13,0833	13,2447
10	OTP Strateg	8,3117	8,3496	8,4073	8,4573	8,5070	8,5603	8,6053	8,6534	8,6987	8,7403	8,9242	8,9745
11	Pensia Mea	10,1775	10,2298	10,3437	10,4855	10,5280	10,6173	10,7266	10,8200	10,9328	10,9994	11,0946	11,2748
12	Raiffeisen Acumulare	10,2369	10,3877	10,5114	10,7240	10,9043	11,0242	11,3362	11,4744	11,8411	11,7929	11,8678	11,9031
13	Stabil	-	-	-	10,0175	10,1208	10,2188	10,3113	10,3792	10,4469	10,5044	10,5483	10,6046

*Valoarea din ultima zi lucrătoare a lunii respective.

Tab.19 Pilon III Structură investiții total - 2009 (lei)

Data	Depozite Bancare	Titluri de Stat / Obligațiuni Municipale	Titluri de Stat	Obligațiuni Municipale	Alte valori mobiliare - Obligațiuni corporative tranzacționate	Obligațiuni și alte valori mobiliare ale organismelor străine neguvernamentale, cotate la burse de valori autorizate	Acțiuni	Titluri de participare - OPCVM	Instrumente de acoperire a riscului*	Sume în curs de decontare pentru achiziționare / vânzare active sau disponibilități în cont curent**
31.01.09	9.496.085		52.190.793	10.567.915	15.280.907	2.944.012	4.358.023	840.411		
28.02.09	10.894.076		55.372.686	10.402.886	15.916.885	3.118.461	4.005.284	744.286		
31.03.09	14.321.278		62.424.013	11.412.125	18.516.802	3.058.464	5.306.693	997.427		
30.04.09	7.007.624		69.899.369	11.524.367	21.968.325	3.245.568	7.292.993	1.147.669		
31.05.09	5.757.996		77.107.802	10.956.330	20.729.379	6.201.756	7.632.967	1.154.790		
30.06.09	7.638.687,6		83.555.349,26	10.104.752,88	22.554.858,32	7.507.276,30	9.516.225,30	1.149.877,48		-1.978.072,93
31.07.09	6.276.467		92.970.655	10.214.229	22.133.351	7.108.924	12.293.411	1.238.368		-1.444.210
31.08.09	5.826.133		96.109.691	8.170.017	23.079.078	8.316.916	17.889.421	1.331.787		841.715
30.09.09	8.482.224		111.980.452	7.147.140	16.405.222	6.281.297	22.946.926	1.392.940		-1.712.762
31.10.09	9.565.195		118.666.142	7.180.598	17.552.750	6.336.386	21.831.827,51	1.020.336		-762.023
30.11.09	10.539.415		127.844.932	7.026.948	16.241.352	6.389.698	23.930.884	1.043.416		-559.286
31.12.09	12.450.770		140.844.517	7.006.871	14.092.835	3.061.180	25.769.959	1.095.274		80.666

* Norma nr. 3/2009 privind investițiile fondurilor de pensii administrate privat și organizarea activității de investire a intrat în vigoare la data de 1 mai 2009.

** Până în luna mai inclusiv 2009, diferențele +/- față de total active reprezintă: Sume în curs de decontare pentru achiziționare / vânzare active sau disponibilități în cont curent. Începând cu luna iunie 2009 sunt evidențiate separat.

Tab. 20 Pilon III Structură investiții total* - 2009 (%)

Data	Depozite Bancare	Titluri de Stat / Obligațiuni Municipale	Titluri de Stat	Obligațiuni Municipale	Alte valori mobiliare - Obligațiuni corporative tranzacționate	Obligațiuni și alte valori mobiliare ale organismelor străine neguvernamentale, cotate la burse de valori autorizate	Ațiuni	Titluri de participare - OPCVM	Instrumente de acoperire a riscului*	Sume în curs de decontare pentru achiziționare / vânzare active sau disponibilități în cont curent**
31.01.09	10,23%		56,20%	11,38%	16,45%	3,17%	4,69%	0,90%		
28.02.09	10,85%		55,15%	10,36%	15,85%	3,11%	3,99%	0,74%		
31.03.09	12,94%		56,41%	10,31%	16,73%	2,76%	4,80%	0,90%		
30.04.09	5,74%		57,29%	9,45%	18,01%	2,66%	5,98%	0,94%		
31.05.09	4,42%		59,21%	8,41%	15,92%	4,76%	5,86%	0,89%		
30.06.09	5,45%		59,66%	7,22%	16,10%	5,36%	6,79%	0,82%		-1,41%
31.07.09	4,16%		61,66%	6,77%	14,68%	4,71%	8,15%	0,82%		-0,96%
31.08.09	3,61%		59,49%	5,06%	14,28%	5,15%	11,07%	0,82%		0,52%
30.09.09	4,91%		64,76%	4,13%	9,49%	3,63%	13,27%	0,81%		-0,99%
31.10.09	5,27%		65,42%	3,96%	9,68%	3,49%	12,04%	0,56%	0,00%	-0,42%
30.11.09	5,48%		66,43%	3,65%	8,44%	3,32%	12,43%	0,54%	0,00%	-0,29%
31.12.09	6,09%		68,91%	3,43%	6,89%	1,50%	12,61%	0,54%	0,00%	0,04%

* Norma nr. 3/2009 privind investițiile fondurilor de pensii administrate privat și organizarea activității de investire a intrat în vigoare la data de 1 mai 2009.

** Până în luna mai inclusiv 2009, diferențele +/- față de total active reprezintă: Sume în curs de decontare pentru achiziționare / vânzare active sau disponibilități în cont curent. Începând cu luna iunie 2009 sunt evidențiate separat.

Tab. 21 Pilon III Rata de rentabilitate anualizată fonduri de pensii facultative cu grad de risc RIDICAT 2009

Grad de risc	Nr. crt.	Fond de pensii facultative	03.06.2009	03.07.2009	05.08.2009	03.09.2009	05.10.2009	04.11.2009	04.12.2009	03.01.2010
RIDICAT	1	AZT Vivace	-	-	2,5340%	4,6406	5,5253%	4,9190%	5,6763%	5,6262%

Nota:

- Norma nr. 10/2009 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 313 din 12.05.2009)
- La data publicării pe site-ul CSSPP

Tab. 22 Pilon III Indicatori de referință pentru categoria de risc RIDICAT 2009

Nr. crt.	Indicatori	03.06.2009	03.07.2009	05.08.2009	03.09.2009	05.10.2009	04.11.2009	04.12.2009	03.01.2010
1	Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor din categoria risc ridicat	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Rata de rentabilitate minimă a fondurilor din categoria risc ridicat	-	-	-	-	-	-	-	-

Nota:

- Norma nr. 10/2009 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 313 din 12.05.2009)
- La data publicării pe site-ul CSSPP

Tab. 23 Pilon III Rata de rentabilitate anualizată fonduri de pensii facultative cu grad de risc MEDIU 2009

Grad de risc	Nr. crt.	Fond de pensii facultative	03.06.2009	03.07.2009	05.08.2009	03.09.2009	05.10.2009	04.11.2009	04.12.2009	03.01.2010
MEDIU	1	AZT Moderato	-	3,1601%	4,7027%	5,9476%	6,6255%	6,2175%	6,7013%	6,0337%
	2	ING Clasic	-	8,0571%	8,9752%	9,6410%	10,6237%	10,1412%	11,0413%	10,4202%
	3	ING Optim					12,9580%	12,5160%	13,3527%	11,3519%
	4	Pensia Mea	2,5709%	2,8527%	3,2517%	3,6266%	4,0742%	4,2901%	4,5679%	5,2929%
	5	OTP Strateg*	-	-	-	-	-	-6,5200%	-	-

Nota: - Norma nr. 10/2009 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 313 din 12.05.2009)
- La data publicării pe site-ul CSSPP

* Prospectul schemei de pensii a fost modificat în noiembrie 2009 (autorizare CSSPP - 12.11.2009)

Tab. 24 Pilon III Indicatori de referință pentru categoria de risc MEDIU 2009

Nr. crt.	Indicatori	03.06.2009	03.07.2009	05.08.2009	03.09.2009	05.10.2009	04.11.2009	04.12.2009	03.01.2010
1	Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor din categoria risc mediu	-	4,9577%	6,0845%	6,9884	9,2230%	8,8994%	9,7101%	8,8607%
2	Rata de rentabilitate minimă a fondurilor din categoria risc mediu	-	0,9577%	2,0845%	2,9884	4,6115%	4,4497%	4,8550%	4,4303%

Nota: - Norma nr. 10/2009 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 313 din 12.05.2009)
- La data publicării pe site-ul CSSPP

Tab. 25 Pilon III Rata de rentabilitate anualizată fonduri de pensii facultative cu grad de risc SCĂZUT 2009

Grad de risc	Nr. crt.	Fond de pensii facultative	03.06.2009	03.07.2009	05.08.2009	03.09.2009	05.10.2009	04.11.2009	04.12.2009	03.01.2010
SCĂZUT	1	BCR Prudent	-	5,3492%	5,5189%	5,7179%	5,8882%	5,9850%	6,1804%	6,5846%
	2	OTP Strateg*	-	-	-	-	-	-	-4,6970%	27,4950%

Nota: - Norma nr. 10/2009 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 313 din 12.05.2009)
- La data publicării pe site-ul CSSPP

* Prospectul schemei de pensii a fost modificat în noiembrie 2009 (autorizare CSSPP - 12.11.2009)

Tab. 26 Pilon III Indicatori de referință pentru categoria de risc SCĂZUT 2009

Nr. crt.	Indicatori	03.06.2009	03.07.2009	05.08.2009	03.09.2009	05.10.2009	04.11.2009	04.12.2009	03.01.2010
1	Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor din categoria risc scăzut	-	-	-	-	-	-	6,1169%	6,7065%
2	Rata de rentabilitate minimă a fondurilor din categoria risc scăzut	-	-	-	-	-	-	2,1169%	2,7065%

Nota: - Norma nr. 10/2009 privind ratele de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative (Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 313 din 12.05.2009)
- La data publicării pe site-ul CSSPP

ANEXA 4. OPIS

OPIS TABELE

	Denumire	Pagina
Tabel 1	Entități active pe piața pensiilor private în 2009	20
Tabel 2	Pilon II și Pilon III - Sancțiuni aplicate în 2009 entităților autorizate/avizate de CSSPP	21
Tabel 3	Pilon II - Sancțiuni aplicate în 2009 agenților de marketing persoane fizice	22
Tabel 4	Pilon II și Pilon III - Decizii de autorizare/avizare - 2009 (exclusiv agenții de marketing)	25
Tabel 5	Pilon II și Pilon III - Avizări agenți de marketing persoane fizice - 2009	27
Tabel 6	Pilon II și Pilon III - Retrageri agenți de marketing persoane fizice - 2009	27
Tabel 7	Pilon II - Petiții transmise CSSPP în 2009	35
Tabel 8	Pilon III - Petiții transmise CSSPP în 2009	36
Tabel 9	Noul Site CSSPP - îmbunătățiri	42
Tabel 10	Statistici csspp.ro - Semestrul II 2009	43
Tabel 11	Proiect de lege privind independența politică și autonomia financiară a reglementatorilor din sectorul financiar - garanții	47
Tabel 12	Instituții și autorități cu care CSSPP a colaborat în 2009	47
Tabel 13	Proiecte IOPS în lucru în 2009	50
Tabel 14	Structura veniturilor totale în 2009	63
Tabel 15	Structura veniturilor totale în 2009	64
Tabel 16	Comparație venituri și cheltuieli realizate 2009/2008	64
Tabel 17	Pilon II - Evoluție număr participanți (pers.) 2008-2009	81
Tabel 18	Pilon II - Cota de piață număr participanți 2008-2009	82
Tabel 19	Pilon II - Participanți 2008-2009 (mii pers.)	85
Tabel 20	Pilon III - Evoluție număr participanți (pers.) 2008-2009	87
Tabel 21	Pilon III - Cota de piață număr participanți 2008-2009	87
Tabel 22	Pilon II - Contribuții virate în 2009 (mil.lei)	90
Tabel 23	Pilon II - Participanți 2008-2009 (mii pers.)	91
Tabel 24	Pilon II - Contribuții virate - 2009	91
Tabel 25	Pilon II - Evoluție semestrială active nete fonduri 2008-2009	94
Tabel 26	Pilon II - Cota de piață active nete 2008-2009	95
Tabel 27	Pilon III - Evoluție active nete fonduri 2008-2009	96
Tabel 28	Pilon III - Cota de piață active nete 2008-2009	97
Tabel 29	Pilon II - Evoluție investiții 2008-2009 (mil. lei)	100
Tabel 30	Pilon III - Evoluție investiții 2008-2009 (mil.lei)	102
Tabel 31	Pilon II - Evoluție valoare unitară activ net* 2008-2009	105
Tabel 32	Pilon III - Evoluție valoare unitară activ net 2008-2009	106
Tabel 33	Pilon III - Evoluție rate de rentabilitate 2009	107
Tabel 34	Pilon II - Administratori	110
Tabel 35	Pilon III - Administratori	111
Tabel 36	Pilon II - Administratori - decembrie 2009	112
Tabel 37	Pilon III - Administratori - decembrie 2009	113
Tabel 38	Pilon II - Fonduri de pensii rezultate financiare 2009 (mil. lei)	119
Tabel 39	Pilon II - Ponderi în total profit, participanți și active nete 2009	120
Tabel 40	Pilon III - Fonduri de pensii rezultate financiare 2009	121
Tabel 41	Pilon III - Ponderi în total profit, participanți și active nete	122
Tabel 42	Pilon II - Administratori rezultate financiare 2009 (mil. lei)	123
Tabel 43	Pilon III - Administratori rezultate financiare 2009 (mil. lei)	124

OPIS FIGURI

	Denumire	Pagina
Figura 1	Număr participanți - fonduri de pensii private 2008-2009 (mii pers.)	14
Figura 2	Active nete - fonduri de pensii private 2008-2009 (mil. lei)	14
Figura 3	Participanți la fondurile de pensii private - structură/tip fond 2009	15
Figura 4	Active nete fonduri de pensii private - structură/tip fond 2009	15
Figura 5	Evoluția principalilor indicatori ai sistemului pensiilor private în perioada 2007-2009	16
Figura 6	Evoluție număr fonduri de pensii private în 2009	27
Figura 7	Structură petiții în funcție de mijlocul de transmitere 2009	35
Figura 8	Structură petiții în funcție de sistem 2009	35
Figura 9	Structură petiții Pilon II transmise CSSPP în 2009	35
Figura 10	Evoluție lunară comunicare directă cu CSSPP în 2009	37
Figura 11	Educația financiară în sistemul pensiilor private în 2009	37
Figura 12	Site-ul CSSPP: Rubrica Educație financiară în 2009	38
Figura 13	Ghidul participantului publicat de CSSPP în 2009	39
Figura 14	Site CSSPP - Evoluție număr de vizitatori Sem. II 2009	43
Figura 15	Uniunea Europeană - Raportul de Larosière	51
Figura 16	Misiunea, viziunea și funcțiunile CSSPP	56
Figura 17	Organigrama CSSPP în 2009	59
Figura 18	Structura profesională a personalului de specialitate din CSSPP	60
Figura 19	Structura profesională a personalului de specialitate din CSSPP	60
Figura 20	Structura veniturilor total - 2009	63
Figura 21	Structura veniturilor din taxe - 2009	63
Figura 22	Structura cheltuielilor curente - 2009	64
Figura 23	Pilon II - Evoluție număr participanți 2008-2009 (pers.)	80
Figura 24	Pilon II - Creștere lunară număr participanți - 2009	80
Figura 25	Pilon II - Evoluție trimestrială număr participanți 2008	81
Figura 26	Pilon II - Cota de piață număr participanți - decembrie 2009	81
Figura 27	Pilon II - Cota de piață număr participanți 2008-2009	82
Figura 28	Pilon II - Evoluție creștere/scădere lunară număr participanți (aderare voluntară/repartizare aleatorie) și efectiv salariați pe economie 2008-2009	82
Figura 29	Pilon II - Evoluție aderare voluntară/repartizare aleatorie 2008-2009	82
Figura 30	Pilon II - Evoluție repartizare aleatorie 2008-2009	83
Figura 31	Pilon II - Repartizare participanți - regiuni de dezvoltare decembrie 2009	83
Figura 32	Pilon II - Evoluție repartizare participanți - regiuni de dezvoltare 2008-2009	83
Figura 33	Pilon II - Repartizare participanți - activități economice - decembrie 2009	84
Figura 34	Pilon II - Evoluție repartizare participanți - activități economice 2008-2009	84
Figura 35	Pilon II - Participanți - structură pe vârstă și gen 2008-2009	84
Figura 36	Pilon II - Evoluție număr participanți 2008-2009	85
Figura 37	Pilon II - Ponderi fonduri - participanți - decembrie 2009	85
Figura 38	Pilon II - Structură participanți gen și vârstă 2008 - 2009	86
Figura 39	Pilon III - Evoluție număr participanți 2007-2009	86
Figura 40	Pilon III - Creștere lunară număr participanți - 2009	86
Figura 41	Pilon III - Evoluție număr participanți 2007-2009	87
Figura 42	Pilon III - Cota de piață număr participanți - decembrie 2009	87
Figura 43	Pilon III - Cota de piață număr participanți 2008-2009	87
Figura 44	Pilon III - Distribuție participanți/regiuni de dezvoltare 2008-2009	88
Figura 45	Pilon III - Distribuție participanți/activități economice 2008-2009	88
Figura 46	Pilon III - Distribuție participanți/locăție angajator 2008-2009	88
Figura 47	Pilon III - Distribuție participanți/participare la plata contribuției - decembrie 2009	89
Figura 48	Pilon III - Evoluție structură pe gen și vârstă participanți	89
Figura 49	Pilon II - Evoluție contribuții virate 2008-2009	90

Figura 50	Pilon II - Evoluție lunară contribuții virate și număr participanți 2008-2009	90
Figura 51	Pilon II - Contribuții virate - 2009	91
Figura 52	Pilon II - Evoluție contribuție medie/participant și câștigul salarial mediu/economie - 2009	92
Figura 53	Pilon II - Evoluție contribuții medii/participant - 2009	92
Figura 54	Pilon II - Evoluție număr participanți cu contribuții virate/nevirate în luna curentă	92
Figura 55	Pilon II - Evoluție trimestrială structură participanți: contribuții virate/nevirate și rata șomajului	93
Figura 56	Pilon II - Evoluție trimestrială active nete, contribuții virate și număr participanți 2008-2009	93
Figura 57	Pilon II - Evoluție lunară active nete și contribuții 2008-2009	93
Figura 58	Pilon II - Evoluție lunară active nete - 2009	93
Figura 59	Pilon II - Evoluție număr active nete 2008-2009	94
Figura 60	Pilon II - Cota de piață active nete - decembrie 2009	94
Figura 61	Pilon II - Cotă de piață active nete 2008-2009	95
Figura 62	Pilon II - Active nete: Indicatorul Herfindahl-Hirschman în 2009	95
Figura 63	Pilon III - Evoluție active nete 2007-2009	96
Figura 64	Pilon III - Cota de piață active nete - decembrie 2009	96
Figura 65	Pilon III - Cotă de piață active nete 2008-2009	96
Figura 66	Structură investiții fonduri de pensii private 2009	98
Figura 67	Pilon II - Evoluție trimestrială structură investiții 2009	99
Figura 68	Pilon II - Structură investiții fonduri - decembrie 2008	100
Figura 69	Pilon II - Structură investiții fonduri - decembrie 2009	100
Figura 70	Pilon II - Evoluție structură investiții total - plasament intern/extern 2009	102
Figura 71	Pilon II - Structură investiții fonduri - plasament intern/extern decembrie 2009	102
Figura 72	Pilon III - Evoluție trimestrială structură investiții 2008-2009	102
Figura 73	Pilon III - Structură investiții fonduri - decembrie 2008	103
Figura 74	Pilon III - Structură investiții fonduri - decembrie 2009	103
Figura 75	Pilon III - Evoluție structură investiții total - plasament intern/extern 2009	104
Figura 76	Pilon III - Structură investiții fonduri - plasament intern/extern decembrie 2009	104
Figura 77	Pilon II - Evoluție valoare unitară activ net fonduri 2008-2009	105
Figura 78	Pilon III - Evoluție valoare unitară activ net fonduri 2007-2009	106
Figura 79	Pilon III - Evoluție rate de rentabilitate - 2009	107
Figura 80	Pilon III - Evoluție rate de rentabilitate medii și minime - 2009	107
Figura 81	Pilon II - Comisioane din contribuții și active nete 2008-2009	114
Figura 82	Pilon II - Evoluție comisioane din contribuții - 2009	114
Figura 83	Pilon II - Evoluție comisioane din active nete 2009	114
Figura 84	Pilon III - Comisioane din contribuții și active nete 2008-2009	114
Figura 85	Pilon III - Evoluție comisioane din contribuții - 2009	115
Figura 86	Pilon III - Evoluție comisioane din active nete - 2009	115
Figura 87	Structură agenți de marketing persoane fizice/sistem pensii private - decembrie 2009	116
Figura 88	Structură agenți de marketing persoane fizice/apartenență administrator/broker - decembrie 2009	116
Figura 89	Evoluție număr agenți de marketing persoane fizice 2008-2009	117
Figura 90	Structură agenți marketing persoane fizice administratori/brokeri de pensii 2008-2009	117
Figura 91	Pilon II - Venituri, cheltuieli și profit exercițiu financiar 2009	118
Figura 92	Pilon II - Structură venituri 2009	119
Figura 93	Pilon II - Structură cheltuieli 2009	119
Figura 94	Pilon II - Structură profit exercițiu financiar 2009	120
Figura 95	Pilon III - Venituri, cheltuieli și profit exercițiu financiar 2009	121
Figura 96	Pilon III - Structură venituri 2009	121
Figura 97	Pilon III - Structură cheltuieli 2009	121

Figura 98	Pilon III - Structură profit exercițiu financiar 2009	122
Figura 99	Pilon II - Structură profit net exercițiu financiar 2009	123
Figura 100	Pilon II - Structură pierderi nete exercițiu financiar 2009	123
Figura 101	Pilon II - Structură venituri 2009	123
Figura 102	Pilon II - Structură cheltuieli 2009	124
Figura 103	Pilon III - Structură pierderi brute exercițiu financiar 2009	124
Figura 104	Pilon III - Structură venituri 2009	125
Figura 105	Pilon III - Structură cheltuieli 2009	125

ANEXA 5. LISTĂ ABREVIERI

ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANSPDCP	Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal
BM	Banca Mondială
BNR	Banca Națională a României
BVB	Bursa de Valori București
CAFR	Camera Auditorilor Financiari din România
CCIR	Camera de Comerț și Industrie a României
CEBS	Comitetul European de Supraveghere Bancară
CEIOPS	Comitetul European al Supraveghetorilor din Domeniul Asigurărilor și Pensiilor
CES	Consiliul Economic și Social
CESR	Comitetului European al Reglementărilor de Valori Mobiliare
CNABDEP	Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor
CNP	Comisia Națională de Prognoză
CNPAS	Casa Națională de Pensii și Asigurări Sociale
CNSF	Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară
CNVM	Comisia Națională a Valorilor Mobiliare
CSA	Comisia de Supraveghere a Asigurărilor
CSSPP	Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private
ESFS	Sistemul European al Supraveghetorilor Financiari
ESRC	Consiliul European pentru Riscul Seismic
FMI	Fondului Monetar Internațional
IGP	Inspectoratul General al Poliției
INS	Institutul Național de Statistică
IOPS	Organizația Internațională a Supravegherilor din Pensii
ISSA	Asociația Internațională de Securitate Socială
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MMFPS	Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale
ONPCSB	Oficiul Național Pentru Combaterea și Spălarea Banilor
ONRC	Oficiul Național la registrului Comerțului
ONU	Organizația Națiunilor Unite
OPC	Comitetul pentru Pensiile Ocupaționale
OPCVM	Organisme de Plasament Colectiv în Valori Mobiliare
UE	Uniunea Europeană

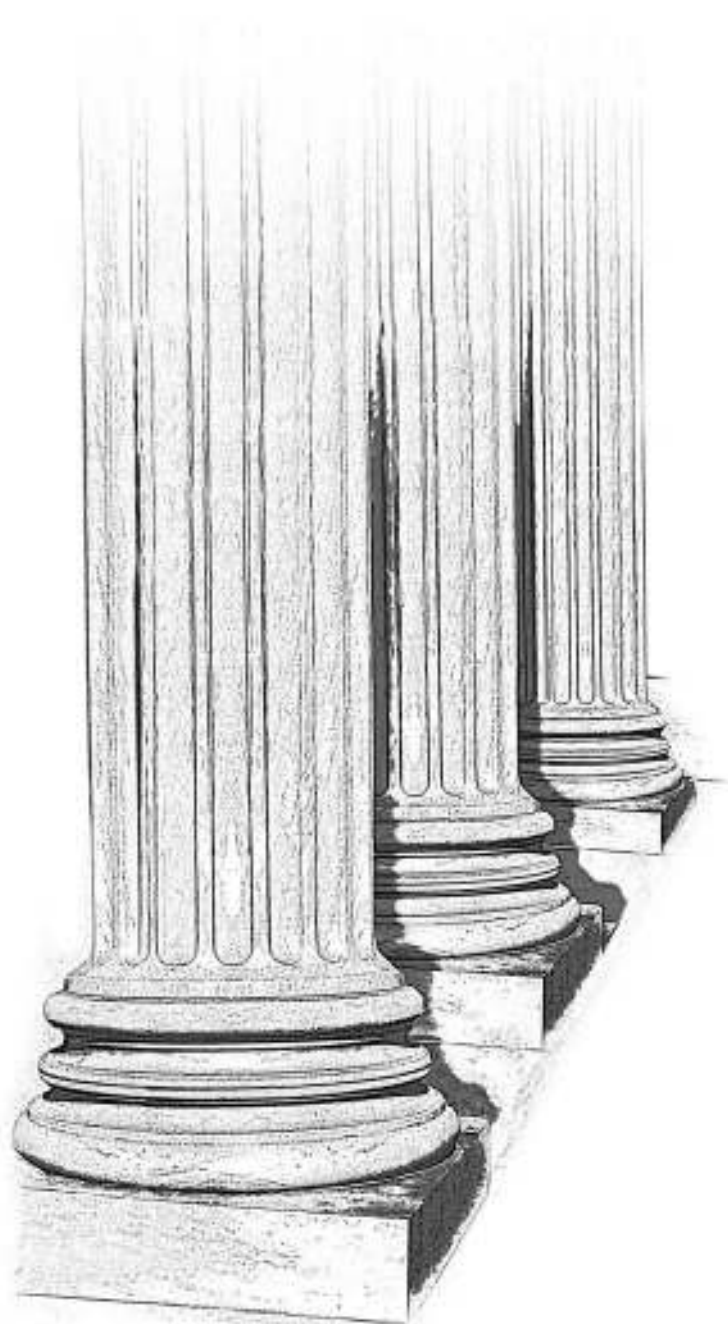
COMISIA DE SUPRAVEHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE

CALEA ȘERBAN VODĂ NR. 90-92, SECTOR 4, COD POȘTAL 040213, BUCUREȘTI

TELEFOANE: +40 21-3301035; +40 21-3301037; +40 21-3301046

FAX: +40 21-3301031

EMAIL: CSSPP@CSSPP.RO

Publicație elaborată de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private
Prepress și Tipar: Media Consulta International

CALEA ȘERBAN VODĂ NR.90-92,
SECTOR 4, COD POȘTAL 040213,
BUCUREȘTI

Telefon: +40 21-3301035 • Fax: +40 21-3301031

e-mail: csspp@csspp.ro

www.csspp.ro

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE